

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

**ΕΚΘΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΤΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

**Υπεύθυνη Αξιολόγησης
Δέσποινα Τσακίρη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια**

**Ομάδα εργασίας
Παναγιώτα Παπαδιαμαντάκη, Λέκτορας
Ανδρέας Φερόνας, Λέκτορας**

**Γιώργος Λογιώτης, Υποψ. Διδάκτωρ
Δημήτρης Ρούσσιнос, Μεταπ. φοιτητής
Σταματίνα Βλάχου, φοιτήτρια επί πτυχίω
Μαρία Καλλιμάνη, φοιτήτρια επί πτυχίω**

**ΚΟΡΙΝΘΟΣ
ΜΑΡΤΙΟΣ 2011**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	4
Εισαγωγή	5
I. Παρουσίαση του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής	14
1. Αποστολή και στόχοι του Τμήματος	14
2. Γεωγραφική θέση και κτιριακές υποδομές του Τμήματος	16
2.1. Κοινωνικοχωροταξικό περιβάλλον	16
2.2. Κτιριακές εγκαταστάσεις του Τμήματος	19
3. Διοίκηση και Επιτροπές του Τμήματος	21
3.1. Διοίκηση του Τμήματος	22
3.2. Επιτροπές του Τμήματος	23
4. Στελέχωση του Τμήματος	28
4.1. Στελέχωση του Τμήματος σε ΔΕΠ	28
4.2. Στελέχωση του Τμήματος σε ΕΕΔΙΠ	29
4.3. Στελέχωση του Τμήματος σε ΕΤΕΠ	29
4.4. Στελέχωση του Τμήματος σε Διοικητικό Προσωπικό	30
5. Φοιτητικό δυναμικό	30
5.1. Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών	30
5.2. Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών	32
5.3. Υποψήφιοι Διδάκτορες	35
6. Προγράμματα Σπουδών	35
6.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών	35
6.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	39
6.3. Ερευνητικές εργασίες των φοιτητών του προπτυχιακού και μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών	47
II. Θεωρητικό και μεθοδολογικό πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης	49
1. Εννοιολογικό πλαίσιο	49
2. Μεθοδολογικό πλαίσιο	52
III. Παρουσίαση και ανάλυση αποτελεσμάτων της εσωτερικής αξιολόγησης	54
Α. Παρουσίαση και ανάλυση αποτελεσμάτων της εσωτερικής αξιολόγησης που αφορά το ερευνητικό έργο των Μελών ΔΕΠ	54

1.	Μέλη ΔΕΠ του Τμήματος	54
2.	Ερευνητικό και επιστημονικό έργο των Μελών ΔΕΠ	58
2.1.	Αριθμός δημοσιεύσεων	58
2.2.	Παρουσίαση επιστημονικών δημοσιεύσεων	61
2.3.	Αναγνώριση του επιστημονικού και άλλου έργου	61
2.4.	Ερευνητικά προγράμματα και έργα	62
2.4.1.	Συντονισμός ερευνητικών προγραμμάτων ή συμμετοχή ως μέλος Ομάδας Έργου	62
2.4.2.	Συμμετοχή εξωτερικών συνεργατών στα ερευνητικά προγράμματα	62
2.4.3.	Συμμετοχή φοιτητών και υποψηφίων διδασκόντων στα ερευνητικά προγράμματα	62
2.4.4.	Υποστήριξη του ερευνητικού έργου από τις υπάρχουσες υποδομές	63
3.	Ερευνητικές συνεργασίες	64
4.	Πρακτική αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων	64
5.	Σύνδεση του έργου των Μελών ΔΕΠ με την κοινωνία	65

B. Παρουσίαση και ανάλυση αποτελεσμάτων της εσωτερικής αξιολόγησης που αφορά τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών .....

1.	Σχεδιασμός, οργάνωση και υλοποίηση των μαθημάτων	66
1.1.	Στόχοι των μαθημάτων	68
1.1.1.	Στόχοι των μαθημάτων κατά επιστημονικό πεδίο	68
1.1.2.	Στόχοι των μαθημάτων κατά τη διάρκεια των σπουδών	73
1.1.3.	Στόχοι των μαθημάτων μετά το πέρας των σπουδών	74
1.2.	Οργάνωση του μαθήματος	76
1.2.1.	Διδακτέα ύλη	76
1.2.2.	Διδακτικά βοηθήματα	77
1.2.3.	Επικοινωνία και καθοδήγηση φοιτητών / Συνεργασίες	80
1.2.4.	Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα	83
1.2.5.	Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα	84
2.	Υποδομές	86
2.1.	Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος	86
2.2.	Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών	88
3.	Άποψη των φοιτητών για το μάθημα	89

Γ. Παρουσίαση και ανάλυση αποτελεσμάτων της αποτίμησης του διοικητικού έργου των Επιτροπών του Τμήματος .....

1.	Η Γραμματεία του Τμήματος	90
2.	Οι Επιτροπές του Τμήματος	91
2.1.	Επιτροπή Διεθνών Σχέσεων και Διαπανεπιστημιακής Συνεργασίας	91
2.2.	Επιτροπή Βιβλιοθήκης	91
2.3.	Επιτροπή Διαχείρισης Προγραμμάτων ERASMUS	93
2.4.	Επιτροπή Έργων ΕΠΕΑΕΚ	93

2.5. Επιτροπή Φοιτητικών Θεμάτων	95
2.6. Επιτροπή Επαγγελματικών Προοπτικών Πτυχιούχων και Διασύνδεσης	95
2.7. Επιτροπή Εκδόσεων Τμήματος	96
2.8. Επιτροπή Δικτυακού Τύπου του Τμήματος	96
2.9. Επιτροπή Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού Σπουδών	97
IV. Συμπεράσματα των αποτελεσμάτων της εσωτερικής αξιολόγησης	98
Βιβλιογραφικές αναφορές	106
Παραρτήματα.....	108
Παράρτημα I: Παρουσίαση του Επιστημονικού Έργου των μελών ΔΕΠ.....	109
Παράρτημα II: Παρουσίαση των βιογραφικών σημειωμάτων των μελών ΕΕΔΙΠ.....	222
Παράρτημα III: Περιγραφή των μαθημάτων ανά κατεύθυνση στο ΜΠΣ	231
Παράρτημα IV: Ερευνητικές εργασίες των φοιτητών του Τμήματος (ΣΕΠΑ, Πτυχιακές εργασίες, Μεταπτυχιακές Διπλωματικές εργασίες)	245
Παράρτημα V: Διδακτορικές Διατριβές	266
1. Παράρτημα ολοκληρωμένων Διδακτορικών Διατριβών	267
2. Παράρτημα Διδακτορικών Διατριβών σε εξέλιξη	269
Παράρτημα VI: Εργαλεία συλλογής δεδομένων	273

Πρόλογος

Κατόπιν προφορικής ανάθεσης στις 23 Οκτωβρίου 2010 από τον Πρόεδρο του Τμήματος της Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής και με έγκριση της ΓΣ, ανέλαβα με την ιδιότητα της Υπευθύνου τη διενέργεια της εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος. Για τη διενέργεια του εν λόγω έργου συστάθηκε μια Ομάδα εργασίας η οποία αποτελείτο από δυο μέλη ΔΕΠ, την κα Π. Παπαδιαμαντάκη, Λέκτορα, και τον κ. Α. Φερόνα, Λέκτορα. Στην Ομάδα αυτή συμμετείχαν τέσσερις φοιτητές του Τμήματος: Ο κ. Γ. Λογιώτης (υπ. Διδάκτωρ), ο κ. Δ. Ρούσσινος (μεταπτυχιακός φοιτητής) και οι κες Σ. Βλάχου και Μ. Καλλιμάνη (φοιτήτριες επί πτυχίω). Η Γραμματεία ανέλαβε να επικουρεί διοικητικά το έργο της Ομάδας καθ' όλο το διάστημα της διενέργειας της αξιολόγησης με τη συμμετοχή της Προϊστάμενης της Γραμματείας κας Ι. Δούκα καθώς και της κας Β. Φλώρου, η οποία, ειδικότερα, ασχολείται και με τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών.

Θέλω να ευχαριστήσω όλα τα μέλη της Ομάδας Εργασίας για το έργο που επιτελέστηκε σε ιδιαίτερα δύσκολες και πιεστικές συνθήκες, τους συναδέλφους μου, μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, για την άμεση ανταπόκριση σε όσα τους ζητήθηκαν και τη Γραμματεία του Τμήματος για το σημαντικό έργο που προσέφερε, όσον αφορά στην έγκαιρη παροχή αρχειακού υλικού καθώς και τη διαχείριση της αποστολής και παραλαβής απογραφικών δελτίων. Ένα μεγάλο ευχαριστώ στους εμπλεκόμενους φοιτητές του Τμήματός μας για τη μεθοδολογική αυστηρότητα με την οποία εργάστηκαν, κυρίως στη φάση καταχώρησης και επεξεργασίας των δεδομένων και για την αφοσίωση που έδειξαν για την καλύτερη διεξαγωγή του έργου.

Απευθυνόμενη στους συναδέλφους μου, τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, θα ήθελα να τους ευχαριστήσω για την παροχή στοιχείων και την υπομονετική κατανόηση που έδειξαν στις πιεστικές περιστάσεις της διεξαγωγής της αξιολόγησης. Ιδιαίτερος, ευχαριστώ θερμά τον Πρόεδρο του Τμήματος, Αναπληρωτή Καθηγητή κ. Α. Κατσή που όχι μόνο διευκόλυνε αλλά και υποστήριξε ουσιαστικά τη διεξαγωγή της αξιολόγησης.

Η Υπεύθυνη της Εσωτερικής Αξιολόγησης
Δέσποινα Τσακίρη
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Εισαγωγή

Γενικές Θεωρήσεις

Η εσωτερική αξιολόγηση του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής πραγματώνεται σε ένα θεσμικό περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από τέσσερα βασικά στοιχεία:

Α) Τις πολλαπλές πιέσεις που ασκούνται σε υπερεθνικό επίπεδο από τις Αρχές της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αλλά και σε εθνικό επίπεδο, με στόχο την καθιέρωση συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης μέσω της θέσμισης κανονιστικών μηχανισμών αξιολόγησης, οι οποίοι εκφράζουν τα νέα διακυβεύματα για το ρόλο και τη λειτουργία του Πανεπιστημίου, όπως επίσης για την αξιοποίηση και χρήση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησής του.

Β) Τον σχετικά πρόσφατο Νόμο 3374/2005¹ που καθιερώνει τη συστηματική αξιολόγηση της Ανώτατης Εκπαίδευσης τόσο σε επίπεδο ιδρύματος, όσο και σε επίπεδο Ακαδημαϊκής Μονάδας (Τμήματος), και τη σύνταξη και αποστολή από την Α.ΔΙ.Π. το Φεβρουάριο του 2007 στα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης οδηγιών για τη συμπλήρωση απογραφικών δελτίων, τα οποία διαμορφώθηκαν με βάση συγκεκριμένα κριτήρια αποτίμησης της «ποιότητας» της Ανώτατης Εκπαίδευσης, ήτοι το διδακτικό έργο, το ερευνητικό έργο, τα προγράμματα σπουδών και τις λοιπές υπηρεσίες που προσφέρει κάθε ίδρυμα².

Γ) Τη μεταβατική φάση για το ελληνικό πανεπιστήμιο, δεδομένου ότι αναμένεται η δημοσίευση νομοσχεδίου για την Ανώτατη Εκπαίδευση, μεσούσης της υφιστάμενης οικονομικής κρίσης στην οποία έχει περιέλθει η χώρα, ενώ η κυβέρνηση ήδη έχει γνωστοποιήσει, μέσω ενός «κειμένου διαβούλευσης», τις προτεινόμενες αλλαγές που αφορούν στον καθορισμό νέων κανόνων στον τρόπο διοίκησης, λογοδοσίας και χρηματοδότησης των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης.

---

¹ Με την εν λόγω νομοθεσία καθιερώνεται ένα σύστημα διασφάλισης της ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση με τη χρήση δυο μορφών αξιολόγησης: της εσωτερικής και της εξωτερικής και συστήνεται μια Αρχή για τη λειτουργία αυτού του συστήματος, η Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π).

² Κάθε ομάδα κριτηρίων αντιστοιχεί σε συγκεκριμένους δείκτες οι οποίοι προσδιορίζονται στο άρθρο 3 του Νόμου 3374/2005.

Δ) Την ολιγόχρονη λειτουργία του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και αντίστοιχα την ολιγόχρονη λειτουργία του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής καθώς και την πρόσφατη αυτονόμηση του Πανεπιστημίου που έλαβε χώρα τον Ιανουάριο του έτους 2010.³

Η ιχνηλασία του θεσμικού περιβάλλοντος, εντός του οποίου διεξάγεται η εσωτερική αξιολόγηση του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, μας επιτρέπει να συνδέσουμε την καθιέρωση νέων δράσεων αξιολόγησης με το νέο ρόλο που φαίνεται να αναλαμβάνει το Πανεπιστήμιο στη χώρα μας, δράσεις οι οποίες ξεπερνούν την απλή καταγραφή και αποτύπωση των στοιχείων εισροής και εκροής του ανθρώπινου δυναμικού (ΔΕΠ, Διοικητικό Προσωπικό, φοιτητικό δυναμικό) και εστιάζουν στο διδακτικό και ερευνητικό έργο των μελών ΔΕΠ, στις πρακτικές υλοποίησης του προγράμματος σπουδών και στις συνθήκες υλοποίησής του.

Στη χώρα μας, όπως και στις χώρες της Ε.Ε., το Πανεπιστήμιο αναγνωρίζεται ως ένας παραδοσιακά αυτοδιοικούμενος θεσμός, όπου το κράτος ασκεί τον έλεγχο της νομιμότητας ως προς τον τρόπο διαχείρισης των πόρων του. Αυτή η κατάσταση φαίνεται να μεταβάλλεται με τις ακολουθούμενες ευρωπαϊκές πολιτικές στο χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης, όπου το status και η διοικητική αυτονομία του Πανεπιστημίου δεν προσδιορίζονται από τις δράσεις των συντελεστών που επιδρούν στη δραστηριότητά του, αλλά από τη δυνατότητα του Πανεπιστημίου να διαχειριστεί τους όρους, τις συνθήκες και τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα μιας πολύχρονης σύμβασης του κυρίως με το κράτος, αλλά και με άλλες πολιτικές εξουσίες, όπως τις Αρχές της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, την Περιφερειακή Διοίκηση και άλλους θεσμούς (κοινωνικούς, παραγωγικούς, επιχειρηματικούς). Έτσι, η σημασία του καθεστώτος (status) της αυτονομίας του Πανεπιστημίου συνδέεται με την αρχή της συμβασιακότητας (contractualisation), σύμφωνα με την οποία το Πανεπιστήμιο διαπραγματεύεται μια πολύχρονη σύμβαση με το κράτος, όπου καθορίζονται οι επιδιωκόμενοι στόχοι, προσδιορίζονται οι πόροι χρηματοδότησης και οι διαδικασίες

---

³ Με βάση το άρθρο 13, παρ. 2 του Νόμου 3374/2005 «οι διαδικασίες αξιολόγησης νεοϊδρυθισών ακαδημαϊκών μονάδων εφαρμόζονται μετά παρέλευση έξι ετών από την έναρξη λειτουργίας τους». Υπό αυτή την έννοια το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου και τα Τμήματά του δεν προβλεπόταν να διεξάγουν διαδικασίες αξιολόγησης πριν από το Ακαδημαϊκό έτος 2010-11.

αξιολόγησης των αποτελεσμάτων (Potocki Malicet, 2001). Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τα ιδρύματα να διαμορφώνουν ή να αναπροσαρμόζουν όχι μόνο τον τρόπο υλοποίησης των δράσεών τους, αλλά και αυτό καθ' αυτό το περιεχόμενο των δράσεων. Έτσι, διαμορφώνεται μια τυπολογία ανάπτυξης των ιδρυμάτων (Dubois, 1998), κατά την οποία το κράτος, συνεπικουρούμενο από διάφορες Αρχές (ανεξάρτητες ή μη), αξιολογεί την ποιότητα της παρεχόμενης Εκπαίδευσης, όπως και τον τρόπο με τον οποίο η Ακαδημαϊκή μονάδα ή το Ίδρυμα αξιοποιεί τα αποτελέσματα της εν λόγω αξιολόγησης και συμμορφώνεται προς αυτά.

Στη χώρα μας αυτό το νέο σημασιοδοτικό περιεχόμενο ως προς την αυτονομία του Πανεπιστημίου με βάση την αρχή της συμβασιακότητας εντοπίζεται στο Νόμο 3549/2007 και ειδικότερα στην παρ. 5 του άρθρου 5 - άρθρο που αφορά τον ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό προγραμματισμό και αναδεικνύει τη σύνδεσή του με τις διαδικασίες αξιολόγησης - όπου αναφέρονται τα εξής : «Για την εκτίμηση της πρότασης για το τετραετές ακαδημαϊκό αναπτυξιακό πρόγραμμα, εκ μέρους του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, λαμβάνεται υπόψη, ιδίως η συμμόρφωση προς τα αποτελέσματα της διαδικασίας αξιολόγησης, σύμφωνα με το Ν. 3374/2005 (ΦΕΚ 189 Α΄)».

Με γνώμονα τις κατευθυντήριες ευρωπαϊκές εκπαιδευτικές πολιτικές στο χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης το ελληνικό κράτος προσχωρεί σε ένα νέο σύστημα αξιών που ρυθμίζουν τη ζωή στο Πανεπιστήμιο, το διαχειριστικό, το οποίο υπακούει στις αρχές του μανάτζμεντ σύμφωνα με τις οποίες το πανεπιστήμιο καλείται να καθορίσει τους στόχους του με βάση δυο αξίες : τη βελτίωση της ποιότητας και τον έλεγχο των δαπανών. Αυτές οι αξίες και οι συνάδουσες πρακτικές εμφανίζονται στο δημόσιο διάλογο ως «κοινή λογική» λόγω της ασαφούς σημασιοδότησης και συνάμα πληθωριστικής χρήσης του περιεχομένου τους, ενώ καθ' ουσίαν έχουν ένα συγκεκριμένο πολιτικό προσδιορισμό. Όπως αναφέρει η Potocki Malicet (2001), ο γενικός όρος «βελτίωση της ποιότητας» ως επιδιωκόμενος στόχος του Πανεπιστημίου είναι πολύσημος, καλύπτοντας μια ευρεία σημασιακή παλέτα, η οποία μπορεί να εκκινεί από μια απλή έκφραση βούλησης και να φτάνει μέχρι τη διαμόρφωση δεικτών που μετρούν αυτήν την ποιότητα, όπως, για παράδειγμα, η αύξηση του φοιτητικού δυναμικού, οι προσπάθειες προσέλκυσης μέσα από ένα πρόγραμμα σπουδών που έχει

τα εχέγγυα ποιότητας, η βελτίωση των επιδόσεων των φοιτητών, της φοιτητικής μέριμνας και των δυνατοτήτων που προσφέρουν τα διπλώματα.

Η πολυσημία των αξιών αυτών, όπως και η πληθωριστική χρήση τους, τις καθιστά πολιτικά και αξιολογικά ουδέτερες, ενώ στην ουσία εκφράζουν μια νέα αντίληψη του κράτους, κατά την οποία ο έλεγχος της ορθολογικότητας και της αποτελεσματικότητας του πανεπιστημιακού θεσμού παραχωρείται σε μια τρίτη Αρχή, η οποία μεριμνά για τον προσδιορισμό των κριτηρίων ποιότητας και την καταμέτρηση των αποτελεσμάτων του Πανεπιστημίου.

Στο υπό διαμόρφωση θεσμικό συγκείμενο τίθεται το ζήτημα εάν το Ελληνικό Πανεπιστήμιο θα ενδώσει σε ένα μοντέλο ανάπτυξης, όπου τα κριτήρια της «ποιότητας» και της «δαπάνης» καθορίζονται αποκλειστικά και μόνο από τους αποδέκτες της λογοδοσίας⁴ των πεπραγμένων του Πανεπιστημίου μέσω της πρακτικής της αξιολόγησης (όπως τελικά συμβαίνει στη Μ. Βρετανία, στη Φιλανδία στη Νορβηγία, λιγότερο στη Γαλλία) και με αυτό τον τρόπο θα υποκύψει σε ένα οικονομικό φιλελευθερισμό με όλα τα συνακόλουθα, όσον αφορά στην αποστολή του Πανεπιστημίου, τον προσανατολισμό και την παραγωγή της έρευνας, όπως και την προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης (Marchman Andersen, Landes et al, 2011).

Ως εκ τούτου η εσωτερική αξιολόγηση του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής εγγράφεται σε μια λογική πληροφόρησης και παραγωγής γνώσης για τις συλλογικές προσπάθειες του Τμήματος, τις υφιστάμενες αδυναμίες του, όπως και τους εξωτερικούς περιορισμούς του. Με αυτή την προοπτική ευελπιστούμε να αποτυπωθούν βασικά στοιχεία που συγκροτούν την ταυτότητα του Τμήματος, όπως και τη διαδικασία διαμόρφωσης της ταυτότητάς του μέσα από την εξελικτική του πορεία. Στο πλαίσιο αυτό διερευνάται: α) η ανάπτυξη του ερευνητικού έργου, όπως και οι ιδιαιτερότητες παραγωγής και δημοσίευσής του σε σχέση με το επιστημονικό πεδίο που θεραπεύει το συγκεκριμένο Τμήμα, β) η συμβολή του Τμήματος στην αύξηση του ποσοστού συμμετοχής των φοιτητών στην Ανώτατη Εκπαίδευση και στον τρόπο που επιτελείται η μαθησιακή διαδικασία μέσα από τη διδασκαλία των μαθημάτων και την εμπλοκή των φοιτητών στην ερευνητική δραστηριότητα καθώς και μέσα από την

---

⁴ Με όποια ονοματοδότηση εμφανίζονται αυτοί : Αρχές, κράτος / κεντρική εξουσία ή άλλοι θεσμοί χρηματοδότησης.

πρακτική τους άσκηση στο εμπειρικό πεδίο, όπου εφαρμόζονται οι δράσεις της κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής και γ) η σύνδεση των δράσεων ανάπτυξης του Τμήματος με την κοινωνία, γενικότερα, και με την οικονομική, κοινωνική και πολιτισμική ανάπτυξη της περιφέρειας και της τοπικής κοινότητας, ειδικότερα.

Ευελπιστούμε, ότι με την αξιοποίηση των στοιχείων της εσωτερικής αξιολόγησης, θα δοθεί η δυνατότητα στο Τμήμα να προσδιορίσει καλύτερα τους στόχους του, οι οποίοι διευρύνονται, καθώς και να διαχειριστεί καλύτερα ορισμένα προβλήματα που προκύπτουν κατά τη μετάβαση από το στάδιο της διατύπωσης αυτών των στόχων στο στάδιο του σχεδιασμού και της υλοποίησης του προγράμματος σπουδών.

Αδιαμφισβήτητα, αναγνωρίζουμε ότι μέσω αυτής της αξιολόγησης δίνεται η δυνατότητα, όχι μόνο του ελέγχου της ευνομίας και της συμβατότητας με την ισχύουσα νομοθεσία ή με τις ισχύουσες μεταρρυθμίσεις, αλλά και της αποτύπωσης των επιδόσεων του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής σε σχέση με τα κριτήρια ποιότητας και τους δείκτες που έχουν τεθεί από την Α.ΔΙ.Π..

Ευελπιστούμε, ωστόσο, ότι οι αποδέκτες της εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος θα αξιοποιήσουν τα αποτελέσματά της, προκειμένου να βρεθεί μια μορφή διαιτησίας ανάμεσα σ' αυτούς και στην Ακαδημαϊκή μονάδα, η οποία να συμβάλλει στην απλοποίηση και τον εξορθολογισμό των δομών λειτουργίας του Τμήματος, στην αναστοχαστική κριτική σκέψη ως προς το σημασιακό περιεχόμενο της «ποιότητας» και των διαδικασιών «διασφάλισής» της, στην ενίσχυση της ερευνητικής δραστηριότητας και στην καλλιέργεια της ελεύθερης έρευνας.

Συνθήκες διεξαγωγής της εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος

Η αποσαφήνιση του πλαισίου, εντός του οποίου διενεργείται η εσωτερική αξιολόγηση του Τμήματος, επιβάλλεται εκ των πραγμάτων, προκειμένου να αναδειχθούν οι δυνατότητες αλλά και οι περιορισμοί, όσον αφορά στους όρους και στις συνθήκες υλοποίησής της.

Γενικά ένα πλαίσιο αξιολόγησης προσδιορίζεται από τέσσερα βασικά στοιχεία:

- ▶ Το σκοπό και τους στόχους της αξιολόγησης
- ▶ Την υιοθετηθείσα μεθοδολογία

- ▶ Τους διαθέσιμους ανθρώπινους και υλικούς πόρους
- ▶ Τον προδιαγεγραμμένο χρόνο υλοποίησής της.

Είναι προφανές ότι τα προαναφερθέντα στοιχεία αλληλοδιαπλέκονται και αλληλοκαθορίζονται στον προτεινόμενο σχεδιασμό, προκειμένου να καταστεί ρεαλιστικός και να ανταποκρίνεται όσο το δυνατό πληρέστερα στο υποβληθέν αίτημα αξιολόγησης.

1. Σκοπός και στόχοι της αξιολόγησης:

Είναι σαφές ότι τόσο ο σκοπός, όσο και οι στόχοι, της αξιολόγησης μιας δράσης (είτε αυτή αφορά σ' ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα είτε σε μια οργανωτική μονάδα, όπως το Τμήμα ενός Πανεπιστημιακού Ιδρύματος) διαμορφώνονται και διατυπώνονται στη βάση ενός αιτήματος αξιολόγησης, και άρα στη βάση των προβλημάτων ή των αναγκών που η αξιολογική διαδικασία έρχεται να εντοπίσει, να αποσαφηνίσει και να αναδείξει τρόπους για την καλύτερη δυνατή αντιμετώπισή τους. Γενικά, το αίτημα αυτό διατυπώνεται από μια αναθέτουσα αρχή, η οποία μπορεί να είναι και ο τελικός αποδέκτης του πορίσματος αξιολόγησης και εξουσιοδοτημένος για τον τρόπο αξιοποίησής του.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, το ζήτημα της εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής αποτέλεσε ένα από τα θέματα συζήτησης ορισμένων Γενικών Συνελεύσεων κατά το χρονικό διάστημα 2008-2009, όταν προτάθηκε από την Α.ΔΙ.Π. η εφαρμογή του νόμου περί Αξιολόγησης των Ελληνικών Πανεπιστημίων μέσω των ετησίων απογραφικών εκθέσεων, της εσωτερικής και της εξωτερικής αξιολόγησης. Στο πλαίσιο αυτών των Γενικών Συνελεύσεων τα μέλη της εξέφρασαν πολλές επιφυλάξεις τόσο για τα μεθοδολογικά εργαλεία και τη συγκεκριμένη επαγόμενη στόχευσή τους με βάση την πρόταση της Α.ΔΙ.Π, όσο και για τη σκοπιμότητα της αξιολογικής διαδικασίας και κυρίως για τον τρόπο αξιοποίησής της. Αντίθετα, το σώμα των Γενικών Συνελεύσεων στην πλειοψηφία του δεν απέρριψε την αρχή της αξιολόγησης και μάλιστα υποστήριξε την εφαρμογή της με τη μορφή της καταγραφής και κριτικής αποτύπωσης. Σημειώνεται ότι οι εκπρόσωποι των φοιτητών είχαν δηλώσει άρνηση, όσον αφορά στη συμμετοχή τους στην αξιολογική διαδικασία.

Κατά το διάστημα αυτό το Πανεπιστήμιο δεν είχε ακόμη αυτονομηθεί και διοικούνταν από μια διορισμένη Διοικούσα Επιτροπή. Μετά την αυτονόμηση του

Πανεπιστημίου, τον Ιανουάριο του 2010, ο κ. Πρύτανης, Καθηγητής Θ. Παπαθεόδωρου και τότε Πρόεδρος του Τμήματος, απέστειλε σημείωμα στις 16/02/2010 προς τα μέλη ΔΕΠ για τη συμπλήρωση ορισμένων απογραφικών δελτίων που αφορούσαν στην αξιολόγηση του επιστημονικού έργου διδάσκοντος και της διδασκαλίας των μαθημάτων του, με στόχο τη σύνταξη της ετήσιας απογραφικής έκθεσης και της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος.

Κατά την τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά εστάλη, την 1/10/2010, επιστολή από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, Αν. Καθηγητή κ. Μασσέλο, προκειμένου να κατατεθούν άμεσα οι εκθέσεις εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος. Στην επιστολή επισημαίνεται ότι η ολοκλήρωση των διαδικασιών αξιολόγησης θα πρέπει να πραγματοποιηθεί έως τις 15 Νοεμβρίου με κατάθεση της σχετικής έκθεσης. Επιπλέον, η ΜΟΔΙΠ του ιδρύματος απέστειλε στις 3 Νοεμβρίου 2010 έγγραφο προς τους Προέδρους των Τμημάτων και στους Υπευθύνους της Εσωτερικής Αξιολόγησης καθιστώντας σαφές ότι η υποβολή της Ετήσιας Απογραφικής Έκθεσης από κάθε Τμήμα του Πανεπιστημίου θεωρείται πλέον αναγκαία προϋπόθεση για την περαιτέρω χρηματοδότηση του Ιδρύματος. Έθεσε δε ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής της Ετήσιας Απογραφικής Έκθεσης την 6^η Δεκεμβρίου 2010⁵ και επεσήμανε την γρηγορότερη δυνατή ολοκλήρωση του πορίσματος Εσωτερικής αξιολόγησης.

Εντός αυτού του πλαισίου, η Ομάδα Αξιολόγησης κλήθηκε να διενεργήσει μια διαδικασία αξιολόγησης και να συντάξει την αντίστοιχη έκθεση έχοντας πράγματι ελάχιστα περιθώρια πρωτοβουλίας στην ανάπτυξη του σχεδιασμού της, ήτοι στην αποσαφήνιση του αιτήματος αξιολόγησης από όλους τους εμπλεκόμενους συντελεστές (μέλη ΔΕΠ, Διοικητικό Προσωπικό, Πρυτανικές Αρχές) και στον προσδιορισμό της μεθοδολογίας της με βάση το σκοπό και τους στόχους της αξιολόγησης. Αυτό προϋπέθετε μια ιδιαίτερα χρονοβόρα διαδικασία που περιελάμβανε την ανάλυση των αναγκών/προσδοκιών όλων των συντελεστών που μετέχουν στο Τμήμα καθώς και τον καθορισμό του σκοπού, των στόχων και των κριτηρίων αξιολόγησης.

Κατά συνέπεια, η διενέργεια και η σύνταξη της έκθεσης αξιολόγησης γίνεται υπό συνθήκες ιδιαίτερης πίεσης, οι οποίες δεν είναι αμελητέες όσον αφορά α) στο

---

⁵ Η Υπεύθυνη της Αξιολόγησης υπέβαλε στον Πρόεδρο του Τμήματος την 5^η Δεκεμβρίου 2010 την Ετήσια Απογραφική Έκθεση του ακαδημαϊκού έτους 2009-2010.

εύρος της συλλογής πληροφοριών και τη διαμόρφωση μιας πιο σύνθετης μεθοδολογίας με την κατασκευή εξειδικευμένων ερευνητικών εργαλείων, β) στον τρόπο επεξεργασίας τους με πολλαπλές συσχετίσεις, γ) στην ανάδειξη και εμβάθυνση των σημασιών των συλλεχθεισών πληροφοριών σε σχέση με μια αναλυτική ταυτοποίηση όλων των συντελεστών του Τμήματος.

Υπό αυτές τις συνθήκες, η αξιολόγηση παίρνει τη μορφή της καταγραφής και κριτικής αποτύπωσης των παρακάτω αξόνων:

- ▶ Διδακτικό και επιστημονικό έργο των μελών ΔΕΠ
- ▶ Περιεχόμενα σπουδών και λειτουργία του προπτυχιακού και μεταπτυχιακού προγράμματος
- ▶ Σχεδιασμός, διεξαγωγή και αξιολόγηση της διδασκαλίας
- ▶ Υλικοτεχνικές υποδομές για τη διενέργεια του διδακτικού και ερευνητικού έργου
- ▶ Επιστημονικές επιτροπές για την ανάπτυξη του Τμήματος και συναφές διοικητικό έργο.

Χρησιμοποιηθείσα μεθοδολογία

Η άντληση πληροφοριών πραγματοποιήθηκε κυρίως μέσα από τρεις βασικές πηγές:

A) Από αρχειακό υλικό που αφορά σε επίσημα έγγραφα. Η συλλογή των δεδομένων στηρίχθηκε αφενός μεν στη διαχείριση των υπάρχοντων αρχείων, που παραχώρησε η Γραμματεία του Τμήματος, και αφετέρου σ' αυτά που αντλήθηκαν από τον δικτυακό τόπο του Τμήματος.

B) Από τα απογραφικά δελτία διδασκόντων και μαθημάτων, τα οποία είχαν συμπληρωθεί από τα μέλη του Τμήματος την ακαδημαϊκή χρονιά 2009-2010 και διέθεσε η Γραμματεία του Τμήματος για το σκοπό της αξιολόγησης. Συλλέχθηκαν συνολικά 19 Απογραφικά Δελτία Διδασκόντων και 81 Απογραφικά Δελτία Μαθημάτων.

Γ) Από τα απογραφικά δελτία των πεπραγμένων των Επιτροπών του Τμήματος, που απέστειλαν οι υπεύθυνοι των Επιτροπών. Συλλέχθηκαν συνολικά 9 Απογραφικά Δελτία.

Η ομάδα για την εσωτερική αξιολόγηση του Τμήματος, όπως προαναφέρθηκε, διαμόρφωσε τους άξονες της εργασίας της, αφού έθεσε εξ αρχής ως στόχο για τη συγκέντρωση, την καταγραφή και την επεξεργασία των δεδομένων την ανάδειξη όλων των χαρακτηριστικών της λειτουργίας του Τμήματος, ώστε μέσα από την κριτική ανάλυση και την αποτίμησή τους να συναχθούν χρήσιμα συμπεράσματα και προτάσεις με απώτερο σκοπό τη περαιτέρω αναπτυξιακή πορεία του Τμήματος.

Η καταχώρηση τόσο των ποσοτικών όσο και των ποιοτικών δεδομένων έγινε σε ειδικά για το σκοπό αυτό διαμορφωμένες βάσεις με την αξιοποίηση του προγράμματος Excel, οι οποίες επέτρεψαν τη στατιστική επεξεργασία των δεδομένων και τη γραφική απεικόνισή τους. Η ανάλυση των ευρημάτων έχει κατά βάση ποσοτικό χαρακτήρα. Ωστόσο, επιδίωξή μας είναι να χρησιμοποιηθεί στο μέγιστο δυνατό ένας συνδυαστικός τύπος ποσοτικής και ποιοτικής ανάλυσης, προκειμένου να σηματοδοτηθούν, όσο το δυνατό περισσότερο, τα συλλεχθέντα δεδομένα.

Η παρουσίαση του πορίσματος αξιολόγησης διαρθρώνεται σε τέσσερα βασικά μέρη. Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει την περιγραφή του Τμήματος, όσον αφορά στους στόχους του, το πρόγραμμα Σπουδών, το ανθρώπινο δυναμικό (Διδάσκοντες, Διοικητικό Προσωπικό, φοιτητικό δυναμικό) και τις υλικοτεχνικές υποδομές, τις οποίες διαθέτει. Το δεύτερο μέρος περιλαμβάνει το εννοιολογικό και μεθοδολογικό πλαίσιο, εντός του οποίου διενεργήθηκε η αξιολόγηση. Το τρίτο μέρος περιέχει την παρουσίαση και ανάλυση των συλλεχθέντων δεδομένων έτσι όπως αυτά προκύπτουν από την επεξεργασία των πληροφοριών που λήφθηκαν από τα απογραφικά δελτία των διδασκόντων και μαθημάτων και από τα απογραφικά δελτία των επιτροπών.

Το πόρισμα ολοκληρώνεται με τα Συμπεράσματα, όπου επιχειρείται η αντιπαράσταση (confrontation) ανάμεσα στον τρόπο λειτουργίας του Τμήματος, στους διαθέσιμους πόρους (ανθρώπινους και υλικούς), αφενός, και στη σημασία που αποδίδουν τα μέλη ΔΕΠ, ως συντελεστές του Τμήματος, στην αποτίμηση της διδακτικής και ερευνητικής λειτουργίας τους σε σχέση με τις οργανωτικές και υλικοτεχνικές συνθήκες, αφετέρου. Απώτερος στόχος είναι να αναδειχθούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που καθορίζουν τη φυσιογνωμία του Τμήματος και τα στοιχεία εκείνα, ποιοτικά και ποσοτικά, που αναδεικνύουν την παραγόμενη ποιότητα

του διδακτικού και ερευνητικού έργου, καθώς και τον τρόπο αποτίμησης και αξιολόγησής του.

I. Παρουσίαση του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής

1. Αποστολή και στόχοι του Τμήματος

Το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου άρχισε να λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2003-04. Σύμφωνα με το ιδρυτικό Προεδρικό Διάταγμα 118/2003 (ΦΕΚ 102, τεύχος Α΄) το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής έχει ως αποστολή:

1. να καλλιεργεί και να προάγει τις κοινωνικές επιστήμες στους τομείς της κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής με την ακαδημαϊκή διδασκαλία και την εφαρμοσμένη έρευνα,
2. να παρέχει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες τα απαραίτητα εφόδια που εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία,
3. να οργανώνει μεταπτυχιακές σπουδές που οδηγούν στην κατάρτιση επιστημόνων με εξειδικευμένες γνώσεις σε επιμέρους γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος και
4. να προάγει την επιστήμη και την έρευνα ιδιαίτερα στους τομείς της προστασίας των κοινωνικών δικαιωμάτων των πολιτών, όπως αυτά διαμορφώνονται στο πλαίσιο της Ε.Ε., της εμβάθυνσης των δομών του κοινωνικού κράτους, της πρόληψης και της ασφάλειας σε συνδυασμό με την κοινωνική ανάπτυξη, της συνεχούς εκπαίδευσης, της εκπαίδευσης ενηλίκων και του σχεδιασμού νέων κοινωνικών και εκπαιδευτικών πολιτικών και θεσμών.

Με βάση τα προηγούμενα αναγνωρίζεται ότι το εν λόγω Τμήμα θεραπεύει δύο ξεχωριστές γνωστικές περιοχές αναδεικνύοντας ταυτόχρονα τις συνάψεις και αλληλεπιδράσεις τους. Η πολυπλοκότητα των ζητημάτων, που καλύπτει η γνωστική περιοχή της Κοινωνικής Πολιτικής, όσο και αυτών που καλύπτει η γνωστική περιοχή

της Εκπαιδευτικής Πολιτικής, καθιστά αναγκαία την ανεύρεση μιας διεπιφάνειας (intersection), όσον αφορά στη σύλληψη και την καλλιέργεια των επιστημονικών αντικειμένων αυτών των δύο γνωστικών περιοχών των Κοινωνικών Επιστημών.

Η διεπιστημονικότητα είναι αναγνωρισμένη και αναμφισβήτητη ακόμη και σε τομείς που εκ πρώτης όψεως δεν φαίνεται να έχουν συγκλίσεις μεταξύ τους (νευροεπιστήμες – κοινωνιολογία – ψυχολογία – οικονομία των αγορών). Είναι αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι ο επιστημονικός τομέας των Κοινωνικών Επιστημών είναι συμφυής με τη διεπιστημονική προσέγγιση του κοινωνικού γίνεσθαι. Το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, ως Τμήμα της Σχολής των Κοινωνικών Επιστημών, ανάγει τη διεπιστημονικότητα σε χαρακτηριστικό γνώρισμα της φυσιολογίας του θεραπεύοντα ποικίλα αντικείμενα μέσα από μια πλουραλιστική σύλληψη και ερευνητική μεθοδολογία, διατηρώντας τη συνεκτικότητά τους με την ανάδειξη ενός νέου πεδίου για τα ελληνικά δεδομένα, το οποίο εστιάζει τόσο στη σχέση των πολιτικών της εκπαίδευσης με το κράτος και την κοινωνία, όσο και στο κοινωνικό περιεχόμενο της εκπαιδευτικής πολιτικής. Εντός αυτού του πεδίου το Τμήμα εκπαιδεύει επιτελικά στελέχη, τα οποία μπορούν να δραστηριοποιηθούν στους τομείς της Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

2. Γεωγραφική θέση και κτιριακές υποδομές του Τμήματος

2.1. Κοινωνικοχωροταξικό περιβάλλον

Το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής στεγάζεται στο νεόδμητο κτήριο του Πνευματικού Κέντρου-Θεάτρου του Δήμου Κορινθίων, που βρίσκεται στο κέντρο της πόλης της Κορίνθου, και μαζί με το Τμήμα Πολιτικών Επιστημών και Διεθνών Σχέσεων, που εδρεύει στην ίδια πόλη, αποτελούν τη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Το κτήριο στο οποίο στεγάζεται το Τμήμα διαθέτει αμφιθέατρο, βιβλιοθήκη, αίθουσες διδασκαλίας, γραφεία καθηγητών και αίθουσες εργαστηρίων. Επομένως, όλες οι εκπαιδευτικές και οι ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος διεκπεραιώνονται στο συγκεκριμένο κτήριο.

Η πόλη της Κορίνθου είναι η έδρα του ομώνυμου Δήμου, η πρωτεύουσα του νομού Κορινθίας, το τρίτο σημαντικό λιμάνι της Πελοποννήσου και η μεγαλύτερη πόλη του νομού με 29.787 κατοίκους κατά την απογραφή του 2001 (36.555 κάτοικοι ολόκληρος ο Δήμος). Βρίσκεται στον οδικό άξονα Αθήνα-Πάτρα, με την πρόσβαση στην πρωτεύουσα να είναι εύκολη για τους κατοίκους της είτε μέσω της σύγχρονης εθνικής οδού είτε μέσω του προαστιακού σιδηροδρόμου, που άρχισε να λειτουργεί το 2005. Η πόλη περιτοιχίζεται από τις παραθαλάσσιες περιοχές του Λεχαίου, Ισθμίων, Κεχραιών και τις περιοχές Εξαμιλίων και Αρχαίας Κορίνθου. Η γεωφυσική της θέση είναι στην παραθαλάσσια περιοχή ανατολικά του Κορινθιακού κόλπου κοντά στη

ζεύξη με το Σαρωνικό. Περιβάλλεται από το βουνό Όνεια και Ακροκόρινθο, όπου κατά την αρχαιότητα βρισκόταν η αρχαία πόλη της Κορίνθου.

Η Κόρινθος αλλά και η ευρύτερη περιοχή συγκεντρώνουν μια ευρεία γκάμα φορέων και υπηρεσιών που εμπíπτουν στα επιστημονικά αντικείμενα που θεραπεύονται στο Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Ενδεικτικά μπορούν να αναφερθούν κρατικές υπηρεσίες (π.χ. Γενικό Νοσοκομείο Κορίνθου, Ξενώνας ΑΚΕΣΩ κλπ.), παραρτήματα κεντρικών φορέων (π.χ. Τοπική Υπηρεσία του Ο.Α.Ε.Δ.), τοπικά παραρτήματα ασφαλιστικών οργανισμών (π.χ. Ι.Κ.Α., Ο.Α.Ε.Ε., Ο.Γ.Α. κλπ.), υπηρεσίες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (π.χ. Κ.Ε.Κ. Ν. Κορινθίας, Δ/ση Υγείας, Δ/ση Κοινωνικής Πρόνοιας), υπηρεσίες του Δήμου (Κοινωνική Υπηρεσία, Κ.Α.Π.Η., Βοήθεια στο Σπίτι, Κ.Η.Φ.Η, βρεφονηπιακοί σταθμοί κλπ.), υπηρεσίες μη κερδοσκοπικών οργανισμών (π.χ. Χαμόγελο του Παιδιού) κλπ.

Η δραστηριοποίηση των παραπάνω φορέων αποτελεί μιας πρώτης τάξεως ευκαιρία για την ανάπτυξη σχέσεων εταιρικότητας με το Τμήμα με προφανές αμοιβαίο όφελος. Η τοπική κοινωνία αξιοποιεί την επιστημονική μεθοδολογία και γνώση στην επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων, το Τμήμα αντλεί πολύτιμο εμπειρικό υλικό, εμπλουτίζοντας την παραγωγή της θεωρητικής γνώσης με πολύτιμη κοινωνική εμπειρία, ενώ οι φοιτητές εφαρμόζουν στην πράξη τα θεωρητικά και μεθοδολογικά εργαλεία που διδάσκονται, με την εκπόνηση Σχεδίων Έρευνας και Διπλωματικών Εργασιών. Υπό αυτές τις συνθήκες, οι φοιτητές οικοδομούν σχέσεις με την τοπική αγορά εργασίας και ενδυναμώνουν τις επαγγελματικές τους προοπτικές. Επιπλέον, το Τμήμα έχει αναπτύξει συνεργασίες με φορείς, όχι μόνο από την περιοχή της Κορινθίας αλλά και ευρύτερα, στο πλαίσιο της διεξαγωγής Stages. Ενδεικτικά μπορούν να αναφερθούν οι παρακάτω φορείς:

- ▶ 2ο Δημοτικό Σχολείο Κορίνθου
- ▶ 5ο Δημοτικό Σχολείο Κορίνθου
- ▶ Δημοτικό Σχολείο Βέλου Κορινθίας
- ▶ Δημοτικό Σχολείο Βραχατίου Κορινθίας
- ▶ Πειραματικό Γυμνάσιο Κορίνθου
- ▶ 1ο Γυμνάσιο Κορίνθου
- ▶ Εσπερινό Γυμνάσιο Κορίνθου

- ▶ Γυμνάσιο και Λυκειακές τάξεις Λεχαίου Κορινθίας
- ▶ 3^ο Λύκειο Κορίνθου
- ▶ Λύκειο Βραχατίου
- ▶ ΕΠΑΛ Κιάτου
- ▶ Γυμνάσιο Λεχαίου Κορινθίας
- ▶ Εφημερίδα Ν. Κορινθίας "Η Πρωινή"
- ▶ ΟΑΕΔ Ν. Κορινθίας
- ▶ Ίδρυμα Ευγενίδου
- ▶ Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Ήδη κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-10 δρομολογήθηκαν οι διαδικασίες για την ενεργοποίηση συνεργασιών στο πλαίσιο των πρακτικών ασκήσεων Stages και το 2010-11 έχουν συναφθεί σχετικές συμφωνίες με τους παρακάτω φορείς:

- ▶ Βουλή των Ελλήνων
- ▶ Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
- ▶ Ίδρυμα Ευγενίδου
- ▶ ΟΑΕΔ
- ▶ ΟΠΑΔ
- ▶ Γαλήνη
- ▶ Εκδοτικός οίκος και πολυχώρος Μεταίχμιο
- ▶ Ινστιτούτο Παιδαγωγικών Ερευνών και Μελετών της Διδασκαλικής Ομοσπονδίας Ελλάδας
- ▶ ΟΕΠΕΚ
- ▶ Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής της ΓΣΕΕ
- ▶ Εκπαιδευτήρια Κωστέα – Γείτονα
- ▶ Νοσοκομείο «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ»
- ▶ ΕΚΑΒ (Εθνικό Κέντρο Αμεσης Βοήθειας)
- ▶ NOVARTIS HELLAS (ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ Εταιρεία)
- ▶ ΔΟΑΤΑΠ
- ▶ Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διεύθυνση Σωφρονιστικής Πολιτικής
- ▶ Υπουργείο Ανάπτυξης, Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή
- ▶ ΚΕΕΛΠΝΟ

► Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης Γενική Γραμματεία Διαχείρισης Κοινοτικών και Άλλων Πόρων

Είναι αξιοσημείωτο ότι το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής από την έναρξη της λειτουργίας του επεδίωξε το άνοιγμα προς την κοινωνία, είτε με τη διεξαγωγή μικρής έκτασης επιτόπιων εμπειρικών ερευνών από φοιτητές του Τμήματος στο πλαίσιο του Προγράμματος Σπουδών, όπως τα Σχέδια Έρευνας Πρακτικών Ασκήσεων (Σ.Ε.Π.Α.), είτε με τη μορφή διεξαγωγής κοινών εκδηλώσεων με δημόσιους αλλά και ιδιωτικούς φορείς σε θέματα κοινωνικού ενδιαφέροντος. Η περαιτέρω ενδυνάμωση των σχέσεων με την τοπική και την ευρύτερη κοινωνία αποτελεί προτεραιότητα για το Τμήμα και για το σκοπό αυτό έχει ήδη προγραμματίσει για το αμέσως προσεχές διάστημα σχετικές πρωτοβουλίες (εκδηλώσεις γνωριμίας, ημερίδες κλπ.).

2.2. Κτιριακές εγκαταστάσεις του Τμήματος

Το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στεγάζεται στο κτήριο του Πνευματικού Κέντρου – Θεάτρου του Δήμου Κορινθίων, το οποίο έχει παραχωρηθεί προς χρήση στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου από το Δήμο.

Το κτήριο διαθέτει αμφιθέατρο, βιβλιοθήκη, αίθουσες διδασκαλίας, γραφεία καθηγητών και αίθουσες εργαστηρίων, όπου λειτουργεί και το Εργαστήριο Πληροφορικής.

Αναλυτικά:

Στο ισόγειο του κτηρίου βρίσκεται η Βιβλιοθήκη του Τμήματος (175 τ.μ.). Η βιβλιοθήκη λειτουργεί καθημερινά τις εργάσιμες ημέρες μέχρι τις 3 μμ. Ο σύλλογος φοιτητών του Τμήματος θεωρεί ότι χρήσιμη θα ήταν η λειτουργία της βιβλιοθήκης και κάποιες απογευματινές ώρες. Επίσης, σημαντικός θα ήταν ο εμπλουτισμός της τόσο με περισσότερα βιβλία όσο και με περισσότερα αντίτυπα των υπαρχόντων βιβλίων.

Στον πρώτο όροφο βρίσκεται το Αμφιθέατρο του Τμήματος (85 θέσεων), το οποίο χρησιμοποιείται ως αίθουσα διδασκαλίας και ως αίθουσα εκδηλώσεων. Ακόμα, βρίσκονται 7 γραφεία μελών ΔΕΠ, στα οποία στεγάζονται 9 μέλη ΔΕΠ (συνολικής επιφάνειας 112 τ.μ.), μια αίθουσα (46 τ.μ.), η οποία χρησιμοποιείται ως αίθουσα

σεμιναρίων ή μικρών συνεδριάσεων και τέλος μία αίθουσα (52 τ.μ.) στην οποία στεγάζεται η Γραμματεία του Τμήματος.

Στο δεύτερο όροφο του κτηρίου βρίσκονται δύο αίθουσες διδασκαλίας των 65 θέσεων έκαστη (80 τ.μ. έκαστη) και μία αίθουσα 101 τ.μ., η οποία χρησιμοποιείται ως αίθουσα διδασκαλίας, συνεδριάσεων ή εκδηλώσεων. Στον ίδιο όροφο βρίσκεται και το εργαστήριο Πληροφορικής με 44 ηλεκτρονικούς υπολογιστές, το οποίο είναι προσβάσιμο σε φοιτητές όλων των βαθμίδων ή σε διδακτικό προσωπικό καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας. Στο εργαστήριο Πληροφορικής πραγματοποιούνται μαθήματα, για τα οποία χρειάζεται πρόσβαση σε λογισμικό ή στο διαδίκτυο, ενώ τις υπόλοιπες ώρες λειτουργίας του χρησιμοποιείται από τους φοιτητές ή το διδακτικό προσωπικό.

Ο εξώστης του δευτέρου ορόφου (300 τ.μ.) χρησιμοποιείται και ως χώρος εκδηλώσεων των φοιτητών.

Σύμφωνα με τις απόψεις των εκπροσώπων του φοιτητικού συλλόγου, η κτηριακή υποδομή είναι ικανοποιητική, όσον αφορά στον εξοπλισμό των αιθουσών διδασκαλίας και του εργαστηρίου Πληροφορικής. Επισημάνθηκε, όμως, η έλλειψη ενός ψύκτη που να διαθέτει πόσιμο νερό (δεδομένου ότι το νερό της Κορίνθου είχε κατά το πρόσφατο παρελθόν πρόβλημα). Επίσης, αίτημα του συλλόγου αποτελεί η δημιουργία ενός χώρου συγκέντρωσης των φοιτητών, που θα μπορούσε να λειτουργήσει σαν «φοιτητικό στέκι» και ιδανικά θα περιλαμβάνει και κυλικείο.

Επίσης, σε παρακείμενη πολυκατοικία το Πανεπιστήμιο μισθώνει τρία διαμερίσματα (συνολικής επιφάνειας 318 τ.μ.), όπου στεγάζονται τα γραφεία των υπόλοιπων μελών ΔΕΠ, των διδασκόντων και του φοιτητικού συλλόγου, βάσει του ΠΔ 407/80. Κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος έχει ξεκινήσει μία μικρής κλίμακας επισκευή ορισμένων ατελειών του κτηρίου και των γραφείων της παρακείμενης πολυκατοικίας (τοποθέτηση πινακίδων και νέων πορτών, χωρίσματα γραφείων, εργασίες μόνωσης, κλπ).

Τέλος, σε πολύ μικρή απόσταση από το Τμήμα βρίσκεται η φοιτητική – πολιτιστική λέσχη, ένας χώρος 100 τ.μ., ο οποίος παραχωρείται στη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κορινθίας και χρησιμοποιείται ως χώρος σίτισης των φοιτητών. Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του φοιτητικού συλλόγου, ο χώρος της φοιτητικής-πολιτιστικής λέσχης δεν αποτελεί αυτή τη στιγμή

χώρο συγκέντρωσης των φοιτητών, λόγω του γεγονότος ότι λειτουργεί συγκεκριμένες ώρες την ημέρα (ώρες σίτισης κυρίως) αλλά και λόγω του περιορισμένου εξοπλισμού της (τραπέζια σίτισης και καρέκλες μόνον).

Οι μόνιμες εγκαταστάσεις του Τμήματος, αλλά και ολόκληρης της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών, προβλέπεται να ανεγερθούν στο χώρο του παλιού Στρατοπέδου Ανδριανοπούλου, στα Εξαμίλια (συνολικής έκτασης 45 στρεμμάτων), του οποίου η δωρεάν παραχώρηση κατά κυριότητα στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου ολοκληρώθηκε το καλοκαίρι του 2005, και ήδη έχουν δρομολογηθεί οι διαδικασίες των μελετών και των κατασκευών μέσω της διαδικασίας των Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ).

3. Διοίκηση και Επιτροπές του Τμήματος

Το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου ιδρύθηκε με το Προεδρικό Διάταγμα 118/2003 (ΦΕΚ 102, τεύχος Α'), ανήκει στη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, που εδρεύει στην Κόρινθο, και άρχισε να λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2003-04.

Το Τμήμα έχει αποκτήσει διοικητική και ακαδημαϊκή αυτοδυναμία, καθώς διαθέτει 23 διορισμένα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) όλων των βαθμίδων. Το ακαδημαϊκό έτος 2006-07 ήταν το πρώτο κατά το οποίο το Τμήμα λειτούργησε στην πλήρη ανάπτυξή του, δηλαδή και με τα τέσσερα Έτη Σπουδών, ενώ από το ακαδημαϊκό έτος 2007-08 άρχισε και η λειτουργία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) του Τμήματος. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010-11, ο μεν αριθμός εισακτέων στο προπτυχιακό πρόγραμμα έχει οριστεί στους 140, ο δε αριθμός εισακτέων στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα έχει οριστεί στους 45.

3.1. Διοίκηση του Τμήματος

Κοσμήτορας της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών είναι ο Καθηγητής, κ. Ξενοφών Ι. Κοντιάδης. Πρόεδρος του Τμήματος είναι ο Αναπληρωτής Καθηγητής, κ. Αθανάσιος Κ. Κατσής. Αναπληρωτής Πρόεδρος είναι ο Αναπληρωτής Καθηγητής, κ. Αθανάσιος Γ. Τζιμογιάννης. Η θητεία του Προέδρου και του Αναπληρωτή Προέδρου άρχισε την 1η Σεπτεμβρίου 2010 και λήγει στις 31 Αυγούστου 2012. Προϊσταμένη Γραμματείας του Τμήματος είναι η κα Ιωάννα Δούκα.

Ανώτατο συλλογικό όργανο διοίκησης και λήψης αποφάσεων είναι η Γενική Συνέλευση του Τμήματος, η οποία συγκροτείται από τα 22 υπηρετούντα σήμερα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος (ο Καθηγητής, κ. Β. Κουλαϊδής, βρίσκεται σε αναστολή καθηκόντων), από 11 εκπροσώπους των προπτυχιακών φοιτητών, από 3 εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών - υποψηφίων διδακτόρων, από 1 εκπρόσωπο των μελών ΕΕΔΠ και από 1 εκπρόσωπο των μελών ΕΤΕΠ. Σημειώνουμε ότι κατά την περίοδο σύνταξης της Έκθεσης Αξιολόγησης η Καθηγήτρια, κα Κουλούρη, μετακινήθηκε σε άλλο Πανεπιστήμιο και η Επίκουρη Καθηγήτρια, κα Γαζή, έκανε ανάληψη καθηκόντων στο Τμήμα.

Ανώτατο συλλογικό όργανο διοίκησης και λήψης αποφάσεων για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών και έρευνας (συμπεριλαμβανομένων των διδακτορικών διατριβών) είναι η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος, η οποία συγκροτείται από τα 22 υπηρετούντα σήμερα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, και από 2 εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών - υποψηφίων διδακτόρων.

Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος είναι ο Αναπληρωτής Καθηγητής, κ. Αθανάσιος Τζιμογιάννης.

3.2. Επιτροπές του Τμήματος⁶

Οι επιτροπές του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής καθώς επίσης το αντικείμενο και το έργο των Επιτροπών παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

α/α	Επιτροπή Τμήματος	Υπεύθυνος	<u>Αντικείμενο - Πεπραγμένα</u>
1.	Διεθνών Σχέσεων και Διαπανεπιστημιακής Συνεργασίας	Δ.Καρακατσάλη	<p style="text-align: center;"><u>Αντικείμενο</u></p> <p>Οργάνωση, συντονισμός και διαχείριση συνεργασιών του Τμήματος με ξένα Πανεπιστήμια. Αναζήτηση νέων διεθνών συνεργασιών. Αναζήτηση προγραμμάτων διεθνών υποτροφιών για τους φοιτητές και για τους υποψήφιους διδάκτορες. Διερεύνηση δυνατοτήτων εκπαιδευτικών επισκέψεων φοιτητών στα κέντρα διαμόρφωσης Ευρωπαϊκών πολιτικών.</p> <p style="text-align: center;"><u>Πεπραγμένα</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Συνεργασία μελών ΔΕΠ του Πανεπιστημίου με το Δίκτυο CiCe-children's Identity and Citizenship in Europe. Ενημέρωση των μελών ΔΕΠ για τις δραστηριότητες του δικτύου μέσω newsletter που αποστέλλεται στα μέλη ΔΕΠ. 2. Αναζήτηση από τα μέλη της επιτροπής νέων σχέσεων και συνεργασιών με πανεπιστήμια του εξωτερικού. 3. Επίσκεψη στο Πανεπιστήμιο της Vaasa στη Φιλανδία για την ενίσχυση των σχέσεων και τη διερεύνηση άλλων δυνατοτήτων συνεργασίας, επίσκεψη στη Λιουμπλιάνα-Σλοβενία, με σκοπό τη δυνατότητα ενίσχυσης συνεργασίας με το Πανεπιστήμιο και το Μουσείο Ιστορίας της Εκπαίδευσης της Λιουμπλιάνας. 4. Διερεύνηση των δυνατοτήτων φιλοξενίας του ετήσιου συνεδρίου του προγράμματος CiCe στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου και στο Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής. 5. Εξασφάλιση της δυνατότητας μετακίνησης των φοιτητών του Τμήματος στα γραφεία του προγράμματος CiCe για πρακτική άσκηση (στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus – Erasmus placements). 6. Διοργάνωση ημερίδας στην Κόρινθο (30/10/2010: Εκπαιδευτική Ηγεσία και Διοίκηση), στα πλαίσια της συμμετοχής του τμήματος στο πρόγραμμα Comenius-Project Based School Management (www.pro-school.eu), συμμετοχή στις συναντήσεις του προγράμματος (Izmir, Brasov, Bolzen, Prague) και δημιουργία Newsletter με την πορεία, τις δράσεις και τα αποτελέσματα του προγράμματος. (http://korinthos.uop.gr/~proschool).

⁶ Σημειώνεται ότι κατά το διάστημα διεξαγωγής της Εσωτερικής Αξιολόγησης (2010-2011) δεν είχε συγκροτηθεί η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών που έχει αναλάβει την κατάρτιση και αναμόρφωση του Προγράμματος Σπουδών καθώς και η Επιτροπή Αξιολόγησης και Θεσμικών Μεταρρυθμίσεων.

2.	Βιβλιοθήκης	Λ. Βεντούρα	<p style="text-align: center;"><u>Αντικείμενο</u></p> <p>Οργάνωση και εποπτεία λειτουργίας της Βιβλιοθήκης του Τμήματος. Συντονισμός παραγγελιών βιβλίων και περιοδικών. Διαχείριση εσόδων Βιβλιοθήκης.</p> <p style="text-align: center;"><u>Πεπραγμένα</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Απόκτηση πολυλειτουργικού συστήματος καρτών για τον ηλεκτρονικό δανεισμό των τεκμηρίων. 2. Απόκτηση είτε μέσω ΕΠΕΑΕΚ-Τακτικού Προϋπολογισμού (ΕΠΕΑΕΚ: 135.000Ε από το 2006 έως το 2009, Τακτικός Προϋπολογισμός: 8000Ε), είτε μέσω δωρεών, περίπου 10.000 τόμων, (αγορά 6.000, δωρεές 3.500). 3. Πραγματοποίηση κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2007-8 και 2008-9 σεμιναρίων για την εξοικείωση των φοιτητών με τη χρήση των τεκμηρίων και των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης.
3.	Εποπτείας Διαχείρισης Προγραμμάτων ERASMUS	Α. Τσατσαρόνη	<p style="text-align: center;"><u>Αντικείμενο</u></p> <p style="text-align: center;">Εποπτεία και διαχείριση προγραμμάτων κινητικότητας ERASMUS</p> <p style="text-align: center;"><u>Πεπραγμένα</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ανάπτυξη Διμερών Συμβάσεων κινητικότητας φοιτητικού και διδακτικού προσωπικού με 11 πανεπιστήμια σε 8 Ευρωπαϊκές χώρες (Αγγλία, Γαλλία, Κύπρος, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβενία, Τουρκία, Φινλανδία – για λεπτομέρειες βλ. επισυναπτόμενο κατάλογο: Erasmus Agreements). 2. Οργάνωση ενημερωτικών συναντήσεων με τους φοιτητές στην αρχή κάθε εξαμήνου με στόχο την ενθάρρυνσή τους για συμμετοχή στα προγράμματα κινητικότητας. 3. Σύνταξη Οδηγού για τους μετακινούμενους φοιτητές και ανάρτηση πληροφοριών για συμμετοχή στο πρόγραμμα Erasmus στην ιστοσελίδα του Τμήματος (Οκτώβριος 2010). 4. Ανάπτυξη (σε συνεργασία με μέλη ΔΕΠ του Τμήματος) σειράς 10 μαθημάτων στην Αγγλική γλώσσα για προσέλκυση Ερασιμακών φοιτητών από πανεπιστήμια του εξωτερικού. 5. Μετακίνηση 15 φοιτητών του τμήματος προς πανεπιστήμια του εξωτερικού. 6. Τέσσερις μετακινήσεις Μελών ΔΕΠ του Τμήματος προς πανεπιστήμια του εξωτερικού. 7. Τέσσερις μετακινήσεις Μελών ΔΕΠ πανεπιστημίων του εξωτερικού προς το τμήμα. 8. Συμμετοχή στην 16η Διεθνή Εκπαιδευτική Έκθεση (Κύπρος, 18-21 Φεβρουαρίου 2009) 9. Διερευνητικές επαφές με πανεπιστήμια της Μ. Βρετανίας, της Σουηδίας, της Ρουμανίας και της Τσεχίας για υπογραφή νέων Διμερών συμβάσεων.

4.	Έργων ΕΠΕΑΕΚ	Β. Κουλαϊδής	<p style="text-align: center;"><u>Αντικείμενο</u></p> <p style="text-align: center;">Συντονισμός και διαχείριση Έργων ΕΠΕΑΕΚ του Τμήματος</p> <p style="text-align: center;"><u>Πεπραγμένα</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Διεύρυνση της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης - Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου (2003-2006). Στο έργο αυτό το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής συμμετείχε με Π/Υ 1.516.577,37€ τη χρονική περίοδο 01/09/2003 έως 31/05/2009. 2. Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης φοιτητών /τριών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου – Γ' φάση. Στο έργο αυτό το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής συμμετείχε με Π/Υ 67.343,13€ την χρονική περίοδο 01/10/2005 έως 30/09/2008. 3. ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ: Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Στο έργο αυτό το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής συμμετείχε με Π/ 65.000,00€ την χρονική περίοδο 01/03/2004 έως 31/12/2007. 4. Εξοπλισμός για την υποστήριξη Πράξεων ΕΚΤ Νέων Τμημάτων της Διεύρυνσης Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης Β' φάση (2003 - 2006) στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου – ΕΤΠΑ. Στο έργο αυτό το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής συμμετείχε με Π/Υ 203.68,00€ τη χρονική περίοδο 01/03/2005 έως 31/8/2008.
5.	Φοιτητικών Θεμάτων	Θ. Παπαθωδύρου	<p style="text-align: center;"><u>Αντικείμενο</u></p> <p style="text-align: center;">Βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στους φοιτητές. Ανάπτυξη ολοκληρωμένων δράσεων φοιτητικής μέριμνας και αντιμετώπιση των προβλημάτων σίτισης και στέγασης των φοιτητών.</p> <p style="text-align: center;"><u>Πεπραγμένα</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Συνεχής έλεγχος της ποιότητας σίτισης των φοιτητών. 2. Εξεύρεση χώρου φοιτητικής πολιτιστικής λέσχης για τη σίτιση των φοιτητών. 3. Καταγγελία προηγούμενης σύμβασης σίτισης και αναθεώρηση των διατάξεων για την παρεχόμενη ποιότητα και ποσότητα σίτισης. 4. Διεύρυνση δικαιώματος σίτισης στους μη δικαιούχους φοιτητές με καταβολή χαμηλού σιτηρεσίου (3€). 5. Διαγωνισμός για τη στέγαση των φοιτητών που ανταποκρίνονται σε κοινωνικά κριτήρια και στέγαση φοιτητών σε ξενοδοχειακές μονάδες για τα έτη 2008-2010. 6. Ενεργός συμμετοχή εκπροσώπων φοιτητών στην επιτροπή έλεγχου σίτισης. 7. Υποτροφίες σε προπτυχιακούς, μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες από εξωτερικούς χώρους για τη συμμετοχή τους σε προγράμματα ανταλλαγών και διαπανεπιστημιακές εργασίες. 8. Συνεργασία με φοιτητικούς συλλόγους των Τμημάτων της Κορίνθου για δράσεις εθελοντισμού και σύνδεση του Πανεπιστημίου με την τοπική κοινωνία. 9. Ανάπτυξη δράσεων πρακτικής άσκησης των φοιτητών σε συνεργασία με τοπικούς και κοινωνικούς φορείς.

6	Επαγγελματικών Προοπτικών Πτυχιούχων και Διασύνδεσης	Μ. Σπυριδάκης	<p style="text-align: center;"><u>Αντικείμενο</u></p> <p style="text-align: center;">Διερεύνηση επαγγελματικών προοπτικών πτυχιούχων</p> <p style="text-align: center;"><u>Πεπραγμένα</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Αποτίμηση των δυνητικών φορέων απασχόλησης (από 2005 - σε εξέλιξη). 2. Συμμετοχή των φοιτητών στις εξετάσεις του ΑΣΕΠ ως ΠΕ Διοικητικού. 3. Αποστολή ερωτηματολογίου για την αποτίμηση της τωρινής εργασιακής κατάστασης των αποφοίτων 4. Οργάνωση ημερίδας καριέρας το Μάρτιο του 2010 με αντικείμενο την προοπτική της επαγγελματικής πορείας
7.	Εκδόσεων Τμήματος	Α. Τσατσαρώνη	<p style="text-align: center;"><u>Αντικείμενο</u></p> <p>Σύνταξη και επιμέλεια έκδοσης του Οδηγού Σπουδών του Τμήματος. Συντονισμός εκδόσεων Τμήματος.</p> <p style="text-align: center;"><u>Πεπραγμένα</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Σύνταξη του Οδηγού Σπουδών στην Ελληνική και Αγγλική Γλώσσα. 2. Ετήσια ενημέρωση του Οδηγού Σπουδών με βάση τις περιλήψεις των μαθημάτων που καταθέτουν τα Μέλη ΔΕΠ και οι διδάσκοντες με σύμβαση 407/80. 3. Υπολογισμός των μονάδων ECTS ανά μάθημα και συνολικά στο πρόγραμμα σε συνεργασία με τον Πρόεδρο του Τμήματος (Μάιος 2009). 4. Ανάρτηση του Οδηγού Σπουδών στην ιστοσελίδα του Τμήματος www.dsep.uop.gr, (Οκτώβριος 2010) 5. Περιγραφή στον Οδηγό Σπουδών των τριών κατευθύνσεων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών και καταλόγου με τα στοιχεία και τα θέματα των διατριβών των υποψηφίων διδασκόντων.
8.	Δικτυακού Τύπου του Τμήματος	Α. Κατσίης	<p style="text-align: center;"><u>Αντικείμενο</u></p> <p style="text-align: center;">Οργάνωση, αναμόρφωση και εμπλουτισμός του δικτυακού τύπου του Τμήματος</p> <p style="text-align: center;"><u>Πεπραγμένα</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Εμπλουτισμός του ελληνικού δικτυακού τύπου του τμήματος με ανάρτηση βιογραφικών των Μελών ΔΕΠ, ανάρτηση του Οδηγού Σπουδών κλπ. 2. Δημιουργία αγγλικού δικτυακού τύπου του Τμήματος με αντίστοιχες ιστοσελίδες. 3. Συνεχής παρακολούθηση της λειτουργίας του δικτυακού τύπου και της επικαιροποίησης των δεδομένων που αναρτώνται στις ιστοσελίδες του. 4. Δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας για τη διδασκαλία των μαθημάτων του Τμήματος

9.	Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού Σπουδών	Δ. Τσακίρη	<p style="text-align: center;"><u>Αντικείμενο</u></p> <p>Σχεδιασμός και υλοποίηση συστήματος συμβουλευτικής υποστήριξης, προσανατολισμού σπουδών και καθοδήγησης σταδιοδρομίας φοιτητών, Θεσμοθέτηση συμβούλου σπουδών.</p> <p style="text-align: center;"><u>Πεπραγμένα</u></p> <p>Παροχή βοήθειας και στήριξης σε δυσκολίες ή προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές κατά τη διάρκεια της μορφωτικής τους πορείας μέσα από την ενεργοποίηση της ατομικής συμβουλευτικής διαδικασίας με στόχο την αντιμετώπιση των δυσκολιών και των προβλημάτων. Η εν λόγω διαδικασία αποσκοπεί στην παροχή μιας συμβουλευτικής υποστήριξης των φοιτητών προκειμένου :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. να συνεχίσουν απρόσκοπτα τις σπουδές, 2. να βελτιώσουν την ποιότητα της φοιτητικής του ζωής, 3. να αποφασηνίσουν την πορεία που θέλουν να ακολουθήσουν μετά τη λήψη του πτυχίου, 4. να ενημερωθούν για τις υφιστάμενες επαγγελματικές προοπτικές, 5. να αποφασηνίσουν το ενδιαφέρον και τις δυνατότητές τους να συνεχίσουν τις σπουδές τους μετά τη λήψη του πτυχίου σε μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών της Ελλάδας και του εξωτερικού.
----	--	------------	---

4. Στελέχωση του Τμήματος

1.1. Στελέχωση του Τμήματος σε ΔΕΠ

Τα Μέλη του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής είναι τα εξής :

a/a	Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Γνωστικό Αντικείμενο	e-mail
1.	Κλάδης Διονύσιος	Καθηγητής	Εκπαιδευτική πολιτική (με έμφαση στην πολιτική ανώτατης εκπαίδευσης)	kladis@uop.gr
2.	Κοντιάδης Ξενοφών (σε άδεια)	Καθηγητής	Οργάνωση κράτους και θεσμοί κοινωνικής προστασίας	xcontiad@uop.gr
3.	Κουλαϊδής Βασίλειος (σε αναστολή)	Καθηγητής	Παιδαγωγική (με έμφαση στον σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων)	koulaidi@uop.gr
4.	Κουλούρη Χριστίνα (μετακίνηση)	Καθηγήτρια	Ιστορία της νεοελληνικής παιδείας και κοινωνίας	koulouri@uop.gr
5.	Παπαθεοδώρου Θεόδωρος	Καθηγητής	Συγκριτική αντεγκληματική πολιτική	papathod@uop.gr
6.	Τσατσαρώνη Άννα	Καθηγήτρια	Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης	tsatsaro@uop.gr
7.	Βενιέρης Δημήτριος	Αναπληρωτής Καθηγητής	Κοινωνική πολιτική	dvenieri@uop.gr
8.	Βεντούρα Λίνα	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Μετανάστευση και διασπορά: Συγχρονικές και διαχρονικές προσεγγίσεις	ventura@uop.gr
9.	Δημόπουλος Κωνσταντίνος	Αναπληρωτής Καθηγητής	Σχεδιασμός και ανάπτυξη συμβατικού εκπαιδευτικού υλικού	dimop@uop.gr
10.	Καρακατσάνη Δέσποινα (Άδεια εαρινό εξάμηνο 2010-11)	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Επιστήμες της εκπαίδευσης: Εξέλιξη εκπαιδευτικών θεσμών και θεωριών	dkarakat@uop.gr
11.	Καρύδης Βασίλειος	Αναπληρωτής Καθηγητής	Κοινωνικός έλεγχος και κρατική εξουσία	-
12.	Κατσήs Αθανάσιος	Αναπληρωτής Καθηγητής	Στατιστική, με έμφαση στην εκπαιδευτική έρευνα	katsis@uop.gr
13.	Καφετζής Παναγιώτης (Άδεια χειμερινό εξάμηνο 2010-11)	Αναπληρωτής Καθηγητής	Μέθοδοι ανάλυσης των εκπαιδευτικών θεσμών και αξιών, με έμφαση στην πολιτική κουλτούρα	t.kafet@uop.gr
14.	Μπαγάκης Γεώργιος	Αναπληρωτής Καθηγητής	Μεθοδολογία και πολιτικές διαβίου εκπαίδευσης και επιμόρφωσης	gbag@uop.gr
15.	Τζιμογιάννης Αθανάσιος	Αναπληρωτής Καθηγητής	Επιστήμη και τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών στην εκπαίδευση	ajimoyia@uop.gr
16.	Τσακίρη Δέσποινα	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Αξιολόγηση στην εκπαίδευση	dtsakiri@uop.gr
17.	Γείτονα-Κοντούλη Μαρία	Επίκουρη Καθηγήτρια	Οικονομική ανάλυση κοινωνικών πολιτικών	geitona@uop.gr

18.	Νικολακάκη Μαρία	Επίκουρη Καθηγήτρια	Παιδαγωγικά: Διδακτική Μεθοδολογία	manik@uop.gr
19.	Σπυριδάκης Εμμανουήλ	Επίκουρος Καθηγητής	Κοινωνική ανθρωπολογία των εργασιακών σχέσεων	maspy@uop.gr
20.	Παπαδιαμαντάκη Παναγιώτα	Λέκτορας	Ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πολιτική	gioulip@uop.gr
21.	Σουλιώτης Κυριάκος	Λέκτορας	Κοινωνική πολιτική και οικονομικές ανισότητες	ksouliotis@uop.gr
22.	Φερόνας Ανδρέας	Λέκτορας	Κοινωνικός αποκλεισμός και πολιτικές κοινωνικής ενσωμάτωσης	anfer@uop.gr
23.	Φεφές Μιχάλης	Λέκτορας	Ευρωπαϊκοί θεσμοί και κοινωνική οικονομία	mfefes@uop.gr

Σημειώνεται ότι κατά το έτος 2009-2010 χρειάστηκε να εργαστούν με σύμβαση ΠΔ. 407/80 τέσσερις διδάσκοντες (τρεις το χειμερινό και τρεις το εαρινό εξάμηνο) προκειμένου να καλύψουν γνωστικά αντικείμενα εκλεγμένων μελών ΔΕΠ τα οποία ανέμεναν το διορισμό τους. Επιπλέον για την υποβοήθηση του εκπαιδευτικού έργου στο Εργαστήριο Πληροφορικής, έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Παιδείας για το ακαδημαϊκό έτος 2010-11 η απόσπαση του κ. Ρούσσινου Δημητρίου, ΠΕ 19.

4.2. Στελέχωση του Τμήματος σε ΕΕΔΠΠ

Στο Τμήμα υπηρετεί από το 2004 το μέλος ΕΕΔΠΠ κ. Α. Σπυροπούλου, για τη διδασκαλία της Αγγλικής Γλώσσας. Με τη διδασκαλία της Ξένης Γλώσσας παρέχεται στους φοιτητές η δυνατότητα να βελτιώσουν τις γνώσεις τους. Επισημαίνεται ότι στο Τμήμα θεωρείται ως προαπαιτούμενο για τη λήψη πτυχίου η επιτυχής ολοκλήρωση των σπουδών αγγλικής επιπέδου C.

Επιπλέον, Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος και η Διοικούσα Επιτροπή του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου έχει εγκρίνει τη μετακίνηση του μέλους ΕΕΔΠΠ κ. Π. Θεοδωρικάκου από το Τμήμα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αθλητισμού του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στο Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

4.3. Στελέχωση του Τμήματος σε ΕΤΕΠ

Στο Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής υπηρετεί από το 2004 το μέλος ΕΤΕΠ κ. Β. Μακρυνόδης με ειδικότητα Τεχνικός Δικτύων.

4.4. Στελέχωση του Τμήματος σε διοικητικό προσωπικό

Με την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2010-11 στο Τμήμα εργάζονται οι εξής⁷:

- 1 ΤΕ Βιβλιοθηκονόμος (μόνιμη) η κ. Ε. Χοροζίδου.
- 2 ΤΕ Διοικητικού Οικονομικού (2 μόνιμοι) η κ. Φ. Νέζη και η κ. Κ. Τσάκωνα
- 2 ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού (2 μόνιμοι) η κ. Ι. Δούκα και η κ. Α. Παπαπορφυρίου
- 1 ΔΕ Διοικητικού Οικονομικού (μόνιμη) η κ. Β. Φλώρου
- 1 ΥΕ Γενικών καθηκόντων (συμβασιούχος) ο κ. Δ. Κυριάκου

5. Φοιτητικό δυναμικό

5.1. Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

Η εξέλιξη του αριθμού των νεοεισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος για τα ακαδημαϊκά έτη 2005-6 μέχρι και 2009-10 αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί :

Πίνακας 1: Εξέλιξη του αριθμού των νεοεισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος

Εισαχθέντες με :	2009-2010 ⁸	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006
Εισαγωγικές εξετάσεις	129	127	85	77	61
Μετεγγραφές (εισροές προς το Τμήμα)	–	–	–	–	–
Μετεγγραφές (εκροές προς άλλα Τμήματα)	109	89	58	57	24
Κατατακτήριες εξετάσεις (Πτυχιούχοι)	7	12	9	7	3

⁷ Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 υπήρξε μείωση του διοικητικού προσωπικού. Τότε το προσωπικό του Τμήματος αποτελείτο από :

- 1 ΤΕ Βιβλιοθηκονόμος (μόνιμη).
- 2 ΤΕ Διοικητικού Οικονομικού (2 μόνιμοι)
- 3 ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού (2 μόνιμοι & 1 συμβασιούχος)
- 1 ΔΕ Διοικητικού Οικονομικού (μόνιμη)
- 1 ΤΕ Ηλεκτρολόγος (μόνιμος)
- 1 ΥΕ Γενικών καθηκόντων (συμβασιούχος).

⁸ Εδώ αναγράφεται το ακαδημαϊκό έτος στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης. Τα έτη των επόμενων στηλών προσαρμόζονται αντίστοιχα προς τα πίσω.

ΑΕΙ/ΤΕΙ)					
Άλλες κατηγορίες ⁹	16	9	8	8	8
Σύνολο	43	59	44	35	48

Ο αριθμός των εισαγομένων φοιτητών αυξάνεται κάθε χρόνο, με πιο σημαντική την αύξηση ανάμεσα στα έτη 2007-2008 και 2008-2009. Οι εισαχθέντες του 2009-2010 είναι υπερδιπλάσιοι σε σχέση με τους εισαχθέντες του 2005-2006. Παράλληλα, αυτά τα έτη δεν έχει γίνει ούτε μια μετεγγραφή προς το τμήμα, ενώ οι εκροές προς άλλα τμήματα αυξάνονται συνεχώς. Πιο συγκεκριμένα από το 2005-2006 που έγιναν 24 εκροές σε 61 εισαχθέντες (ποσοστό 39%), ο αριθμός των εκροών προοδευτικά μεγάλωσε φτάνοντας την τελευταία χρονιά στις 109 εκροές σε 129 εισαχθέντες (ποσοστό 84%). Η εκροή είναι αρκετά μεγάλη, ενώ μόνο μια φορά το ποσοστό της ήταν μικρότερο από τα δύο τρίτα (66%), τη χρονιά 2005-2006. Τις υπόλοιπες χρονιές, λοιπόν, τουλάχιστον οι δύο στους τρεις φοιτητές φεύγουν από το τμήμα. Οι κατατακτήριες εξετάσεις καθώς και οι εισαχθέντες από άλλες κατηγορίες επιτρέπουν να καλυφθεί ένα μικρό μέρος της διαρροής. Τη χρονιά 2009-2010 παρατηρείται ότι λιγότεροι από τους μισούς (μόνο 20 από τους 43) νεοεισερχόμενους φοιτητές έχουν εισέλθει με εισαγωγικές εξετάσεις.

Η εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος για τα ακαδημαϊκά έτη 2005-6 μέχρι και 2009-10 αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

---

⁹ Το σύνολο προκύπτει από την άθροιση των ανωτέρω, αφού αφαιρεθεί ο αριθμός των μετεγγραφέντων σε άλλα Τμήματα.

Πίνακας 2.Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών και διάρκεια σπουδών

Έτος εισαγωγής	Συνολικός αριθμός εισαχθέντων	Αποφοιτήσαντες Διάρκεια Σπουδών (σε έτη)								Ποσοστιαία αναλογία	
		K ¹⁰	K+1	K+2	K+3	K+4	K+5	≥K+6	Μη αποφοιτήσαντες σε χρόνο διπλάσιο του Κανονικού (Κ)	Συνολικό ποσοστό αποφοιτησάντων	Συνολικό ποσοστό μη αποφοιτησάντων
2003-2004	55	9	24	5	1					39 (70,8 %)	16 (29,2 %)
2004-2005	50	19	12	3						34 (68 %)	16 (32 %)
2005-2006	48	11	8							19 (39,6 %)	29 (60,4 %)
2006-2007	35	2								2 (5,71%)	33 (94,3 %)
2007-2008	44										
2008-2009	59										
2009-2010	43										

Σύμφωνα με τα στοιχεία που αποτυπώνονται στον προηγούμενο πίνακα σε σύνολο 188 εισαχθέντων φοιτητών κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2003-4 μέχρι 2006-7 αποφοίτησαν 94 φοιτητές (50%) από τους οποίους οι 51 (54%) μέσα στο πλαίσιο της κανονικής διάρκειας των σπουδών (4 έτη)· 44 φοιτητές (47%) αποφοίτησαν μετά από 5 έτη σπουδών· 8 φοιτητές (9%) μετά από 6 έτη σπουδών και 1 μόνο φοιτητής μετά από 7 έτη σπουδών.

5.2. Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΜΠΣ) έχει εγκριθεί με την υπ' αριθ. Β7/24875/16.4.07 υπουργική απόφαση, η οποία έχει δημοσιευτεί στο ΦΕΚ 624Β' και στην οποία καθορίζονται οι λεπτομέρειες οργάνωσης και λειτουργίας του ανωτέρω ΜΠΣ. Το Πρόγραμμα απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) με τις εξής πέντε (5) κατευθύνσεις:

¹⁰ Όπου Κ = Κανονική διάρκεια σπουδών (σε έτη) στο Τμήμα. (π.χ. αν η κανονική διάρκεια σπουδών είναι 4 έτη, τότε Κ=4 έτη, Κ+1=5 έτη, Κ+2=6 έτη,..., Κ+6=10 έτη). Στον πίνακα αυτόν θα αποτυπωθούν τα εξελικτικά στοιχεία 7 συνολικά ετών: του έτους στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης και των 6 προηγούμενων ετών. τις χρονολογίες ανάλογα.

- α) Εκπαιδευτικά Προγράμματα και Υλικό: Τυπική, Άτυπη και Από Απόσταση Εκπαίδευση (Συμβατικές και e-Μορφές)
- β) Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική
- γ) Θεσμοί και Πολιτικές Υγείας
- δ) Κοινωνικές Διακρίσεις, Μετανάστευση και Ιδιότητα του Πολίτη
- ε) Πολιτική και Διοίκηση Ανώτατης Εκπαίδευσης

Προς το παρόν λειτουργούν μόνο α, γ και δ κατευθύνσεις του ΜΔΕ.

Η εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών για τα ακαδημαϊκά έτη 2005-6 μέχρι και 2009-10 αποτυπώνεται στους πίνακες που ακολουθούν :

Πίνακας 3: Τίτλος κατεύθυνσης ΜΠΣ : «Εκπαιδευτικά Προγράμματα και Υλικό : Τυπική, Άτυπη και από Απόσταση Εκπαίδευση (Συμβατικές και e-μορφές)»

	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	42	14	25	0	0
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	1	3	0	0	
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	41	11	0	0	
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	10	10	10	0	0
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων	11	10	10	0	0
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	4	4	0	0	0

Πίνακας 4: Τίτλος κατεύθυνσης ΜΠΣ «Θεσμοί και Πολιτικές Υγείας»

	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	15	18	18	0	0
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	0	1	0	0	0
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	15	17	18	0	0
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	10	10	10	0	0
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων	10	10	10	0	0
Συνολικός αριθμός	6	1	0	0	0

αποφοιτησάντων					
----------------	--	--	--	--	--

Πίνακας 5: Τίτλος κατεύθυνσης ΜΠΣ: «Κοινωνικές Διακρίσεις, Μετανάστευση και Ιδιότητα του Πολίτη»

	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	30	21	17	0	0
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	3	1	0	0	0
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	27	20	0	0	0
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	10	10	10	0	0
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων	10	10	10	0	0
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	7	1	0	0	0

Βλέποντας την εξέλιξη του αριθμού των αιτήσεων στα ΜΠΣ, διαπιστώνουμε ότι η κατεύθυνση «Κοινωνικές διακρίσεις, Μετανάστευση και Ιδιότητα του Πολίτη» παρουσιάζει συνεχή άνοδο, η κατεύθυνση «Θεσμοί και Πολιτικές Υγείας» μικρή μείωση τη χρονιά 2009-2010, ενώ περισσότερο ενδιαφέρον έχει η κατεύθυνση «Εκπαιδευτικά προγράμματα και Υλικό». Πιο συγκεκριμένα: Οι αιτήσεις είναι 25 την πρώτη χρονιά 2007-2008 και περισσότερες από κάθε άλλη κατεύθυνση. Το 2008-2009 γίνονται μόλις 14, οι λιγότερες από τις άλλες κατευθύνσεις, ενώ το 2009-2010 τριπλασιάζονται και γίνονται 42, ξανά οι περισσότερες δηλαδή. Οι φοιτητές του τμήματος ενδιαφέρονται κυρίως για τις κατευθύνσεις: «Κοινωνικές διακρίσεις, Μετανάστευση και Ιδιότητα του Πολίτη» και «Εκπαιδευτικά προγράμματα και Υλικό», καθώς έχουν υποβληθεί 4 αιτήσεις ενώ στην κατεύθυνση «Θεσμοί και Πολιτικές Υγείας» έχει υποβληθεί μόνο μια αίτηση.

5.3. Υποψήφιοι Διδάκτορες¹¹

Στο Τμήμα έχουν γίνει δεκτοί για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής 53 υποψήφιοι διδάκτορες. Σημειώνεται ότι μέχρι σήμερα οι αποφοιτήσαντες διδάκτορες του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής είναι 5.

6. Προγράμματα Σπουδών

6.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

Τα μαθήματα που περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα Σπουδών παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα κατά εξάμηνο σπουδών. Σημειώνεται ότι κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-10 το 3^ο έτος λειτούργησε για πρώτη φορά με κατευθύνσεις, ενώ το 4^ο έτος λειτούργησε για τελευταία φορά με κύκλους. Ορισμένα μαθήματα από το Πρόγραμμα Σπουδών καταργήθηκαν.

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	1ο ΕΞΑΜΗΝΟ
	<i>Υποχρεωτικά Μαθήματα</i>
1.	Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία
2.	Εισαγωγή στο Δίκαιο
3.	Οργάνωση και Θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης
4.	Ιστορία της Εκπαίδευσης
5.	Εισαγωγή στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης
6.	Εισαγωγή στην Κοινωνική Πολιτική
7.	Εισαγωγή στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών
8.	Ευρωπαϊκός χώρος ανωτάτης εκπαίδευσης

¹¹ Στο V. Παράρτημα παρουσιάζονται αναλυτικά οι ολοκληρωμένες Διδακτορικές διατριβές όπως και αυτές που βρίσκονται σε εξέλιξη.

α/α	2^ο ΕΞΑΜΗΝΟ
	<i>Υποχρεωτικά μαθήματα</i>
1.	Κοινωνική και Οικονομική Ιστορία της Ελλάδας (19ος - 20ός αιώνας)
2.	Εισαγωγή στην Εκπαιδευτική Πολιτική
3.	Ευρωπαϊκές Εκπαιδευτικές Πολιτικές
4.	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης
5.	Εισαγωγή στην Εγκληματολογία
6.	Βασικές Υπηρεσίες και Εκπαιδευτικές Εφαρμογές του Διαδικτύου
7.	Εισαγωγή στη Στατιστική
8.	Ευρωπαϊκός Χώρος Ανώτατης Εκπαίδευσης

α/α	3^ο ΕΞΑΜΗΝΟ
	<i>Υποχρεωτικά μαθήματα</i>
1.	Εισαγωγή στην Πολιτική Επιστήμη
2.	Εισαγωγή στην Οικονομική Επιστήμη
3.	Οργάνωση του Κράτους
4.	Κοινωνική και Οικονομική Ιστορία της Ευρώπης (19ος - 20ός αιώνας)
5.	Αρχές Διάχυσης και Επικοινωνίας της Επιστημονικής και Τεχνολογικής Γνώσης
6.	Μεθοδολογία Κοινωνικής / Εκπαιδευτικής Έρευνας
	<i>Μαθήματα ελεύθερης επιλογής</i>
1.	Θυματολογία
2.	Σύγχρονη Κοινωνική Θεωρία
3.	Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών
4.	Βασικές Αρχές Συμβουλευτικής και Διαχείρισης Ομάδων

α/α	4^ο ΕΞΑΜΗΝΟ
	<i>Υποχρεωτικά μαθήματα</i>
1.	Κράτος και Δημόσια Πολιτική
2.	Αρχές Ανάλυσης και Σχεδιασμού Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων
3.	Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική
4.	Οικονομικά της Κοινωνικής Πολιτικής
5.	Κοινωνιολογία της Μετανάστευσης
6.	Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα
7.	Μέθοδοι Έρευνας - Ανάλυση και Ερμηνεία Δεδομένων
	<i>Μαθήματα ελεύθερης επιλογής</i>
1.	Κρατικές Πολιτικές και Τοπική Αυτοδιοίκηση

2.	Κοινωνική Ψυχολογία
----	---------------------

α/α	5 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ
	Μαθήματα κατεύθυνσης κοινωνικής πολιτικής
1.	Σχεδιασμός και Αξιολόγηση Κοινωνικής Πολιτικής
2.	Κοινωνική Ανθρωπολογία της Εργασίας
3.	Ευρωπαϊκοί Θεσμοί Κοινωνικής Οικονομίας
4.	Δίκαιο Ανηλίκων και Κοινωνικής Προστασίας του Παιδιού
5.	Θεσμοί Κοινωνικής Προστασίας
6.	Μεταναστευτική Πολιτική
7.	Κοινωνία - Επιστήμη - Τεχνολογία (ΚΕΤ)
	Μαθήματα κατεύθυνσης εκπαιδευτικής πολιτικής
1.	Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση
2.	Ανάλυση και Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Υλικού
3.	Αρχές Εκπαιδευτικής Θεωρίας
4.	Πολιτικές Ανώτατης Εκπαίδευσης
5.	Κοινωνία - Επιστήμη - Τεχνολογία (ΚΕΤ)
6.	Άτυπες και Μη-τυπικές Μορφές Εκπαίδευσης – Δια βίου Εκπαίδευση
7.	Ιδιότητα του Πολίτη και Πολυπολιτισμικότητα

α/α	6 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟ
	Μαθήματα κατεύθυνσης κοινωνικής πολιτικής
1.	Οικονομικές Ανισότητες και Κοινωνική Πολιτική
2.	Πολιτική Υγείας
3.	Management των Κοινωνικών Υπηρεσιών
4.	Σωφρονιστικοί Θεσμοί
5.	Κοινωνικό Φύλο και Ανισότητες
6.	Νομικό Καθεστώς Αλλοδαπών, Προσφύγων και Μειονοτήτων
7.	Πολιτικές Απασχόλησης
	Μαθήματα κατεύθυνσης εκπαιδευτικής πολιτικής
1.	Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών Μονάδων και Εκπαιδευτικών Συστημάτων
2.	Υλικότητα στην Εκπαίδευση
3.	Σχεδιασμός και Εφαρμογές Εκπαιδευτικών Πολιτικών
4.	Διασφάλιση και Αξιολόγηση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση
5.	Εκπαίδευση Ενηλίκων
6.	Κοινωνιολογία των Εκπαιδευτικών Πρακτικών
7.	Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση

α/α	7^ο ΕΞΑΜΗΝΟ
	<i>Μαθήματα κατεύθυνσης κοινωνικής πολιτικής</i>
1.	Αντεγκληματική Πολιτική
2.	Οικονομική Ανθρωπολογία της Μετανάστευσης
3.	Κοινωνικός Αποκλεισμός και Πολιτικές Κοινωνικής Ενσωμάτωσης
	<i>Μαθήματα κατεύθυνσης εκπαιδευτικής πολιτικής</i>
1.	Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης
2.	Οικονομικά της Εκπαίδευσης
3.	Ηλεκτρονική Μάθηση και Εκπαίδευση από Απόσταση
	<i>Μαθήματα ελεύθερης επιλογής</i>
1.	Γνώση και Θεωρίες Ηθικής
2.	Κοινωνιολογικές Σπουδές στην Εκπαιδευτική Πολιτική
3.	Πολιτικές για την Αγωγή Υγείας: Προγράμματα και Υλικό
4.	Ιστορία της Ελληνικής Διασποράς
5.	Θεωρίες Κράτους
6.	Θεμελιώδεις Ελευθερίες και Κοινές Πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης

α/α	8^ο ΕΞΑΜΗΝΟ
	<i>Μαθήματα κατεύθυνσης κοινωνικής πολιτικής</i>
1.	Συγκριτική Κοινωνική Πολιτική
2.	Ευρωπαϊκή Εγκληματολογία
3.	Θεσμοί, Οργάνωση και Χρηματοδότηση του Ελληνικού Συστήματος Υγείας
	<i>Μαθήματα κατεύθυνσης εκπαιδευτικής πολιτικής</i>
1.	Διαχείριση Εκπαιδευτικών Καινοτομιών
2.	Μουσεία και Εκπαιδευτικές Δράσεις
3.	Εκπαιδευτική Πολιτική και Πολιτικές Απασχόλησης
	<i>Μαθήματα ελεύθερης επιλογής</i>
1.	Πολιτική Κουλτούρα και Εκπαίδευση
2.	Μεταπολεμικός Κόσμος
3.	Συγκριτική Ανάλυση Συστημάτων Κοινωνικής Ασφάλειας
4.	Ιστορία Κοινωνικής Πρόνοιας για το Παιδί

Η αναμόρφωση του Προγράμματος Σπουδών, που τέθηκε σε εφαρμογή κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-10, αποσκοπεί στην ισόρροπη ανάπτυξη των δύο επιστημονικών πεδίων του Τμήματος, μεριμνώντας συνάμα για την κατοχύρωση των επαγγελματικών προοπτικών των φοιτητών που αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε εξέλιξη όπως φαίνεται και από το σχετικό σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος που έχει δοθεί προς διαβούλευση.

Στο πλαίσιο αυτό θεσμοθετήθηκαν και λειτουργούν από το ακαδημαϊκό έτος 2009-10 δύο κατευθύνσεις στο Πρόγραμμα Σπουδών και στο Πτυχίο του Τμήματος: η Κατεύθυνση Κοινωνικής Πολιτικής και η Κατεύθυνση Εκπαιδευτικής Πολιτικής, μία εκ των οποίων καλούνται να επιλέξουν οι φοιτητές από το 5^ο εξάμηνο των σπουδών τους.

Οι επόμενες αλλαγές στο Πρόγραμμα Σπουδών στοχεύουν σε μία πιθανή μείωση του αριθμού των μαθημάτων που πρέπει να παρακολουθούν και να περνούν οι φοιτητές (ιδανικά από 7-8 σε 6), ώστε να υπάρχει δυνατότητα μεγαλύτερης εμπάθουσας και μελέτης της ύλης του κάθε μαθήματος.

6.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών¹²

Κατευθύνσεις του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΠΣ:

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟ ΤΥΠΙΚΗ ΑΤΥΠΗ ΚΑΙ ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ e-ΜΟΡΦΕΣ)

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ
1.	Εκπαιδευτική έρευνα στην πράξη
2.	Εκπαιδευτικά προγράμματα και υλικό
3.	Κοινωνιολογία της γνώσης και των εκπαιδευτικών πρακτικών
4.	Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών στην εκπαίδευση (e-εκπαίδευση)
5.	Νέες μορφές εκπαίδευσης (άτυπη, μη-τυπική, από απόσταση, ενηλίκων)
6.	Αξιολόγηση

ΣΚΟΠΟΣ

Η κατεύθυνση «Εκπαιδευτικά Προγράμματα και Υλικό» του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής

¹² Η αναλυτική περιγραφή μαθημάτων ανά κατεύθυνση παρουσιάζεται στο ΙΙΙ Παράρτημα.

πραγματεύεται ολοκληρωμένα το επιστημονικό πεδίο των σύγχρονων μορφών εκπαίδευσης, δηλαδή την τυπική, την άτυπη και την εκπαίδευση από απόσταση, το οποίο βρίσκεται διεθνώς στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος. Έμφαση δίνεται στο σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εκπαιδευτικού υλικού, καθώς και στις ψηφιακές τεχνολογίες και στην ηλεκτρονική μάθηση. Το πλαίσιο μελέτης αναπτύσσεται, τόσο σε θεωρητικό και ερευνητικό επίπεδο, όσο και σε αυτό της εφαρμογής στην εκπαιδευτική πράξη και του σχεδιασμού εκπαιδευτικών πολιτικών.

Το γνωστικό περιεχόμενο της κατεύθυνσης αυτής συνδυάζει υψηλού επιπέδου εκπαίδευση στα θεωρητικά και μεθοδολογικά εργαλεία του πεδίου με την πρακτική εφαρμογή της παρεχόμενης επιστημονικής γνώσης στο σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εκπαιδευτικών πολιτικών. Αυτό επιτυγχάνεται μέσα από ένα ευρύ φάσμα αντικειμένων που διαρθρώνονται στους εξής άξονες:

- Σχεδιασμός εκπαιδευτικών προγραμμάτων
- Εκπαιδευτικό υλικό
- Κοινωνιολογία της γνώσης
- ΤΠΕ στην εκπαίδευση και ηλεκτρονική μάθηση
- Νέες μορφές εκπαίδευσης
- Εκπαιδευτική έρευνα
- Εκπαιδευτική αξιολόγηση

Πίνακας 6: Διδασκόντων και Μαθημάτων

**ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟ ΤΥΠΙΚΗ ΑΤΥΠΗ ΚΑΙ ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
(ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ e-ΜΟΡΦΕΣ)**

α/α	ΜΑΘΗΜΑ	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο και βαθμίδα)	Υποχρεωτικό (Υ), κατ'επιλογήν (Ε) Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ) Εργαστήριο (Ε)	Σε ποιο εξάμηνο διδάχθηκε; (Εαρ.-Χειμ.)	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές;
1.	Εκπαιδευτική έρευνα στην πράξη	79	Κατσής Αθανάσιος (Αναπληρωτής Καθηγητής) Τσακίρη Δέσποινα (Επίκουρη Καθηγήτρια) Τσατσαρώνη Άννα (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια) Γραβάνη Μαρία (Διδάσκουσα βάσει του ΠΔ 407/80) Κόμης Βασίλης (Εξωτ. Συνεργάτης)	Υ		(Χειμ.-Εαρ.)	11	11	11	ΟΧΙ
2.	Εκπαιδευτικά προγράμματα και υλικό	79	Δημόπουλος Κωνσταντίνος(Αναπληρωτής Καθηγητής) Καζαμιάς Ανδρέας (Εξωτ. Συνεργάτης)	Υ		(Χειμ.-Εαρ.)	11	11	11	ΟΧΙ
3.	Κοινωνιολογία της γνώσης και των εκπαιδευτικών πρακτικών	79	Τσατσαρώνη Άννα (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια) Κολοκυθά Μαγδαληνή (Εξωτ. Συνεργάτης)	Υ		(Χειμ.-Εαρ.)	11	11	11	ΟΧΙ
4.	Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών στην εκπαίδευση (e-εκπαίδευση)	79	Τζιμογιάννης Αθανάσιος (Αναπληρωτής Καθηγητής)	Υ		(Χειμ.-Εαρ.)	11	11	11	ΟΧΙ
5.	Νέες μορφές εκπαίδευσης (άτυπη, μη-τυπική, από απόσταση, ενηλίκων)	79	Μπαγάκης Γεώργιος (Αναπληρωτής Καθηγητής) Frost David (Εξωτ. Συνεργάτης)	Υ		(Χειμ.-Εαρ.)	11	11	11	ΟΧΙ
6.	Αξιολόγηση	79	Τσακίρη Δέσποινα (Επίκουρη Καθηγήτρια) Χατζηνικήτα Βασιλεία (Εξωτ. Συνεργάτης)	Υ		(Χειμ.-Εαρ.)	11	11	11	

¹³Πίνακας Ετήσιας Απογραφικής Έκθεσης 2009-2010

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ
1.	Εισαγωγή στην έρευνα
2.	Διεθνές και ευρωπαϊκό πλαίσιο του συστήματος υγείας
3.	Κοινωνικές επιστήμες και υγεία
4.	Δίκαιο της υγείας
5.	Σχεδιασμός, οικονομικά και πολιτική της υγείας

ΣΚΟΠΟΣ

Τα τελευταία χρόνια ολοένα και περισσότερο οι υπηρεσίες υγείας και η παροχή τους αποκτούν εξειδικευμένο περιεχόμενο, το οποίο υπερβαίνει τα στεγανά της ιατρικής ή νοσηλευτικής εκπαίδευσης και επεκτείνεται στο θεματικό χώρο του πολιτικού σχεδιασμού και της θεσμικής συγκρότησης, της οικονομικής και διοικητικής διαχείρισης, της διαχείρισης της τεχνολογίας και της επικοινωνίας, της διαχείρισης της συμπεριφοράς και της ηγεσίας-καθοδήγησης.

Σε ένα χώρο αυξημένων αναγκών αλλά και κοινωνικών πιέσεων για σύγχρονες, ευέλικτες και αποτελεσματικές υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής φροντίδας με συνέχεια και συνέπεια σε βάθος χρόνου, δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για συνακόλουθη αύξηση των δημοσίων επενδύσεων στην παροχή των υπηρεσιών αυτών. Από την άλλη, όμως, η περιορισμένη διαθεσιμότητα δημόσιων πόρων σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες οδηγεί σε συντονισμένες προσπάθειες, διεθνώς, για περιστολή των δαπανών υγείας και εξορθολογισμό της παροχής των υπηρεσιών σε όσους πραγματικά τις έχουν ανάγκη.

Η αυξημένη και διαφοροποιούμενη συμμετοχή του κράτους στον τρόπο με τον οποίο οργανώνονται και παρέχονται οι υπηρεσίες αυτές (μέσω της αύξησης ή της διαφοροποίησης της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα), δημιουργεί πρόσθετους παράγοντες συνεχιζόμενης αναπροσαρμογής και «ασυνέχειας» στο χώρο. Η διαρκώς αυξανόμενη συμμετοχή του πολίτη-ασθενούς στη διαδικασία λήψης κλινικής απόφασης, ως ενημερωμένου και συνειδητοποιημένου «καταναλωτή», δημιουργεί

πρόσθετες πιέσεις στο χώρο για ανάπτυξη δεξιοτήτων στη διαχείριση της πληροφορίας, της επικοινωνίας και της εν γένει διαπροσωπικής συμπεριφοράς.

Σε ένα τέτοιο πλαίσιο γενικότερης αναδιοργάνωσης των υπηρεσιών υγείας η οποία στοχεύει στο είδος, το περιεχόμενο, την εμβέλεια και τα επιμέρους κεφάλαια κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών, οι ερευνητές των σχετικών πεδίων της κοινωνικής πολιτικής καθώς και οι εργαζόμενοι και τα μελλοντικά στελέχη των φορέων που παρέχουν υπηρεσίες υγείας οφείλουν να αποκτήσουν πρόσθετα γνωστικά και μαθησιακά εφόδια, τα οποία και θα τους επιτρέψουν να ανταποκριθούν με αξιοπιστία και συνέχεια στις αυξημένες απαιτήσεις της περιοχής ευθύνης τους, προσαρμοζόμενοι στις μεταβαλλόμενες συνθήκες παροχής των υπηρεσιών.

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στην Κατεύθυνση **«Θεσμοί και Πολιτικές Υγείας»** αποσκοπεί στο να καλύψει μια ιδιαίτερη περιοχή των συστημάτων υγείας: αυτή της θεσμικής συγκρότησης και του πολιτικού σχεδιασμού. Ταυτόχρονα παρέχει στους σπουδαστές τα εφόδια στα πεδία της μεθοδολογίας της έρευνας, της οικονομικής διαχείρισης, της διοίκησης, της ανθρωπολογίας της υγείας, της εκπαίδευσης στο πεδίο της υγείας, του δικαίου της υγείας καθώς και των ευρύτερων ζητημάτων κοινωνικής προστασίας που είναι απαραίτητα για τη διαμόρφωση μιας συνολικής αλλά ταυτόχρονα εξειδικευμένης στα πεδία αυτά γνώσης

Πίνακας 7: Διδασκόντων και Μαθημάτων

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

α/α	ΜΑΘΗΜΑ	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο και βαθμίδα)	Υποχρεωτικό (Υ), κατ'επιλογήν (Ε) Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ) Εργαστήριο (Ε)	Σε ποιο εξάμηνο διδάχθηκε; (Εαρ.-Χειμ.)	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές;
1.	Εισαγωγή στην έρευνα	81	Κατσής Αθανάσιος (Αναπληρωτής Καθηγητής) Σπυριδάκης Εμμανουήλ (Επικ.Καθηγητής) Σταμέλος Γιώργος (Εξωτ. Συνεργάτης) Τσιμούρης Γεώργιος (Εξωτ. Συνεργάτης) Δαλκαβούκης Βασίλειος (Εξωτ. Συνεργάτης)	Υ		(Χειμ.-Εαρ.)	10	10	10	ΝΑΙ
2.	Διεθνές και ευρωπαϊκό πλαίσιο του συστήματος υγείας	81	Κοντιάδης Ξενοφών (Καθηγητής) Τσαντίλας Πέτρος (Διδάσκων βάσει του ΠΔ 407/80)	Υ		(Χειμ.-Εαρ.)	10	10	10	ΝΑΙ
3.	Κοινωνικές επιστήμες και υγεία	81	Σπυριδάκης Εμμανουήλ (Επικ.Καθηγητής) Καραμανίδου Χριστίνα (Εξωτ. Συνεργάτης)	Υ		(Χειμ.-Εαρ.)	10	10	10	ΝΑΙ
4.	Δίκαιο της υγείας	81	Κοντιάδης Ξενοφών (Καθηγητής) Αρσενοπούλου Ιωάννα (Εξωτ. Συνεργάτης) Αγγελοπούλου Ολγα (Εξωτ. Συνεργάτης) Αγαλοπούλου Πηνελόπη (Εξωτ. Συνεργάτης) Κρεμαλής Δημήτριος –(Εξωτ. Συνεργάτης)	Υ		(Χειμ.-Εαρ.)	10	10	10	ΝΑΙ
5.	Σχεδιασμός, οικονομικά και πολιτική της υγείας	81	Σουλιώτης Κυριάκος (Λέκτορας) Μπουρσανίδης Χρήστος (Εξωτ. Συνεργάτης) Ανδρούτσου Λορένα (Εξωτ. Συνεργάτης) Γείτονα Μαίρη (Επίκουρη Καθηγήτρια) Βίτσου Έλλη-(Εξωτ. Συνεργάτης)	Υ		(Χειμ.-Εαρ.)	10	10	10	ΝΑΙ

¹⁴ Πίνακας Ετήσιας Απογραφικής Έκθεσης 2009-2010

**ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ, ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΙΔΙΟΤΗΤΑ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ**

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ
1.	Εισαγωγή στην Έρευνα – Μεθοδολογία
2.	Κράτος και πολιτικές για τις ανισότητες
3.	Ιδιότητα του πολίτη και πολυπολιτισμικότητα
4.	Μετανάστευση
5.	Κοινωνικές Ανισότητες και Εκπαίδευση

ΣΚΟΠΟΣ

Στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού προγράμματος η κατεύθυνση «**Κοινωνικές διακρίσεις, μετανάστευση και ιδιότητα του πολίτη**» αποσκοπεί στην κατανόηση και την ανάλυση: (α) των παραγόντων που παράγουν και αναπαράγουν την ανισότητα, τις διακρίσεις και τον αποκλεισμό σε διεθνές, κρατικό και τοπικό επίπεδο. (β) των διαφορετικών κατηγοριών κοινωνικών ταξινομήσεων, των πολλαπλών κριτηρίων κατάταξης των ατόμων και των ομάδων στην κοινωνική ιεραρχία, (γ) του ρόλου του κράτους και των θεσμών στην παραγωγή, αναπαραγωγή και καταπολέμηση των ανισοτήτων, των διακρίσεων και του αποκλεισμού, (δ) των τρόπων καταπολέμησης των ανισοτήτων, των διακρίσεων και του αποκλεισμού και (ε) των ιδεολογιών/αξιακών συστημάτων που νομιμοποιούν / απονομιμοποιούν την ανισότητα, καθώς και της πορείας τους στο χρόνο.

Πίνακας 8: Διδασκόντων και Μαθημάτων

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ, ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

α.α	ΜΑΘΗΜΑ	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο και βαθμίδα)	Υποχρεωτικό (Υ), κατ'επιλογήν (Ε) Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ) Εργαστήριο (Ε)	Σε ποιο εξάμηνο διδάχθηκε; (Εαρ.-Χειμ.)	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές;
1.	Εισαγωγή στην Έρευνα - Μεθοδολογία	82	Κατσής Αθανάσιος (Αναπληρωτής Καθηγητής) Σπυριδάκης Εμμανουήλ (Επικ.Καθηγητής) Σταμέλος Γιώργος (Εξωτ. Συνεργάτης) Τσιμούρης Γεώργιος (Εξωτ. Συνεργάτης) Δαλκαβούκης Βασίλειος (Εξωτ. Συνεργάτης)	Υ		(Χειμ.-Εαρ.)	10	10	10	ΟΧΙ
2.	Κράτος και πολιτικές για τις ανισότητες	82	Παπαθεοδώρου Θεόδωρος (Καθηγητής) Σπυριδάκης Εμμανουήλ (Επικ.Καθηγητής) Παπαβλασόπουλος Ευθύμιος (Εξωτ. Συνεργάτης) Αλεξίου Αθανάσιος (Εξωτ. Συνεργάτης) Καρακιουλάφη Χριστίνα (Εξωτ. Συνεργάτης)	Υ		(Χειμ.-Εαρ.)	10	10	10	ΟΧΙ
3.	Ιδιότητα του πολίτη και πολυπολιτισμικότητα	82	Βενιέρης Δημήτριος (Αναπληρωτής Καθηγητής) Καρακατσάνη Δέσποινα (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια) Θεριανός Κωνσταντίνος (Εξωτ. Συνεργάτης)			(Χειμ.-Εαρ.)	11	11	11	ΟΧΙ
4.	Μετανάστευση	82	Βεντούρα Λίνα (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια) Καρούδης Βασίλειος (Αναπληρωτής Καθηγητής)			(Χειμ.-Εαρ.)	10	10	10	ΟΧΙ
5.	Κοινωνικές Ανισότητες και Εκπαίδευση	82	Κουλούρη Χριστίνα (Καθηγήτρια) Μαυρομάτης Γιώργος (Εξωτ. Συνεργάτης) Ασκούνη Νέλλη (Εξωτ. Συνεργάτης) Χριστόπουλος Δημήτρης (Εξωτ. Συνεργάτης)			(Εαρ.)	10	10	10	ΟΧΙ

¹⁵ Πίνακας Ετήσιας Απογραφικής Έκθεσης 2009-2010

6.3. Ερευνητικές εργασίες των φοιτητών του προπτυχιακού και μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών

Στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνονται αριθμητικά τα σύνολα των ερευνητικών εργασιών των φοιτητών, οι οποίες εκπονήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα 2005-2010 στο πλαίσιο των Σχεδίων Έρευνας Πρακτικής Άσκησης (ΣΕΠΑ)¹⁶, των πτυχιακών διπλωματικών και μεταπτυχιακών εργασιών, καθώς και των διδακτορικών διατριβών, τόσο αυτών που έχουν ολοκληρωθεί, όσο και αυτών που είναι υπό εξέλιξη.

Πίνακας 9: Ερευνητικές εργασίες των φοιτητών

Ακαδημαϊκό Έτος Είδος Ερευνητικής Εργασίας	2005-6	2006-7	2007-8	2008-9	2009-10	2010-11	Σύνολο
	ΣΕΠΑ (5 ^ο και 6 ^ο εξάμηνο)	84	83	64	48	69	-
Πτυχιακές Εργασίες Ολοκληρωμένες	-	11	38	22	12	-	83
Μεταπτυχιακές Διπλωματικές Εργασίες Ολοκληρωμένες	-	-	26	29	22	-	77
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
Διδακτορικές Διατριβές Ολοκληρωμένες	-	-	-	-	3	2	5
Διδακτορικές Διατριβές Σε εξέλιξη	18	10	2	5	12	6	53
Σύνολο	102	105	130	104	118	8	567

Παρατηρώντας τον αριθμό των Σχεδίων Έρευνας και Πρακτικών Ασκήσεων, διαπιστώνουμε ότι οι δύο πρώτες χρονιές υπήρξαν οι πιο παραγωγικές, ενώ οι τρεις

¹⁶ Βλέπε σχετικά για τα ΣΕΠΑ, σελ. 19.

τελευταίες οι λιγότερο παραγωγικές. Υποθέτοντας ότι οι φοιτητές που κάνουν ΣΕΠΑ έχουν εισαχθεί 2 έτη νωρίτερα (για παράδειγμα τη χρονιά 2007-8 οι φοιτητές που κάνουν ΣΕΠΑ έχουν εισαχθεί τη χρονιά 2005-6), προκύπτει από τους πίνακες ότι για τις χρονιές 2007-8, 2008-9 και 2009-10 αναλογούν σχεδόν 4 ΣΕΠΑ σε 3 φοιτητές κάθε χρονιά: 64 ΣΕΠΑ από 48 τριτοετείς το 2007-8, 48 ΣΕΠΑ από 35 τριτοετείς το 2008-9 και 69 ΣΕΠΑ από 44 τριτοετείς το 2009-10.

Οι πτυχιακές εργασίες είναι λιγότερες από τον αριθμό των εισαχθέντων τέσσερα χρόνια πριν, κάτι που μάλλον οφείλεται στην άρση της υποχρεωτικότητας τους, αν και αριθμητικά ακολουθούν την αυξομείωση του αριθμού των νεοεισαχθέντων πριν από τέσσερα χρόνια, στις χρονιές 2008-9 και 2009-10, για τις οποίες μπορούν να βγουν τέτοια συμπεράσματα.

Ο αριθμός των ολοκληρωμένων Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών παρουσιάζει μια σχετική σταθερότητα. Αμελητέος επίσης δεν είναι ο αριθμός των ολοκληρωμένων Διδακτορικών Διατριβών για ένα Τμήμα με ολιγόχρονη λειτουργία όπως και αριθμός αυτών που βρίσκονται σε εξέλιξη.

II Θεωρητικό και μεθοδολογικό πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης

1. Εννοιολογικό πλαίσιο

Η καθιέρωση της εσωτερικής αξιολόγησης των Ακαδημαϊκών μονάδων (Τμημάτων) στην Ανώτατη Εκπαίδευση εισάγει ένα νέο διαδικασιακό τρόπο αποτίμησης της «ποιότητας» του διδακτικού έργου, του ερευνητικού έργου, των προγραμμάτων σπουδών και των λοιπών υπηρεσιών (διοικητικές κλπ)¹⁷. Αυτός ο τρόπος αποτίμησης «ποιότητας» εγγράφεται σε μια λογική ελέγχου της αποτελεσματικότητας του Τμήματος ως προς τους στόχους που έχει θέσει ή ως προς τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα. Με άλλους όρους, η θεσμοθετημένη διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης συνιστά μια διαδικασία ελέγχου (Ardoino & Berger 1989) που εκτυλίσσεται μέσω ενός συνόλου αποτιμήσεων σε σχέση με μια νόρμα αναφοράς, την «ποιότητα», η οποία καθορίζει και προσδιορίζει σύμφωνα με το Νόμο 3374/2005 τα κριτήρια και τους δείκτες αξιολόγησης, που εξειδικεύονται σε εργαλεία συλλογής δεδομένων, ήτοι στα απογραφικά δελτία διδασκόντων, μαθημάτων και στα ερωτηματολόγια των φοιτητών.

Ωστόσο, είναι απαραίτητο να επισημανθεί ότι χρησιμοποιώντας τον όρο «νόρμα αναφοράς» δεν εννοούμε κάποιο πρότυπο αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας του «παραγόμενου προϊόντος» αμιγώς τεχνοκρατικό, πολιτικά ουδέτερο και απεκδυόμενο ένα κοινωνικό αξιακό σύστημα. Αντίθετα, τον εκλαμβάνουμε ως έκφραση ορισμένων επιστημολογικών παραδοχών και κοινωνικών αξιών, αλλά επίσης και κυρίως ως έκφραση μιας συγκεκριμένης πολιτικής και ενός προτάγματος.

Στην προοπτική αυτή η εσωτερική αξιολόγηση αποτελεί μια διαδικασία ελέγχου, η οποία ως τέτοια, αποσκοπεί σύμφωνα με τη θεωρία των Ardoino & Berger (1989) στην επαλήθευση της συμβατότητας (conformité) του παραγόμενου προϊόντος σε σχέση με μια νόρμα αναφοράς, στη συγκεκριμένη περίπτωση της «ποιότητας». Υπ' αυτή την έννοια δεν μπορούμε να συμπεριλάβουμε στη διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης την ανάλυση της νόρμας αυτής καθ' αυτής, επειδή ακριβώς η εν λόγω

---

¹⁷ Βλέπε Ν3374, άρθρο3, παρ. 1.

νόρμα αποτελεί το στοιχείο σε σχέση με το οποίο πραγματώνεται μια διαδικασία ελέγχου και όχι το αντικείμενο του ελέγχου.

Με βάση τα παραπάνω η διενέργεια της εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος ενέχει μια διαδικασία ελέγχου της οποίας η νόρμα αναφοράς καθορίστηκε ήδη από τα προτεινόμενα από την Α.ΔΙ.Π. εργαλεία συλλογής δεδομένων, ήτοι τα απογραφικά δελτία διδάσκοντος και τα απογραφικά δελτία μαθημάτων¹⁸. Μέσω αυτών των εργαλείων επιδιώκεται η μέτρηση της απόκλισης ανάμεσα στους αρχικούς στόχους λειτουργίας του Τμήματος και στα αποτελέσματα του.

Τίθεται, ωστόσο, το ζήτημα εάν θα είχε νόημα, συμπληρωματικά με την προαναφερθείσα διαδικασία ελέγχου, η ενσωμάτωση μιας δυναμικής και εξελικτικής διαδικασίας αξιολόγησης η οποία θα εμπεριέχει την ανάδειξη νέων νορμών αναφοράς και τη σημασιολόγησή τους. Αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα να νοηματοδοτηθεί καλύτερα η αποτύπωση των δράσεων και των αποτελεσμάτων του Τμήματος ως προς τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που προσδιορίζουν τη φυσιογνωμία του. Θεωρούμε λοιπόν ότι το εν λόγω εγχείρημα θα μας βοηθούσε όχι μόνο να καταγράψουμε αλλά και να κατανοήσουμε την πορεία εξέλιξης του Τμήματος στη χωροχρονικότητα, επιχειρώντας μια αντιπαράσταση (confrontation), των διαφορετικών πτυχών (δομών, διαδικασιών και αντιλήψεων των συντελεστών) που συγκροτούν την ταυτότητα του εν λόγω Τμήματος.

Με βάση τα παραπάνω, το υιοθετούμενο εννοιολογικό πλαίσιο για τη διενέργεια της εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος δεν περιορίζεται στον έλεγχο των αποτελεσμάτων του Τμήματος σε σχέση με τα δεδομένα κριτήρια και δείκτες «ποιότητας», αλλά στην ανάδειξη των νορμών που προσδιορίζουν τους στόχους και τις πραγματοποιηθείσες δράσεις του Τμήματος καθώς και τη νοηματοδότησή τους.

Εντός αυτού του εννοιολογικού πλαισίου η ανάλυση των δεδομένων μας εγγράφεται σε μια συστημική προοπτική, δηλαδή εντοπίζει τα υποσυστήματα, εν προκειμένω τα επίπεδα και τις συναρθρώσεις των αντικειμένων αξιολόγησης¹⁹, ώστε να αναλύσει και να νοηματοδοτήσει τις επιπτώσεις των αποτελεσμάτων του

---

¹⁸ Υπενθυμίζουμε ότι το Δ.Σ. του συλλόγου φοιτητών έχουν πάρει απόφαση να μην συμμετάσχουν στην Εσωτερική Αξιολόγηση του Τμήματος

¹⁹ Βλ. Εισαγωγή σελ.5-7.

παραγόμενου έργου στο χωροχρονικό πλαίσιο εξέλιξης της ταυτότητας του Τμήματος.

Με άλλα λόγια η ανάλυση των δεδομένων εμπεριέχει τη συσχέτιση και τη συνοχή ανάμεσα σε τρία επίπεδα:

1. Τους στόχους του Τμήματος ως προς τη θεσμική αποστολή του
2. Τις ακολουθούμενες στρατηγικές ως προς τους επιδιωκόμενους στόχους του
3. Τις πρακτικές ως προς τις ακολουθούμενες στρατηγικές του.

Η προτεινόμενη ανάλυση στηρίζεται σε δύο υποθέσεις εργασίας πάνω στις οποίες εργαστήκαμε:

1. Η πρώτη υπόθεση εργασίας αποβλέπει αρχικά στην ανάδειξη των νορμών αναφοράς πάνω στις οποίες στηρίχθηκε η ανάπτυξη του Τμήματος, έτσι όπως αυτή αποτυπώνεται από τα επίσημα κείμενα (ιδρυτικός νόμος, πρόγραμμα σπουδών, συγκρότηση ΔΕΠ, επιδόσεις φοιτητών). Στη συνέχεια εστιάζει στον τρόπο με τον οποίο οι νόρμες αυτές μεταφράστηκαν και εξειδικεύτηκαν σε επιχειρησιακούς στόχους, αποτιμώντας την καταλληλότητα αυτών των στόχων, όπως και το βαθμό πραγμάτωσής τους.

2. Η δεύτερη υπόθεση εργασίας στηρίζεται στο γεγονός ότι τα εργαλεία και οι δείκτες που δόθηκαν από την Α.ΔΙ.Π. είναι εργαλεία για γενική χρήση. Ως εκ τούτου δεν λαμβάνουν υπόψη την ιδιαίτερη φυσιογνωμία του Τμήματος, δηλαδή ότι πρόκειται για ένα Τμήμα της Σχολής των Κοινωνικών Επιστημών που θεραπεύει ένα επιστημονικό πεδίο με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, ήτοι το πεδίο της Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής πολιτικής, όπως επίσης δεν λαμβάνουν υπόψη το χρόνο λειτουργίας του συγκεκριμένου τμήματος και άρα τις συνθήκες ανάπτυξής του.

Αυτό το γεγονός μας οδήγησε να προσδιορίσουμε ορισμένα στοιχεία ανάλυσης που επιτρέπουν μια κριτική αποτύπωση των συλλεχθέντων δεδομένων της εσωτερικής αξιολόγησης:

- Την ιδιαιτερότητα της Σχολής των Κοινωνικών Επιστημών
- Την πολλαπλότητα των αντικειμένων που καλύπτει το επιστημονικό πεδίο της Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής όπως και τη συνθετότητα των πεδίων εφαρμογής τους.

- Τον τρόπο με τον οποίο επηρεάζει η θεραπεία του συγκεκριμένου επιστημονικού πεδίου την εκπαιδευτική διαδικασία καθώς και τη διαδικασία παραγωγής του ερευνητικού έργου όπως και του τρόπου δημοσίευσής του.

2. Μεθοδολογικό πλαίσιο

Το μεθοδολογικό πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης διαμορφώθηκε στη βάση δύο βασικών διαδικασιών:

1. Αντληση δεδομένων από τις παρακάτω πηγές πληροφοριών:

A) Αρχειακό υλικό (επίσημα κείμενα σχετικά με το ζήτημα της αξιολόγησης, πρακτικά ΓΣ, αποφάσεις Τμήματος, κλπ)

B) Αποτίμηση της πορείας εξέλιξης των προγραμμάτων σπουδών (προπτυχιακό και μεταπτυχιακό) μέσα από την ανάλυση οδηγού σπουδών και συνεντεύξεις με τη Διοίκηση του Τμήματος (Πρόεδρο και Αναπληρωτή Πρόεδρο)

Γ) Απογραφικό Δελτίο Εξαμηνιαίου Μαθήματος Έκδοση 1.0 Ιούλιος 2007²⁰. Συλλέχθηκαν συνολικά 81 Απογραφικά Δελτία, στην πλειονότητά τους την ακαδημαϊκή χρονιά 2009-10.

Απογραφικό Δελτίο για τα Μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού Έκδοση 1.0 Ιούλιος 2007.²¹ Συλλέχθηκαν συνολικά 19 Απογραφικά Δελτία, στην πλειονότητά τους την ακαδημαϊκή χρονιά 2009-10.

Δ) Απογραφικά δελτία από τους υπεύθυνους των Επιτροπών του Τμήματος²² προκειμένου να καταγραφεί το έργο κάθε επιτροπής, και κατ' αυτό τον τρόπο να αναδειχθούν τα επιτεύγματα, οι δυσκολίες όπως και οι προτεινόμενες λύσεις για την αντιμετώπισή τους καθώς και προτάσεις για περαιτέρω ανάπτυξη. Συλλέχθηκαν συνολικά 9 Απογραφικά Δελτία για το έργο των Επιτροπών του Τμήματος.

Ε) Απογραφικό δελτίο που απευθύνεται στο Διοικητικό προσωπικό.

Ζ) Στοιχεία που αφορούν την υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος τα οποία συλλέχθηκαν μέσω απογραφικών δελτίων και άτυπων συνεντεύξεων με στόχο τη διερεύνηση της καταλληλότητας και επάρκειας σε σχέση με τις διδακτικές,

---

²⁰ Βλέπε VI Παράρτημα.

²¹ Βλέπε VI Παράρτημα.

²² Βλέπε VI Παράρτημα.

ερευνητικές ανάγκες των μελών ΔΕΠ και τις μαθησιακές ανάγκες των φοιτητών, καθώς επίσης και με την παροχή δυνατοτήτων ανάπτυξης δραστηριοτήτων που αφορούν τη συλλογική ζωή.

2. Επεξεργασία των δεδομένων:

Η ανάλυση των Απογραφικών Δελτίων και η ταξινόμησή τους σε θεματικές ενότητες, οδήγησε στη διαμόρφωση κατηγοριών όπου εντάχθηκαν οι ερωτήσεις του εργαλείου, δηλαδή των Απογραφικών δελτίων.

Οι ερωτήσεις είναι:

- α) κλειστές, όπου επιλέγονται μια ή περισσότερες απαντήσεις,
- β) ανοικτές με τη δυνατότητα ελεύθερης διατύπωσης της απάντησης,
- γ) κλειστές αρχικά και στη συνέχεια επεξηγηματικές στις οποίες αφού επιλεγεί μια έτοιμη απάντηση ζητούνται επιπλέον πληροφορίες ή εξηγήσεις.

Για τη στατιστική επεξεργασία των δεδομένων κρίθηκε αναγκαία η μετατροπή και η σύμπτυξη των ελεύθερων (ανοικτών) απαντήσεων σε κωδικοποιημένες, κατηγορίες. Η διαδικασία αυτή προϋπέθετε αρχικά την καταγραφή των απαντήσεων κατά τέτοιο τρόπο, ώστε ο γραπτός λόγος να εξεταστεί στην ολότητά του και όχι επιλεκτικά, και στη συνέχεια την προσπάθεια ανεύρεσης των κοινών στοιχείων που θα αποτελούσαν τα κριτήρια κατηγοριοποίησης. Κατά τη διάρκεια της κατηγοριοποίησης, εφαρμόστηκαν συστηματικά τα ίδια κριτήρια σε όλες τις απαντήσεις με σκοπό την ελαχιστοποίηση του σφάλματος. Οι απαντήσεις στις ανοικτές ερωτήσεις χρησιμοποιήθηκαν στη στοιχειοθέτηση των συμπερασμάτων και τον εμπλουτισμό της στατιστικής ανάλυσης. Η καταχώριση δεδομένων σε μια ηλεκτρονική βάση του προγράμματος Excel επέτρεψε την ταξινόμησή τους, την στατιστική τους επεξεργασία και γραφική τους απεικόνιση. Για την ανάλυση των ευρημάτων χρησιμοποιήθηκε ένας συνδυαστικός τύπος ποσοτικής και ποιοτικής ανάλυσης προκειμένου να ερμηνευθούν τα συλλεχθέντα δεδομένα

III Παρουσίαση και ανάλυση αποτελεσμάτων της εσωτερικής αξιολόγησης

A. Παρουσίαση και ανάλυση αποτελεσμάτων της εσωτερικής αξιολόγησης που αφορά στο ερευνητικό έργο των μελών ΔΕΠ

1. Μέλη ΔΕΠ του Τμήματος

a/a	Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Γνωστικό Αντικείμενο	e-mail
1.	Κλάδης Διονύσιος	Καθηγητής	Εκπαιδευτική πολιτική (με έμφαση στην πολιτική ανώτατης εκπαίδευσης)	kladis@uop.gr
2.	Κοντιάδης Ξενοφών (σε άδεια)	Καθηγητής	Οργάνωση κράτους και θεσμοί κοινωνικής προστασίας	xcontiad@uop.gr
3.	Κουλαϊδής Βασίλειος (σε αναστολή)	Καθηγητής	Παιδαγωγική (με έμφαση στον σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων)	koulaidi@uop.gr
4.	Κουλούρη Χριστίνα (μετακίνηση)	Καθηγήτρια	Ιστορία της νεοελληνικής παιδείας και κοινωνίας	koulouri@uop.gr
5.	Παπαθεοδώρου Θεόδωρος	Καθηγητής	Συγκριτική αντεγκληματική πολιτική	papathod@uop.gr
6.	Τσατσαρώνη Άννα	Καθηγήτρια	Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης	tsatsaro@uop.gr
7.	Βενιέρης Δημήτριος	Αναπληρωτής Καθηγητής	Κοινωνική πολιτική	dvenieri@uop.gr
8.	Βεντούρα Λίνα	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Μετανάστευση και διασπορά: Συγχρονικές και διαχρονικές προσεγγίσεις	ventura@uop.gr
9.	Δημόπουλος Κωνσταντίνος	Αναπληρωτής Καθηγητής	Σχεδιασμός και ανάπτυξη συμβατικού εκπαιδευτικού υλικού	dimop@uop.gr
10.	Καρακατσάνη Δέσποινα (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο 2010-11)	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Επιστήμες της εκπαίδευσης: Εξέλιξη εκπαιδευτικών θεσμών και θεωριών	dkarakat@uop.gr
11.	Καρύδης Βασίλειος	Αναπληρωτής Καθηγητής	Κοινωνικός έλεγχος και κρατική εξουσία	-
12.	Κατσίης Αθανάσιος	Αναπληρωτής Καθηγητής	Στατιστική, με έμφαση στην εκπαιδευτική έρευνα	katsis@uop.gr
13.	Καφετζής Παναγιώτης (σε άδεια κατά το χειμερινό εξάμηνο 2010-11)	Αναπληρωτής Καθηγητής	Μέθοδοι ανάλυσης των εκπαιδευτικών θεσμών και αξιών, με έμφαση στην πολιτική κουλτούρα	t.kafet@uop.gr
14.	Μπαγάκης Γεώργιος	Αναπληρωτής Καθηγητής	Μεθοδολογία και πολιτικές διαβίου εκπαίδευσης και επιμόρφωσης	gbag@uop.gr
15.	Τζιμογιάννης Αθανάσιος	Αναπληρωτής Καθηγητής	Επιστήμη και τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών στην εκπαίδευση	ajimoyia@uop.gr

16.	Τσακίρη Δέσποινα	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Αξιολόγηση στην εκπαίδευση	dtsakiri@uop.gr
17.	Γείτονα-Κοντούλη Μαρία	Επίκουρη Καθηγήτρια	Οικονομική ανάλυση κοινωνικών πολιτικών	geitona@uop.gr
18.	Νικολακάκη Μαρία	Επίκουρη Καθηγήτρια	Παιδαγωγικά: Διδακτική Μεθοδολογία	manik@uop.gr
19.	Σπυριδάκης Εμμανουήλ	Επίκουρος Καθηγητής	Κοινωνική ανθρωπολογία των εργασιακών σχέσεων	maspy@uop.gr
20.	Παπαδιαμαντάκη Παναγιώτα	Λέκτορας	Ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πολιτική	gioulip@uop.gr
21.	Σουλιώτης Κυριάκος	Λέκτορας	Κοινωνική πολιτική και οικονομικές ανισότητες	ksouliotis@uop.gr
22.	Φερόνας Ανδρέας	Λέκτορας	Κοινωνικός αποκλεισμός και πολιτικές κοινωνικής ενσωμάτωσης	anfer@uop.gr
23.	Φεφές Μιχάλης	Λέκτορας	Ευρωπαϊκοί θεσμοί και κοινωνική οικονομία	mfefes@uop.gr

Κατά το διάστημα διενέργειας της αξιολόγησης το Τμήμα στελεχώνεται από 22 μέλη ΔΕΠ, λόγω μετακίνησης της Καθηγήτριας, κ. Κουλούρη, σε άλλο Πανεπιστήμιο και επειδή η ανάληψη καθηκόντων της Επίκουρης Καθηγήτριας, κας Γαζή, πραγματοποιήθηκε ενώ είχαν ήδη αποσταλεί στη Διοίκηση του Πανεπιστημίου οι σχετικοί πίνακες για την Ετήσια Απογραφική Έκθεση.

Η διαδικασία για την κάλυψη των θέσεων Διδακτικού και Εκπαιδευτικού προσωπικού που προκηρύχθηκαν από το Τμήμα ακολούθησε την πορεία που αποτυπώνεται στον παρακάτω πίνακα 10:

ΠΙΝΑΚΑΣ 4
ΚΑΤΑΝΟΜΕΣ ΘΕΣΕΩΝ ΔΕΠ ΣΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΤΜΗΜΑ	ΕΔΡΑ	ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΘΕΣΕΩΝ ΠΡΩΤΗΣ ΤΡΙΕΤΙΑΣ 2001-02, 2002-03 ΚΑΙ 2003-04 (ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ 14.11.02, 13.5.03 ΚΑΙ 26.8.03 ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΣ)										ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΘΕΣΕΩΝ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΤΡΙΕΤΙΑΣ 2004-05, 2005-06 ΚΑΙ 2006-07 (ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ 27.9.04, 19.10.05 ΚΑΙ 29.8.06 ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΣ)													
		ΕΤΗΣΙΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΙ 2001-02, 2002-03 ΚΑΙ 2003-04										2004-05			2005-06			2006-07			ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΙΕΤΙΑΣ				
		ΘΕΣΕΙΣ ΔΙΑΤΕΘΕΣΕΣ ΑΠΟ ΠΡΟΨΕΦΟ	ΘΕΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΑΠΟ ΥΠΕΠΘ ΛΟΓΩ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΜΕ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ	ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΧΩΡΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΘΕΣΕΩΝ ΤΡΙΕΤΙΑΣ (ΜΑΖΙ ΜΕ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΜΕ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΠΙΣΤΩΣΗΣ)	ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΟΡΙΣΜΩΝ ΤΡΙΕΤΙΑΣ (ΜΑΖΙ ΜΕ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΜΕ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΠΙΣΤΩΣΗΣ)	ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ	ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ ΕΠΑΝΑΠΡΟΚΗΡΥΞΕΩΝ	ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΘΕΣΕΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ 2004-05	ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ 2004-05	ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΘΕΣΕΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ 2005-06	ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ 2005-06	ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΘΕΣΕΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ 2006-07	ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ 2006-07	ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ - ΜΕΤΑΚΑΛΗΣΕΙΣ 2006-07	ΣΥΝΟΛΟ ΘΕΣΕΩΝ (ΜΑΖΙ ΜΕ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ - ΜΕΤΑΚΑΛΗΣΕΙΣ ΜΕ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΠΙΣΤΩΣΗΣ)	ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΟΡΙΣΜΩΝ ΕΞ ΑΕΤΙΑΣ (ΜΕΧΡΙ 31.8.07)	ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΟΡΙΣΜΩΝ ΕΞ ΑΕΤΙΑΣ (ΜΕΧΡΙ 31.8.07)	ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙΣ ΛΟΓΩ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΔΟΤΗΣΕΩΣ ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΥΣ 2012	ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΘΕΣΕΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ 2007-08 (ΕΚΤΟΣ ΤΕΤΡΑΕΤΟΥΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ 2009-2012)	ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΘΕΣΕΩΝ ΤΕΤΡΑΕΤΟΥΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ 2009-2012	ΣΥΝΟΛΟ ΘΕΣΕΩΝ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΤΕΤΡΑΕΤΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ 2009-2012		
Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής	Κόρινθος	10	2	3	3	1	18	18	2	0	0	0	0	2	2	0	20	16	1	2	9	30			
Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων	Κόρινθος												3		3	6	0	6	0		5	16	27		
Θεατρικών Σπουδών	Ναύπλιο	10					10	3			4		7			14	0	17	3		2	16	35		
Οργάνωσης και Διαχείρισης Αθλητισμού	Σπάρτη	10			1		11	6			3	1	5			12	1	18	7		2	10	30		
Νοσηλευτικής	Σπάρτη												3			8	0	8	0		5	16	29		
Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών	Καλαμάτα	10	2				12	2			4	2	9		1	18	3	20	5		2	8	30		
Ελληνικής Φιλολογίας	Καλαμάτα												3			8	0	8	0		5	16	29		
Επιστήμης και Τεχνολογίας Τηλεπικοινωνιών	Τρίπολη	10			1		11	7	1	0	3		4			11	0	18	6		2	15	35		
Επιστήμης και Τεχνολογίας Υπολογιστών	Τρίπολη	10			1		11	8	1	0	3		3			9	0	17	7		2	16	35		
Οικονομικών Επιστημών	Τρίπολη	10					10	3			4		5			13	0	16	3		2	12	30		
Σύνολα		70	4	3	6	1	83	47	4	0	21	3	39	0	37	0	4	101	4	148	47	1	29	134	310

Πηγή: Κλάδης (χχ)

Η προκήρυξη εκ μέρους του τμήματος των συγκεκριμένων θέσεων ΔΕΠ καταδεικνύει τη μέριμνά του να στελεχωθεί επαρκώς, προκειμένου να είναι σε θέση να υποδέχεται κάθε νέο ακαδημαϊκό έτος πάνω από 100 εισακτέους φοιτητές. Η κάλυψη αυτών των θέσεων από το ΥΠΔΒΜΘ καταδεικνύει την αποδοχή εκ μέρους του ΥΠΔΒΜΘ του προγραμματισμού του Τμήματος και της προσδοκώμενης κάλυψης των επιπλέον θέσεων από ενδιαφερόμενους φοιτητές. Πράγματι, παρατηρείται διαρκώς αυξανόμενη ζήτηση του τμήματος στις επιλογές των υποψηφίων φοιτητών και κατά τη συμπλήρωση του μηχανογραφικού, αλλά και μετά την έκδοση των αποτελεσμάτων, κατά τις εγγραφές. Με άλλα λόγια, όλο και περισσότεροι υποψήφιοι φοιτητές όχι μόνο δηλώνουν το τμήμα στα μηχανογραφικά τους, αλλά και επιλέγουν να εγγραφούν και να το παρακολουθήσουν, εφόσον

εισαχθούν σ' αυτό. Η τάση αύξησης του αριθμού των επιτυχόντων και εγγραφόμενων στο εν λόγω Τμήμα επιβεβαιώνει και ενισχύει την πρόθεση του Τμήματος για τη σταθεροποίηση ενός Προγράμματος Σπουδών με εκλεγμένα μέλη ΔΕΠ και τη δυνατότητα αναπροσαρμογής και βελτίωσής του σε σχέση αφενός μεν με τις ανάγκες και τις δυνατότητες του φοιτητικού πληθυσμού και αφετέρου με τις εξελίξεις των γνωστικών αντικειμένων στο πλαίσιο των επιστημονικών πεδίων που θεραπεύει το Τμήμα.

Ωστόσο, παράλληλα με τα προαναφερθέντα, χαρακτηριστικό πρόβλημα του Τμήματος αποτέλεσε και αποτελεί η διαρροή των φοιτητών μέσω της δυνατότητας μετεγγραφής τους στο αντίστοιχο Τμήμα «Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής» του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, το οποίο όμως δεν θεραπεύει τα ίδια γνωστικά αντικείμενα και έχει θέσει διαφορετικούς εκπαιδευτικούς στόχους και ως εκ τούτου μετά το πέρας της φοίτησης κατευθύνει τους πτυχιούχους του σε διαφορετικές επαγγελματικές διεξόδους. Από την αρχή της λειτουργίας του δικού μας τμήματος, οπότε και παρατηρήθηκε το παραπάνω φαινόμενο, οι Πρόεδροι του Τμήματος (Καθηγητής κ. Κλάδης και Καθηγητής κ. Παπαθεοδώρου) προέβησαν στις απαραίτητες ενέργειες τόσο προς το αντίστοιχο Τμήμα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, όσο και προς το ΥΠΔΒΜΘ, προκειμένου να αντιμετωπισθεί το φαινόμενο της διαρροής φοιτητών μέσω της μετεγγραφής. Παρά τις όποιες διαβεβαιώσεις που εδόθησαν στη Διοίκηση του Τμήματος, τόσο από το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας – το οποίο βρίσκεται στη δυσμενή θέση να πρέπει να διαχειριστεί αριθμό εισακτέων φοιτητών σχεδόν διπλάσιο από τον προβλεπόμενο – όσο και από το ΥΠΔΒΜΘ, δεν έχουν ληφθεί κάποια μέτρα για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Τέλος, θα ήταν σημαντικό να τονισθεί ότι η τρέχουσα στελέχωση του Τμήματος επιτρέπει τη λειτουργία Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών με τρεις κατευθύνσεις. Η αύξηση του αριθμού των φοιτητών (από 11 σε 15), οι οποίοι γίνονται δεκτοί στο Μ.Π.Σ., αφού περάσουν με επιτυχία τη διαδικασία των εξετάσεων, κρίθηκε απαραίτητη, δεδομένης της μεγάλης ζήτησης που παρουσιάζει το πρόγραμμα, στο οποίο οι αιτήσεις των υποψηφίων παρουσιάζουν μια σημαντική αυξητική τάση που αποτυπώνεται στους πίνακες 3,4 και 5.

2. Ερευνητικό και επιστημονικό έργο των Μελών ΔΕΠ

2.1. Αριθμός δημοσιεύσεων των Μελών ΔΕΠ²³

Τα στοιχεία που αφορούν τον αριθμό των δημοσιεύσεων των μελών ΔΕΠ και που παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα αντλήθηκαν από δύο διαφορετικές πηγές. Η βασικότερη πηγή πληροφοριών ήταν τα απογραφικά δελτία των διδασκόντων. Απογραφικά δελτία συμπλήρωσαν 19 από τα 23 μέλη ΔΕΠ του Τμήματος. Ωστόσο κάποια μέλη ΔΕΠ λόγω ανωτέρας βίας (αναστολή και ανάληψη θέση σε δημόσιους φορείς, φόρτο εργασίας, ασθένεια κλπ) δεν συμπλήρωσαν απογραφικά δελτία. Σε αυτές τις περιπτώσεις τα δεδομένα αντλήθηκαν από επικαιροποιημένα βιογραφικά σημειώματα που τα μέλη ΔΕΠ κατέθεσαν στην επιτροπή. Να σημειωθεί ότι επικαιροποιημένα βιογραφικά σημειώματα ζητήθηκαν από όλα τα μέλη ΔΕΠ προκειμένου να προστεθούν και να ελεγχθούν στοιχεία που αναφέρονται στο τελευταίο έτος (2009). Τελικά για το έτος 2009 συλλέξαμε στοιχεία από 14 μέλη (ΔΕΠ ενώ για τα άλλα έτη απάντησαν 22 μέλη ΔΕΠ)

Πίνακας 11: Επιστημονικό έργο μελών ΔΕΠ

	A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I	K
2009	6	22	0	20	1	16	12	10		21
2008	10	30	6	28	3	24	8	16		73
2007	2	29	6	36	4	15	16	20		62

²³ **Επεξηγήσεις:**

A: Βιβλία/μονογραφίες

B:Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές

Γ:Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές

Δ: Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές

E:Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές

Z: Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους

H:Συλλογικοί τόμοι στους οποίους και επιστημονικός εκδότης είναι μέλος ΔΕΠ του Τμήματος

Θ:Άλλες εργασίες

I: Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που εκδίδουν πρακτικά

K: Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά

2006	10	39	5	33	1	12	12	16		83
2005	8	26	2	21	3	25	14	12		60
Σύνολο	36	146	19	138	12	92	62	74		299

Πηγή: Πίνακας Ετήσιας Απογραφικής Έκθεσης 2009-2010

Με βάση τα δεδομένα του πίνακα διαπιστώνεται ότι στην πενταετία 2005-2009 αντιστοιχούν 102 ανθρωπο-έτη (man-years), σύνολο το οποίο προέκυψε από τον πολλαπλασιασμό των 22 μελών ΔΕΠ που απάντησαν επί τον αριθμό των ετών (4) και στη συνέχεια την πρόσθεση αυτού του γινομένου με τον αριθμό 14 που είναι τα μέλη ΔΕΠ που απάντησαν μόνο για το έτος 2009. Ουσιαστικά, ο αριθμός των 102 ανθρωπο-ετών υποδηλώνει ότι το συνολικό παραγόμενο έργο κατά την περίοδο 2005-2009 αντιστοιχεί σε ετήσια παραγωγή ενός μέσου μέλους ΔΕΠ του Τμήματος για 102 συνεχή έτη.

Με βάση το παραπάνω σκεπτικό παρατηρούμε τα εξής σε ετήσια βάση: Διαιρώντας το συνολικό αριθμό βιβλίων/μονογραφιών (στήλη Α) και το συνολικό αριθμό εργασιών σε περιοδικά με κριτές (στήλη Β) με τον αριθμό 102 καταλήγουμε ότι σε ετήσια βάση κατά μέσο όρο κάθε μέλος ΔΕΠ του Τμήματος παράγει 0,35 βιβλία/μονογραφίες και 1,43 εργασίες. Επειδή τα παραπάνω αποτελέσματα έχουν πιθανώς μικρή δυνατότητα πρακτικής αναφοράς τα ανάγουμε σε βάση τριετίας (δηλαδή τα πολλαπλασιάζουμε με το 3), που είναι το ελάχιστο κατά το νόμο χρονικό όριο για τη δυνατότητα εξέλιξης σε μεγαλύτερη βαθμίδα.

Καταλήγουμε λοιπόν στο τελικό συμπέρασμα ότι σε μία τριετία κατά μέσο όρο κάθε μέλος ΔΕΠ του Τμήματος παράγει 1 βιβλίο/μονογραφία και 4-5 εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές.

Βέβαια, είναι γεγονός ότι στις Κοινωνικές και Ανθρωπιστικές επιστήμες η εκπόνηση μιας μονογραφίας και η δημοσίευσή της με τη μορφή βιβλίου είναι κάτι σύννηθες και, για το λόγο αυτό, δεν μας εκπλήσσει ιδιαίτερα. Το σημειώνουμε αυτό, γιατί, σε αντίθεση με τις εν λόγω Επιστήμες, στις Θετικές επιστήμες η παραγωγή μονογραφιών είναι σαφώς μικρότερη. Είναι προφανές ότι αυτή η διάκριση δεν αφορά στο επιστημονικό προσωπικό αυτό καθ' αυτό, αλλά στις ιδιαιτερότητες των επιστημονικών πεδίων και των επιστημονικών αντικειμένων, οι οποίες καθορίζουν

εμφανώς τις επιστημολογίες, πάνω στις οποίες ερείδονται αυτά, και τις μεθόδους που χρησιμοποιούν. Ωστόσο, αντιλαμβανόμαστε ότι και ο τρόπος δημοσίευσής τους διαφέρει. Θέλουμε να τονίσουμε ιδιαίτερα αυτό το στοιχείο, δεδομένου ότι η διαφοροποίηση των Επιστημών και των επιστημονικών πεδίων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη στη διαμόρφωση των δεικτών και των κριτηρίων του παραγόμενου επιστημονικού έργου.

Πάντως, το παραπάνω αποτέλεσμα σε συνδυασμό με τον «αξιοπρεπή» μέσο όρο παραγωγής επιστημονικών εργασιών σε περιοδικά (προνομιακός χώρος δημοσίευσης των θετικών επιστημών) φανερώνει την ιδιαίτερη ερευνητική δυναμική του Τμήματος. Αυτή η θέση φαίνεται να ενισχύεται και με βάση ένα άλλο δεδομένο του πίνακα που αφορά στον υπερβολικά αυξημένο αριθμό δημοσιεύσεων (299), ο οποίος αντιστοιχεί στην κατηγορία Κ : «Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά». Η ανάλυση των δεδομένων αναδεικνύει ότι πρόκειται για επιστημονικές ημερίδες ή διημερίδες, οι οποίες διοργανώνονται από μεγάλους φορείς, αλλά και τοπικούς φορείς, και στις οποίες τα μέλη ΔΕΠ καλούνται ως κύριοι ομιλητές, για να αναπτύξουν ένα θέμα με στόχο την ενημέρωση, την ευαισθητοποίηση, την πρόληψη, την παρέμβαση σε ιδιαίτερα σημαντικούς κοινωνικούς τομείς (εκπαίδευση εκπαιδευτικών, διασφάλιση ποιότητας του Πανεπιστημίου, ζητήματα μετανάστευσης κλπ).

Με βάση τα παραπάνω, το επιστημονικό έργο των μελών ΔΕΠ κρίνεται σημαντικό και επί τη βάσει ενός άλλου δείκτη, αυτού που αφορά στην κοινωνική παρέμβαση, μέσω και χάριν της οποίας η διάχυση των εξελίξεων της επιστημονικής έρευνας αποβλέπει στην προώθηση του δημοσίου διαλόγου, στην εξάλειψη των κοινωνικών στερεοτύπων και προκαταλήψεων (φυλετικών, εθνοτικών, έμφυλων, οικονομικών, ευφυΐας, κλπ) και, εν τέλει, στην αλλαγή των κοινωνικών στάσεων και συμπεριφορών, με τρόπο ώστε να διευκολύνεται η ανάπτυξη της ευνομίας, της δημοκρατικής πρακτικής, της κοινωνικής δικαιοσύνης και της ελευθεριότητας.

2.2. Παρουσίαση επιστημονικών δημοσιεύσεων των Μελών ΔΕΠ του Τμήματος

Το επιστημονικό έργο των μελών ΔΕΠ παρουσιάζεται αναλυτικά στο Ι. Παράρτημα και αφορά την τελευταία περίοδο 2004/2005-2009/2010.

2.3 Αναγνώριση του επιστημονικού και άλλου έργου των Μελών ΔΕΠ του Τμήματος²⁴

Πίνακας 12: Αναγνώριση του επιστημονικού και άλλου έργου των μελών ΔΕΠ

	A	B	Γ	Δ	E	Z	H
2009	221	46	2	11	17	16	
2008	116	4	2	9	11	9	
2007	114	3	3	9	12	12	
2006	141	7	2	11	12	12	
2005	102	5		11	11	6	
Σύνολο	694	65	9	51	63	55	

Πηγή: Πίνακας Ετήσιας Απογραφικής Έκθεσης 2009-2010

Επεξηγήσεις:

A: Ετεροαναφορές

B: Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου

Γ: Βιβλιοκρισίες

Δ: Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων

E: Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών

Z: Προσκλήσεις για διαλέξεις

H: Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

Σύμφωνα με το σκεπτικό της στατιστικής ανάλυσης που αναπτύχθηκε σε προηγούμενη ενότητα (βλέπε σελίδα 59), σε μία τριετία κατά μέσο όρο αντιστοιχούν 20-21 ετεροαναφορές σε κάθε μέλος ΔΕΠ του Τμήματος.

²⁴ Για το έτος 2009 απάντησαν 14 μέλη ΔΕΠ, ενώ για τα άλλα έτη απάντησαν 22 μέλη ΔΕΠ.

2.4 Ερευνητικά προγράμματα και έργα

2.4.1. Συντονισμός ερευνητικών προγραμμάτων ή συμμετοχή ως μέλος Ομάδας Έργου

Η επεξεργασία των απογραφικών δελτίων αναφορικά με τη συμμετοχή των μελών ΔΕΠ σε ερευνητικά προγράμματα και έργα – χρηματοδοτούμενα ή/και αυτοχρηματοδοτούμενα – ανέδειξε στοιχεία που αποτυπώνονται στον παρακάτω πίνακα :

Πίνακας13: Συμμετοχή μελών ΔΕΠ σε ερευνητικά προγράμματα

Διεθνή Προγράμματα			Εθνικά Προγράμματα		
Σύνολο	Συντονισμός	Συμμετοχή	Σύνολο	Συντονισμός	Συμμετοχή
45	8	37	39	11	28
Σύνολο Προγραμμάτων: 84					

Συμπερασματικά διαπιστώνουμε ότι τα μέλη ΔΕΠ εμπλέκονται την τελευταία πενταετία σε 84 ερευνητικά προγράμματα και έργα χρηματοδοτούμενα, εκ των οποίων τα 45 είναι διεθνή και οι φορείς χρηματοδότησης με βάση τα συλλεχθέντα δεδομένα προέρχονται κυρίως από το γεωγραφικό πεδίο της Ε.Ε. Σύμφωνα με το σκεπτικό της στατιστικής ανάλυσης που αναπτύχθηκε σε προηγούμενη ενότητα (βλέπε σελίδα 59), **σε μία τριετία κατά μέσο όρο κάθε μέλος ΔΕΠ του Τμήματος συμμετέχει σε 2-3 ερευνητικά προγράμματα.**

2.4.2. Συμμετοχή εξωτερικών συνεργατών στα ερευνητικά προγράμματα

Σ' αυτή τη σημαντική ερευνητική δραστηριότητα των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, δηλαδή στη διενέργεια ερευνητικών προγραμμάτων, δηλώνεται ότι συμμετέχουν εξωτερικοί συνεργάτες και μεταδιδακτορικοί φοιτητές σε ποσοστό 50%.

2.4.3. Συμμετοχή φοιτητών και υποψηφίων διδασκόντων στα ερευνητικά προγράμματα

Στα εν λόγω προγράμματα συμμετέχουν 22 από τους 53 υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος, ενώ σε μικρότερο ποσοστό ανέρχεται η συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών, ήτοι 17 μεταπτυχιακοί φοιτητές σε σύνολο 45.

Επισημαίνεται ότι η ιδιαίτερα αυξημένη ερευνητική δραστηριότητα των μελών ΔΕΠ του Τμήματος πραγματώνεται κάτω από ακαδημαϊκές συνθήκες, οι οποίες φαίνεται ότι γενικά δεν ευνοούν τη συμμετοχή προπτυχιακών φοιτητών. Ωστόσο, είναι αξιοσημείωτο το γεγονός με βάση τα ποιοτικά στοιχεία της μελέτης μας ότι μέλη ΔΕΠ, τα οποία έχουν τη διεύθυνση και την ευθύνη ερευνητικών κέντρων, φαίνεται πως έχουν τη δυνατότητα να διαχειριστούν με καλύτερο τρόπο το θέμα της συμμετοχής των προπτυχιακών φοιτητών σε ερευνητικά προγράμματα και μάλιστα με ποσοστά ιδιαίτερα υψηλά, όπως για παράδειγμα η κατανομή 150 προπτυχιακών φοιτητών σε διάφορα ερευνητικά πρόγραμμα. Αυτό το γεγονός θέτει μια σειρά από ζητήματα, όσον αφορά στη λειτουργία των δομών του Πανεπιστημίου και, ειδικότερα, στη διαχειριστική δυνατότητά του να υλοποιεί προγράμματα με τη συμμετοχή και προπτυχιακών φοιτητών, στην ευελιξία του να διαμορφώνει προγράμματα σπουδών που να ενσωματώνουν προπτυχιακούς φοιτητές και στην ανάπτυξη κατάλληλων και επαρκών υποδομών, προκειμένου να υποστηρίξουν τέτοιου τύπου ερευνητικές διαδικασίες.

2.4.4. Υποστήριξη του ερευνητικού έργου από τις υπάρχουσες υποδομές

Η συντριπτική πλειονότητα των μελών ΔΕΠ του Τμήματος δεν απαντά στο ερώτημα, όσον αφορά στον αριθμό και τη χωρητικότητα των ερευνητικών εργαστηρίων. Είναι γεγονός ότι στο εν λόγω τμήμα δεν υπάρχουν ερευνητικά εργαστήρια. Από την άλλη, βέβαια, η ταύτιση της ερευνητικής διαδικασίας με το ερευνητικό εργαστήριο, έτσι όπως φαίνεται να διατυπώνεται μέσα από το μεθοδολογικό εργαλείο, δεν νοηματοδοτεί την ερευνητική δραστηριότητα του κοινωνικού επιστήμονα. Αυτό συμβαίνει, γιατί το προαναφερθέν ερευνητικό έργο που παράγουν τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος δεν εκτυλίσσεται χωροταξικά εντός του Πανεπιστημίου σε ερευνητικά εργαστήρια, όπως αυτό είθισται στις Θετικές Επιστήμες, αλλά πραγματοποιείται εκτός Πανεπιστημίου και σε υποδομές που είναι προσαρμοσμένες στην ερευνητική διαδικασία ενός κοινωνικού επιστήμονα.

Είναι αξιοσημείωτο ότι η ερευνητική δραστηριότητα των μελών ΔΕΠ πραγματώνεται κάτω από δύσκολες συνθήκες, οι οποίες χαρακτηρίζονται κυρίως από την έλλειψη χρηματοδότησης, τις ατελέσφορες γραφειοκρατικές διαδικασίες που

δημιουργούν προβλήματα τόσο στην ανάληψη ενός προγράμματος, όσο και στη διαδικασία υλοποίησής του, και τις δυσλειτουργίες της υλικοτεχνικής υποδομής, κυρίως αυτής που αφορά στην ανανέωση των βιβλιογραφικών έντυπων και των ηλεκτρονικών πηγών.

3. Ερευνητικές συνεργασίες

Παρά τα προαναφερθέντα προβλήματα, τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος συμμετέχουν σε ερευνητικές συνεργασίες με άλλα μέλη ΔΕΠ εντός του Τμήματος σε ικανοποιητικό βαθμό, κυρίως όμως με φορείς και ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού, γεγονός που αναδεικνύει την επιστημονική αναγνώριση των μελών ΔΕΠ του Τμήματος σε επίπεδο Επικράτειας και διεθνώς. Αναφέρονται ενδεικτικά συνεργασίες με:

- **Φορείς και ιδρύματα του εσωτερικού:** Παν/μιο Πατρών και Κρήτης, ΕΚΠΑ-ΤΕΑΠΗ, Πάντειο Πανεπιστήμιο
- **Φορείς και ιδρύματα του εξωτερικού:** European University Association (EUA), Συμβούλιο της Ευρώπης, Faculty of Education, University of Ljubljana, Slovenia, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών του Παν/μίου της Λισαβόνας, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών του Παν/μίου του Saint Etienne, Πανεπιστήμια Surrey, South Bank, Middlesex, King's College και Institute of Education, CiCe Children's Identity and Citizenship in Europe, Comenius Project Based School Management, Oxford Brookes University.

4. Πρακτική αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων

Η πλειονότητα των μελών ΔΕΠ αναγνωρίζει την «πρακτική αξιοποίηση» των αποτελεσμάτων του παραγόμενου ερευνητικού έργου σε διάφορους τομείς της κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- την επιμόρφωση και συμβουλευτική επαγγελματικών ομάδων που εμπλέκονται στην άσκηση και εφαρμογή της κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής,

- την παραγωγή του εκπαιδευτικού υλικού τόσο στο επίπεδο της υποχρεωτικής, όσο και στο επίπεδο της μεταυποχρεωτικής εκπαίδευσης,
- τη διατύπωση συστάσεων προς τις Αρχές για τη διαμόρφωση των κοινωνικών και εκπαιδευτικών πολιτικών,
- τη διάχυση των αποτελεσμάτων με στόχο την εξέλιξη της επιστημονικής έρευνας.

5. Σύνδεση του έργου των Μελών ΔΕΠ με την κοινωνία

Τέλος, η φυσιογνωμία του ίδιου του Τμήματος αλλά και ο εξωστρεφής προσανατολισμός των μελών ΔΕΠ οδηγούν την πλειονότητα αυτών να ανοίγει διαύλους επικοινωνίας τόσο με την τοπική, όσο και με την ευρύτερη ελληνική κοινωνία. Οι δραστηριότητες στις οποίες αναφέρονται τα μέλη ΔΕΠ αφορούν:

- Πολιτική και διοικητική δραστηριότητα
- Αξιοποίηση επιστημονικών-ερευνητικών δραστηριοτήτων προς όφελος της τοπικής κοινωνίας
- Ομιλίες σε τοπικούς-κοινωνικούς και εκπαιδευτικούς φορείς
- Αρθρογραφία στον τύπο
- Οργάνωση σεμιναρίων, ημερίδων, συνεδρίων κλπ.
- Συμμετοχή σε εκδηλώσεις και δραστηριότητες τοπικών φορέων και ΜΚΟ
- Επιμόρφωση σε φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (π.χ. επιμόρφωση εθελοντών στο Δήμο Αμαρουσίου, πιστοποιητικό παιδαγωγικής κατάρτισης με το Ελληνοαμερικανικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα και το Πανεπιστήμιο του Cambridge)
- Προγραμματισμός θερινού προγράμματος μαθημάτων στη διάθεση ευρύτερων κοινωνικών ομάδων (προγραμματίζεται να ξεκινήσει το καλοκαίρι του 2011).

Συμπερασματικά με βάση τα προαναφερθέντα αποτυπώνουμε το ερευνητικό προφίλ του μέλους ΔΕΠ ως εξής : Κατά μέσο όρο κάθε μέλος ΔΕΠ σε μία τριετία παρουσιάζει, μεταξύ άλλων, την εξής ερευνητική παραγωγή και δραστηριότητα:

- 1 βιβλίο/μονογραφία
- 4-5 εργασίες σε περιοδικά με κριτές
- 20-21 ετεροαναφορές
- Συμμετοχή σε 2-3 ερευνητικά προγράμματα

B. Παρουσίαση και ανάλυση αποτελεσμάτων της εσωτερικής αξιολόγησης που αφορά τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών

1. Σχεδιασμός, οργάνωση και υλοποίηση των μαθημάτων

Όπως ήδη αναφέρθηκε, το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου άρχισε να λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2003-04. Σύμφωνα με το ιδρυτικό Προεδρικό Διάταγμα 118/2003 (ΦΕΚ 102, τεύχος Α'), το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής έχει ως αποστολή:

1. να καλλιεργεί και να προάγει τις κοινωνικές επιστήμες στους τομείς της κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής με την ακαδημαϊκή διδασκαλία και την εφαρμοσμένη έρευνα,
2. να παρέχει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες τα απαραίτητα εφόδια που εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία,
3. να οργανώνει μεταπτυχιακές σπουδές που οδηγούν στην κατάρτιση επιστημόνων με εξειδικευμένες γνώσεις σε επιμέρους γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος και
4. να προάγει την επιστήμη και την έρευνα ιδιαίτερα στους τομείς της προστασίας των κοινωνικών δικαιωμάτων των πολιτών, όπως αυτά διαμορφώνονται στο πλαίσιο της Ε.Ε., της εμβάθυνσης των δομών του κοινωνικού κράτους, της πρόληψης και της ασφάλειας σε συνδυασμό με την

κοινωνική ανάπτυξη, της συνεχούς εκπαίδευσης, της εκπαίδευσης ενηλίκων και του σχεδιασμού νέων κοινωνικών και εκπαιδευτικών πολιτικών και θεσμών.

Με βάση τα παραπάνω το Τμήμα αποσκοπεί στα εξής:

1. παρέχει τη δυνατότητα μιας ακαδημαϊκής διδασκαλίας, η οποία να επιτρέπει στους φοιτητές να εξασφαλίσουν μια άρτια κατάρτιση στους τομείς της Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής,
2. παράγει αποφοίτους, οι οποίοι να είναι σε θέση να διεισδύουν στον τομέα των Κοινωνικών Επιστημών και να κατανοούν τους δύο διαφορετικούς τομείς «Κοινωνική Πολιτική» και «Εκπαιδευτική Πολιτική» καθώς και τις αλληλοεπιδράσεις που αναπτύσσονται μεταξύ των τομέων αυτών,
3. παράγει αποφοίτους, οι οποίοι να είναι ικανοί να μεταφέρουν την επιστημονική γνώση που έχουν αποκτήσει από τις ακαδημαϊκές τους σπουδές στις καθημερινές εκφάνσεις των πρακτικών που συναντάμε στις διάφορες οργανώσεις και θεσμούς της κοινωνικής ζωής,
4. παρέχει τη δυνατότητα στους φοιτητές μέσα από την οργάνωση άρτιων και υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών να καταρτιστούν σε εξειδικευμένα θέματα στους τομείς της Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής,
5. διαμορφώνει επιστήμονες, οι οποίοι να κατέχουν ένα εύρος θεωρητικών και ερευνητικών ικανοτήτων, όπως επίσης και δεξιοτήτων, οι οποίες να τους επιτρέψουν να ενσωματωθούν ή να διαμορφώσουν τις συνθήκες μιας επαγγελματικής σταδιοδρομίας,
6. προάγει την επιστήμη και την έρευνα λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις που αφορούν στην προστασία των κοινωνικών δικαιωμάτων των πολιτών, στην πρόληψη, την ασφάλεια και την κοινωνική ανάπτυξη και στην εκπαίδευση ως μοχλό κοινωνικής ανάπτυξης και κοινωνικής δικαιοσύνης. Η ανάπτυξη της έρευνας έχει στόχο να συμβάλει στο σχεδιασμό των κοινωνικών και εκπαιδευτικών πολιτικών, αλλά και στη δυνατότητα της παρακολούθησης και αξιολόγησής τους.

1.1 Στόχοι των μαθημάτων

1.1.1. Στόχοι των μαθημάτων κατά επιστημονικό πεδίο

Κατάταξη προπτυχιακών μαθημάτων σε επιστημονικά πεδία

A). ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ: ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Στόχος:

Η εξοικείωση των φοιτητών με τον τρόπο σκέψης και τις βασικές έννοιες και θεωρίες της κοινωνιολογικής ανάλυσης και η εφαρμογή τους στην ανάλυση και ερμηνεία των εκπαιδευτικών θεσμών, συστημάτων και πολιτικών τόσο σε μικρο- όσο και σε μακρο-επίπεδο.

α/α	Τίτλος	Διδάσκων
1.	Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία	A. Τσατσαρώνη
2.	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	A. Τσατσαρώνη
3.	Κοινωνιολογία των Εκπαιδευτικών Πρακτικών	A. Τσατσαρώνη
4.	Κοινωνιολογικές Σπουδές στην Εκπαιδευτική Πολιτική	A. Τσατσαρώνη
5.	Κοινωνιολογία της Μετανάστευσης	Λ. Βεντούρα
6.	Κοινωνικό Φύλο και Ανισότητες	M. Σπυριδάκης
7.	Σύγχρονη Κοινωνική Θεωρία	M. Σπυριδάκης

B). ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στόχοι:

- Η εισαγωγή στις βασικές έννοιες και θεωρίες για την κοινωνική πολιτική, τα κοινωνικά δικαιώματα και το κράτος πρόνοιας, η ανάλυση της ιστορικής και θεσμικής εξέλιξης των θεσμών κοινωνικής προστασίας, η συγκριτική ανάλυση των επιμέρους συστημάτων κοινωνικής πολιτικής και η εξοικείωση με τις υπερεθνικές μορφές εκδήλωσης της κοινωνικής πολιτικής.

- Η εισαγωγή στις βασικές έννοιες της οικονομικής επιστήμης προκειμένου να κατανοήσουν οι φοιτητές φαινόμενα, δράσεις και ενέργειες της οικονομικής πολιτικής.

- Η εξοικείωση των φοιτητών με τις έννοιες της υγείας και των υπηρεσιών υγείας, η ανάλυση των συστημάτων υγείας και των μεταρρυθμιστικών τάσεων διεθνώς και η κατανόηση του θεσμικού πλαισίου και των οικονομικών διαστάσεων της άσκησης πολιτικής υγείας στην Ελλάδα.

α/α	Τίτλος	Διδάσκων
1.	Εισαγωγή στην Κοινωνική Πολιτική	Δ. Βενιέρης

2.	Σχεδιασμός και Αξιολόγηση Κοινωνικής Πολιτικής	Δ. Βενιέρης
3.	Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική	Δ. Βενιέρης
4.	Συγκριτική Ανάλυση Συστημάτων Κοινωνικής Ασφάλειας	Δ. Βενιέρης
5.	Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα	Ξ. Κοντιάδης
6.	Θεσμοί Κοινωνικής Προστασίας	Ξ. Κοντιάδης
7.	Οικονομικές Ανισότητες και Κοινωνική Πολιτική	Κ. Σουλιώτης
8.	Θεσμοί Κοινωνικής Προστασίας	Κ. Σουλιώτης Ξ. Κοντιάδης
9.	Μεταναστευτική Πολιτική	Λ. Βεντούρα
10.	Κοινωνική Ανθρωπολογία της Εργασίας	Μ. Σπυριδάκης
11.	Συγκριτική Κοινωνική Πολιτική	Α. Φερόνας
12.	Οικονομική Ανθρωπολογία της Μετανάστευσης	Μ. Σπυριδάκης
13.	Πολιτική Υγείας	Κ. Σουλιώτης
14.	Εισαγωγή στην Οικονομική Επιστήμη	Μ.Γείτονα
15.	Θεσμοί, Οργάνωση και Χρηματοδότηση του Ελληνικού Συστήματος Υγείας	Μ. Γείτονα
16.	Οικονομική Ανάλυση Κοινωνικής Πολιτικής	Μ.Γείτονα
17.	Management Κοινωνικών Υπηρεσιών	Μ.Γείτονα
18.	Ιστορία της Κοινωνικής Πρόνοιας για το Παιδί	Δ.Καρακατσάνη
19.	Κοινωνιολογία της Μετανάστευσης	Λ. Βεντούρα
20.	Κοινωνικό Φύλο και Ανισότητες	Μ. Σπυριδάκης
21.	Σύγχρονη Κοινωνική Θεωρία	Μ. Σπυριδάκης

Γ). ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΛΙΟ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στόχος:

Η κατανόηση των βασικών εννοιών της εκπαιδευτικής πολιτικής και του τρόπου με τον οποίο αυτή προωθείται σε ΕΕ και Ελλάδα, η ανάλυση των βασικών αρχών σχεδιασμού και εφαρμογής των εκπαιδευτικών πολιτικών και προγραμμάτων, η εξοικείωση με θέματα που άπτονται της οργάνωσης και διοίκησης της εκπαίδευσης και της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών μονάδων και συστημάτων.

α/α	Τίτλος	Διδάσκων
1.	Ευρωπαϊκός Χώρος Ανώτατης Εκπαίδευσης	Δ. Κλάδης
2.	Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση	Δ. Κλάδης
3.	Πολιτικές Ανώτατης Εκπαίδευσης	Δ. Κλάδης
4.	Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών Μονάδων και Εκπαιδευτικών Συστημάτων	Δ. Τσακίρη
5.	Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση	Δ. Τσακίρη
6.	Πολιτική κουλτούρα και εκπαίδευση	Π.Καφετζής
7.	Εισαγωγή στην Εκπαιδευτική Πολιτική	Μ. Νικολακάκη
8.	Σχεδιασμός και Εφαρμογές Εκπαιδευτικών Πολιτικών	Π. Παπαδιαμαντάκη
9.	Εκπαιδευτική Πολιτική και Πολιτικές Απασχόλησης	Π. Παπαδιαμαντάκη
10.	Αρχές Ανάλυσης και Σχεδιασμού Εκπαιδευτικών	Μ. Νικολακάκη

	Προγραμμάτων	
11.	Οργάνωση και Διοίκηση Της Εκπαίδευσης	Π. Παπαδιαμαντάκη
12.	Ευρωπαϊκές Εκπαιδευτικές Πολιτικές	Π. Παπαδιαμαντάκη

Δ). ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ: ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Στόχος:

Η κατανόηση και ανάλυση της βασικής ορολογίας και των επιμέρους κλάδων των επιστημών της εκπαίδευσης, η εισαγωγή στις βασικές έννοιες και θεωρίες μάθησης, ανάλυσης του εκπαιδευτικού υλικού και η συσχέτιση της έννοιας της ιδιότητας του πολίτη με την εκπαίδευση.

α/α	Τίτλος	Διδάσκων
1.	Εισαγωγή στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης	Δ. Καρακατσάνη
2.	Αρχές Εκπαιδευτικής Θεωρίας	Δ. Καρακατσάνη
3.	Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών	Γ. Μπαγάκης
4.	Διαχείριση Εκπαιδευτικών Καινοτομιών	Γ. Μπαγάκης
5.	Νέες Μορφές Εκπαίδευσης (Άτυπη, Μη Τυπική, Δια Βίου, Ενηλίκων, Από Απόσταση	Γ. Μπαγάκης
6.	Άτυπες, Μη Τυπικές Μορφές Εκπαίδευσης, Δια Βίου Εκπαίδευση	Γ. Μπαγάκης
7.	Ζητήματα Λειτουργικού Αναλφαβητισμού: Φυσικές Επιστήμες, Πληροφορική, Μαθηματικά	Κ. Δημόπουλος
8.	Ανάλυση και Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Υλικού	Κ. Δημόπουλος
9.	Ιστορία της Εκπαίδευσης	Χ. Κουλούρη
10.	Ιδιότητα του Πολίτη και Εκπαίδευση	Δ. Καρακατσάνη
11.	Ιδιότητα του Πολίτη και Πολυπολιτισμικότητα	Δ. Καρακατσάνη

Ε). ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ: ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΙ

Στόχος:

Η εξοικείωση των φοιτητών με τις βασικές έννοιες του Δικαίου και τους βασικούς θεσμούς οργάνωσης του κράτους και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

α/α	Τίτλος	Διδάσκων
1.	Οργάνωση του Κράτους	Ξ. Κοντιάδης
2.	Κρατικές Πολιτικές και Τοπική Αυτοδιοίκηση	Ξ. Κοντιάδης
3.	Θεσμοί Κοινωνικής Προστασίας	Ξ. Κοντιάδης Κ. Σουλιώτης
4.	Σωφρονιστικοί Θεσμοί	Β. Καρύδης
5.	Θυματολογία	Β. Καρύδης

6.	Ευρωπαϊκή Εγκληματολογία	Β. Καρύδης
7.	Εισαγωγή στην Πολιτική Επιστήμη	Π. Καφετζής
8.	Κράτος και Δημόσια Πολιτική	Π. Καφετζής
9.	Θεωρίες Κράτους	Π. Καφετζής
10.	Θεσμοί και Οργάνωση ΕΕ	Μ. Φεφές
11.	Ευρωπαϊκοί Θεσμοί Κοινωνικής Οικονομίας	Μ. Φεφές
12.	Θεμελιώδεις Ελευθερίες και Κοινές Πολιτικές της ΕΕ	Μ.Φεφές
13.	Εισαγωγή στο Δίκαιο	Μ. Φεφές

Ζ). ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ: ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Στόχος:

Η απόκτηση από τους φοιτητές βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων χρήσης εφαρμογών των ΤΠΕ, και η ανάλυση του ρόλου και της επίδρασης των σύγχρονων εφαρμογών των ΤΠΕ στη σημερινή κοινωνία και ειδικότερα στην Εκπαίδευση. Επίσης, η εξοικείωση των φοιτητών με τους μηχανισμούς, τις διαδικασίες και τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται για τη διάχυση της επιστημονικής και τεχνολογικής γνώσης σε διάφορα επικοινωνιακά πεδία.

α/α	Τίτλος	Διδάσκων
1.	Εισαγωγή στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών	Α. Τζιμογιάννης
2.	Επιστήμη και ΤΠΕ στην Εκπαίδευση Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση Ι	Α. Τζιμογιάννης
3.	Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση ΙΙ	Α. Τζιμογιάννης
4.	Ηλεκτρονική Μάθηση και Εκπαίδευση από Απόσταση	Α. Τζιμογιάννης
5.	Βασικές Υπηρεσίες και Εκπαιδευτικές Εφαρμογές του Διαδικτύου	Α. Τζιμογιάννης
6.	Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση	Α. Τζιμογιάννης
7.	Αρχές Διάχυσης και Επικοινωνίας της Επιστημονικής και Τεχνολογικής Γνώσης	Κ. Δημόπουλος

Η). ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Στόχος:

Η γενική επισκόπηση της νεοελληνικής και ευρωπαϊκής οικονομικής και κοινωνικής ιστορίας, της εξέλιξης της νεοελληνικής εκπαίδευσης και η ανάλυση της σχέσης της τελευταίας με τις έννοιες του έθνους και του εθνικισμού.

α/α	Τίτλος	Διδάσκων
------------	---------------	-----------------

1.	Κοινωνική και Οικονομική Ιστορία της Ελλάδας	Χ. Κουλούρη
2.	Κοινωνική και Οικονομική Ιστορία της Ευρώπης	Χ. Κουλούρη
3.	Έθνος, Εθνικισμός και Μειονότητες	Χ. Κουλούρη
4.	Μεταπολεμικός Κόσμος	Λ. Βεντούρα
5.	Ιστορία της Ελληνικής Διασποράς	Λ. Βεντούρα

Θ). ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Στόχος:

Η εξοικείωση των φοιτητών με τις εισαγωγικές στατιστικές έννοιες, τις τεχνικές της μεθοδολογίας της έρευνας και της ανάλυσης δεδομένων μέσω της χρήσης λογισμικού

α/α	Τίτλος	Διδάσκων
1.	Μεθοδολογία Έρευνας	Α. Κατσής
2.	Ανάλυση Δεδομένων	Α. Κατσής
3.	Εισαγωγή στη Στατιστική	Α. Κατσής

Ι). ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ / ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑ

Στόχος:

Κατανόηση της συμβολής της μελέτης του ανθρώπινου παράγοντα στο πλαίσιο των κοινωνικών θεσμών μέσω της συμβουλευτικής και της επιστήμης της Κοινωνικής Ψυχολογίας

α/α	Τίτλος	Διδάσκων
1.	Κοινωνική Ψυχολογία	Δ. Τσακίρη
2.	Βασικές Αρχές Συμβουλευτικής και Διαχείρισης Ομάδων	Δ. Τσακίρη

ΙΑ). ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ: ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Στόχος του μαθήματος Αγγλικά (ABC) είναι η επικαιροποίηση και βελτίωση των γνώσεων των φοιτητών του Τμήματος στην Αγγλική γλώσσα ώστε να είναι σε θέση να την χρησιμοποιήσουν για τις σπουδές τους.

Στόχος του μαθήματος Αγγλικά για Ακαδημαϊκούς Σκοπούς είναι η ανάπτυξη των ειδικών γνώσεων και ικανοτήτων που απαιτούνται για την κατανόηση και παραγωγή επιστημονικών κειμένων στην Αγγλική γλώσσα.

α/α	Τίτλος	Διδάσκων
1.	Αγγλικά (ABC)	Α. Σπυροπούλου
2.	Αγγλικά για Ακαδημαϊκούς Σκοπούς	Α. Σπυροπούλου

1.1.2. Στόχοι των μαθημάτων κατά τη διάρκεια των σπουδών²⁵

Κατά τη διάρκεια των σπουδών το παρεχόμενο πρόγραμμα των μαθημάτων αποβλέπει:

1. στην εννοιολογική εξοικείωση των φοιτητών με δυο επιστημονικά πεδία της Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής και τα επιμέρους επιστημονικά αντικείμενα,
2. στη σύνδεση των θεωρητικών γνώσεων με τις εφαρμοσμένες εκφάνσεις της κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής που αφορούν στους εξής επιμέρους τομείς : τη νομική επιστήμη (συνταγματικό, εργατικό και ευρωπαϊκό δίκαιο), την οικονομία, τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό, την αξιολόγηση, την κοινωνιολογία των παιδαγωγικών πρακτικών και της εκπαιδευτικής πολιτικής, τις δημόσιες πολιτικές (πολιτικές απασχόλησης, υγείας), την κοινωνική ιστορία, την παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, τις νέες τεχνολογίες, την οργάνωση, διοίκηση και λειτουργία διαφόρων μορφών εκπαίδευσης (τυπική²⁶, άτυπη, μη τυπική εκπαίδευση), τον ανθρώπινο παράγοντα,
3. στις παρεχόμενες μεθοδολογικές προσεγγίσεις τόσο στην ποσοτική, όσο και την ποιοτική έρευνα, δίνοντας έμφαση στη δυνατότητα των φοιτητών να κατανοούν, να αναλύουν και να ερμηνεύουν στατιστικά δεδομένα, καθώς επίσης και να κατανοούν και να ερμηνεύουν ευρήματα ποιοτικής ανάλυσης, τα οποία έχουν συλλεχθεί μέσα από διάφορα ερευνητικά εργαλεία (συνέντευξη, παρατήρηση, κειμενική ανάλυση αρχειακού υλικού).

---

²⁵ Οι στόχοι των μαθημάτων διαρθρώνονται σε στόχους οι οποίοι επιδιώκονται κατά τη διάρκεια των σπουδών και σε στόχους οι οποίοι επιδιώκονται μετά το πέρας των σπουδών.

²⁶ Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια, Ανώτατη Εκπαίδευση.

1.1.3. Στόχοι των μαθημάτων μετά το πέρας των σπουδών

Με το πέρας των σπουδών, οι απόφοιτοι θα πρέπει να είναι σε θέση :

1. Να κατανοούν τις βασικές επιστημονικές αρχές, πάνω στις οποίες θεμελιώνονται η Κοινωνική και Εκπαιδευτική Πολιτική.
2. Να γνωρίζουν τις διαφορετικές θεωρητικές επιστημονικές προσεγγίσεις που περιλαμβάνουν τα επιστημονικά πεδία της Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής αντίστοιχα
3. Να ταυτοποιούν φαινόμενα, καταστάσεις, συστήματα, λειτουργίες και πολιτικές που εντάσσονται οι τομείς της Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής και να είναι σε θέση να αναλύουν τα γενεσιουργά αίτια καθώς και τις επιπτώσεις τους στο σύγχρονο κοινωνικό συγκείμενο.
4. Να χρησιμοποιούν επιλεγμένες μεθοδολογικές προσεγγίσεις και εργαλεία για τη διερεύνηση αντικειμένων που θεραπεύονται από την Κοινωνική και Εκπαιδευτική Πολιτική.
5. Να μεταβιβάζουν τις ικανότητες και δεξιότητες, που απέκτησαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, σε επαγγελματικές πρακτικές στο πλαίσιο των οργανώσεων, όπου σχεδιάζεται, εφαρμόζεται και αξιολογείται η Κοινωνική και Εκπαιδευτική Πολιτική.
6. Να αναπτύξουν το αίσθημα της κοινωνικής ευθύνης απέναντι σε ζητήματα που άπτονται της Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής και να ευαισθητοποιηθούν στη δική τους κοινωνική εμπλοκή τόσο στο επίπεδο της επαγγελματικής πρακτικής, όσο και στο επίπεδο της ερευνητικής δραστηριότητας, και, χωρίς να παραγνωρίζουν τη συνθετότητα των κοινωνικών και εκπαιδευτικών πραγματικοτήτων, να αναγνωρίζουν τις υπηρεσίες τους ως μια κοινωνική πράξη.

Για την επίτευξη αυτών των στόχων το Τμήμα επεδίωξε:

- α) τη στελέχωσή του με αξιόλογα μέλη ΔΕΠ, τα οποία να είναι σε θέση να θεραπεύουν βασικά αντικείμενα των Κοινωνικών Επιστημών, να εξελίσσονται και να παράγουν επιστημονικό έργο σε πιο εξειδικευμένα αντικείμενα του πεδίου της

Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, στο πλαίσιο των κοινωνικοπολιτικών εξελίξεων.

β) τη διαμόρφωση ενός Προγράμματος Σπουδών το οποίο να επιτρέπει:

- την ισοδύναμη ανάπτυξη και παροχή γνώσεων σε όλους τους γνωσιακούς τομείς της Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής,
- την εξοικείωση των φοιτητών με την ερευνητική διαδικασία μέσω της καθιέρωσης της υποχρεωτικής συμμετοχής σε Σχέδια Έρευνας – Πρακτικής Άσκησης (ΣΕΠΑ), στο πλαίσιο των οποίων οι φοιτητές είναι σε θέση να διαμορφώσουν νέες αναπαραστάσεις και να γνωρίσουν πρακτικές στους διάφορους τομείς της Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής καθώς επίσης και να συγκροτήσουν το εμπειρικό πεδίο, με το οποίο συνδέεται η σύλληψη, οργάνωση, υλοποίηση και αξιολόγηση ενός Σχεδίου Έρευνας.
- τη δυνατότητα διερεύνησης ενός επιστημονικού αντικειμένου στο πλαίσιο εκπόνησης και σύνταξης μιας διπλωματικής εργασίας,²⁷
- τη συμμετοχή των φοιτητών σε φορείς της κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής για τη διενέργεια “Stages”, δηλαδή πρακτικής άσκησης με σκοπό την απόκτηση εμπειρίας της εφαρμοσμένης κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής. Μέσα από την εκπαιδευτική δραστηριότητα των «Stages», οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να γνωρίσουν και να εξοικειωθούν με τις λειτουργίες διαφόρων κοινωνικών και εκπαιδευτικών υπηρεσιών, εμπλεκόμενοι σε καθημερινή βάση, περίπου για δύο μήνες, με συγκεκριμένες αρμοδιότητες και καθήκοντα που τους ανατίθενται.

Με βάση τα παραπάνω, διαπιστώνεται ότι το Τμήμα δίνει έμφαση στην ανάπτυξη ικανοτήτων και καλλιέργεια δεξιοτήτων, μέσω μιας ποικιλίας εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων. Σημειώνεται ότι αυτή η ποικιλία των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων συνιστά δομικό στοιχείο της φυσιολογίας του Τμήματος (Βλ. Πρόγραμμα Σπουδών, ΣΕΠΑ, Διπλωματικές Εργασίες, εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης, εκπόνηση εργασιών κλπ.), όπου συνδυάζεται η θεωρητική εκπαίδευση

---

²⁷ Αν και στο πλαίσιο αναπροσαρμογής του Προγράμματος Σπουδών έχει αρθεί η υποχρεωτικότητα της διπλωματικής εργασίας, εν τούτοις ο αριθμός των φοιτητών που εκπονεί διπλωματική εργασία δεν έχει διαφοροποιηθεί σημαντικά.

με την έρευνα και με την πρακτική άσκηση των φοιτητών σε ζητήματα που αφορούν στην εφαρμοσμένη κοινωνική και εκπαιδευτική πολιτική.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι στο Τμήμα βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών με βασικούς άξονες τη μείωση του αριθμού των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου από τους φοιτητές με στόχο αυτός να διαμορφωθεί σε 6 περίπου ανά εξάμηνο.

1.2. Οργάνωση του μαθήματος

1.2.1. Διδακτέα ύλη

Η διδακτέα ύλη στα 72 από τα 81 μαθήματα (89%) έχει αναπροσαρμοστεί και επικαιροποιηθεί στο πλαίσιο των τριών τελευταίων ετών. Αυτό σημαίνει ότι τα μέλη ΔΕΠ ανταποκρίνονται πλήρως στις απαιτήσεις που προκύπτουν από τη φυσιογνωμία του Τμήματος, δηλαδή τις εξελίξεις στην επιστημονική έρευνα, παράλληλα με τις κοινωνικοπολιτικές εξελίξεις. Χαρακτηριστικά αναφέρεται από ένα μέλος ΔΕΠ ότι η επικαιροποίηση της ύλης είναι *«συμφυής με την ενημέρωση και την εξέλιξη της γνώσης του διδάσκοντος και, επομένως, δεν μπορεί να οριστεί στο χρόνο»*. Ωστόσο, κάποιες ενότητες και κυρίως υποενότητες των θεματικών αξόνων του μαθήματος δύνανται να αναπροσαρμόζονται κυρίως στην έναρξη της ακαδημαϊκής χρονιάς. Η αναπροσαρμογή αυτή πραγματοποιείται, αφενός μεν λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις των φοιτητών στο πλαίσιο μιας άτυπης διαδικασίας αποτίμησης του μαθήματος, όπου βασικό κριτήριο της εν λόγω διαδικασίας είναι η ικανότητα πρόσληψης από τους φοιτητές μιας σειράς θεωριών, θεωρήσεων και εννοιών που παρουσιάσθηκαν στο μάθημα, αφετέρου δε παρακολουθώντας *«εκ του σύνεγγυς την ανάδειξη ζητημάτων που προκύπτουν από την εξέλιξη της έρευνας και της εκπαιδευτικής πολιτικής.»*

Λόγω της συνθετότητας των αντικειμένων που θεραπεύονται στο χώρο των Κοινωνικών Επιστημών, η οποία συνδέεται με πολυπαραγοντικά στοιχεία (κοινωνικό περιβάλλον, οργάνωση του κράτους, νομοθετικό καθεστώς, πολιτισμικό συγκείμενο, σχολική οργάνωση, μορφωτικό επίπεδο, κοινωνικές σημασίες που αφορούν στερεότυπα, προκαταλήψεις, φυλετικές και έμφυλες, πολιτικές, θρησκευτικές διακρίσεις), απαιτείται μια ευρεία κάλυψη από το παρεχόμενο πρόγραμμα σπουδών

αυτών των εξειδικευμένων αντικειμένων πέραν των εισαγωγικών επιστημονικών πεδίων (βασικές επιστήμες: Δίκαιο, Οικονομία, Κοινωνιολογία, Κοινωνική και Εκπαιδευτική Πολιτική). Δεδομένων των συνθηκών, θα μπορούσε κάποιος να αναμένει μια επικάλυψη από τα προσφερόμενα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα. Εν τούτοις, η ανάλυση των δεδομένων δείχνει ότι στα 72 από τα 81 μαθήματα (συμπεριλαμβανομένων των μαθημάτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών) δεν υπάρχει επικάλυψη ύλης. Σημειώνουμε, ωστόσο, ότι στις 9 περιπτώσεις που δηλώθηκε ότι υπάρχει επικάλυψη ύλης, αυτή δεν φαίνεται ότι έχει αρνητικό πρόσημο. Αντιθέτως, αναγνωρίζεται ως έναυσμα για προβληματισμό, ως εμπάθυνση σε έννοιες για εφαρμογές και όχι ως ταύτιση ύλης, αλλά ως διαφοροποίηση στην εστίαση. Χαρακτηριστικά ένα μέλος ΔΕΠ αναφέρει ότι « οι τυχόν επικαλύψεις με μαθήματα μεταγενέστερων εξαμήνων, όπου γίνεται εμπάθυνση στις έννοιες, οι επικαλύψεις με άλλα μαθήματα είναι ενεργητικές για τους φοιτητές».

1.2.2. Διδακτικά βοηθήματα

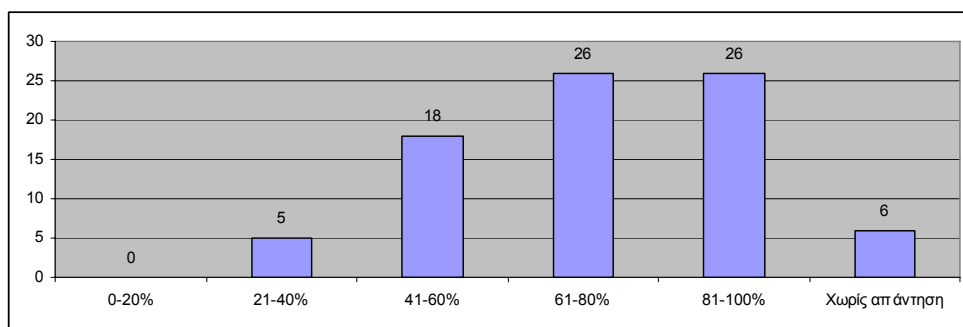
Πέραν των συγγραμμάτων, τα οποία συνιστούν την πλειονότητα των διδακτικών βοηθημάτων που παρέχονται στους φοιτητές, οι διδάσκοντες του Τμήματος προσφέρουν ως υποστηρικτικό υλικό άρθρα, βιβλιογραφία, πηγές από διαδίκτυο και κατά κύριο λόγο δικές τους σημειώσεις. Η επικαιροποίηση των βοηθημάτων είναι συνεχής, σε ποσοστό που αγγίζει το 69%. Η διαδικασία επικαιροποίησης των βοηθημάτων λαμβάνει ποικίλες μορφές. Ως προς τα συγγράμματα, βασίζεται στην παρακολούθηση βάσεων δεδομένων και βιβλιογραφικών οδηγιών. Ως προς το λοιπό υποστηρικτικό υλικό, την ευθύνη αναλαμβάνει ο διδάσκων και η επικαιροποίηση πραγματοποιείται κυρίως μέσα από την ανανέωση έντυπων σημειώσεων και σε πολύ μικρό ποσοστό μέσα από την πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης, γεγονός που αποδεικνύει ότι η εν λόγω μέθοδος δεν είναι σε μεγάλο βαθμό οικεία στο διδακτικό προσωπικό.

Η συντριπτική πλειονότητα της διδασκόμενης ύλης δεν φαίνεται να καλύπτεται από τα βοηθήματα. Από τα 81 μαθήματα μόνο τα 26 καλύπτονται από τα παρεχόμενα βοηθήματα (32%) σε ποσοστό 81-100%. Το 61-80% της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα σε 26 μαθήματα, ενώ σε 18 μαθήματα το

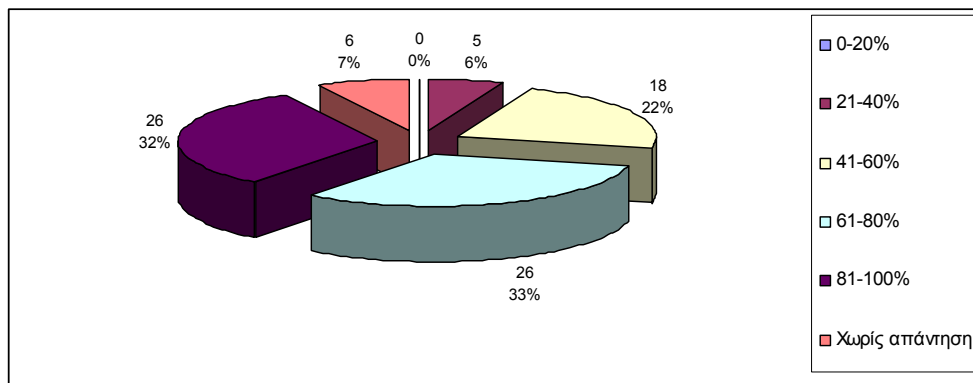
ποσοστό κάλυψης της διδασκόμενης ύλης ανέρχεται σε 41-60%. Τέλος, 5 μαθήματα, δηλαδή το 6%, καλύπτουν με βοηθήματα το 21-40% της διδασκόμενης ύλης. Με βάση τα παραπάνω διαπιστώνεται ότι είναι αδύνατη στο χώρο των Κοινωνικών Επιστημών η κάλυψη της διδακτέας ύλης από βοηθήματα, ακριβώς επειδή είναι έντονος ο χαρακτήρας της διεπιστημονικότητας, και άρα είναι απαραίτητη η προσφυγή σε πηγές που συγκροτούν το περιεχόμενό τους όχι μόνο από διαφορετικά επιστημονικά πεδία, αλλά και από διαφορετικές επιστημονικές προσεγγίσεις. Αυτή η ιδιαιτερότητα των Κοινωνικών Επιστημών και κατ' επέκταση του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής αναδεικνύει τον διαφορετικό τρόπο σύλληψης, οργάνωσης αλλά και μετάδοσης της επιστημονικής γνώσης, που θέτει υπό εξέταση τα καθιερωμένα παραδοσιακά σχήματα της οργάνωσης της διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται από τις θετικές επιστήμες, αποτελεσματικά ή μη. Τα εν λόγω σχήματα φαίνεται ότι δεν μπορούν να λειτουργήσουν στις ακαδημαϊκές σχολές των Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, πράγμα που ανατρέπει και τον τρόπο μετάδοσης της γνώσης (ιδιοποίηση της γνώσης), δηλαδή μέσω ενός εγχειριδίου, αλλά και το πλαίσιο, δηλαδή την από καθέδρας διδασκαλία.

Άρα, λοιπόν, στο χώρο των κοινωνικών επιστημών βλέπουμε ότι η χορήγηση ενός μόνο εγχειριδίου θα πρέπει να επανεξεταστεί, και να αξιολογηθεί η σημασία της παρουσίας και της δια ζώσης επικοινωνίας του καθηγητή με το φοιτητή. Βέβαια, στο 88% των μαθημάτων οι διδάσκοντες παρέχουν, πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων, πρόσθετη βιβλιογραφία.

Πίνακας 14: *Κάλυψη της διδασκόμενης ύλης από τα βοηθήματα*

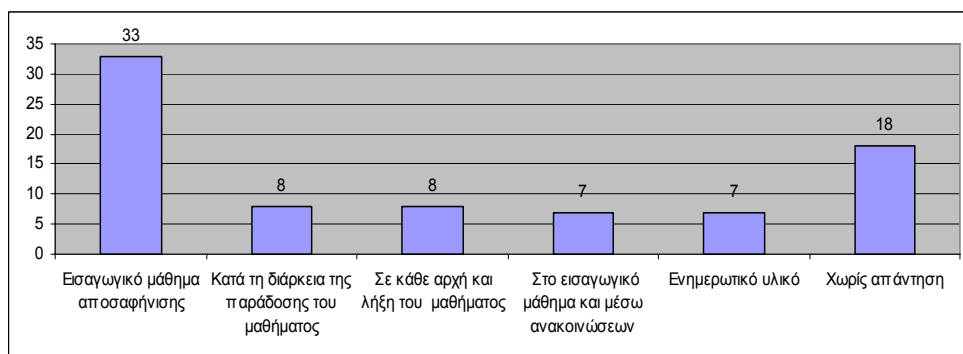
Πίνακας 15: Κάλυψη της διδασκόμενης ύλης από τα βοηθήματα

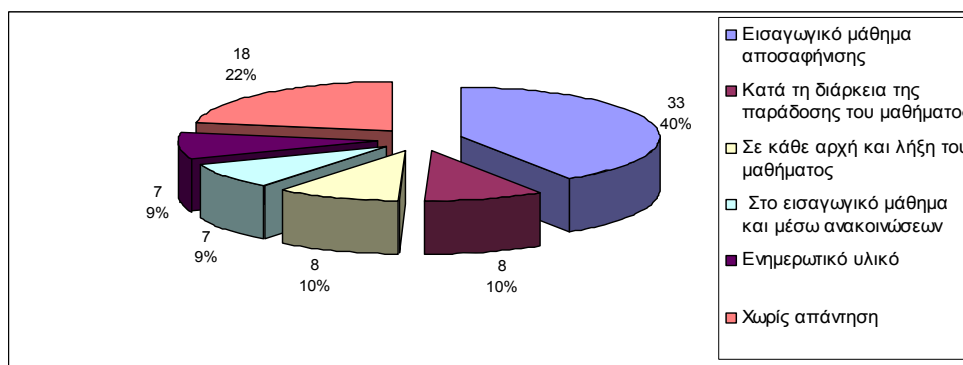
Όλοι οι διδάσκοντες γνωστοποιούν τόσο την ύλη του μαθήματος, όσο και τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης του μαθήματος. Ωστόσο, οι διδάσκοντες χρησιμοποιούν διαφορετικά μέσα για την εν λόγω γνωστοποίηση. Στο 40% των μαθημάτων η γνωστοποίηση των στόχων και η αποσαφήνιση των διαδικασιών αξιολόγησης γίνεται στο εισαγωγικό μάθημα. Παράλληλα, σε ένα μικρότερο ποσοστό μαθημάτων η γνωστοποίηση των στόχων γίνεται και μέσω ανακοινώσεων αναρτώμενων ή αποστελλόμενων ηλεκτρονικά. Σε ανάλογο ποσοστό μαθημάτων χρησιμοποιείται ενημερωτικό υλικό σε ηλεκτρονική κυρίως μορφή (πλατφόρμα), προκειμένου οι διδάσκοντες να καταστήσουν γνωστά τα παραπάνω. Σε ένα ποσοστό 20% η διαδικασία αυτή λαμβάνει χώρα καθ' όλη τη διάρκεια του μαθήματος είτε κατά την αρχή και τη λήξη του μαθήματος, οπότε φαίνεται στην περίπτωση αυτή να ενσωματώνεται και μια μορφή αξιολόγησης του μαθήματος, είτε κατά τη διάρκεια της παράδοσης του κάθε μαθήματος, οπότε σ' αυτή την περίπτωση οι διδάσκοντες εμφανίζουν ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον, προκειμένου να βελτιώνουν και να ανατροφοδοτούν το διδακτικό τους διάβημα.

Πίνακας 16: Γνωστοποίηση στους φοιτητές της ύλης, των στόχων του μαθήματος και του τρόπου αξιολόγησης

Πίνακας 17: Γνωστοποίηση στους φοιτητές της ύλης, των στόχων του μαθήματος και του τρόπου αξιολόγησης

1.2.3. Επικοινωνία και καθοδήγηση φοιτητών / Συνεργασίες

Όλοι οι διδάσκοντες έχουν καθιερώσει συναντήσεις επικοινωνίας και συνεργασίας με τους φοιτητές σε συγκεκριμένες ανακοινωμένες ώρες. Οι συναντήσεις αυτές λαμβάνουν χώρα στα γραφεία των διδασκόντων. Εκτός από αυτές τις καθιερωμένες συναντήσεις, που γίνονται σε εβδομαδιαία βάση, ορισμένα μέλη, πέρα από τις καθιερωμένες τακτικές συναντήσεις, έχουν καθιερώσει την ηλεκτρονική επικοινωνία με τους φοιτητές και συνεργάζονται σε περίπτωση ανάγκης σε ώρες εκτός του καθιερωμένου προγράμματος. Υπό αυτή την έννοια, φαίνεται ότι τα μέλη ΔΕΠ υποστηρίζουν τη συνεργασία με τους φοιτητές, είτε αυτή αφορά στην

καθοδήγηση των σπουδών είτε αυτή «αφορά σε μεθοδολογικά θέματα που αφορούν κυρίως στην εκπόνηση εργασιών», την επικοινωνία και την ενημέρωση γενικότερα σε συνθήκες χωροχρονικές, οι οποίες δεν ευνοούν πάντα την εν λόγω συνεργασία, δεδομένου ότι ο κάθε διδάσκων δεν έχει το δικό του γραφείο, δηλαδή μοιράζεται πολλές φορές με συνάδελφό του ένα πολύ μικρό χώρο και ως εκ τούτου θα πρέπει να προβεί στις κατάλληλες διευθετήσεις, προκειμένου να εξασφαλιστεί αυτή η συνεργασία με τους φοιτητές.

Όπως ήδη προαναφέρθηκε, το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής διαμόρφωσε ένα πρόγραμμα σπουδών, δομικό στοιχείο του οποίου συνιστά η εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία. Στο πρόγραμμα σπουδών έχουν θεσπιστεί τα ΣΕΠΑ, που συνιστούν μια πρωτοπόρα εκπαιδευτική δραστηριότητα, μέσω της οποίας επιδιώκεται η γνωριμία και η εξοικείωση των φοιτητών με την ερευνητική διαδικασία. Είναι γεγονός ότι στις περισσότερες σχολές των ελληνικών πανεπιστημίων, με ειδική αναφορά στις καθηγητικές σχολές, η εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία συνιστά ένα σημαντικό έλλειμμα. Αυτό διαπιστώνεται τόσο από τα προγράμματα σπουδών, στα οποία δεν καταγράφεται ρητά μια τέτοιου τύπου εκπαιδευτική δραστηριότητα, όσο και εκ του αποτελέσματος, όταν οι φοιτητές αποφασίζουν να εμπλακούν σε μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών, όπου βρίσκονται αντιμέτωποι με την έρευνα γενικότερα και με την ερευνητική διαδικασία ειδικότερα. Αναμφισβήτητα, τα τελευταία χρόνια σε πολλά προγράμματα σπουδών καθιερώνεται η διπλωματική εργασία. Εν τούτοις, διαπιστώνεται εκ του αποτελέσματος ότι θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην ερευνητική διαδικασία και, υπό αυτή την έννοια, θα πρέπει να αποτελέσει ένα αντικείμενο αξιολόγησης.

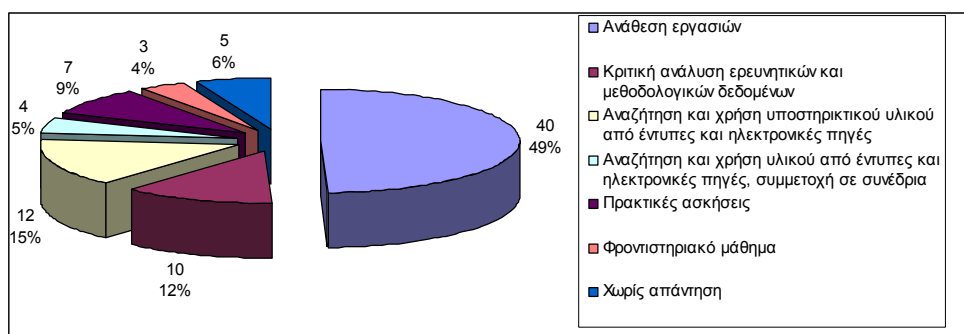
Είναι αναμενόμενο ότι η μύηση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία προϋποθέτει εκπαιδευτικές συνθήκες, όπου η αναλογία διδασκόντων διδασκομένων να επιτρέπει την ορθή καθοδήγηση και εποπτεία του φοιτητή, καθώς επίσης τη δυνατότητα σύνδεσης του πανεπιστημίου με κοινωνικούς φορείς και εταίρους, οι οποίοι να διευκολύνουν την προσβασιμότητα των φοιτητών σε εμπειρικά, ερευνητικά πεδία και, αναμφισβήτητα, προϋποθέτει τις κατάλληλες υλικοτεχνικές υποδομές,

δηλαδή πληρότητα βιβλιοθηκών, πρόσβαση σε ηλεκτρονικά περιοδικά, σπουδαστήρια κλπ.

Στο Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, πέρα από τις προαναφερθείσες εκπαιδευτικές δραστηριότητες της διπλωματικής εργασίας και των ΣΕΠΑ, υπάρχει από την πλευρά των διδασκόντων ένας σαφής προσανατολισμός ενσωμάτωσης της ερευνητικής διαδικασίας σε όλα μαθήματα που παρέχονται από το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος. Συγκεκριμένα, εκτός από τα ΣΕΠΑ και τα φροντιστηριακά μαθήματα, στο σύνολο των μαθημάτων η μύηση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία είναι ενσωματωμένη με τη μορφή:

- Κριτικής ανάλυσης ερευνητικών και μεθοδολογικών δεδομένων.
- Αναζήτησης χρήσης υποστηρικτικού υλικού από έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές.
- Αναζήτησης χρήσης υποστηρικτικού υλικού από έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές με σκοπό τη συμμετοχή των φοιτητών σε συνέδρια.

Πίνακας 18: Μεθόδευση της εκπαίδευσης των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία

Σημειώνεται δε ότι στο 50% των μαθημάτων οι διδάσκοντες ενσωματώνουν πλήρως στην εκπαίδευση των φοιτητών την ερευνητική διαδικασία, αναθέτοντάς τους την εκπόνηση ερευνητικών εργασιών. Υπολογίζεται ότι κάθε απόφοιτος του Τμήματος έχει εκπονήσει κατά τη διάρκεια των σπουδών του κατά μέσο όρο 25 ερευνητικές εργασίες, εκτός από τα ΣΕΠΑ και τη διπλωματική εργασία. Από τα παραπάνω φαίνεται ότι στο Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής επιτυγχάνεται σε μεγάλο βαθμό η αλληλοδιαπλοκή της θεωρίας και της ερευνητικής

πράξης και η ανατροφοδότηση της μιας από την άλλη, μέσω της φυσιογνωμίας του προγράμματος αφενός και των υιοθετούμενων πρακτικών των διδασκόντων αφετέρου, οι οποίες δίνουν τη δυνατότητα να μην παραμένει αφαιρετική για τους φοιτητές η παρεχόμενη θεωρητική γνώση, αλλά, μέσω της ερευνητικής διαδικασίας, να τίθεται διαρκώς υπό ταυτοποίηση, κατανόηση και ερμηνεία κοινωνικών φαινομένων που άπτονται του πεδίου της Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Σ' αυτή την προοπτική οργανώνονται, στο 50% των μαθημάτων, η συμμετοχή των φοιτητών σε διαλέξεις επιστημόνων (42%) και σε εκπαιδευτικές επισκέψεις, όπως επίσης σε διάφορες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς.

Παρόλο που δεν υπάρχει καταγραφή της άποψης των φοιτητών, γεγονός αναμφισβήτητο σημαντικό για την εξαγωγή οποιονδήποτε συμπερασμάτων (επιτευγμάτων, δυσκολιών και προβλημάτων), εν τούτοις η αποτίμηση της πρόθεσης της πορείας εξέλιξης του Τμήματος με βάση τα συλλεχθέντα δεδομένα φαίνεται ότι λαμβάνει υπόψη ευρύτερα εκπαιδευτικά αιτήματα των φοιτητών, που κατατίθενται στο δημόσιο διάλογο, και αφορούν στη σύνδεση της γνώσης με την εφαρμογή της και, κατ' επέκταση, τη διαμόρφωση μέσω της εκπαίδευσης νέων αναπαραστάσεων των φοιτητών, στη βάση των οποίων θα μπορέσουν να αξιοποιήσουν ερευνητικά δεδομένα στη λήψη αποφάσεων, να υποστηρίξουν και να παρακολουθήσουν ερευνητικές διαδικασίες ή και να συμμετάσχουν ενεργά στην επιστημονική έρευνα γενικότερα.

Ως εκ τούτου, βλέπουμε ότι στο συγκεκριμένο Τμήμα το διδακτικό προσωπικό μέσω των εκπαιδευτικών επιλογών φαίνεται να υπηρετεί σταθερά την αποστολή του τμήματος να εκπαιδεύσει άτομα τα οποία να είναι σε θέση να κατανοήσουν και να εξηγήσουν φαινόμενα και καταστάσεις της Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής και να συμμετάσχουν στη λήψη αποφάσεων αναγνωρίζοντας τα διακυβεύματα των παραπάνω φαινομένων.

1.2.4. Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Η συμμετοχή των φοιτητών στα μεταπτυχιακά μαθήματα είναι 100%. Σε ένα ελάχιστο αριθμό προπτυχιακών μαθημάτων η συμμετοχή των φοιτητών ανέρχεται

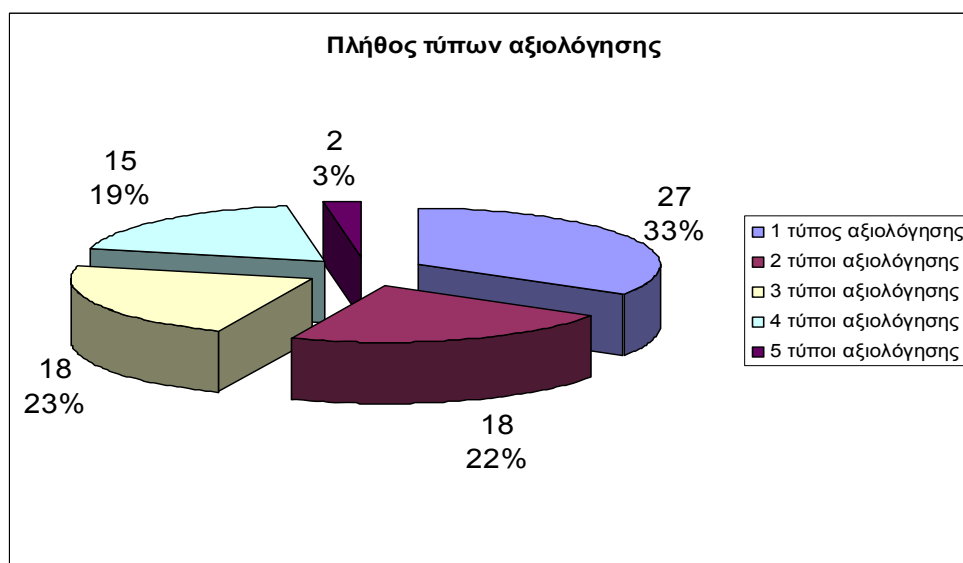
στα ίδια ποσοστά τα οποία αφορούν τόσο υποχρεωτικά, όσο και μαθήματα κατεύθυνσης που όμως δεν μπορούν να αξιοποιηθούν στατιστικά.²⁸

Στο 50% των προπτυχιακών μαθημάτων η παρακολούθηση των φοιτητών ανέρχεται σε ποσοστό περίπου 50%. Το ποσοστό συμμετοχής των φοιτητών στο μάθημα με βάση τη στατιστική επεξεργασία δεν φαίνεται να καθορίζεται από το είδος του μαθήματος (υποχρεωτικό, κατεύθυνσης, επιλογής) αλλά από τον διδάσκοντα, δεδομένου ότι ο κάθε διδάσκων δηλώνει στη συντριπτική πλειονότητα τα ίδια ποσοστά για όλα τα μαθήματα που διδάσκει.

1.2.5. Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Στη συντριπτική πλειονότητα των μαθημάτων (67%) χρησιμοποιούνται συνδυαστικά περισσότερες από μια μέθοδοι αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών. Παράλληλα με την γραπτή εξέταση του μαθήματος στο τέλος του εξαμήνου χρησιμοποιούνται επιπλέον ως μέθοδοι αξιολόγησης η κατ' οίκον εργασία, η προφορική παρουσίαση εργασίας, το εργαστήριο ή οι πρακτικές ασκήσεις, η προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου και η πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση).

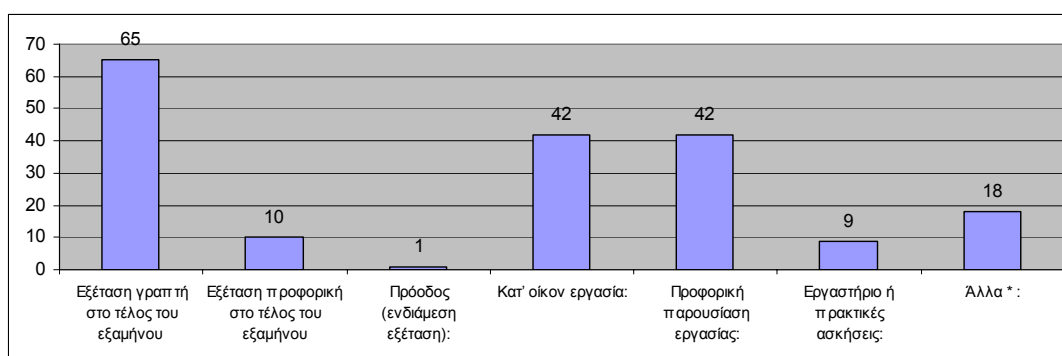
Πίνακας 19: Τρόποι αξιολόγησης

²⁸ Δεν υπήρξε στατιστική επεξεργασία αντιστοίχισης αριθμού εγγεγραμμένων και αριθμού συμμετεχόντων στο μάθημα.

Η πλειονότητα των διδασκόντων που διδάσκει τα μαθήματα τόσο σε προπτυχιακό, όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο, χρησιμοποιεί ως δοκιμασία αξιολόγησης τη γραπτή εξέταση. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι τις περισσότερες φορές αυτή η δοκιμασία συνδυάζεται και με άλλους τρόπους αξιολόγησης και κυρίως – σε συντριπτική πλειονότητα – με την εκπόνηση εργασιών και την παρουσίασή τους. Αυτό ενισχύει τα προαναφερθέντα σχόλια ως προς τη σημασία που αποδίδουν οι διδάσκοντες στη μύηση των φοιτητών στην εκπόνηση μικρών ερευνητικών εργασιών. Μικρό ποσοστό κατέχει η προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.

Πίνακας 20: *Είδος Αξιολόγησης*

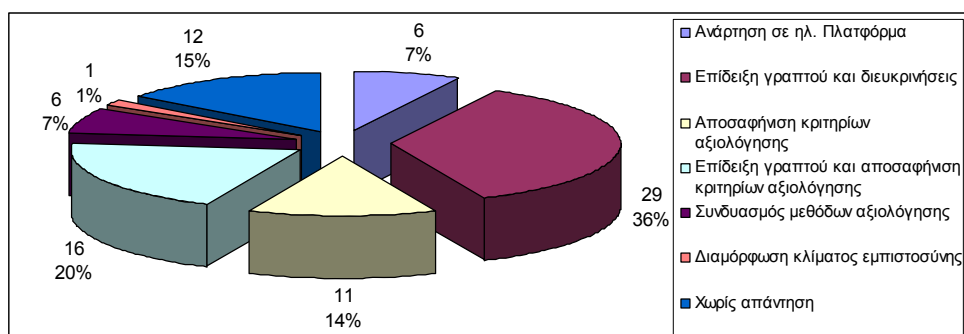
Η αξιολόγηση των φοιτητών στο πλαίσιο εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων αφορά το 37% των μαθημάτων και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διδακτικής και μαθησιακής διαδικασίας.

Η ανάλυση των δεδομένων δείχνει ότι στο 55% των μαθημάτων οι φοιτητές λαμβάνουν συστηματικά σχόλια είτε σε γραπτή μορφή είτε προφορικά στο μέσον του εξαμήνου, έτσι ώστε να παίρνουν ανατροφοδότηση, προκειμένου να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των εξετάσεων. Λόγω του μικρού ποσοστού που κατέχει η πρόοδος στους τρόπους αξιολόγησης των μαθημάτων φαίνεται ότι τα σχόλια αυτά αφορούν ως επί το πλείστον τις εργασίες που εκπονούνται κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Το αυξημένο ποσοστό της ενδιάμεσης αξιολόγησης αναδεικνύει ότι οι αξιολογικές πρακτικές της πλειονότητας των μελών ΔΕΠ εγγράφονται σε μια αναστοχαστική βλέψη της αξιολόγησης, που στοχεύει όχι μόνο στον τελικό έλεγχο και κατακύρωση αλλά στην υποστήριξη και βελτίωση του διαβήματος του φοιτητή. Φαίνεται, λοιπόν,

ότι μέσω αυτών των πρακτικών αξιολόγησης επιδιώκεται η ανάπτυξη και η καλλιέργεια της κριτικής σκέψης των φοιτητών, η εστιασμένη καθοδήγησή τους με στόχο τη βελτιστοποίησή τους. Υπό αυτή την έννοια, οι εν λόγω πρακτικές έρχονται σε ρήξη με τις παραδοσιακές αξιολογικές πρακτικές του ελέγχου μιας νορμαλιστικής σκέψης που ερείδεται σε δοκιμασίες που επικεντρώνονται στη στείρα απομνημόνευση.

Σ' αυτή την προοπτική, η διαφάνεια της αξιολογικής διαδικασίας επιτυγχάνεται με ποικίλους και διαφορετικούς τρόπους, όπως κατά κύριο λόγο με τη ρητή διατύπωση και αποσαφήνιση των δοκιμασιών αξιολόγησης και συγκεκριμένα των στόχων αξιολόγησης, προκειμένου ο φοιτητής να κατανοήσει τους στόχους της αξιολόγησης και κατ' επέκταση να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις αυτών των στόχων. Στην προοπτική αυτή, σε ένα μικρό ποσοστό μαθημάτων (14%) ο διδάσκων προβαίνει, πέραν της διατύπωσης των στόχων της αξιολόγησης, στη σαφή παρουσίαση των κριτηρίων αξιολόγησης.

Πίνακας 21: Διασφάλιση της διαφάνειας στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών

2. Υποδομές

2.1. Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

Το 80% των μαθημάτων πραγματοποιείται σε αίθουσες οι οποίες χαρακτηρίζονται από επάρκεια και καταλληλότητα. Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε μαθήματα που γίνονται με τη μορφή διαλέξεων. Αντίθετα, για ένα μικρό ποσοστό μαθημάτων (9%) που διενεργούνται με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο, οι

υπάρχουσες αίθουσες δεν προσφέρονται γι' αυτή την εναλλακτική μορφή διδασκαλίας. Η φύση των γνωστικών αντικειμένων που θεραπεύονται μέσω των προσφερόμενων μαθημάτων του Τμήματος, δεν απαιτεί τη λειτουργία (πειραματικών) εργαστηρίων με τη μορφή που ισχύει σε γνωστικά αντικείμενα που αφορούν μαθήματα των Θετικών Επιστήμες. Συγκεκριμένα η θεραπεία των γνωστικών αντικειμένων στις Κοινωνικές Επιστήμες τόσο στο επίπεδο διδασκαλίας, όσο και στο επίπεδο έρευνας, απαιτεί μια διαφορετική σύλληψη χωροταξικής διευθέτησης από εκείνη των Θετικών Επιστημών. Αυτό δεν σημαίνει ότι ορισμένα γνωστικά αντικείμενα που αξιοποιούνται και στο πλαίσιο των Κοινωνικών Επιστημών συμβάλλοντας στην εξέλιξή τους, όπως οι ΤΠΕ, δεν απαιτούν υποστηρικτικές υποδομές με τη μορφή εργαστηρίων, οι οποίες σύμφωνα με την ανάλυση των δεδομένων φαίνεται ότι στο Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής διαθέτουν κατάλληλο εξοπλισμό και η λειτουργία τους είναι επαρκής. Επιπλέον, σημειώνεται σε υψηλό ποσοστό (74%) ότι η οργάνωση και η λειτουργία των εν λόγω εργαστηρίων επιτρέπει τη χρήση τους από τους φοιτητές και εκτός των προγραμματισμένων ωρών διδασκαλίας των προσφερόμενων μαθημάτων των ΤΠΕ.

Από την άλλη, επισημαίνεται ότι πέραν των εργαστηρίων δεν υπάρχουν στο Τμήμα δεδηλωμένες υλικοτεχνικές υποδομές, όπως τα σπουδαστήρια. Η Βιβλιοθήκη λειτουργεί εν μέρει και ως σπουδαστήριο, ωστόσο πρακτικά δεν είναι εφικτή η χρήση της ως σπουδαστήριο λόγω μικρής χωρητικότητας, έλλειψης επίπλωσης και περιορισμένου χρόνου λειτουργίας.

Οι απαντήσεις δίδονται, όσον αφορά τον υποστηρικτικό ρόλο της βιβλιοθήκης στην εκπαιδευτική διαδικασία : σε 24 μαθήματα δηλώνεται επαρκής η συνεισφορά της βιβλιοθήκης και σε άλλα 24 ανεπαρκής. Σε 18 μαθήματα δηλώνεται μια σχετική ικανοποίηση, όσον αφορά τον υποστηρικτικό ρόλο της βιβλιοθήκης. Οι απαντήσεις που αναδεικνύουν τον ελλειμματικό χαρακτήρα της βιβλιοθήκης, καθώς και αυτές που αφορούν τη σχετική ικανοποίηση, επικεντρώνονται κατά κύριο λόγο στο μικρό αριθμό των ηλεκτρονικών περιοδικών και βιβλίων, με έμφαση στην πλήρη έλλειψη γαλλόφωνων ηλεκτρονικών περιοδικών και βιβλίων. Τέλος, για ένα μικρό αριθμό μαθημάτων αναφέρεται η έλλειψη έντυπων περιοδικών καθώς και στην περαιτέρω βελτίωση της διαδικασίας δανεισμού.

Παρά τα προαναφερθέντα προβλήματα, σε επίπεδο υλικοτεχνικής υποδομής η διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του Τμήματος φαίνεται να μην δημιουργεί ιδιαίτερα προβλήματα στην εκπαιδευτική διαδικασία σε ποσοστό 62%. Μόνο σε ένα 17% των μαθημάτων χαρακτηρίζεται η υλικοτεχνική υποδομή ελλιπής, χωρίς να δίνονται περαιτέρω διευκρινήσεις.

2.2. Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Σε 16 μαθήματα (20%) χρησιμοποιείται εκπαιδευτικό λογισμικό είτε αυτό αφορά λογισμικό υπολογισμών είτε λογισμικό παρουσιάσεων. Σε 11 μαθήματα (14%) δίνεται αρνητική απάντηση ως προς τη χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού. Σημειώνουμε, ωστόσο, ότι στην πλειονότητα των απογραφικών δελτίων (66%) δεν υπήρξε απάντηση στο συγκεκριμένο ερώτημα, γεγονός που μας οδηγεί να υποθέσουμε ότι η διατύπωση ήταν συγκεκριμένη ως προς τη σημασία του όρου «εκπαιδευτικό λογισμικό» στο συγκεκριμένο εκπαιδευτικό περιβάλλον.

Σε 44 μαθήματα (54%) αξιοποιούνται οι ΤΠΕ με διαφορετικούς τρόπους. Ενώ φαίνεται να έχουν ένα σχετικό προβάδισμα οι σύγχρονες ΤΠΕ (Διαδίκτυο κλπ) (49%), εξακολουθεί ακόμη να συνυπάρχει ο παραδοσιακός τρόπος της προβολής διαφανειών (51%). Η χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας γίνεται μόνο σε δύο μαθήματα, γεγονός που μας οδηγεί στη διαπίστωση ότι στις πρακτικές των διδασκόντων του Τμήματος δεν έχει ενσωματωθεί η συγκεκριμένη μορφή των ΤΠΕ. Η καθυστέρηση ενσωμάτωσης των ΤΠΕ στη διδασκαλία αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι οι χρήσεις των ΤΠΕ περιορίζονται σε μια μορφή π.χ. Powerpoint και σπάνια σε περισσότερες (λογισμικά προγράμματα κλπ). Κατά το τελευταίο εξάμηνο παρατηρείται ότι σε 6 μαθήματα γίνεται χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας. Σημειώνουμε, ωστόσο, ότι οι παραπάνω διαπιστώσεις σε σχέση με τις ασαφείς διατυπώσεις του εργαλείου αξιολόγησης, όσον αφορά την αποτίμηση της χρήσης και του τρόπου αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία, οδήγησαν στη λήψη ενός μεγάλου αριθμού απογραφικών δελτίων χωρίς απάντηση.

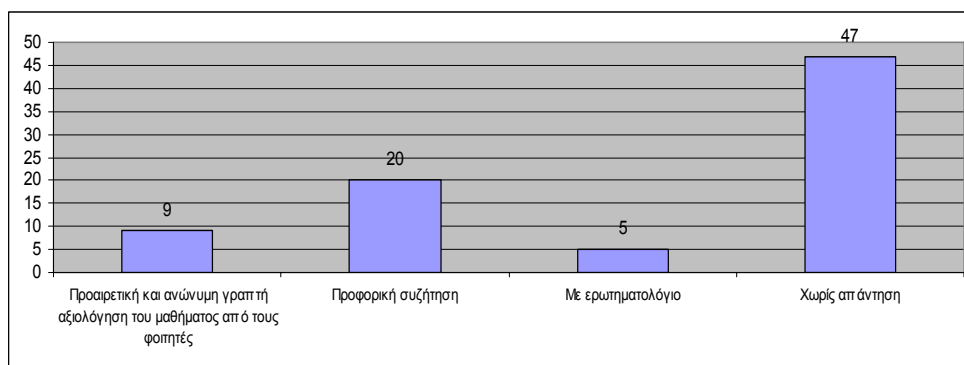
Επισημαίνεται ότι η επικοινωνία με τους φοιτητές πραγματοποιείται σε 50 μαθήματα (62%) μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Μόνο σε 2 μαθήματα

χρησιμοποιείται η ηλεκτρονική πλατφόρμα στο πλαίσιο της αξιολόγησης και επαφής με τους φοιτητές.

3. Άποψη των φοιτητών για το μάθημα

Η αξιολόγηση της άποψης των φοιτητών για το μάθημα φαίνεται ότι δεν έχει καθιερωθεί για το 58% των μαθημάτων. Σε 20 μαθήματα (25%) αξιολογείται η άποψη των φοιτητών για το μάθημα, η οποία λαμβάνει τη μορφή ενός προφορικού απολογισμού. Μόνο σε 14 μαθήματα (17%) χρησιμοποιείται μια πιο φορμαλιστική διαδικασία αξιολόγησης με τη χρήση ερωτηματολογίου.

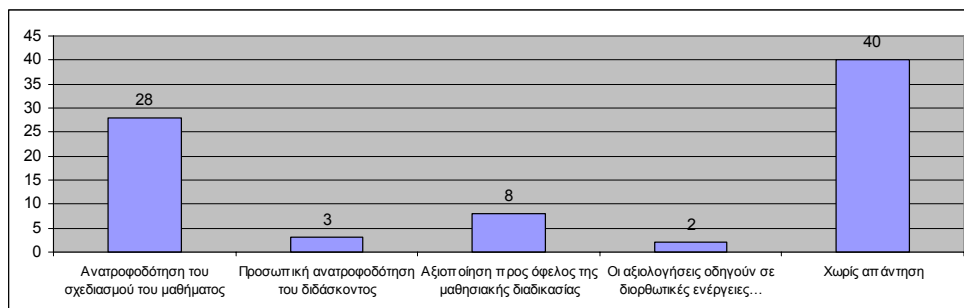
Πίνακας 22: Διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές

Όπως ήδη προαναφέρθηκε στην ενότητα που αφορά στην αποσαφήνιση των στόχων αξιολόγησης κατά μάθημα, αποτελεί βασικό μέλημα των διδασκόντων να καταστούν διαφανείς και ορατοί οι στόχοι και τα κριτήρια αξιολόγησης. Η έμφαση που δίνουν σε αυτή τη διαδικασία επιβεβαιώνεται σε μεγάλο βαθμό από το σκοπό για τον οποίο επιχειρούν να αξιοποιήσουν τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων, δηλαδή προκειμένου να σχηματίσουν εικόνα σχετικά με τις απόψεις των φοιτητών για το μάθημα. Συγκεκριμένα, διαπιστώνεται ότι η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των απόψεων για την αξιολόγηση από τους φοιτητές αποσκοπεί κατά μείζονα λόγο (35%) στην ανατροφοδότηση του σχεδιασμού του μαθήματος, έπεται η καλύτερη διευθέτηση της μαθησιακής διαδικασίας (10%) και ακολουθεί (6%) ο αναστοχασμός

του διδάσκοντος, όσον αφορά στον τρόπο παρέμβασής του με στόχο τις διορθωτικές ενέργειες εκεί όπου απαιτούνται.

Πίνακας 23: Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές

Γ. Παρουσίαση και ανάλυση αποτελεσμάτων της αποτίμησης του διοικητικού έργου και των Επιτροπών του Τμήματος

1. Η Γραμματεία του Τμήματος

Η Γραμματεία του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, από την έναρξη της λειτουργίας της το ακαδημαϊκό έτος 2003-04, έχει διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη του Τμήματος. Πέραν της διοικητικής υποστήριξης του Τμήματος, διεκπεραιώνει σε καθημερινή βάση ποικίλα ζητήματα που αφορούν στην εύρυθμη λειτουργία του (θέματα μελών ΔΕΠ, φοιτητικά θέματα, λειτουργικά θέματα κλπ.) ενώ παράλληλα έχει την ευθύνη της γραμματειακής υποστήριξης του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος, των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων αλλά και της διοργάνωσης των συνεδρίων και πάσης φύσεως εκδηλώσεων του Τμήματος.

Με τη λήξη του ακαδημαϊκού έτους 2009-10, το προσωπικό της Γραμματείας από 6 υπαλλήλους συρρικνώθηκε σε τρεις μόνιμους υπαλλήλους, λόγω της λήξης των συμβάσεων εργασίας των υπολοίπων. Έτσι, οι τρεις μόνιμοι καταβάλλουν μεγάλη προσπάθεια προκειμένου να μην υπάρξει καθυστέρηση στη διεκπεραίωση υποθέσεων

του Τμήματος. Η αγορά ενός λογισμικού προγράμματος για τη διαχείριση των αρχείων των φοιτητών, θα διευκόλυνε το διοικητικό προσωπικό της γραμματείας να αντιμετωπίσει τις όποιες καθυστερήσεις στην έκδοση αναλυτικών βαθμολογιών, στον υπολογισμό του βαθμού των πτυχίων και στην έκδοση στατιστικών στοιχείων.

2. Οι Επιτροπές του Τμήματος

2.1. Επιτροπή Διεθνών Σχέσεων και Διαπανεπιστημιακής Συνεργασίας

Η επιτροπή εργάστηκε, σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, με στόχο την καλλιέργεια και ανάπτυξη διεθνών επαφών και συνεργασιών με άλλα πανεπιστήμια και φορείς του εξωτερικού, τη διοργάνωση ημερίδων με διεπιστημονικό χαρακτήρα για προσέλκυση εταίρων και νέων συνεργασιών και τη συμμετοχή σε διεθνή δίκτυα και ερευνητικά προγράμματα. Για το σκοπό αυτό ενεργοποιήθηκαν προσωπικές επαφές και διασυνδέσεις των μελών της επιτροπής και ακολούθησε σειρά συζητήσεων και επαφών με σκοπό την ενίσχυση των διεθνών συνεργασιών.

Πάντως οφείλει να σημειωθεί εδώ ότι η επιτροπή αντιμετώπισε δυσκολίες στη σύναψη νέων σχέσεων - συμβάσεων λόγω της δυσμενούς οικονομικής κατάστασης της Ελλάδας που δημιουργεί ένα κλίμα δυσπιστίας και καχυποψίας. Στους άμεσους στόχους της επιτροπής είναι η μεγαλύτερη συνεργασία με την επιτροπή Erasmus και προσπάθεια συντονισμού κοινών προσπαθειών και πρωτοβουλιών. Προς αυτή την κατεύθυνση σημειώνουμε ότι διερευνάται η δυνατότητα εκπαιδευτικών επισκέψεων φοιτητών σε κέντρα διαμόρφωσης ευρωπαϊκών πολιτικών.

2.2. Επιτροπή Βιβλιοθήκης

Η Επιτροπή Βιβλιοθήκης στα επτά χρόνια λειτουργίας της έχει να επιδείξει ένα ιδιαίτερα σημαντικό έργο. Υπό την εποπτεία της, η Βιβλιοθήκη του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής οργανώθηκε, στελεχώθηκε και αναπτύχθηκε σε αρκετά ικανοποιητικό βαθμό. Στο διάστημα αυτό εξασφαλίστηκε η στέγαση της Βιβλιοθήκης σε κατάλληλο φωτεινό χώρο 175τ.μ. στο κτήριο του

Τμήματος, αποκτήθηκε ο απαραίτητος τεχνολογικός εξοπλισμός, στελεχώθηκε με εξειδικευμένο προσωπικό και λειτουργεί 39 ώρες εβδομαδιαίως, καθημερινά πρωί και απόγευμα. Μέχρι σήμερα έχει καταφέρει να αποκτήσει περίπου 10.000 τόμους, ενώ διαθέτει αντίτυπα 5 διατριβών, 61 διπλωματικών και 17 μεταπτυχιακών εργασιών που εκπονήθηκαν στο Τμήμα. Επίσης, έχουν καταχωρηθεί στον ηλεκτρονικό κατάλογο της βιβλιοθήκης περίπου το 70% των τεκμηρίων και παρέχεται πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων ηλεκτρονικών περιοδικών (αποκλειστικά μέσω του Heal-Link).

Σήμερα η Βιβλιοθήκη του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής εξυπηρετεί 350-400 προπτυχιακούς φοιτητές, περισσότερους από 60 μεταπτυχιακούς φοιτητές, περίπου 70 υποψήφιους διδάκτορες και 30 διδάσκοντες καθώς και εξωτερικούς χρήστες. Είναι συνδεδεμένη ηλεκτρονικά με τις υπόλοιπες βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου καθώς και με τις υπόλοιπες ακαδημαϊκές και άλλες βιβλιοθήκες στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2007-8 και 2008-9 πραγματοποιήθηκαν σεμινάρια για την εξοικείωση των φοιτητών με τη χρήση των τεκμηρίων και των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης

Ωστόσο, παρά την πρόοδο που έχει επιτευχθεί δε λείπουν οι αδυναμίες και τα προβλήματα. Ως σημαντικότερο καταγράφεται η απουσία *Κεντρικής Υπηρεσίας* και *διευθυντή* καθώς και η έλλειψη ειδικής *Μονάδας τεχνολογιών και πληροφόρησης* στελεχωμένης με ειδικευμένο προσωπικό, μέσω των οποίων θα εξασφαλιζόταν ένας *μακροπρόθεσμος συνολικός σχεδιασμός* πρόσκτησης μηχανών/εργαλείων αναζήτησης, βάσεων δεδομένων και συλλογών εντύπων αντίστοιχων με τις εξελισσόμενες ανάγκες της διδασκαλίας και της έρευνας. Ακολουθεί η ανάγκη *εξασφάλισης μόνιμων και σταθερών ετήσιων πόρων* για την αγορά βιβλίων, την ανανέωση των συνδρομών σε περιοδικά, τη σύνδεση με ηλεκτρονικές βάσεις (Jstor, Academic Search Premier κ.ά.).

Στις άμεσες προτεραιότητες για το μέλλον συγκαταλέγονται η αγορά κι άλλων υπολογιστών προκειμένου να έχουν περισσότεροι φοιτητές πρόσβαση στις σύγχρονες μορφές αναζήτησης, στις βάσεις δεδομένων και η αγορά αντικλεπτικού συστήματος. Τέλος, θεωρείται απολύτως απαραίτητο για την εξοικονόμηση οικονομικών πόρων και ανθρώπινου δυναμικού καθώς και για την καλύτερη εξυπηρέτηση των

διδασκόντων και των φοιτητών τα δύο Τμήματα Κοινωνικών Επιστημών της Κορίνθου να αποκτήσουν *ενιαία βιβλιοθήκη*.

2.3. Επιτροπή Διαχείρισης Προγραμμάτων ERASMUS

Η επιτροπή εργάστηκε με επιτυχία προς την κατεύθυνση της πραγμάτωσης των στόχων του προγράμματος ERASMUS και τη συμμετοχή των φοιτητών και μελών ΔΕΠ του Τμήματος στα προγράμματα κινητικότητας. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η επιτροπή είχε να αντιμετωπίσει συγκεκριμένες δυσκολίες, όπως για παράδειγμα την αύξηση της ορατότητας ενός νέου Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, τη δημιουργία υλικού προώθησης του Πανεπιστημίου και τη δημιουργία διαδικασιών για την κινητικότητα των φοιτητών και των μελών ΔΕΠ και μάλιστα σε περίοδο που δεν είχε ακόμη οργανωθεί κεντρικό γραφείο Erasmus από τη διοίκηση του Πανεπιστημίου. Τα θέματα της ορατότητας του Πανεπιστημίου αντιμετωπίστηκαν με τη δημιουργία της δίγλωσσης ιστοσελίδας Erasmus και τη διδασκαλία μαθημάτων στην Αγγλική γλώσσα. Ωστόσο χρειάζεται μεγαλύτερη προσπάθεια για την ενίσχυση της κινητικότητας των φοιτητών δεδομένου ότι:

(α) Σημαντικός αριθμός φοιτητών του Τμήματος θέλει να συμμετέχει στο πρόγραμμα Erasmus, αλλά θεωρεί ότι η διαμονή σε μία ξένη χώρα συνεπάγεται αύξηση των εξόδων τους και επιβάρυνση του οικογενειακού προϋπολογισμού – ειδικά στις παρούσες συνθήκες οικονομικής κρίσης. Σημαντική, ωστόσο, είναι και η απουσία εξοικείωσης των φοιτητών με το εξωτερικό, καθώς δεν υπάρχει αντίστοιχη εμπειρία.

(β) Ο μικρός αριθμός μονάδων ECTS που αντιστοιχεί στα μαθήματα του Τμήματος που προσφέρονται στην Αγγλική γλώσσα δεν διευκολύνει τη σύναψη Learning Agreements και την προσέλκυση ξένων φοιτητών στο Τμήμα. Η Επιτροπή Erasmus ετοιμάζει σχετική εισήγηση προς τη Γ.Σ. του Τμήματος.

2.4. Επιτροπή Έργων ΕΠΕΑΕΚ

Η Επιτροπή Έργων ΕΠΕΑΕΚ, έχοντας ως βασική δραστηριότητα το Συντονισμό και τη διαχείριση των Έργων ΕΠΕΑΕΚ του Τμήματος, συνέβαλε

καθοριστικά στην ανάπτυξη και τη λειτουργία ενός νέου Τμήματος όπως αυτό της Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής. Μέσω της συμμετοχής του Τμήματος στα επιμέρους έργα ΕΠΕΑΕΚ έγινε δυνατή η πρόσληψη διδασκόντων (ΠΔ 407/1980) για την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών του Τμήματος, η κάλυψη των αναγκών σε Διοικητικό και Τεχνικό Προσωπικό, ο εμπλουτισμός της βιβλιοθήκης με βιβλία και τεχνολογικό εξοπλισμό, η οργάνωση των πρακτικών ασκήσεων των φοιτητών, μέσω των οποίων ωφελήθηκαν 77 φοιτητές, η ενίσχυση των ερευνητικών ομάδων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, η ενδυνάμωση της σχέσης του Τμήματος με την τοπική κοινωνία και ο εξοπλισμός των εργαστηρίων του Τμήματος με έπιπλα, ηλεκτρονικούς υπολογιστές, λογισμικό και λοιπό ηλεκτρονικό εξοπλισμό. Όλα τα παραπάνω έργα ολοκληρώθηκαν επιτυχώς ως προς το φυσικό και οικονομικό αντικείμενό τους, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα Τεχνικά Δελτία από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΕΑΕΚ.

Όσον αφορά τις μελλοντικές προοπτικές, έχουν μέχρι σήμερα εγκριθεί για το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής (α) στο πλαίσιο του προγράμματος «Ηράκλειτος II – Ενίσχυση του ανθρώπινου ερευνητικού δυναμικού μέσω της υλοποίησης διδακτορικής έρευνας» η πρόταση με τίτλο «Μαθητικές κινητοποιήσεις της Μεταπολίτευσης: Κοινωνικό κίνημα ή σχολική εξέγερση; και στο πλαίσιο του έργου «Πρακτική Άσκηση του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου» η χρηματοδότηση ποσού 89.243,34€. Τέλος αναμένεται η αξιολόγηση των έργων που συμμετέχει το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής στα έργα: (α) ΘΑΛΗΣ - Ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας μέσω προγραμμάτων βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας και της προσέλευσης ερευνητών υψηλού επιπέδου από το εξωτερικό, και (β) Υποδομές Εξοπλισμών στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση – Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, στο οποίο το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής συμμετέχει με προτεινόμενο Π/Υ 490.370,45€. Σκοπός του έργου είναι η ανάπτυξη (προμήθεια) σύγχρονου εργαστηριακού και τεχνολογικού εξοπλισμού των μονάδων έρευνας, των εργαστηρίων και των βιβλιοθηκών των δέκα τμημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, έτσι ώστε να ενισχυθεί και να προωθηθεί η έρευνα. Ο προγραμματιζόμενος για προμήθεια εξοπλισμός σχετίζεται με τη συμπλήρωση και

την επέκταση των εργαστηρίων πληροφορικής, σύγχρονων εργαστηρίων τεχνολογίας και σύγχρονων εργαστηρίων.

2.5. Επιτροπή Φοιτητικών Θεμάτων

Η Επιτροπή Φοιτητικών Θεμάτων έχει συμβάλει καθοριστικά στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους φοιτητές, υποστηρίζοντας τους οικονομικά ασθενέστερους, αντιμετωπίζοντας τα προβλήματα σίτισης και στέγασης και αναπτύσσοντας ολοκληρωμένες δράσεις φοιτητικής μέριμνας και κατοχύρωσης των κοινωνικών τους δικαιωμάτων. Ειδικότερα, οι δραστηριότητες της Επιτροπής εστιάστηκαν στην εξεύρεση του κατάλληλου χώρου και στον συνεχή έλεγχο της ποιότητας σίτισης των φοιτητών με τη συμμετοχή των ίδιων των φοιτητών, τη μέριμνα και την εξασφάλιση στέγασης φοιτητών με κοινωνικά κριτήρια σε ξενοδοχειακές μονάδες κατά τα έτη 2008-10, και την ανάπτυξη δράσεων πρακτικής άσκησης των φοιτητών σε συνεργασία με τοπικούς και κοινωνικούς φορείς.

Τα αποτελέσματα της δράσης της Επιτροπής είναι σήμερα ορατά, αφού έχει εξασφαλιστεί ένα ικανοποιητικό επίπεδο σίτισης των φοιτητών, ανάπτυξης φοιτητικής δράσης και δράσης κοινωνικής πολιτικής. Επίσης, ιδιαίτερα υψηλό είναι το επίπεδο οργάνωσης της πρακτικής άσκησης των φοιτητών, η οποία πλέον είναι ενταγμένη στο πρόγραμμα σπουδών με αναγνωρισμένες πιστωτικές μονάδες.

Πρέπει να σημειωθεί, ότι παρά τις συνεχείς προσπάθειες της Επιτροπής, εξακολουθούν να υφίστανται τα προβλήματα στέγασης των φοιτητών λόγω της έλλειψης φοιτητικής εστίας στην Κόρινθο. Συνεπώς, στις μελλοντικές προτεραιότητες της Επιτροπής Φοιτητικών Θεμάτων περιλαμβάνονται η εξασφάλιση χώρου για φοιτητική εστία και η προώθηση διαδικασίας συνολικής στέγασης των ακαδημαϊκών και ερευνητικών λειτουργιών των Τμημάτων της Κορίνθου, με την παραχώρηση από το Υπουργείο Εθνικής Αμύνης του 11^{ου} Συντάγματος Πεζικού μετά την απόδοση του.

2.6. Επιτροπή Επαγγελματικών Προοπτικών Πτυχιούχων και Διασύνδεσης

Στόχος της επιτροπής είναι η διασύνδεση των πτυχιούχων με τους χώρους επαγγελματικής απασχόλησης, η καταγραφή πιθανών φορέων απασχόλησης, η

γνωστοποίηση της φυσιολογίας του Τμήματος και η ενημέρωση για υποτροφίες και μεταπτυχιακές σπουδές. Η επιτυχής επιδίωξη του παραπάνω στόχου μπορεί να επιτευχθεί με την ουσιαστική συνεργασία με το κεντρικό Γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου, στοιχείο που εκλείπει στη μέχρι σήμερα συνεργασία της επιτροπής του Τμήματος με το Γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου.

2.7. Επιτροπή Εκδόσεων Τμήματος

Η επιτροπή εργάστηκε συστηματικά για την επίτευξη του βασικού της στόχου που αφορά τη σύνταξη και επιμέλεια έκδοσης του ετήσιου οδηγού σπουδών του Τμήματος στην Ελληνική και στην Αγγλική γλώσσα.

Στο άμεσο μέλλον στις προτεραιότητες της επιτροπής είναι η προετοιμασία και έκδοση μιας εύχρηστης και περισσότερο καλαίσθητης εκδοχής του Οδηγού Σπουδών σε έντυπη μορφή, στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα, η οποία να αποτυπώνει και να προβάλλει τη φυσιολογία και τις δραστηριότητες του Τμήματος. Η προτεραιότητα αυτή προκύπτει και από τη στόχευση για την προσέλκυση φοιτητών με καλύτερες επιδόσεις και μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύονται στο Τμήμα.

2.8. Επιτροπή Δικτυακού Τύπου του Τμήματος

Η επιτροπή ολοκλήρωσε με επιτυχία το βασικό της στόχο που αφορούσε τη δημιουργία του δίγλωσσου δικτυακού τύπου του Τμήματος. Στο άμεσο μέλλον ο δικτυακός τόπος θα εμπλουτιστεί με ακόμα περισσότερα στοιχεία και πληροφορίες που θα αφορούν τη λειτουργία του Τμήματος, για παράδειγμα θα αναρτηθεί η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος και σχεδιάζεται η δημιουργία αυτόνομης ιστοσελίδας για τα πειραματικά σχολεία της Κορινθίας με τα οποία συνεργάζεται το Τμήμα. Επίσης στα σχέδια της επιτροπής είναι και ο ανασχεδιασμός του δικτυακού τύπου, ώστε να καταστεί ελκυστικότερος και φιλικότερος στους χρήστες.

2.9. Επιτροπή Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού Σπουδών

Η συμβουλευτική υποστήριξη των φοιτητών αφορά μια δραστηριότητα που αποβλέπει στην παροχή βοήθειας και στήριξης σε δυσκολίες ή προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές στη συγκεκριμένη φάση της μορφωτικής τους πορείας.

Οι δυσκολίες αυτές συνδέονται συχνά με αιτήματα που αφορούν τις συνθήκες διαβίωσης των φοιτητών. Ωστόσο, δεν είναι αμελητέα αιτήματα για δημιουργία ενός κοινωνικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος που θα αποτύπωνε την ανάπτυξη συλλογικών δράσεων (καλλιτεχνικών, αθλητικών ή άλλων) μέσω των οποίων οι φοιτητές μπορούν να εκφράσουν δημιουργικές τάσεις, ανθρωπιστικές ευαισθησίες, πολιτικούς και κοινωνικούς προβληματισμούς.

Η αντιμετώπιση των προαναφερθέντων αιτημάτων γίνεται σε ένα περιβάλλον συλλογικό με την παρουσία όλων των μελών που απαρτίζουν την επιτροπή. Σε αυτό το πλαίσιο ο Υπεύθυνος της επιτροπής σε συνεργασία με τους άλλους διδάσκοντες συντονίζουν την όλη διαδικασία και μέσα από μια ενεργητική ακρόαση αξιοποιούν συμβουλευτικές δεξιότητες προκειμένου τα αιτήματα των φοιτητών να ευοδωθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Ωστόσο, πρέπει να επισημάνουμε ότι κάποιοι φοιτητές συναντούν ιδιαίτερες δυσκολίες οι οποίες δεν ταυτοποιούνται μέσα από τα συλλογικά αιτήματα και επομένως δεν καθίσταται δυνατή η αντιμετώπισή τους στο πλαίσιο της προαναφερθείσας συμβουλευτικής διαδικασίας. Σε αυτή την περίπτωση εκτιμούμε ότι το αίτημα του φοιτητή πρέπει να αντιμετωπισθεί ως μια εξατομικευμένη περίπτωση η οποία απαιτεί την ενεργοποίηση μιας ατομικής συμβουλευτικής διαδικασίας.

Στο πλαίσιο της ατομικής συμβουλευτικής η εχεμύθεια είναι δεδομένη. Ωστόσο, αν η αντιμετώπιση του προβλήματος χρήζει τη λήψη απόφασης από την Επιτροπή, το συγκεκριμένο πρόβλημα θα συζητηθεί στην Επιτροπή, μόνο και εφόσον ο φοιτητής δώσει τη συγκατάθεση του.

Είναι απαραίτητο να διευκρινίσουμε ότι η προτεινόμενη ατομική συμβουλευτική διαδικασία δεν αποσκοπεί στην παροχή διάγνωσης ή συμβουλευτικής ψυχοθεραπείας. Η συγκεκριμένη διαδικασία έχει ένα ψυχο-εκπαιδευτικό χαρακτήρα. Δίνει τη δυνατότητα στο φοιτητή που αντιμετωπίζει μια δυσκολία στο πλαίσιο της

φοιτητικής του ζωής να βρει ένα χώρο και ένα χρόνο που θα του επιτρέψει να νοσηματοδοτήσει τις συνθήκες και τους όρους εκείνους που τον εμποδίζουν να αναζητήσει τις καλύτερες δυνατές προϋποθέσεις για να συνεχίσει απρόσκοπτα την πρόοδο των σπουδών του σε συνάρτηση με μια ποιότητα ζωής.

IV Συμπεράσματα των αποτελεσμάτων της εσωτερικής αξιολόγησης

Στο πλαίσιο μιας δεινής οικονομικής συγκυρίας και εν αναμονή σημαντικών θεσμικών αλλαγών που αναγγέλθηκαν, το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, όπως και όλα τα Πανεπιστήμια της χώρας, βρίσκονται σε ένα σημείο καμπής της ανάπτυξής τους. Σε ένα θεσμικό, οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον συνεχώς μεταβαλλόμενο και υποκείμενο σε μια διεθνική και ανταγωνιστική λειτουργία, το ζήτημα που τίθεται για το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου είναι εάν και κατά πόσο έχει τη δυνατότητα να αντεπεξέλθει στα μελλοντικά διακυβεύματα του ρόλου του, τα οποία γίνονται ολοένα και πιο έντονα, διατηρώντας συνάμα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της φυσιολογίας του, όπως αυτά αποτυπώνονται α) στο αντικείμενο που θεραπεύει, β) στον τρόπο με τον οποίο παράγει και δημοσιεύει το ερευνητικό του έργο γ) στον τρόπο με τον οποίο αλληλοεμπλέκονται η γνώση, η πρακτική της εφαρμογή και η έρευνα στις δράσεις του δ) στον τρόπο με τον οποίο αναπτύσσει και εξελίσσει την παρέμβασή του στην κοινωνική δράση.

Η ανάλυση των ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων της εσωτερικής αξιολόγησης δείχνει ότι το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής έχει διαγράψει μια δυναμική πορεία, η οποία του δίνει ισχυρά πλεονεκτήματα, για να εξελιχθεί περαιτέρω στο υπό διαμόρφωση εσωτερικό θεσμικό περιβάλλον και να αποκτήσει ένα σταθερό αγκυροβόλιο εντός της διεθνούς ακαδημαϊκής κοινότητας.

Ισχυρά πλεονεκτήματα αποτελούν :

1. Η ακαδημαϊκή αναγνώριση, εντός της χώρας αλλά και διεθνώς, των μελών ΔΕΠ που στελεχώνουν το Τμήμα και η συνεχής και εξελικτική πορεία του εξαιρετικά σημαντικού επιστημονικού τους έργου, όπως αυτή αποτυπώνεται στον αριθμό

δημοσιεύσεων και ετεροαναφορών, που έχουν να επιδείξουν, καθώς και στη συμμετοχή τους, με το ρόλο είτε του συντονιστή είτε του μέλους ομάδας έργου, σε μεγάλα εθνικά και διεθνή ερευνητικά προγράμματα.

2. Η συγκρότηση ενός συμπαγούς Προγράμματος Σπουδών, που καλύπτει όλα τα επιστημονικά πεδία, τα οποία υπεισέρχονται στη θεραπεία του επιστημονικού τομέα της Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, μεταβιβάζοντας (transférer) συνεκτικά την αποστολή του τμήματος στην υλοποίηση στόχων που επιδιώκονται τόσο κατά τη διάρκεια των σπουδών, όσο και μετά το πέρας αυτών. Οι στόχοι αυτοί εκφράζουν τέσσερις βασικούς προσανατολισμούς της εκπαιδευτικής δράσης του Τμήματος:

- την εξοικείωση των φοιτητών με επιστημονικές έννοιες και την απόκτηση εκ μέρους τους θεωρητικών γνώσεων στα επιστημονικά πεδία που θεραπεύει το Τμήμα (βλέπε πρόγραμμα σπουδών),
- τη σύνδεση των θεωρητικών γνώσεων με τις εφαρμοσμένες εκφάνσεις της Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής και τη μεταβίβαση ικανοτήτων και δεξιοτήτων, που απέκτησαν οι φοιτητές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, σε επαγγελματικές πρακτικές (βλέπε ΣΕΠΑ και stages)
- τη μεθοδολογική γνώση της ερευνητικής διαδικασίας και τη χρήση επιλεγμένων μεθόδων και ερευνητικών εργαλείων για τη διερεύνηση αντικειμένων, που θεραπεύονται από τον επιστημονικό τομέα της Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής (βλέπε ερευνητικές εργασίες που εκπονούν οι φοιτητές)
- την ευαισθητοποίηση στα θέματα της κοινωνικής ευθύνης και την αναγνώριση των υπηρεσιών της Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής ως κοινωνικές πράξεις (βλέπε, μεταξύ άλλων, την ενσωμάτωση στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της συμμετοχής των φοιτητών σε επιστημονικά συνέδρια και σε εκδηλώσεις αφιερωμένες σε ζητήματα της κοινωνικής παρέμβασης).

3. Η συστηματική στελέχωση του Τμήματος από 23 μέλη ΔΕΠ, προκειμένου το Τμήμα να είναι σε θέση να παράσχει ένα πλήρες πρόγραμμα σπουδών (προπτυχιακό και μεταπτυχιακό) και να καλύψει επαρκώς τον προβλεπόμενο από το ΥΠΔΒΜΘ αριθμό των νεοεισαχθέντων φοιτητών. Το Τμήμα στελεχώθηκε από αξιόλογα μέλη της Ακαδημαϊκής κοινότητας, τα οποία θεραπεύουν θεμελιώδη επιστημονικά πεδία των Κοινωνικών Επιστημών και συνάμα εξελίσσονται και παράγουν επιστημονικό έργο σε πιο εξειδικευμένα αντικείμενα της Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

4. Η αυξημένη ζήτηση του Τμήματος στις επιλογές των νεοεισαχθέντων φοιτητών, μέσω της οποίας φαίνεται να αναγνωρίζεται η μορφωτική προσφορά του

Προγράμματος Σπουδών καθώς και να αξιοδοτείται ο προσφερόμενος τίτλος του πτυχίου για επαγγελματική αποκατάσταση.

5. Η καθιέρωση ενός Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών με τη λειτουργία τριών κατευθύνσεων²⁹ και η αυξητική τάση που σημειώνει η ζήτηση των εν λόγω κατευθύνσεων καθώς και ο ιδιαίτερα αυξημένος αριθμός υποψηφίων διδασκτόρων, όπως επίσης και ο αυξημένος αριθμός αποφοιτησάντων διδασκτόρων (5) στα επτά χρόνια λειτουργίας του Τμήματος.

6. Η εφαρμογή σύγχρονων παιδαγωγικών μεθόδων στη διδασκαλία με τη συνεχή επικαιροποίηση από την πλευρά των διδασκόντων των διδακτικών βοηθημάτων – τα οποία περιλαμβάνουν, πέραν του προβλεπόμενου από το νόμο συγγράμματος, σημειώσεις του διδάσκοντος, άρθρα, βιβλιογραφία και πηγές από το διαδίκτυο – και την υποστήριξη των φοιτητών στη διαδικασία μάθησης. Στο σύγχρονο παιδαγωγικό πλαίσιο εντάσσεται η διδακτική πρακτική των διδασκόντων να ενσωματώσουν την ερευνητική διαδικασία σε όλα τα μαθήματα που παρέχονται από το πρόγραμμα σπουδών του τμήματος με τη μορφή : α) Κριτικής ανάλυσης ερευνητικών και μεθοδολογικών δεδομένων, β) Αναζήτησης χρήσης υποστηρικτικού υλικού από έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές και γ) Αναζήτησης χρήσης υποστηρικτικού υλικού από έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές με σκοπό τη συμμετοχή σε συνέδρια.

Επίσης, δεν είναι αμελητέα η χρήση των ΤΠΕ από τους διδάσκοντες κατά τη διεξαγωγή της διδασκαλίας, καθώς και ο τρόπος αξιοποίησής τους στη συνεργασία και επικοινωνία με τους φοιτητές. Παράλληλα με τις σύγχρονες παιδαγωγικές μεθόδους διδασκαλίας εφαρμόζονται και νέοι τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών.

7. Η σταθερή ανάπτυξη εταιρικότητας του Πανεπιστημίου με εθνικούς φορείς, ιδρύματα, οργανώσεις που δραστηριοποιούνται τόσο στο δημόσιο, όσο και στον ιδιωτικό τομέα, με σκοπό τη διάχυση των αποτελεσμάτων της έρευνας και την προώθηση και ανάπτυξη της κοινωνικής παρέμβασης σε τομείς όπου σχεδιάζεται, οργανώνεται και εφαρμόζεται η Κοινωνική Πολιτική και η Εκπαιδευτική Πολιτική, αντίστοιχα.

---

²⁹ 1. Εκπαιδευτικά Προγράμματα και Υλικό: Τυπική, Ατυπη και Από Απόσταση Εκπαίδευση (Συμβατικές και e-Μορφές)
2. Θεσμοί και Πολιτικές Υγείας
3. Κοινωνικές Διακρίσεις, Μετανάστευση και Ιδιότητα του Πολίτη

Από την παρουσίαση των παραπάνω θετικών στοιχείων του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, συνάγεται ότι το Τμήμα διασφαλίζει αποτελεσματικά τις λειτουργίες του και αναλαμβάνει και υλοποιεί τις δράσεις του με συνέπεια ως προς την αποστολή και τους στόχους που έχει θέσει, με σταθερότητα και χωρίς ασυνέχειες, ενσωματώνοντας στον τρόπο λειτουργίας του άτυπες μορφές ελέγχου και αξιολόγησης της εκπαιδευτικής του δραστηριότητας. Στο πλαίσιο αυτό το Τμήμα φαίνεται να εξετάζει, επανεξετάζει και επαναπροσδιορίζει την εκπαιδευτική του δραστηριότητα με γνώμονα α) την παροχή γνώσεων και την εμπάθουση στα δύο ξεχωριστά επιστημονικά πεδία αναφοράς (Κοινωνική Πολιτική και Εκπαιδευτική Πολιτική), όπως και στις αλληλεπιδράσεις τους, β) την ισόρροπη ανάπτυξη των δύο κατευθύνσεων του Τμήματος στο Πρόγραμμα Σπουδών, γ) την αποτύπωση τους στο Πτυχίο του Τμήματος, μεριμνώντας με αυτό τον τρόπο και για τη θεσμική κατοχύρωση των επαγγελματικών προοπτικών των φοιτητών, γεγονός που σήμερα φαίνεται να επιδιώκεται στην πράξη με το σχετικό σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος που βρίσκεται σε διαβούλευση.

Αυτά τα πολύ σημαντικά στοιχεία, που αναδεικνύουν τον προσανατολισμό της εκπαιδευτικής δράσης και συνάδουν με τη στελέχωση του Τμήματος με έγκριτα και διεθνώς αναγνωρισμένα μέλη ΔΕΠ και το άνοιγμά του σε ένα πολυεπίπεδο φάσμα εταιρικότητας εντός της ελληνικής κοινωνίας, σηματοδοτούν, εν τέλει, το διάβημα προόδου του Τμήματος.

Αδύναμα σημεία της ανάπτυξης του Τμήματος που χρήζουν άμεσων βελτιωτικών παρεμβάσεων

Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι αυτά τα θετικά επιτεύγματα του Τμήματος υλοποιήθηκαν σε συνθήκες όχι πάντα ευνοϊκές, δεδομένου ότι το εν λόγω Τμήμα συστάθηκε και αναπτύχθηκε, σε ένα νεοϊδρυθέν Πανεπιστήμιο, το οποίο διοικούνταν από μια διορισμένη διοίκηση μέχρι το Δεκέμβριο του 2009. Κατά τη διάρκεια αυτής της χρονικής περιόδου, το Πανεπιστήμιο δεν κατόρθωσε να διαμορφώσει ένα μοντέλο διαχείρισης ικανό να οδηγήσει στη θεμελίωση ενός στρατηγικού μοντέλου για την ανάπτυξη του ιδρύματος. Αντίθετα, η ελλειμματικότητα στην ιεράρχηση ακαδημαϊκών και διαχειριστικών προτεραιοτήτων οδήγησαν στη δημιουργία

προβλημάτων στα συστήματα επικοινωνίας και διαχείρισης με την κεντρική διοίκηση του ιδρύματος, προβλήματα που με τη σειρά τους δεν επέτρεψαν στο ίδρυμα να αναπτύξει στρατηγικές και εργαλεία «πλοήγησης», τα οποία να τυγχάνουν της εσωτερικής συναίνεσης των συντελεστών του ιδρύματος.

Οι προαναφερθείσες ελλείψεις με τον εκ των πραγμάτων περίπλοκο και προβληματικό τρόπο διοίκησης ενός ιδρύματος από μια διορισμένη αρχή επέφεραν μια σειρά από δυσλειτουργίες, οι οποίες έπληξαν και τη λειτουργία του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, όσον αφορά α) στην παραμονή των νεοεισαχθέντων φοιτητών στο Τμήμα³⁰, β) στην ανάπτυξη των υποδομών, γ) στο συντονισμό παροχής υπηρεσιών του Τμήματος (εκπαιδευτικών και τεκμηρίωσης, μέριμνας και φροντίδας, διασύνδεσης και επαγγελματικών προοπτικών κλπ) μέσω των Επιτροπών, δ) στη διαμόρφωση μιας στρατηγικής ανάπτυξης της έρευνας με τη συγκρότηση ερευνητικών εργαστηρίων και σχεδιασμού και υλοποίησης ερευνητικών προγραμμάτων. Τα προαναφερθέντα στοιχεία αναγνωρίζονται ως αδύναμα σημεία στην ανάπτυξη του Τμήματος, τα οποία χρήζουν προσοχής και άμεσης παρέμβασης που να προσβλέπει στα εξής:

1. Περαιτέρω διεκδίκηση μιας οριστικής νομοθετικής ρύθμισης από το ΥΠΔΒΜΘ του ζητήματος εκροής των νεοεισαχθέντων φοιτητών στο αντίστοιχο Τμήμα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.
2. Βελτίωση της φοιτητικής ζωής με την αναζήτηση και διαμόρφωση χώρων, οι οποίοι θα διευκολύνουν την καθημερινότητα των φοιτητών και θα ευνοήσουν την ανάπτυξη συλλογικών δραστηριοτήτων (πολιτισμικών, ψυχαγωγικών, εκπαιδευτικών). Η διαμόρφωση ενός χώρου που θα μπορούσε να λειτουργήσει σαν «φοιτητικό στέκι» θα διευκόλυνε την παραμονή των φοιτητών στο Πανεπιστήμιο, όταν υπάρχουν κενά μεταξύ των μαθημάτων, θα επέτρεπε τη σύσφιξη των κοινωνικών δεσμών των φοιτητών και την ανάπτυξη των πρωτοβουλιών για την οργάνωση συλλογικών δραστηριοτήτων και, ενδεχομένως, θα καθιστούσε πιο ελκυστική τη μόνιμη διαμονή τους στην Κόρινθο. Ανοικτό παραμένει, επίσης, και το

---

³⁰ Υπενθυμίζεται ότι ένας πολύ σημαντικός αριθμός νεοεισαχθέντων φοιτητών κάθε χρόνο μετακινείται μέσω της μετεγγραφής στο αντίστοιχο Τμήμα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

θέμα της στέγασης των φοιτητών, όπως και η διαμόρφωση χώρων για αθλητικές εγκαταστάσεις.

3. Παροχή κινήτρων στους φοιτητές που εκδηλώνουν ενδιαφέρον για συμμετοχή στο πρόγραμμα Erasmus με τη χορήγηση υποτροφιών, οι οποίες να επιτρέπουν την οικονομική υποστήριξη των φοιτητών για το αυξημένο κόστος διαμονής τους σε άλλη χώρα, όπως και η διαμόρφωση ευνοϊκότερων όρων αντιστοίχισης των μαθημάτων που θα παρακολουθούν στο εξωτερικό με τα μαθήματα του Τμήματος, μέσω του συστήματος των πιστωτικών μονάδων.

3. Περαιτέρω ανάπτυξη δράσεων για τις επαγγελματικές προοπτικές των πτυχιούχων φοιτητών και εξοικονόμηση κονδυλίων για τη χορήγηση υποτροφιών για μεταπτυχιακές σπουδές.

4. Σύσταση ερευνητικών εργαστηρίων και διαμόρφωση μιας στρατηγικής σχεδιασμού, οργάνωσης και ανάπτυξης της έρευνας εντός του Τμήματος, αξιοποιώντας το φοιτητικό δυναμικό και, κυρίως, τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες. Χρήζει ιδιαίτερης προσοχής το γεγονός ότι το ιδιαίτερα σημαντικό ερευνητικό έργο των μελών ΔΕΠ έχει παραχθεί υπό τη σκέπη άλλων ιδρυμάτων και φορέων.

5. Περαιτέρω ανάπτυξη των διαπανεπιστημιακών σχέσεων με ιδρύματα του εξωτερικού, η οποία δεν θα επαφίεται αποκλειστικά στις προσωπικές επαφές και διασυνδέσεις των μελών της σχετικής επιτροπής του Τμήματος.

6. Διάβημα συντονισμού των δράσεων ανάμεσα στις Επιτροπές του Τμήματος και στην κεντρική διοίκηση του Πανεπιστημίου (βλέπε ανάλυση του έργου της Επιτροπής Διασύνδεσης των πτυχιούχων και της Επιτροπής Βιβλιοθήκης).

7. Εξέλιξη της δράσης τεκμηρίωσης με τη διαμόρφωση μιας ενιαίας βιβλιοθήκης για τα δύο Τμήματα Κοινωνικών Επιστημών της Κορίνθου, που θα στοχεύει στην καλύτερη εξυπηρέτηση του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών και την εξοικονόμηση οικονομικών πόρων και ανθρώπινου δυναμικού.

8. Περαιτέρω βελτίωση των συστημάτων επικοινωνίας και διάχυσης πληροφοριών για τις δράσεις του Τμήματος με τον εμπλουτισμό και τη συνεχή ανανέωση της ιστοσελίδας με πληροφορίες που αφορούν στις εκπαιδευτικές, πλέον, δράσεις του

Προγράμματος Σπουδών καθώς και τη δημιουργία συνδέσμων (links) με οργανώσεις, φορείς και ιδρύματα, με τα οποία το Τμήμα βρίσκεται σε συνεργασία.

Προοπτικές ανάπτυξης του Τμήματος

Είναι αναμφισβήτητο γεγονός ότι στην ολιγόχρονη διάρκεια λειτουργίας του Τμήματος πραγματοποιήθηκαν σημαντικά επιτεύγματα, όπως επίσης είναι αναμφισβήτητο ότι υπάρχουν αδυναμίες, οι οποίες χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής. Με μια πρώτη ματιά το στοίχημα για το Τμήμα παρουσιάζεται να είναι προφανές: να διατηρήσει και να εξελίξει τα επιτεύγματα αντιμετωπίζοντας συνάμα τις αναδεικνυόμενες αδυναμίες. Ωστόσο, η συνθετότητα της περαιτέρω εξέλιξης του Τμήματος επιβάλλει την επανεξέταση των μέχρι τώρα δεδομένων της λειτουργίας του καθώς και τη λήψη αποφάσεων, προκειμένου να ανταποκριθεί στη νέα συγκυρία διαμορφώνοντας μια στρατηγική πορεία ανάπτυξης.

Ήδη αναφέρθηκε ότι η πορεία συγκρότησης και ανάπτυξης του Τμήματος έγινε σε δυσμενείς θεσμικές και οικονομικές συνθήκες υπό την απουσία ενός συντονιστικού πλαισίου σε επίπεδο ιδρύματος. Κάτω από αυτές τις συνθήκες το έργο που επιτεύχθηκε είναι πράγματι εξαιρετικό, αν αναλογιστεί κανείς ότι έγινε στη βάση «εθελοντικών» ατομικών ή συλλογικών ενεργειών, στηριζόμενων στην «καλή θέληση» και «αφοσίωση» των εμπλεκόμενων μελών ΔΕΠ και του Διοικητικού προσωπικού, όπως και στον «ευφυή» τρόπο διαχείρισης. Ωστόσο, το Τμήμα βρίσκεται σε μια αποφασιστική καμπή της αναπτυξιακής πορείας του, αφενός μεν γιατί το διαμορφούμενο θεσμικό περιβάλλον αναδεικνύει νέα διακυβεύματα και νέους ρόλους για τη λειτουργία του Τμήματος ως Ακαδημαϊκής μονάδας, αφετέρου δε γιατί το ίδιο το Τμήμα, ολοκληρώνοντας σε πολύ μεγάλο βαθμό τη διαδικασία στελέχωσης του, περνά από τη φάση της συγκρότησης στη φάση της ουσιαστικής ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να ιεραρχήσει τις προτεραιότητες του σε βραχυπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο επίπεδο, με συγκεκριμένους επιδιωκόμενους στόχους και δράσεις, οι οποίες θα του επιτρέψουν αφενός μεν να περιχαράξει τη θέση του στο εθνικό και διεθνές ακαδημαϊκό περιβάλλον, αφετέρου να παράγει και να προάγει μια εκπαιδευτική πολιτική της λειτουργίας του Τμήματος

εξετάζοντας και επανεξετάζοντας τους προσανατολισμούς του, κάνοντας επιλογές και λαμβάνοντας αποφάσεις μέσα από τις κριτικές και αναστοχαστικές αξιολογήσεις της λειτουργίας του. Αυτή η πολιτική δεν θεμελιώνεται μόνο σε μια μονοσήμαντη διαχειριστική λογική, αλλά σε μια λογική όπου οι επιλογές και οι αποφάσεις είναι προϊόν αναστοχασμού του αξιακού κοινωνικού συστήματος πάνω στο οποίο εδράζονται.

Η επιδίωξη μιας τέτοιας πολιτικής προϋποθέτει συνάμα δυο πράγματα : α) τη διαμόρφωση ενός προτάγματος, δηλαδή των βλέψεων που το Τμήμα προτίθεται να ακολουθήσει στην πορεία εξέλιξής του και β) τη διαμόρφωση ενός προγράμματος, δηλαδή ενός προγραμματισμού μέσω του οποίου εξειδικεύονται οι βλέψεις σε στρατηγικές και σε πρακτικές, όπως και το χρονοδιάγραμμα εκτύλιξής τους.

Συγκεκριμένα το Τμήμα θα πρέπει να οδηγηθεί:

α) στη σταθεροποίηση του αριθμού των νεοεισαχθέντων φοιτητών και ενδεχομένως στην επανεξέταση του ζητήματος αύξησης των προσφερόμενων θέσεων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών.

β) στην ανάπτυξη μιας πολιτικής για την οργάνωση της πανεπιστημιακής ζωής με την επιδίωξη μιας, όσο το δυνατόν, διευρυμένης συναίνεσης των φοιτητών, προκειμένου να ρυθμιστούν τα προβλήματα της καθημερινότητας και να επιτευχθεί η καλλιέργεια της υπευθυνότητας των φοιτητών σχετικά με τις δράσεις που τους αφορούν.

γ) στον καθορισμό δράσεων που θα επιτρέψουν την ανάπτυξη της έρευνας εντός του Τμήματος μέσω συνεργασιών με εθνικά και διεθνή ιδρύματα σε βραχυπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο επίπεδο.

Είναι γεγονός ότι η επίτευξη των παραπάνω απαιτεί μια αξιοποίηση του πορίσματος αυτού από τους θεσμικούς αποδέκτες της εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος, καθώς και τη σύναψη συναινετικών βελτιωτικών ενεργειών και δράσεων μεταξύ των θεσμικών αποδεκτών και των συντελεστών του Τμήματος.

Παράλληλα με αυτό, η επίτευξη της περαιτέρω εξέλιξης του Τμήματος συνάδει με τη σφυρηλάτηση δεσμών μεταξύ των συντελεστών του Τμήματος, ικανών να προάγουν συλλογικές ενέργειες και δράσεις, όπου ο καθένας θα βρει το όφελός του στη νοηματοδότηση και πραγμάτωση των εν λόγω ενεργειών και δράσεων.

Βιβλιογραφικές αναφορές

Ardoino J & Berger G., 1989, *D'une évaluation en miettes à une évaluation en actes – Le cas des universités*, Paris : Matrice ANDSHA

Ardoino J & Berger G., 1986, L'évaluation comme interprétation in *POUR*, No 107, p.120-127

Dubois, P., 1998 Evaluation et auto-évaluation des universités en Europe. Rapport final EVALUE, Communauté Européenne

Marchman Andersen, Landes et al, 2011, Les Chercheurs sont prisonniers d'une course à la publication in *Le Monde*,
http://www.lemonde.fr/idees/article/2011/01/21/les-chercheurs-sont-prisonniers-d-une-course-a-la-publication_1468155_3232.html

Potocki Malicet, D, 2001, Les défis de l'évaluation des enseignements dans les Universités in Demailly L (ed,) *Evaluer les politiques éducatives*, Bruxelles : De Boeck Université : p95-110

Κλάδης Δ, (χχ) *Παρουσίαση της πορείας ανάπτυξης του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής* σε ημερίδα που διοργάνωσε ο Σύλλογος Μελών ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Επίσημα και Νομοθετικά κείμενα

Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση. (2007α). *Ενημερωτικό Φυλλάδιο (3^η Έκδοση)*. Ανάκτηση 12/4/2010 από
<http://www.hqaa.gr/data1/Enimerotiko ADIP-v3.doc>

Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση. (2007β)
Οδηγός Εφαρμογής της διαδικασίας Εσωτερικής Αξιολόγησης(1^η Έκδοση). Ανάκτηση 12/04/2010 από
<http://www.hqaa.gr/data1/odigosEfarmogis-esot-aksiologisis-v1.pdf>

Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση. (2007γ) *Ανάλυση κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων (2^η έκδοση)* Ανάκτηση 12/04/2010 από
<http://www.hqaa.gr/idex.php?option=com-content&view=article&id=96%A2009-11-19-10-52-31&catid=70%3A112&lang=e1>

Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση. (2008). *Έκθεση πεπραγμένων της Αρχής Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση για τα έτη 2006-2007*. Ανάκτηση 14/03/2010 από

<http://www.hqaa.gr/idex.php?option=com-content&view=article&id=81%3A411&catid=76%3A411&Itemid=182&lang=el>
Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση. (2009α) *Οδηγίες για τη σύνταξη «Ετήσιων Απογραφικών Εκθέσεων» Τμημάτων και «Εσωτερικών Εκθέσεων» ΑΕΙ* Ανάκτηση 16/04/2010 από <http://www.hqaa.gr/data1/ADIP> egkyklios-pros MODIP-kai Tmimata pdf

Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση. (2009β) *Έκθεση για την ποιότητα της ανώτατης εκπαίδευσης. Έτος 2008*. Ανάκτηση 14/03/2010 από <http://www.hqaa.gr/data1/index.php?option=com-content&view=article&id=81%3A411&catid=76%3A411&Itemid=182&lang=el>

Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση. *Η διασφάλιση της ποιότητας στον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης*. Ανάκτηση 20/4/2010 από <http://www.hqaa.gr/data1/index.php?option=com-content&view=article&id=95%3A2009-11-19-10-34-17&catid=69%3A111&lang=el>

Διασφάλιση της ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων- Παράρτημα Διπλώματος Νόμος 3374 (ΦΕΚ 189^{Α'} /2005)

Ετήσια Απογραφική Έκθεση του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής για το έτος 2009-2010

Ίδρυση Σχολών και Τμημάτων στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου Προεδρικό Διάταγμα 118/2003 (ΦΕΚ 102, τεύχος Α')

Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου για τη δομή και λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων Νόμος 3549 (ΦΕΚ Α' 69/07)

Λειτουργία Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών στο Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής ΥΑ Β7/24875/16.4.07 (ΦΕΚ 624Β')

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

**Παράρτημα Ι:
Παρουσίαση του
Επιστημονικού Έργου των μελών ΔΕΠ**

**Επιστημονικό Έργο των Μελών ΔΕΠ του Τμήματος Κοινωνικής και
Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
(2004/5 – 2009/10)**

Κλάδης Διονύσης

Βιβλία – Μονογραφίες:

1. Διονύσης Κλάδης, Γιάννης Πανούσης: “Ο Νόμος Πλαίσιο για τα Πανεπιστήμια”, όγδοη έκδοση, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα, Απρίλιος 2009, σελίδες 761

Εργασίες σε Διεθνή Περιοδικά και Διεθνή Συνέδρια

1. Συμμετοχή σε Διεθνές Συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στην πόλη Rogaška Slatina της Σλοβενίας στις 5 και 6 Δεκεμβρίου 2008 από την Εθνική Φοιτητική Ένωση Σλοβενίας με τίτλο “Financing higher education and university governance: New challenges in the scope of the Bologna Process”. Παρουσίαση εισήγησης με θέμα: “University governance in the Bologna Process: Democracy versus efficiency?”
2. Συμμετοχή στην 20ή Ετήσια Conference της European Association of International Education και συγκεκριμένα στην εναρκτήρια εκδήλωση στις 11 Σεπτεμβρίου 2008, ως μέλος του panel προσωπικοτήτων που είχαν κληθεί να σχολιάσουν την κεντρική εισήγηση του Υπουργού Παιδείας της Φλαμανδικής Κοινότητας του Βελγίου με θέμα “Bologna 2020”
3. Συμμετοχή στο Διεθνές Συνέδριο που οργανώθηκε στο Στρασβούργο στις 9 και 10 Σεπτεμβρίου 2008 από τη Γαλλική Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο “Quality Assurance in Universities and Higher Education Institutions in Europe”. Παρουσίαση της σύνοψης των αποτελεσμάτων του συνεδρίου με την ιδιότητα του ενός εκ των δύο rapporteurs
4. Συμμετοχή, με την ιδιότητα του ειδικού-εμπειρογνώμονα του Συμβουλίου της Ευρώπης, σε Συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στο Βελιγράδι στις 10 και 11 Ιουλίου 2008 με τίτλο “Self-evaluation in higher education institutions” στο

- πλαίσιο κοινού project της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Συμβουλίου της Ευρώπης για την ενίσχυση των μεταρρυθμίσεων στην ανώτατη εκπαίδευση της Σερβίας. Παρουσίαση δύο εισηγήσεων με θέματα: “European Standards and Guidelines for Internal Quality Assurance” και “Experiences of self-evaluation: The case of Greece”
5. Συμμετοχή, με την ιδιότητα του εκπροσώπου της EUA, σε Συνέδριο του United Kingdom Council for Graduate Education (UKCGE), που πραγματοποιήθηκε στο Πανεπιστήμιο του Εδιμβούργου από 2 έως 4 Ιουλίου 2008 με τίτλο “Impact of Bologna on Doctoral Education in Europe”. Παρουσίαση εισήγησης με θέμα: “Quality assurance in doctoral education in Europe: The perspective of EUA”
  6. (www.ukcge.ac.uk:80/events/pastevents/ec08.htm)
  7. Συμμετοχή στο IB΄ Διεθνές Συνέδριο της Παιδαγωγικής Εταιρίας Ελλάδας που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα (14-16 Δεκεμβρίου 2007) με γενικό τίτλο “Πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση”. Παρουσίαση εισήγησης με θέμα: “Πρόσβαση στην ανώτατη εκπαίδευση και Διαδικασία της Μπολόνιας”
  8. Συμμετοχή σε Διεθνές Συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στην πόλη Rogaška Slatina της Σλοβενίας από 30 Νοεμβρίου έως 1 Δεκεμβρίου 2007 από την Εθνική Φοιτητική Ένωση Σλοβενίας με τίτλο “Quality Higher Education: Here, There, Anywhere? Developing External Quality Assurance”. Παρουσίαση εισήγησης με θέμα: “Key Preconditions for External Quality Assurance: ‘Institutional - Internal – Culture’”
  9. Συμμετοχή, με την ιδιότητα του εκπροσώπου της EUA, σε Συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στην πόλη Struga της ΠΓΔΜ στις 20 και 21 Σεπτεμβρίου 2007 από το University St. Kliment Ohridski της ΠΓΔΜ στο πλαίσιο project του Προγράμματος Tempus με τίτλο “Upgrading of a system for quality assessment and quality assurance at the University St. Kliment Ohridski”. Παρουσίαση εισήγησης με θέμα: “Quality at the institutional level: Lessons learned from EUA’s programmes”
  10. Συμμετοχή σε Διεθνές Σεμινάριο που οργανώθηκε από το University of Ljubljana στις 4 και 5 Απριλίου 2007 με τίτλο “Current status of the Bologna

Process”. Παρουσίαση δύο εισηγήσεων με θέματα: “Implementing Bologna Process and the Trends V Project” και “Public/state versus private in higher education: the case of Greece”

11. Συμμετοχή σε Διεθνές Σεμινάριο που οργανώθηκε από το Complutense University της Μαδρίτης την 1η Μαρτίου 2007 με τίτλο “European Higher Education Area: Updates and perspectives”. Παρουσίαση εισήγησης με θέμα: “The social dimension of the European Higher Education Area”
12. Συμμετοχή στο ετήσιο Σεμινάριο του Magna Charta Observatory που οργανώθηκε στη Μπολόνια (14 Σεπτεμβρίου 2006) με τίτλο “Political Approaches to University Identity”. Συμμετοχή με παρέμβαση σε ένα από τα panels. Δημοσίευση της παρέμβασης στο “The politics of European university identity”, Proceedings of the Seminar of the Magna Charta Observatory, 14 September 2006, Bononia University Press, December 2006, σελίδες 144-149
13. Συμμετοχή στο 15ο Ετήσιο Συνέδριο που οργανώθηκε από το European Access Network (EAN) στη Θεσσαλονίκη (30 Αυγούστου – 2 Σεπτεμβρίου 2006) με τίτλο “The Social Role of Universities: Reaching Out to the Community”. Παρουσίαση μίας εκ των κεντρικών εισηγήσεων με θέμα “The Social Dimension of the Bologna Process after Bergen and its wider implications”
14. Συμμετοχή στο Συνέδριο που οργανώθηκε από το Υπουργείο Παιδείας της Γαλλίας στο Παρίσι (27-28 Ιανουαρίου 2005) με τίτλο “The social dimension of the European Higher Education Area and world-wide competition” στο πλαίσιο της Διαδικασίας της Μπολόνιας. Παρουσίαση μίας από τις κεντρικές εισηγήσεις με θέμα “Which social dimension for the European Higher Education Area?”

Εργασίες σε Ελληνικά Περιοδικά και Ελληνικά Συνέδρια

1. Διονύσης Κλάδης: “Πρόσβαση στην ανώτατη εκπαίδευση και Διαδικασία της Μπολόνιας”, άρθρο στο “Πρακτικά του ΙΒ΄Διεθνούς Συνεδρίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος ‘Πρόσβαση στην τριτοβάθμια

εκπαίδευση””, Δ. Χατζηδημού, Ε. Ταρατόρη, Χ. Βιτσιλάκη, Κ. Χατζηδημού (επιμ.), Εκδόσεις Ατραπός, Αθήνα, 2008

2. Διονύσης Κλάδης: “Ο Ευρωπαϊκός Χώρος Ανώτατης Εκπαίδευσης μετά το Μπέργκεν και οι επιδράσεις στο ελληνικό πανεπιστήμιο”, άρθρο στο “Η Μεταρρύθμιση του Ελληνικού Πανεπιστημίου”, Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2007

Ερευνητικά πορίσματα

Απλή συμμετοχή στα εξής προγράμματα:

1. Ερευνητικό πρόγραμμα της European University Association (EUA) για τη σύνταξη των ανά διετία εκθέσεων αποτίμησης της πορείας υλοποίησης των στόχων της Διαδικασίας της Μπολώνιας στα Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια (Trends IV, Trends V, Trends 2010). Διάρκεια 2004 μέχρι σήμερα.
2. Ερευνητικό πρόγραμμα της European University Association (EUA) για τη μελέτη των χαρακτηριστικών των προγραμμάτων επιπέδου Masters στην Ευρώπη. Διάρκεια 6 μήνες (2008-2009)
3. Κοινό πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Συμβουλίου της Ευρώπης με αντικείμενο “Strengthening Higher Education Reforms in Serbia”. Διάρκεια 6 μήνες (2008)
4. Κοινό πρόγραμμα (University of Ljubljana, University of the Peloponnese, University of Prishtina) με αντικείμενο “Promoting the Bologna Process in Kosovo”. Διάρκεια 12 μήνες (2006-2007).
5. Πρόγραμμα του Συμβουλίου της Ευρώπης για την κατάρτιση ενός προτύπου εσωτερικού κανονισμού για τα Πανεπιστήμια της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης. Διάρκεια 12 μήνες (2005).

Κοντιάδης Ξενοφών

Βιβλία μονογραφίες

1. Δημόσιο δίκαιο και δίκαιο κοινωνικής ασφάλισης στην πράξη.(431 σελ., εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2010).

2. Ελλειμματική δημοκρατία. Κράτος και κόμματα στη σύγχρονη Ελλάδα.(289 σελ., εκδ. Ι. Σιδέρη, Αθήνα 2009).
3. Δεσμευμένοι συνδυασμοί και Σύνταγμα. Ερμηνευτικές αποσαφηνίσεις της ισχύουσας εκλογικής νομοθεσίας (Πρόλογος του καθηγητή Δημήτρη Θ. Τσάτσου).(σε συνεργασία με τον Ανδρέα Λοβέρδο, 49 σελ. εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2008).
4. Σύνταγμα και Ερμηνεία. Η συμβολή του Δημήτρη Τσάτσου.(σε συνεργασία με τους Χ. Ανθόπουλο, Γ. Κατρούγκαλο και Γ. Τασόπουλο, 166 σελ., εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2008).
5. Η αναδιάρθρωση της κοινωνικής διοίκησης σε τοπικό επίπεδο.
6. Ξ.Ι. Κοντιάδης, Θ.Ν. Τσέκος (σε συνεργασία με την Ευγενία Μπιτσάνη και τον Νίκο Καλατζή, 259 σελ., φιλοξενήθηκε στη σειρά του Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2008).
7. Εισαγωγή στην κοινωνική διοίκηση και τους θεσμούς κοινωνικής προστασίας.(236 σελ., εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2008).
8. Δημοκρατία, Κοινωνικό Κράτος και Σύνταγμα στην ύστερη νεωτερικότητα (Πρόλογος του καθηγητή Κωνσταντίνου Τσουκαλά).
9. (404 σελ., φιλοξενήθηκε στη σειρά του Κέντρου Θεσμικών Μεταρρυθμίσεων, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2006).
10. Μεταρρύθμιση του κοινωνικού κράτους και τοπική αυτοδιοίκηση. Συντονισμός και δικτύωση των δομών κοινωνικής πολιτικής σε τοπικό επίπεδο (Πρόλογος του καθηγητή Ευάγγελου Βενιζέλου). (σε συνεργασία με τον Δημήτρη Απίστουλα, 284 σελ., φιλοξενήθηκε στη σειρά του Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2006).
11. Verso il Costituzionalismo del Rischio (Πρόλογος του καθηγητή Michele Carducci).(50 σελ., φιλοξενήθηκε στη σειρά «Costituzionalismi Difficili», εκδ. Pensa Editore, Lecce 2005).

12. Σύγχρονες προκλήσεις στην πολιτική υγείας. Τέσσερις κρίσιμες νομοθετικές παρεμβάσεις (Πρόλογος του καθηγητή Κώστα Στεφανή).(σε συνεργασία με τον Δρ. Κυριάκο Σουλιώτη, 312 σελ., εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2005).
13. Φαρμακευτική πολιτική στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Λειτουργία της αγοράς και ρυθμιστικό πλαίσιο (Πρόλογος του καθηγητή Δημήτρη Θ. Τσάτσου). (σε συνεργασία με τη Χριστίνα Γκόλνα και τον Κυριάκο Σουλιώτη, 303 σελ., εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2005).
14. Συνταγματικές εγγυήσεις και θεσμική οργάνωση του συστήματος κοινωνικής ασφάλειας.(567 σελ., εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2004).

Εργασίες σε Διεθνή Περιοδικά και Διεθνή Συνέδρια

1. The Democratic Principle as an Organisational Basis of the European Union.

στον τόμο: Julia M. White (Ed.), Redefining Europe: Federalism and the Union of European Democracies, e-book, Inter - Disciplinary Press 2005, <http://www.inter-disciplinary.net/publishing/idp/eBooks/redeurindex.htm>
Επίσης στον τόμο: J. Drew (Ed.), Redefining Europe, Amsterdam-New York 2005, σελ. 59-75.
2. La revisione della Costituzione greca e il neo-costituzionalismo del rischio.

στο ιταλικό περιοδικό Diritto Pubblico Comparato ed Europeo, II/2005, σελ. 559-568.
3. Neue Grundrechte in der Risikogesellschaft. Probleme der Verfassungstheorie am Beispiel der revidierten griechischen Verfassung.
στο γερμανικό περιοδικό Jahrbuch des Öffentlichen Rechts, τεύχος 53/2005, σελ. 27-43.
4. Measures to enhance independence and efficiency of the Judicial System. Comparative remarks from EU countries with focus on the example of Greece.

(σε συνεργασία με Μ. Μουσμώτη), στον τόμο: G. Kalajdziev (Ed.), Strengthening the independence and efficiency of the Judiciary, Balkan Human Rights Network, Σκόπια-Σεράγεβο 2005, σελ. 11-24.

5. Social Rights in the Draft Constitutional Treaty.

στον τόμο: I. Pernice/M. Poiares Maduro (Eds.), A Constitution for the European Union: First Comments on the 2003 - Draft of the European Convention, εκδ. Nomos Verlagsgesellschaft, Baden-Baden 2004, σελ. 59-74.

Επίσης δημοσιεύθηκε στο Δικαιώματα του Ανθρώπου, τεύχος 20/2003, σελ. 1081-1106.

6. Der Beitrag Griechenlands zur europäischen Rechtskultur: der verfassungsrechtliche Umweltschutz.

(σε συνεργασία με τον Κ. Χρυσόγονο), στο γερμανικό περιοδικό Jahrbuch des Öffentlichen Rechts, τεύχος 52/2004, σελ. 21-41.

7. Methodological principles of constitutional revision based on overlapping consensus.

στο ισπανικό περιοδικό Anuario Iberoamericano de Justicia Constitucional 8/2004, σελ. 85-102.

8. The relationship between political parties and independent authorities: Tension and supplementarity. Theoretical remarks on the basis of the Greek example.

στον τόμο: Francisco Fernandez Segado (ed.), The Spanish Constitution in the European Constitutional Context, εκδ. Dykinson S.L., Madrid 2003, σελ. 1411-14

Επίσης δημοσιεύθηκε στον τόμο: D. Tsatsos/Εν. Venizelos/X. Contiades (Eds.), Political Parties in the 21st Century, εκδ. Sakkoulas, Berliner Wissenschaftsverlag, Bruylant, Athens-Berlin-Brussels 2004, σελ. 115-138.

9. Sports and EC Competition Law: Judicial evolution.
Εισήγηση στο 14ο Παγκόσμιο Συνέδριο Αθλητικού Δικαίου που διοργάνωσε το Ελληνικό Κέντρο Έρευνας Αθλητικού Δικαίου (Ε.Κ.Ε.Α.Δ.) σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα 27-29.11.2008.
10. Constitutional Revision and the European Legal System. Fields of tension between the Greek Constitution and the European legal system.
Εισήγηση στο 7ο παγκόσμιο συνέδριο που διοργάνωσε η International Association of Constitutional Law με θέμα: "Rethinking the boundaries of Constitutional Law", Αθήνα 11-15.6.2007.
11. Tackling poverty and combating social exclusion through social networks and continental mechanism.
Εισήγηση σε διεθνές συνέδριο που διοργάνωσε η International Industrial Relations Association με θέμα: «The changing global labor market», Νέο Δελχί, 19-21.4.2007.
12. Models for combating social exclusion in the countries of Southern Europe based on a case study from Greece.
Εισήγηση σε συνέδριο με θέμα: «Prevention and integration», Roskilde University, 28-29.9.2006.
13. The right to employment as the cornerstone of the European social model.
Εισήγηση στο 14ο παγκόσμιο συνέδριο που διοργάνωσε η International Industrial Relations Association, με θέμα: "Social actors, work organizations and new technologies in the 21st century", Λίμα-Περού 11-14.9.2006.
14. Loyalty of the civil service corps members in constitutional understanding.
Εισήγηση σε διεθνές συνέδριο που διοργάνωσε το πολωνικό Institut of Public Affairs, με θέμα: «Ethics in Public Administration», Βαρσοβία 13.10.2004.
15. Democracy as a Fundamental Principle of the European Union Institutional Order.
Εισήγηση σε διεθνές συνέδριο που διοργανώθηκε από τους Association to

Unite the Democracies, Prague Institute for Global Urban Development και University of Northern Virginia, με θέμα: «Redefining Europe», Κοινοβούλιο της Τσεχίας, Πράγα 26-30.3.2004.

16. Methodological principles of constitutional revision based on overlapping consensus. Εισήγηση στο 6ο Παγκόσμιο Συνέδριο που διοργάνωσε η Διεθνής Ένωση Συνταγματικού Δικαίου, με θέμα: «Constitutionalism: Old Concepts, New Worlds», Santiago de Chile 12-16.1.2004.

Κεφάλαια σε επιστημονικά βιβλία και Συμμετοχή σε συλλογικούς τόμους

1. Το ελληνικό κράτος πρόνοιας και η θεσμική συγκρότηση του Εθνικού Συστήματος Υγείας.
Στον τόμο: *Ξ.Ι. Κοντιάδη/Κ.Ν. Σουλιώτη (επιμ.)*, Θεσμοί και Πολιτικές Υγείας, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2010, σελ. 17-43.
2. Σύνταγμα, πολιτική και δημόσια σφαίρα. Η συμβολή του Δημήτρη Τσάτσου. πρόλογος στον τόμο: *Σπ. Μακρή*, Για μια ριζοσπαστική δημοκρατία. Συνταγματισμός, πολιτεία και πολιτική στο έργο του Δημήτρη Θ. Τσάτσου, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2009, σελ. 25-34.
3. Κομματοκρατία, καταπολέμηση της διαφθοράς και ανεξάρτητες αρχές. στον τόμο: *Α. Μακρυδημήτρη/Λ. Μαρούδα/Μ.-Η. Πραβίτα (επιμ.)*, Σύγχρονες τάσεις στη διοικητική επιστήμη: «Νέα δημόσια διοίκηση», εταιρική κοινωνική ευθύνη και κοινωνία των πολιτών, εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2009, σελ. 3-12.
4. Αόρατα χέρια και κοινωνικά δικαιώματα. Ξαναδιαβάζοντας τα «είδωλα πολιτισμού».
στον τόμο: *Μ. Κούση/Μ. Σαματά/Σ. Κονιόρδου (επιμ.)*, Εξουσία και Κοινωνία. Δωρήματα στον Κωνσταντίνο Τσουκαλά, εκδ. Καστανιώτη, 2010, σελ. 116-129.
5. Το σύγχρονο κράτος πρόληψης και η αναδιοργάνωση των υπηρεσιών δημόσιας υγείας.

στον τόμο: Α. Φιλαλήθη (επιμ.), Υγεία και Νέοι, εκδ. Πανεπιστημίου Κρήτης, Ηράκλειο 2008, σελ. 193-200.

6. Η θεσμική συγκρότηση του κράτους πρόνοιας στο μεσοπόλεμο.
(σε συνεργασία με τον Λέκτορα Κυριάκο Σουλιώτη), δημοσιεύθηκε στον τόμο: Γ. Κυριόπουλου (επιμ.), Δημόσια υγεία και κοινωνική πολιτική: Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και η εποχή του, εκδ. Παπαζήση 2008, σελ. 469-487.
7. Πρόλογος στο βιβλίο της Α. Παπαδοπούλου, Το Γερμανικό Εκλογικό Σύστημα και οι προϋποθέσεις εφαρμογής του, εκδ. Παπαζήση, 2007, σελ. 7-11
8. Democratic participation and rights of immigrants.
στον τόμο: P. Pararas/P. Lambert (Eds.), Annuaire International des Droits de l'Homme, Vol. II, εκδ. Ant. N. Sakkoulas-Bruylant, Bruxelles 2007, σελ. 393-407.
9. Κομματικό σύστημα και συνταγματική πολιτική. Παρατηρήσεις για την πολιτική και τη συνταγματική μηχανική της αναθεωρητικής διαδικασίας.
στον τόμο: Ξ. Κοντιάδη/Χ. Ανθόπουλου (επιμ.), Κρίση του ελληνικού πολιτικού συστήματος, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2008, σελ. 67-95.
Επίσης δημοσιεύθηκε στο περιοδικό Το Σύνταγμα, τεύχος 2/2007, σελ. 303-332.
10. Δημοκρατική συμμετοχή και δικαιώματα των μεταναστών. Μια οριακή περίπτωση ως έναυσμα επανεξέτασης θεμελιωδών εννοιών.
στον τόμο: Ξ. Κοντιάδη/Θ. Παπαθεοδώρου (επιμ.), Η μεταρρύθμιση της μεταναστευτικής πολιτικής, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2007, σελ. 21-50.
11. Οι συνταγματικές εγγυήσεις της πανεπιστημιακής αυτοδιοίκησης ενόψει της μεταρρύθμισης του «νόμου-πλαίσιου» και της αναθεώρησης του άρθρου 16 του Συντάγματος.
στον τόμο: Δ. Κλάδη/Ξ. Κοντιάδη/Γ. Πανούση (επιμ.), Η μεταρρύθμιση του ελληνικού πανεπιστημίου, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2007, σελ. 119-151.

12. Εναλλακτικές εκδοχές μεταρρύθμισης του κράτους πρόνοιας.
στον τόμο: Γ. Σωρηρέλη/Χ. Τσαϊτουρίδη (επιμ.), Κοινωνικά δικαιώματα και κρίση του κράτους πρόνοιας, εκδ. Σαββάλα, Αθήνα 2007, σελ. 56-61.
13. ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΣΑΤΣΟΣ: Μια ζωή για το Δίκαιο - για την Πολιτεία - για την Ευρώπη - για την Πολιτική - για τη Διδασκαλία, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2006, σελ. 33-40.
14. Πεδία έντασης του Συντάγματος με το ευρωπαϊκό νομικό σύστημα. Δικαιοπολιτική προσέγγιση ενόψει της εν εξελίξει συνταγματικής αναθεώρησης.
στον Τιμητικό Τόμο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους – 125 χρόνια, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 2008, σελ. 451-467.
Δημοσιεύθηκε επίσης στο περιοδικό Το Σύνταγμα, τεύχος 4/2006, σελ. 1071-1090.
15. Αποτίμηση της αναθεώρησης του 2001 και προτάσεις για τη νέα αναθεωρητική πρωτοβουλία. Μια συνταγματική στρατηγική για τη σύγχρονη ελληνική πολιτεία.
στον τόμο: Ξ. Κοντιάδη (επιμ.), Πέντε χρόνια μετά τη συνταγματική αναθεώρηση του 2001, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2006, σελ. 11-101.
16. Κοινωνικά δικαιώματα ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων: οι κανονιστικές δεσμεύσεις του κοινού νομοθέτη.
(σε συνεργασία με τον αν. καθηγητή Γιώργο Κατρούγκαλο), στον τόμο: Γ. Ζαϊμάκη/Α. Κανδυλάκη (επιμ.), Δίκτυα κοινωνικής προστασίας, εκδ. Κριτική, Αθήνα 2005, σελ. 373-390.
17. Η Συνταγματική Συνθήκη, η κρίση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ενεργοποίηση των ευρωπαϊκών λαών.
στον τόμο: Ξ. Κοντιαδη (επιμ.), Τα δημοψηφίσματα για το ευρωπαϊκό

Σύνταγμα και ο ρόλος των λαών, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή
2005, σελ. 15-44

Εργασίες σε Ελληνικά Περιοδικά και Ελληνικά Συνέδρια

1. Δημήτρης Θ. Τσάτσος. Στοχαστής της αμφισβήτησης.
Δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «Νομικό Βήμα», Ιούνιος 2010.
2. Δικαστικός ακτιβισμός και αυτοπεριορισμός στη θεμελίωση της επεκτατικής ισότητας. Παρατηρήσεις στις ΑΠ 576/2009 και 638/2009.
Δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «Δικαιώματα του Ανθρώπου», τεύχος 45/2010, σελ. 237-247.
3. Πρωθυπουργικοκεντρική Δημοκρατία και Παίκτες Αρνησικυρίας στη Σύγχρονη Ελλάδα.(σε συνεργασία με τον Σπ. Μακρή), δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «Τετράδια Πολιτικής Επιστήμης» Δημήτρης Θ. Τσάτσος. Στοχαστής της αμφισβήτησης.
Δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «Νομικό Βήμα», Ιούνιος 2010.
4. Δικαστικός ακτιβισμός και αυτοπεριορισμός στη θεμελίωση της επεκτατικής ισότητας. Παρατηρήσεις στις ΑΠ 576/2009 και 638/2009.
5. Δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «Δικαιώματα του Ανθρώπου», τεύχος 45/2010, σελ. 237-247.
6. Πρωθυπουργικοκεντρική Δημοκρατία και Παίκτες Αρνησικυρίας στη Σύγχρονη Ελλάδα.(σε συνεργασία », τχ. 6/2010, σελ. 7-32.
7. Ο κανόνας 6+5 της FIFA και το κοινοτικό δίκαιο. Αναθεωρώντας την απόφαση Bosman.
(σε συνεργασία με τον Μ. Φεφέ), δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «Επισκόπηση Αθλητικού Δικαίου – Lex Sportiva», τχ. 8/2009, σ Δημήτρης Θ. Τσάτσος. Στοχαστής της αμφισβήτησης.
Δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «Νομικό Βήμα», Ιούνιος 2010.

8. Δικαστικός ακτιβισμός και αυτοπεριορισμός στη θεμελίωση της επεκτατικής ισότητας. Παρατηρήσεις στις ΑΠ 576/2009 και 638/2009.
Δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «Δικαιώματα του Ανθρώπου», τεύχος 45/2010, σελ. 237-247.
9. Πρωθυπουργικοκεντρική Δημοκρατία και Παίκτες Αρνησικυρίας στη Σύγχρονη Ελλάδα.(σε συνεργασία με τον Σπ. Μακρή), δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «Τετράδια Πολιτικής Επιστήμης», τχ. 6/2010, σελ. 7-32.
10. Ο κανόνας 6+5 της FIFA και το κοινοτικό δίκαιο. Αναθεωρώντας την απόφαση Bosman.
(σε συνεργασία με τον Μ. Φεφέ), δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «Επισκόπηση. 7-21.ελ. 7-21.
11. Συνταγματική και νομοθετική κατοχύρωση της υποχρέωσης διαπραγμάτευσης για την κατάρτιση συλλογικής σύμβασης εργασίας. Η περίπτωση του τραπεζικού κλάδου.
δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «Νομικό Βήμα», Φεβρουάριος 2010.
12. Η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας. Μεταξύ συνταγματικής μηχανικής και συνταγματικής δεοντολογίας.
δημοσιεύθηκε στο περιοδικό "Δικαιώματα του Ανθρώπου", τεύχος 44/2009.
13. Είναι μια άλλη δημόσια διοίκηση εφικτή;
δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «Θεωρία και Πράξη Διοικητικού Δικαίου», 3/2009, σελ. 276-285.
14. Άσκηση κερδοσκοπικής δραστηριότητας από αλληλοβοηθητικά σωματεία.

(σε συνεργασία με τον Γ. Μπαμπέτα), δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «Ελληνική Δικαιοσύνη», τεύχος 1/2009, σελ. 41-62.
15. Εις μνήμην Αντωνίου Ι. Πετρόγλου Εφημερίδα Διοικητικού Δικαίου, 1/2008, σελ. 5-6.

16. Δεσμευμένοι συνδυασμοί και Σύνταγμα. Ερμηνευτικές αποσαφηνίσεις της ισχύουσας εκλογικής νομοθεσίας.
(σε συνεργασία με τον Α. Λοβέρδο), δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «Δικαιώματα του Ανθρώπου», τεύχος 40/2008, σελ. 1215-1230.
17. Εκδημοκρατισμός των κομμάτων και προκριματικές εκλογές.
(σε συνεργασία με τον Χ. Ανθόπουλο), δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «Το Σύνταγμα», 2/2008, σελ. 303-330.
Δημοσιεύθηκε επίσης στο: ΝΟΜΟΣ - Επιστημονική Επετηρίδα Τμήματος Νομικής Α.Π.Θ., Τόμος ΙΙ/2009, σελ. 259-283.
18. Άρση βουλευτικής ασυλίας.
(σε συνεργασία με τους Δ. Τσάτσο και Σ. Φλογαΐτη), δημοσιεύθηκε στην «Εφημερίδα Διοικητικού Δικαίου», 1/2008, σελ. 139-144.
19. Ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης και η προστασία του περιβάλλοντος: Σκέψεις με αφορμή την απόφαση της Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη επί της καταγγελίας 30/2005 του Ιδρύματος Μαραγκοπούλου.
Περιοδικό Ενέργεια και Δίκαιο, 8/2007, σελ. 11-23.
Επίσης δημοσιεύθηκε στο Περιοδικό «Νομικό Βήμα», 2008, σελ. 1421-1438.
20. Ο «βασικός μέτοχος» και η νέα αιτιολογημένη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Σκέψεις για τα όρια της σύμφωνης με το κοινοτικό δίκαιο ερμηνείας.
(σε συνεργασία με τον Χ. Συνοδινό), Εφημερίδα Διοικητικού Δικαίου, τεύχος 4/2007, σελ. 412-420.
21. Κομματικό σύστημα και συνταγματική πολιτική. Παρατηρήσεις για την πολιτική και τη συνταγματική μηχανική της αναθεωρητικής διαδικασίας.
στον τόμο: Ξ. Κοντιάδη/Χ. Ανθόπουλου (επιμ.), Κρίση του ελληνικού πολιτικού συστήματος;, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2008, σελ. 67-95.
Επίσης δημοσιεύθηκε στο περιοδικό Το Σύνταγμα, τεύχος 2/2007, σελ. 303-332.

22. Δημοκρατική συμμετοχή και δικαιώματα των μεταναστών. Μια οριακή περίπτωση ως έναυσμα επανεξέτασης θεμελιωδών εννοιών.
στον τόμο: Ξ. Κοντιάδη/Θ. Παπαθεοδώρου (επιμ.), Η μεταρρύθμιση της μεταναστευτικής πολιτικής, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2007, σελ. 21-50.
23. Εναλλακτικές εκδοχές μεταρρύθμισης του κράτους πρόνοιας.
στον τόμο: Γ. Σωρηρέλη/Χ. Τσαϊτουρίδη (επιμ.), Κοινωνικά δικαιώματα και κρίση του κράτους πρόνοιας, εκδ. Σαββάλα, Αθήνα 2007, σελ. 56-61.
24. Ο Δημήτρης Τσάτσος ως κοσμοπολίτης συνταγματολόγος
25. ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΣΑΤΣΟΣ: Μια ζωή για το Δίκαιο - για την Πολιτεία - για την Ευρώπη - για την Πολιτική - για τη Διδασκαλία, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2006, σελ. 33-40.
26. Πεδία έντασης του Συντάγματος με το ευρωπαϊκό νομικό σύστημα. Δικαιοπολιτική προσέγγιση ενόψει της εν εξελίξει συνταγματικής αναθεώρησης.
στον Τιμητικό Τόμο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους – 125 χρόνια, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 2008, σελ. 451-467.
Δημοσιεύθηκε επίσης στο περιοδικό Το Σύνταγμα, τεύχος 4/2006, σελ. 1071-1090.
27. Ζητήματα αναθεώρησης του άρθρου 16 του Συντάγματος.
δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα Διοικητικού Δικαίου, τεύχος 4/2006, σελ. 416-422.
28. Συνταγματική αξιολόγηση του προσχεδίου νόμου για την πανεπιστημιακή εκπαίδευση.
Δικαιώματα του Ανθρώπου, τεύχος 31/2006, σελ. 899-919.
29. Αποτίμηση της αναθεώρησης του 2001 και προτάσεις για τη νέα αναθεωρητική πρωτοβουλία. Μια συνταγματική στρατηγική για τη σύγχρονη ελληνική πολιτεία.
στον τόμο: Ξ. Κοντιάδη (επιμ.), Πέντε χρόνια μετά τη συνταγματική

αναθεώρηση του 2001, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2006, σελ. 11-101.

30. Η δικτύωση των κοινωνικών υπηρεσιών και ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης.
στο περιοδικό Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη, εκδ. Διώνικος, τεύχος 1/2006, σελ. 49-66.
31. Κοινωνικά δικαιώματα ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων: οι κανονιστικές δεσμεύσεις του κοινού νομοθέτη.
(σε συνεργασία με τον αν. καθηγητή Γιώργο Κατρούγκαλο), στον τόμο: Γ. Ζαϊμάκη/Α. Κανδυλάκη (επιμ.), Δίκτυα κοινωνικής προστασίας, εκδ. Κριτική, Αθήνα 2005, σελ. 373-390.
32. Η Συνταγματική Συνθήκη, η κρίση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ενεργοποίηση των ευρωπαϊκών λαών.
στον τόμο: Ξ. Κοντιαδη (επιμ.), Τα δημοψηφίσματα για το ευρωπαϊκό Σύνταγμα και ο ρόλος των λαών, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2005, σελ. 15-44.
33. Προβλήματα συνταγματικότητας της νομοθετικής ρύθμισης για τον υπολογισμό της τιμής των φαρμάκων. Σκέψεις επ' ευκαιρία της ΣτΕ (Ολ.) 3633/2004.
Δικαιώματα του Ανθρώπου, τεύχος 25/2005, σελ. 149-167.
34. Το κοινωνικό κράτος πρόληψης ως απάντηση στην κρίση του παραδοσιακού κοινωνικού κράτους. Προς ένα νέο πολιτειολογικό τύπο;
Εφαρμογές Δημοσίου Δικαίου, τεύχος 1/2005, σελ. 1-27.
Επίσης δημοσιεύθηκε στον τόμο: Χ. Ανθόπουλος/Ξ. Κοντιάδης/Θ. Παπαθεοδώρου (επιμ.), Ασφάλεια και δικαιώματα στην κοινωνία της διακινδύνευσης, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2005, σελ. 69-108.
35. Ο Νόμος 612/1977 περί συνταξιοδοτήσεως λόγω γήρατος τυφλών τυγχάνει εφαρμογής για την απονομή δεύτερης σύνταξης γήρατος;

Επιθεώρηση Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλισης, τεύχος 9/561, Σεπτέμβριος 2005, σελ. 641-650.

36. Κοινωνικά δικαιώματα και κοινωνική δράση των ΟΤΑ.
στον τόμο: Κοινωνική πολιτική των ΟΤΑ - Δράσεις κοινωνικής υποστήριξης του ευρύτερου πληθυσμού και των ευπαθών κοινωνικών ομάδων. Πρακτικά Ημερίδας, ΚΕΔΚΕ και ΤΕΔΚ Ν. Μεσσηνίας, Καλαμάτα 2005, σελ. 33-41.
37. Συνταγματικές διαστάσεις της φαρμακευτικής πολιτικής.
στον τόμο: Η αναμόρφωση της φαρμακευτικής πολιτικής. Πρακτικά ημερίδας, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2005, σελ. 43-59.
38. Η διαρχία σε κυβέρνηση και κόμμα ως συνταγματικό πρόβλημα.
Δικαιώματα του Ανθρώπου, τεύχος 24/2004, σελ. 1279-1290.
39. Το κανονιστικό περιεχόμενο των κοινωνικών δικαιωμάτων κατά τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας.
Τιμητικός Τόμος του Συμβουλίου της Επικρατείας - 75 χρόνια, εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2004, σελ. 267-286.
40. Νομική ερμηνευτική και δημόσια διαβούλευση στο συνταγματικό δίκαιο.
στον τόμο: Σύνταγμα - Ελληνική Πολιτεία - Ευρωπαϊκή Συμπολιτεία, Αφιέρωμα στον Δημήτρη Θ. Τσάτσο, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2004, σελ. 265-29
41. Η συνταγματική αναθεώρηση του 2001 και τα θεμελιώδη δικαιώματα: Προς ένα νέο κύμα συνταγματισμού;
στον τόμο: Μ. Τσαπόγα/Δ. Χριστόπουλου (επιμ.), Τα δικαιώματα στην Ελλάδα 1953-2003, Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 2004, σελ. 61-74.
42. Η εικόνα, ο φόβος και το κράτος δικαίου μετά την 11η Σεπτεμβρίου. Μια νέα εποχή;
(σε συνεργασία με τον Δ.Θ. Τσάτσο), επίμετρο στο βιβλίο του Αθ. Παπαϊωάννου, Οι αμερικανοί δικαστές και ο πόλεμος κατά της τρομοκρατίας,

εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2004, σελ. 229-241.

Δημοσιεύθηκε επίσης με τον τίτλο «September 11: The Message, the Fear and the Rule of Law», στον τόμο: Ν. Chomsky et al., *Saudis and Terror. Cross-Cultural Views*, Ghainaa Publications 2005, σελ. 139-151.

43. Η συνταγματική διαρρύθμιση της σχέσης μεταξύ προστασίας του πολιτιστικού περιβάλλοντος και δικαιώματος της ιδιοκτησίας. Σκέψεις με αφορμή το νόμο 3028/2002. στον τόμο: Ε. Τροβά (επιμ.), *Η πολιτιστική κληρονομιά και το δίκαιο*, εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2004, σελ. 95-110.

Επίσης στο ηλεκτρονικό περιοδικό «Νόμος και Φύση», www.nomosphysis.org.gr.

44. Η Ευρώπη σε κρίσιμη καμπή. Εισήγηση στην εκδήλωση του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου - Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου, με τίτλο "Ελλάδα και Ευρώπη τη χρονιά της κρίσης", επ' ευκαιρία της έκδοσης από το Ίδρυμα και τις εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα του βιβλίου του Κ. Μποτόπουλου "Οδηγός για Λισαβόνα. Ταξίδι στο νέο θεσμικό τοπίο της Ευρωπαϊκής Ένωσης", Αθήνα, 22.11.2010

45. Μνημόνιο και κοινωνικά δικαιώματα.

Εισήγηση σε ημερίδα του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών με τίτλο: «Μνημόνιο, Σύνταγμα, Ευρωπαϊκή Συνθήκη και ΕΣΔΑ», Αθήνα 15.6.2010.

46. Οι θεσμικές εξουσιοδοτήσεις και οι αρμοδιότητες άσκησης κοινωνικής πολιτικής και παροχής κοινωνικής φροντίδας στο περιφερειακό και τοπικό κράτος στη χώρα μας και οι σύγχρονες προκλήσεις μεταρρύθμισης.

Εισήγηση στο επιστημονικό συνέδριο του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος, με τίτλο: Κοινωνικό κράτος: Κοινωνική εργασία στο περιφερειακό και τοπικό δίκτυο υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας", Αθήνα 27-29.5.2010.

47. Αρχηγικά κόμματα και νέες μορφές ενδοκομματικής δημοκρατίας. Συνταγματικές και πολιτικές διαστάσεις.
Εισήγηση στο Θ΄ Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Πολιτικής Επιστήμης, με τίτλο "Πολιτικός λόγος και πολιτική επικοινωνία. Θεωρητικές προσεγγίσεις και πολιτική πραγματικότητα", Αθήνα 26-28.5.2010.
48. Σύστημα υγείας και διαφθορά.
Παρέμβαση στο 36ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο, το οποίο διοργανώνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ιατρικής Εταιρείας Αθηνών, Αθήνα 4-8.5.2010.
49. Η προστασία των δικαιωμάτων των ασθενών, η προστασία του ιατρού και η οργάνωση του συστήματος υγείας.
Εισήγηση στο 36ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο, το οποίο διοργανώνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ιατρικής Εταιρείας Αθηνών, Αθήνα 4-8.5.2010.
50. 10 χρόνια «Δικαιώματα του Ανθρώπου».
Εισήγηση στην επιστημονική εκδήλωση η οποία πραγματοποιήθηκε από τις εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα και τον καθηγητή Πέτρο Παραρά, με αφορμή τη συμπλήρωση δέκα ετών έκδοσης του νομικού περιοδικού "Δικαιώματα του Ανθρώπου", Αθήνα 29.4.2010.
51. Πραγματική ή εικονική αυτοδιοίκηση του Πανεπιστημίου; Η πανεπιστημιακή αυτοδιοίκηση μεταξύ κρατικού παρεμβατισμού και διαπλεκόμενων συμφερόντων.
Εισήγηση στο Διεθνές Συνέδριο της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Συλλόγων Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού των ΑΕΙ, με θέμα: «Το Πανεπιστήμιο στον 21ο αιώνα. Όραμα, Προβλήματα και Προοπτικές», Αθήνα 23-25.4.2010.
52. Ζητήματα συμβατότητας του Κανόνα «6+5» της FIFA προς το κοινοτικό δίκαιο.

Εισήγηση σε ημερίδα που διοργανώνει το Ελληνικό Κέντρο Έρευνας Αθλητικού Δικαίου σε συνεργασία με το περιοδικό "Επισκόπηση Αθλητικού Δικαίου - Lex Sportiva", με θέμα: «Οι ενώπιον του ΑΣΕΑΔ αθλητικές διαφορές», Αθήνα 21.4.2010.

53. Νομοθετικές εγγυήσεις της πανεπιστημιακής αυτονομίας, διαφάνειας και λογοδοσίας. Συγκριτικές διαστάσεις.

Εισήγηση στην ημερίδα που διοργάνωσε το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου, το Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου - Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου, με θέμα: «Τι πρέπει να επιτύχει και τι να αποφύγει ο Νόμος Πλαίσιο για την Ανώτατη Εκπαίδευση στην Κύπρο», Κύπρος 16.4.2010.

54. Το μέλλον του Κοινοβουλίου.

Εισήγηση στο Συνέδριο που διοργάνωσε, υπό την αιγίδα της Βουλής των Ελλήνων, το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου - Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου, με θέμα: "Παρόν και Μέλλον του Ελληνικού Κοινοβουλίου. Συνταγματικές και Πολιτικές Διαστάσεις", Αθήνα 17-18.3.2010.

55. Η «κοινωνικότητα» του Συντάγματος. Ερμηνευτικός πλουραλισμός και αμφισβήτηση στο συνταγματικοπολιτικό λόγο του Α.-Ι. Δ. Μεταξά.

Εισήγηση σε συνέδριο που διοργάνωσε το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης, με θέμα: «Πολιτική Επιστήμη: Τάσεις και κατευθύνσεις. Σύγχρονα διακυβεύματα και η συμβολή του Α.-Ι. Δ. Μεταξά», επ' ευκαιρία της ανακήρυξης του Α.-Ι. Δ. Μεταξά σε Επίτιμο Διδάκτορα του Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο 25-27.2.2010.

56. Θεσμοί κοινωνικής πολιτικής και προστασία των κοινωνικών δικαιωμάτων σε διεθνές και εθνικό επίπεδο.

Εισήγηση σε ημερίδα με θέμα: «Η επιρροή του διεθνούς και ευρωπαϊκού δικαίου κοινωνικής ασφάλειας στις συντάξεις», Αθήνα 17.12.2009.

57. Νομαρχιακές δομές συντονισμού, δικτύωσης και υποστήριξης κοινωνικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Εισήγηση σε συνέδριο που διοργάνωσε η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ηρακλείου Κρήτης σε συνεργασία με την Ένωση Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδος, το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Κρήτης και τη Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδας, με θέμα: «Αυτοδιοίκηση και Παιδεία», Ηράκλειο Κρήτης 11-12.12.2009.

58. Δημοκρατία, Σύνταγμα και Ευρώπη.

Έπαινος στον Καθηγητή Δημήτρη Θ. Τσάτσο κατά την τελετή αναγόρευσής του σε Επίτιμο Διδάκτορα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Κόρινθος 4.12.2009.

59. Αναπηρία και κοινωνικός αποκλεισμός.

Εισήγηση στο Πανελλήνιο Διεπιστημονικό Συνέδριο, με τίτλο: «Κοινωνικές Ανισότητες στη σύγχρονη Ελλάδα», το οποίο διοργανώθηκε από το Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα 27-28.11.2009

60. Το νέο μοντέλο παροχής ποιοτικών υπηρεσιών κοινωνικής προστασίας από την αυτοδιοίκηση.

Εισήγηση στο 3ο Συνέδριο Διοικητικών Επιστημόνων το οποίο διοργανώθηκε από το Εργαστήριο Διοικητικών Επιστημών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Αθηνών, το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Αιγαίου, τα Τμήματα Κοινωνιολογίας και Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Κρήτης και το Ελληνικό Ινστιτούτο Διοικητικών Επιστημών, με θέμα: «Διοίκηση και Δημοκρατία: Ποιότητα, Αποτελεσματικότητα, Νομιμοποίηση», Ρέθυμνο 8-10.10.2009.

61. Ελλειμματική Δημοκρατία – Η περίπτωση της Ελλάδας.

Εισήγηση σε συνέδριο που διοργανώνεται από το Goethe-Institut Athen σε συνεργασία με το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου και την

Πρεσβεία της Ελβετίας στην Ελλάδα, με τίτλο: «Η ιδέα της δημοκρατίας - Απαρχή και Παρόν», Αθήνα 8-9.10.2009.

62. Η επικαιρότητα του συνταγματικού και πολιτικού λόγου του Αλέξανδρου Παπαναστασίου.

Εισήγηση στην εκδήλωση «μνήμης και τιμής για τον Αλέξανδρο Παπαναστασίου», η οποία διοργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου και το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Λεβίδι 21.6.2009.

63. Ιατρικό σφάλμα και ιατρική ευθύνη από την άποψη του δημοσίου δικαίου της υγείας.

Εισήγηση στη διημερίδα που διοργανώθηκε από το Επιστημονικό Κέντρο Management Νοσοκομείων, με τίτλο: "Βελτίωση Ποιότητας και Διαχείριση Κινδύνου στα Νοσοκομεία", Αθήνα 21-22.5.2009.

64. Trafficking και προστασία των δικαιωμάτων: Η περίπτωση των δικαιωμάτων του παιδιού.

Εισήγηση σε ημερίδα που συνδιοργάνωσαν, υπό την αιγίδα της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς, τα Τοπικά Συμβούλια Νέων του Ν. Κορινθίας, ο Διεθνής Οργανισμός Μεταναστεύσεως-Αποστολή Ελλάδος και το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Κόρινθος 28.4.2009.

65. Η αναδιοργάνωση των δημοτικών κοινωνικών υπηρεσιών ως προϋπόθεση για την αποτελεσματική προστασία των ευπαθών πληθυσμιακών ομάδων.

Εισήγηση σε Συνέδριο που διοργάνωσε ο Δήμος Αμαρουσίου, με θέμα: Τα Γραφεία Κοινωνικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Υγεία-Πρόνοια» και η συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην πολιτική κοινωνικής αλληλεγγύης, Αθήνα 11-12.12.2008.

66. Το νέο θεσμικό πλαίσιο για τα ΑμεΑ: ένα βήμα μπρος - δύο βήματα πίσω; Εισήγηση σε ημερίδα που διοργάνωσε το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου σε συνεργασία με το Κέντρο Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης για τον ρατσισμό, την οικολογία, την ειρήνη τη μη βία «Αντιγόνη», με θέμα: Θεσμικά ελλείμματα στην εφαρμογή θεμελιωδών δικαιωμάτων και πρακτικά προβλήματα διακρίσεων σε κρίσιμους τομείς της κοινωνικής ζωής, Αθήνα 11.12.2008.

67. Κοινωνική πολιτική και τοπική αυτοδιοίκηση.

Εισήγηση στην ημερίδα που διοργάνωσε ο Δήμος Κορινθίων σε συνεργασία με το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Κόρινθος 3.12.2008.

Επιμέλειες βιβλίων

1. Θεσμοί και πολιτικές υγείας.

Επιμέλεια: Ξ.Ι. Κοντιάδης, Κ.Ν. Σουλιώτης (459 σελ., εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2010).

2. Κρίση του ελληνικού πολιτικού συστήματος;

Επιμέλεια: Ξ.Ι. Κοντιάδης, Χ.Θ. Ανθόπουλος (349 σελ., εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2008).

3. Η μεταρρύθμιση της μεταναστευτικής πολιτικής.

Επιμέλεια: Ξ.Ι. Κοντιάδης, Θ. Παπαθεοδώρου (325 σελ., εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2007).

4. Η μεταρρύθμιση του ελληνικού πανεπιστημίου.

Επιμέλεια: Δ. Κλάδης, Ξ. Κοντιάδης, Γ. Πανούσης (405 σελ., εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2007).

5. Πέντε χρόνια μετά τη συνταγματική αναθεώρηση του 2001, τ. Α' και Β'.

Επιμέλεια: Ξ.Ι. Κοντιάδης (1073 σελ., εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2006).

6. Τα δημοψηφίσματα για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα και ο ρόλος των λαών. Διάλογος για τη νομιμοποίηση της ενωσιακής διαδικασίας.
Επιμέλεια: Ξ.Ι. Κοντιάδης (109 σελ., εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2005).
7. Ασφάλεια και δικαιώματα στην κοινωνία της διακινδύνευσης.
Επιμέλεια: Χ. Ανθόπουλος, Ξ.Ι. Κοντιάδης, Θ. Παπαθεοδώρου (305 σελ., εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2005).
8. Political Parties in the 21st Century.
Επιμέλεια: D.Th. Tsatsos, Ev. Venizelos, X.I. Contiades (362 σελ., εκδ. Ant. Sakkoulas - Berliner Wissenschaftsverlag - Bruylant, Athens - Berlin - Brussels 2004).

Κουλαϊδής Βασίλειος

Εργασίες σε Διεθνή Περιοδικά και Διεθνή Συνέδρια

1. Chrisridou, V., Dimopoulos, K. & Kou laidis, V., (2004), Constructing Social Representations of Science and Technology: The role of metaphors in the Press and the Popular Scientific Magazines, στο: Public Understanding of Science, vol.13, no.3.
2. Dimopoulos, K., Koulaidis, V. & Sklaveniti, S., (2005), Towards a framework of sociolinguistic analysis of science textbooks: the Greek case, στο: Research in Science Education, vol.35, no.2-3.
3. Koulaidis, V., & Dimopoulos, K., (2005), Science Education in Primary and Secondary Level: An analysis of the discursive transitions across different modalities of the pedagogic discourse, στο: International Journal of Learning, 10.
4. Hatzinikita, V., Koulaidis, V. and Hatzinikitas, A., (2005), Modelling pupils' understanding and explanations concerning changes in matter στο: Research in Science Education, vol.35, no.4.

5. Dimopoulos, K. & Koulaidis, V., (2006), School Visits to a Research Center as a Form of Non-Formal Science Education, στο: *International Journal of Learning*, 12.
6. Koulaidis, V. & Dimopoulos, K., (2006), The Co-deployment of Visual Representations and Written Language as Resources for Meaning Making in Greek Primary School Science Textbooks, στο: *International Journal of Learning*, 12.
7. Koulaidis, V., Dimopoulos, K., Tsatsaroni, A. & Katsis, A., (2006), Young People's Relationship to Education: The Case of Greek Youth, στο: *Educational Studies*, vol. 13 (4).
8. Apostolou A. & Koulaidis V. (2010), Epistemology and science education: a study of epistemological views of teachers, *Research in Science & Technological Education*, 28(2), 149–166
9. Moniarou-Papaconstantinou V., Tsatsaroni, A., Katsis, A. & Koulaidis, V., (2010), LIS as a field of study: socio-cultural influences on students' decision making, *Aslib Proceedings: New Information Perspectives*, 62(3), 321-344.
10. Koulaidis, V. & Dimopoulos, K., (2008), An analysis of the discursive transitions, in M. Horsley (ed.), *Proceedings of the 9th International Conference on Learning and Educational Media: Peace, Democratization and Reconciliation in Textbooks and Educational Media*, IARTEM (International Association for Research on Textbooks and Educational Media), Tonsberg, Norway, 5-8 September, 2008.
11. Jimoyiannis A., Stansfield M., Connolly T., Cartelli A., Magalhães H., Maillet K. & Koulaidis V. (2008), Virtual Campuses: A new paradigm in e-learning widening access to higher education, in C. Angeli & N. Valanides (eds.), *Proceedings of the 6th Panhellenic Conference with International Participation "Information and Communication Technologies in Education"*, Vol. II, pp. 419-426, Cyprus.

Κεφάλαια σε επιστημονικά βιβλία και Συμμετοχή σε συλλογικούς τόμους

1. Δημόπουλος, Κ., & Κουλαϊδής, Β., (2005), Η επίσκεψη σε ένα ερευνητικό κέντρο ως μη τυπική μορφή εκπαίδευσης στις Φυσικές Επιστήμες, στο: Δ. Κολιόπουλος, Η διδακτική προσέγγιση του μουσείου φυσικών επιστημών, 145-169, Αθήνα: Μεταίχμιο.
2. Koulaïdis, V. & Dimopoulos, K., (2006), Raising Public Awareness about Science and Technology: Shifting Agendas as a Result of Socio-Cultural Shifts in Knowledge Reproduction, Proceedings of the 9th International Conference on Public Communication of Science and Technology, Seoul, 17-19 May 2006.
3. Κουλαϊδής, Β., (2007), Πανεπιστημιακά προγράμματα σπουδών και οικονομία: Τυπολογία πρακτικών, στο: Δ. Κλάδης, Ξ. Κοντιάδης και Γ. Πανούσης (επ.), Η μεταρρύθμιση του Ελληνικού Πανεπιστημίου, 281-292, Αθήνα: Παπαζήσης
4. Κουλαϊδής Β., Αποστόλου, Α. (2008), Φιλοσοφικές και παιδαγωγικές αντιλήψεις των εκπαιδευτικών, στο: Β. Κουλαϊδής, Α. Αποστόλου και κ. Καμπουράκης, (επ.), Η Φύση των Επιστημών – Διδακτικές προσεγγίσεις, Αθήνα: Child Servises

Εργασίες σε Ελληνικά Περιοδικά και Ελληνικά Συνέδρια

1. Κουλαϊδής, Β. & Δημόπουλος, Κ., (2005), Βιβλία Φυσικής: Πώς η επιστημονική γνώση γίνεται βιβλίο για παιδιά, Η Λέσχη των Εκπαιδευτικών, Ιανουάριος-Μάϊος, 35-37.
2. Κουλαϊδής, Β., Παπαδάκης, Ν. & Δημόπουλος, Κ., (2006), Πρόγραμμα PISA: Αποτίμηση και Προκλήσεις, Συγκριτική και Διεθνής Εκπαιδευτική Επιθεώρηση, 6, 33-57.
3. Κουλαϊδής, Β. & Δημόπουλος, Κ., (2006), e-Εκπαιδευτικό Υλικό: Παιδαγωγικοί όροι και προϋποθέσεις για την ένταξή του στην εκπαιδευτική διαδικασία, Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, 48, 145-172.

Κουλούρη Χριστίνα

Βιβλία μονογραφίες

1. Εναλλακτικό εκπαιδευτικό υλικό για τη διδασκαλία της Νεότερης Ιστορίας της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. *Βιβλίο Εργασίας 1: Η Οθωμανική Αυτοκρατορία, Βιβλίο Εργασίας 2: Έθνη και Κράτη στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, Βιβλίο Εργασίας 3: Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι, Βιβλίο Εργασίας 4: Ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος*, Θεσσαλονίκη, 2006 (Γενική Επιμέλεια των τεσσάρων τόμων και Επιμέλεια του 3^{ου} τ., Γενική Εισαγωγή). Αγγλικό πρωτότυπο. Μεταφράσεις στα αλβανικά, βοσνιακά, κροατικά, σερβικά, τουρκικά και ιαπωνικά. 2005
2. Η Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία. Ιστορία ενός ολυμπιακού θεσμού, Αθήνα, ΔΟΑ, 2007 (επιμέλεια και εισαγωγή), 288 σελ. Και αγγλική έκδοση.

Εργασίες σε Διεθνή Περιοδικά και Διεθνή Συνέδρια

1. «**Clio chez elle: l'histoire des Balkans revisitée** », traduction française par Patrick Clastres, *Histoire@Politique. Politique, culture, société*, N°2, septembre-octobre 2007, www.histoire-politique.fr
2. “**The common past of a divided region: Teaching Balkan history**” in *European Studies*, vol.5, 2006, Zentrum für Deutschland- und Europastudien, University of Tokyo, pp.17-27.
3. «**Athleticism, Society and Identity: A Survey of Scholarly Debate**», in *Imeros* 5.1, 2005, pp.333-343.
4. “**The Inside View of an Outsider: Greek Scholarship on the History of the Olympic Games**”, *Journal of Sport History* vol.32, number 2 (summer 2005), 401-412.
5. “**The First Modern Olympic Games at Athens, 1896 in the European Context**” in *European Studies*, vol.5, 2006, Zentrum für Deutschland- und Europastudien, University of Tokyo, pp.59-76.
6. **History Teaching and Peace Education in Southeast Europe**, *Hitotsubashi Journal of Arts and Sciences* 50/1 (December 2009), 53-63.
7. **From Antiquity to Olympic Revival: Sports and Greek National Historiography (19th – 20th centuries)**, *International Journal of the History of Sport*, July 2010 (in print).

8. 9-12 Οκτωβρίου 2009: διδασκαλία σε σεμινάριο για μεταπτυχιακούς φοιτητές στο πλαίσιο προγράμματος με θέμα «Ενίσχυση της Εκπαίδευσης Ενηλίκων ως συμβολή για τη συμφιλίωση μεταξύ Τούρκων και Αρμενίων», Αρμενία.
9. 11-15 Νοεμβρίου 2009: ομιλήτρια και μέλος της επιστημονικής επιτροπής του συνεδρίου με θέμα «Πολιτισμικές και ανθρώπινες ανταλλαγές στη Μεσόγειο, μέσα στα σχολικά εγχειρίδια», Montpellier, Γαλλία.
10. Διάλεξη στη Σχολή Πολιτικών Επιστημών στο Παρίσι με θέμα «Ξαναγράφοντας την ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων», 18 Ιανουαρίου 2005.
11. 8-9 Σεπτεμβρίου 2005, Στρασβούργο, Συμμετοχή στο Συνέδριο του Συμβουλίου της Ευρώπης με θέμα «Ευρωπαϊκή κουλτούρα: ταυτότητα και διαφορά».
12. 10 ως τις 18 Νοεμβρίου 2005, Τόκυο: α) συμμετοχή ως κεντρική ομιλήτρια σε συνέδριο με θέμα «Αναζητώντας μια κοινή περιφερειακή ιστορία: Τα Βαλκάνια και η Ανατολική Ασία στα σχολικά εγχειρίδια ιστορίας», β) διάλεξη στο Πανεπιστήμιο του Τόκυο με θέμα «Οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 1896 στο ευρωπαϊκό τους πλαίσιο» και γ) συμμετοχή σε στρογγυλή τράπεζα που οργανώνει το Ιαπωνικό Ίδρυμα με αντικείμενο την επίλυση περιφερειακών κρίσεων.
13. 8 Μαρτίου 2006, Βρυξέλλες: παρουσίαση σε εκδήλωση με θέμα «Συμφιλίωση μέσω της εκπαίδευσης», οργανωμένη από Friedrich Ebert Stiftung.
14. 1-3 Σεπτ. 2006, Βελιγράδι: Επιμόρφωση καθηγητών ιστορίας στη χρήση του εναλλακτικού εκπαιδευτικού υλικού που έχω επιμεληθεί
15. 17 Μαρτίου 2007: ανακοίνωση με θέμα «Μέθοδοι και περιεχόμενα της διδασκαλίας της ιστορίας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση», στην ημερίδα «Νέες τάσεις στην προσέγγιση και τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων», Κύπρος.
16. 18-19 Μαΐου 2007 ανακοίνωση με θέμα «Enseigner une histoire commune dans une région divisée» στο συνέδριο «Τα ευρωπαϊκά σχολικά εγχειρίδια

ιστορίας και η συγγραφή μιας ‘συμβατής’ ιστορίας», Institut Français d’Etudes Anatoliennes (IFEA)- Istanbul.

17. 20 Αυγούστου 2007, Πεκίνο: συμμετοχή στο συνέδριο με θέμα «Από την Ελλάδα στην Κίνα. Η Δύση συναντά την Ανατολή μέσω του αθλητισμού» που οργανώθηκε από το Beijing Sport University σε συνεργασία με το Department of Anthropology, University of Missouri, St. Louis.

Κεφάλαια σε επιστημονικά βιβλία και Συμμετοχή σε συλλογικούς τόμους

1. «Le Comité Olympique Hellénique: archives et histoire », in Le sport: de l’archive à l’histoire, Actes de colloque, Presses universitaires de Franche-Comté, Besançon 2006.
2. Sport et olympisme : une histoire partagée entre la France, la Grèce et l’Europe, in 27 leçons d’histoire, Paris : Seuil, 2009, 191-199.

Εργασίες σε Ελληνικά Περιοδικά και Ελληνικά Συνέδρια

1. Συζήτηση «Για ένα περιβάλλον κριτικής μάθησης της Ιστορίας», *Το Δέντρο* 155-156, Μάιος 2007
2. Παρουσίαση του βιβλίου του Φ. Λαμπρινού «Ισχύς μου η αγάπη του φακού. Τα κινηματογραφικά επίκαιρα ως τεκμήρια της Ιστορίας 1895-1940», Φεβρ.2005.
3. 27 Φεβρουαρίου 2006: Συμμετοχή σε Στρογγυλή τράπεζα με θέμα «Η θεαματοποίηση της αθλητικής βίας», Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ Παν/μίου Αθηνών.
4. 28 Φεβρουαρίου 2006: Συμμετοχή σε Στρογγυλή τράπεζα με θέμα «Η χρήση του παρελθόντος για τη διεκδίκηση του παρόντος», Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (Αθήνα)
5. 23 Μαρτίου 2006: συμμετοχή σε Στρογγυλή τράπεζα «Τα 100 χρόνια από τη Μεσολυμπιάδα του 1906 και ο Pierre de Coubertin ξανά στην επικαιρότητα», Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών.

6. 12 Νοεμ.2006: Συμμετοχή σε στρογγυλή τράπεζα με θέμα Values, identities and citizenship: the contribution of olympism στην Αθήνα (οργάνωση: European Value Scout και Ίδρυμα Λαμπράκη)
7. 24 Νοεμ. 2006: ανακοίνωση με θέμα «Ανανέωση και συνέχεια: τα νέα σχολικά βιβλία ιστορίας» στο συνέδριο που οργάνωσε στην Αθήνα η Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων.
8. 2 Δεκ. 2006: ανακοίνωση με θέμα «Αθλητικά αρχεία και ιστορία του αθλητισμού στην Ελλάδα» στο Πανελλήνιο Μεταπτυχιακό Εντατικό Σεμινάριο-Συνέδριο για Υποψήφιους Διδάκτορες «Ζητήματα Μεθοδολογίας Της Ερευνας Στις Κοινωνικές Επιστήμες», Πανεπιστήμιο Κρήτης.
9. 17 Δεκεμβρίου 2006: συμμετοχή στην Στρογγυλή Τράπεζα του Συνεδρίου: *Διεπιστημονικές προσεγγίσεις του μειονοτικού και μεταναστευτικού φαινομένου: η ελληνική συγκυρία μετά το τέλος του ψυχρού πολέμου που πραγματοποίησε το Κέντρο Ερευνών Μειονοτικών Ομάδων στην Αθήνα.*
10. 15 Φεβρ.2007: διάλεξη με θέμα «Η διδασκαλία της Ιστορίας στα Βαλκάνια σήμερα», Κομοτηνή.
11. 16 Φεβρ.2007: διάλεξη με θέμα «Η διδασκαλία της Ιστορίας στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία», Αλεξανδρούπολη.
12. 2 Μαρτίου 2007: διάλεξη με θέμα «Μέθοδοι και περιεχόμενα της διδασκαλίας της ιστορίας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση», στην ημερίδα για τη διδασκαλία της Ιστορίας και των Αρχαίων Ελληνικών στο Γυμνάσιο, Σύνδεσμος Φιλολόγων Μεσσηνίας, Καλαμάτα.
13. 4 Μαρτίου 2007: συμμετοχή στην στρογγυλή τράπεζα «Απολογισμός, προοπτικές, συμπεράσματα» του συνεδρίου «Κύκλοι και Κέντρα διδασκαλίας της Ιστορίας», Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών.

14. 14 Μαρτίου 2007: διάλεξη με θέμα «Η Ιστορία στα Βαλκάνια: εθνοκεντρικές και εναλλακτικές προσεγγίσεις» στο Βαρβάκειο Πειραματικό Γυμνάσιο, Αθήνα.
15. 31 Ιανουαρίου- 8 Φεβρουαρίου 2009: επισκέπτρια καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Hitotsubashi, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών.
16. 18 Ιουνίου 2007, Αθήνα: συμμετοχή στην παρουσίαση του βιβλίου *Προσεγγίζοντας το Ολοκαύτωμα στο ελληνικό σχολείο. Ένα εκπαιδευτικό ερευνητικό πρόγραμμα για μαθητές Δημοτικού-Γυμνασίου-Λυκείου*, Αθήνα, Ταξιδευτής, 2007.

Ερευνητικά πορίσματα

1. **Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού για τη διδασκαλία της ιστορίας στη ΝΑ Ευρώπη** Το έργο αυτό έχει μεταφραστεί στα ελληνικά, σερβικά, αλβανικά, μακεδονικά, κροατικά, βοσνιακά και ιαπωνικά
Θέση: επικεφαλής (chair) της History Education Committee του Κέντρου για τη Δημοκρατία και τη Συμφιλίωση στη Νοτιοανατολική Ευρώπη (Θεσσαλονίκη) και γενικός συντονιστής (general coordinator).
2. Ερευνητικό πρόγραμμα χρηματοδοτούμενο από τη ΓΓΕΤ με θέμα «Μελέτη σκοπιμότητας για τη συγκρότηση εθνικού ερευνητικού δικτύου και τη συμμετοχή του στην ανάπτυξη και την αξιοποίηση της Ευρωπαϊκής Ερευνητικής Υποδομής CESSDA_RI» (επιστ. υπεύθυνη για το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου)

Παπαθεοδώρου Θεόδωρος

Βιβλία – μονογραφίες

1. Η σεξουαλική παρενόχληση στην εργασία, Νομική Βιβλιοθήκη, 2006, σελ. 190
2. Νομικό καθεστώς αλλοδαπών, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα α' έκδοση 2007, σελ.198, β' έκδοση 2010 σελ. 231

3. Επιτηρούμενη Δημοκρατία. Η ηλεκτρονική παρακολούθηση των πολιτών στην κοινωνία της διακινδύνευσης, Βιβλιόραμα, 2009, σελ. 165

Εργασίες σε Διεθνή Περιοδικά και Διεθνή Συνέδρια

1. Le droit pénal des mineurs en Grèce: entre évolution et réforme, *Déviance et Société*, 4/2005, 487-500
2. La codification de la phase exécutoire en droit hellénique, στο M. Danti-Juan (dir) *Les nouvelles orientations de la phase exécutoire du procès pénal*, Cujas 2006, 223-238
3. La justice pénale des mineurs en Grèce : La persistance du modèle protectionnel et l'ouverture vers le modèle de justice restaurative in Fr. Bailleau, Y. Cartuyvels, *La justice pénale des mineurs en Europe*, L'Harmattan, 2007, 247-260
4. Le système pénitentiaire grec, in J.-P. Céré, C. A. Japiassu, *Les systèmes pénitentiaires dans le monde*, Dalloz, 2007, 203-222
5. Actualités du droit pénal hellénique, *Revue de Science Criminelle et droit pénal comparé*, 1/2007, 199-202
6. Actualités du droit pénal hellénique, *Revue de Science Criminelle et droit pénal comparé*, 1/2008, 214-218
7. Actualités du droit pénal hellénique, *Revue de Science Criminelle et droit pénal comparé*, 1/2009, 186-192

Κεφάλαια σε επιστημονικά βιβλία και Συμμετοχή σε συλλογικούς τόμους

1. X. Ανθόπουλος, Ξ. Κοντιάδης, Θ. Παπαθεοδώρου, *Ασφάλεια και δικαιώματα στην κοινωνία της διακινδύνευσης*, Αντ. Ν. Σάκκουλας, 2005 (σελ. 305)
2. Th. Parathéodorou- Ph. Mary (dir), *Mutations des politiques criminelles en Europe*, Éd. Papazissis 2006, σελ. 333
3. Ξ. Κοντιάδης-Θ. Παπαθεοδώρου *Η μεταρρύθμιση της μεταναστευτικής Πολιτικής*, εκδ. Παπαζήσης, 2007, σελ.325

4. Γ. Τσιάκαλος, Μπ. Ντάβου, Θ. Παπαθεοδώρου, Β. Καρύδης, Π. Χαλάτσης, Β. Γαλάνη, Επικίνδυνα παιδιά ή παιδιά σε κίνδυνο; Lector, 2008, σελ. 190

Εργασίες σε Ελληνικά Περιοδικά και Ελληνικά Συνέδρια

1. Τα Τοπικά Συμβούλια Πρόληψης Εγκληματικότητας. Πέντε χρόνια εφαρμογής του θεσμού στην Ελλάδα. Ποινικός Λόγος 5/2004, 2461-2472
2. Ασφάλεια : Δικαίωμα του πολίτη ή άλλοθι ποινικοποίησης, στο Χ. Ανθόπουλος, Ξ. Κοντιάδης, Θ. Παπαθεοδώρου, Ασφάλεια και δικαιώματα στην κοινωνία της διακινδύνευσης, Αντ. Ν. Σάκκουλας, 2005, σελ.195-222
3. Το νέο θεσμικό πλαίσιο για τους μετανάστες : μεταξύ νομιμότητας, αυστηρότητας και ελέγχου, Ποιν Δικ, 10/2005, 1185-1192
4. Κυβερνητική της ασφάλειας και σύγχρονες πολιτικές πρόληψης τους εγκλήματος στην Ελλάδα, στον Τιμητικό τόμο II για τον Ι. Μανωλεδάκη, Εκδόσεις Σάκκουλας 2006, σελ.1145-1166
5. Η ποινικοποίηση της σεξουαλικής παρενόχλησης στην εργασία, Συνήγορος 56/2006, 36-37
6. Η ποινικοποίηση της ενδοοικογενειακής βίας. Συγκριτική προσέγγιση, ΠοινΔικ, 1/2007, 71-79
7. Συμβολισμοί και ρητορική των πολιτικών ασφάλειας. Το παράδειγμα της ποινικοποίησης της «κουκούλας». Εφημερίδα Διοικητικού Δικαίου, 3/2009, 318 και στον Τιμητικό Τόμο για τον καθηγητή Στ. Αλεξιάδη 2010, (υπό έκδοση)
8. Αντεγκληματική πολιτική και ποινικοποίηση του κοινωνικού χώρου, στο Τόμο για τα 30 χρόνια της Ελληνικής Εταιρείας Εγκληματολογίας, 2010, (υπό έκδοση)
9. Ηλεκτρονική επιτήρηση και αντεγκληματική πολιτική: Διακυβεύματα μεταξύ Ελευθερίας και ασφάλειας, στον Τιμητικό Τόμο για τον καθηγητή Ι. Φαρσεδάκη,, 2010, (υπό έκδοση)

Τσατσαρώνη Άννα

Εργασίες σε Διεθνή Περιοδικά και Διεθνή Συνέδρια

1. Koulaïdis, V., Dimopoulos, K, Tsatsaroni, A. & Katsis, A. (2006) Young People's relations to education: The case of Greek Youth, *Educational Studies*, 32(4), 343-359.
2. Evans, J., Morgan, C. & Tsatsaroni, A. (2006) Discursive Positioning and Emotion in School Mathematics Practices, *Educational Studies in Mathematics: Affect in Mathematics Education: Exploring Theoretical Frameworks*, A PME Special Issue, 63(2), 209-226.
3. Tsatsaroni, A. (2006) Mathematics and Science Education Research against the Audit Culture, *International Journal of Science and Mathematics Education*, 4(2), 187-193.
4. Τσατσαρώνη, Α. (2006) Οι νέες τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνίας: ιδεολογικές χρήσεις και καταχρήσεις της έννοιας της 'πρακτικής' στο λόγο της ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής, *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, 48, 173-214
5. Κούρου, Μ., Υφαντή, Α.Α. & Τσατσαρώνη Α. (2007) Η Εκπαίδευση των καθηγητών Φυσικής Αγωγής στην Ελλάδα και ο Λόγος του Σώματος, στο περιοδικό *Επιστήμες Αγωγής*, 4, 99-117
6. Tsatsaroni, A., Morgan, C. & Evans, J. (2007) Pedagogic Discourse, Positioning and Emotion: Illustrations from School Mathematics, *Review of Science, Mathematics and ICT Education*, 1(1), 83-105
7. Evans, J. , Tsatsaroni, A. & Staub, N. (2007) Images of mathematics in popular culture/adults' lives: a study of advertisements in the UK press, *Adults Learning Mathematics - An International Journal*, vol. 2(2), 33-53.
8. Moniarou-Papaconstantinou, V. & Tsatsaroni, A. (2008) Library and Information Science Education in Greece : Institutional changes and current issues, *Education for Information*, Special Issue, vol. 26, 85-100.
9. Evans, J. & Tsatsaroni, A. (2008) Methodologies of research into gender and other social differences within a multi-faceted conception of social justice, *Adults Learning Mathematics- An International Journal*, Special Issue on The

- Future of Mathematics in Adult Education from Gender Perspectives, vol. 3(1), 13-31[<http://www.alm-online.net/images/ALM/journals/almij-volume3-1-april-2008>].
10. Lerman, S. & Tsatsaroni, A. (2005) Policy and Practice in Mathematics Education Research. In M. Goos, C. Kanes & R. Brown (Eds.) Proceedings of the Fourth International Mathematics Education and Society Conference (pp. 228-237), Centre for Learning Research, Griffith University, Queensland, Australia.
11. Tsatsaroni, A. & Tsakiris, D. (2006) Researchers' identities and identifications in the era of an audit culture, European Educational Research Association, ECER 2006 Geneva Annual Conference, Transforming Knowledge, University of Geneva (13-16 September)
Education-line: <http://www.leeds.ac.uk/educol/documents/161423.htm>
12. Tsakiris, D. & Tsatsaroni, A. (2006) Pratique narrative et initiation à la pratique de la recherche : croisements possibles, ESREA Life History and Biography Network , 2006 Conference : Transitional Spaces, Transitional Processes and Research, Volos, Greece (2-5 March), <http://esrea2006.ece.uth.gr>
13. Evans, J. and Tsatsaroni, A. (2006) Adults' mathematics and popular culture: Beautiful minds, dangerous terrains, paper to Post-compulsory and Lifelong Learning session 6P, British Educational Research Association, University of Warwick, 6-9 September
Education-line, <http://www.leeds.ac.uk/educol/documents/162279.htm>
14. Κούρου, Μ., Υφαντή, Α.Α. & Τσατσαρώνη Α. (2006) Η Εκπαίδευση των Καθηγητών Φυσικής Αγωγής στην Ελλάδα και ο Λόγος τους Σώματος, 4ο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο, Ιστορία Εκπαίδευσης: Ιστορία της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, Πάτρα, <http://www.elemedu.upatras.gr/eriande/index.htm>
15. Sarakinioti, A., Tsatsaroni, A. & Stamelos, G. (2008) European Education Policy and Higher Education Curricular Change: The case of Greek Education

Departments, Paper presented at The Fifth Basil Bernstein Symposium, University of Cardiff (9 -12 July).

<http://www.cf.ac.uk/socsi/newsandevents/events/Bernstein/symposium.html>

16. Tsatsaroni, A. & Sarakinioti, A. (2008) Greece's responses to E.U. education policies: Reconfiguring the teacher as learner. Paper presented at ECER'8, University of Gothenburg (10-12 September), <http://www.eera.ecer.eu/ecer/ecer2008/search-the-ecer-programme/search-results/com>
17. Evans, J., Tsatsaroni, A. & Czarnecka, B. (2009) Equations in consumer culture: mathematical images in advertising, Proceedings of the 33rd Conference of the International Group for the Psychology of Mathematics Education: In Search for Theories in Mathematics Education, M. Tzekaki, M. Kaldrimidou & H. Sakonidis (eds) (Thessaloniki, July 19-24), Vol. 3, pp. 17-24
18. Lerman, S. & Tsatsaroni, A. (2009) The relation between the official and the pedagogic recontextualising field in the education of teachers of Mathematics, Research Forum4 Sociological frameworks in mathematics education research, Proceedings of the 33rd Conference of the International Group for the Psychology of Mathematics Education: In Search for Theories in Mathematics Education, M. Tzekaki, M. Kaldrimidou & H. Sakonidis (eds) (Thessaloniki, July 19-24), Vol. 1, pp. 218-223

Κεφάλαια σε επιστημονικά βιβλία και Συμμετοχή σε συλλογικούς τόμους

1. Τσατσαρώνη, Α. (2005) Διεκδικώντας τον έλεγχο επί των διαδικασιών μάθησης - Ένα δημοκρατικό δικαίωμα για μαθητές, εκπαιδευτικούς και πανεπιστημιακούς ερευνητές, στο: Γ. Μπαγάκης (επιμ.) Αυτοαξιολόγηση σχολικής μονάδας. Από το έργο του Ιωσήφ Σολομών στις σημερινές προσπάθειες στην Ελλάδα και αλλού, Αθήνα, Μεταίχμιο.
2. Τσατσαρώνη, Α. & Κούρου, Μ. (2007) Παραγωγική Μάθηση και Παιδαγωγικές Πρακτικές: Δημιουργικές και κριτικές ικανότητες των μαθητών, στο: Β. Κουλαϊδής (επιμ.) Σύγχρονες Διδακτικές Προσεγγίσεις για

την Ανάπτυξη Κριτικής-Δημιουργικής Σκέψης, Αθήνα, Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών

3. Τσατσαρώνη, Α. & Κούρου, Μ. (2007) Προγράμματα Σπουδών – Δημιουργική και κριτική σκέψη: Όροι και προϋποθέσεις, στο: Β. Κουλαϊδής (επιμ.) Σύγχρονες Διδακτικές Προσεγγίσεις για την Ανάπτυξη Κριτικής-Δημιουργικής Σκέψης, Αθήνα, Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών
4. Tsatsaroni, A. & Cooper, G. (2009) Appropriation, translation and the opening of theory, in G. Cooper, A. King & R. Rettie (eds) Sociological Objects. The reconfiguration of social theory, Ashgate

Εργασίες σε Ελληνικά Περιοδικά και Ελληνικά Συνέδρια

1. Μονιάρου-Παπακωνσταντίνου, Β. & Τσατσαρώνη, Α. (2006) Επιλογή του Τομέα Σπουδών της Βιβλιοθηκονομίας-Πληροφόρησης: Μια συστηματική βιβλιογραφική επισκόπηση των πρόσφατων ερευνητικών μελετών στο Γ. Τσάκωνας (επιμ.) Ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες και κοινωνίες των πολιτών: Δημιουργώντας δεσμούς γνώσης, δημοκρατίας και πολιτισμού στο ψηφιακό περιβάλλον: πρακτικά 15ου Πανελληνίου Συνεδρίου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Πάτρα, Βιβλιοθήκη και Υπηρεσία Πληροφόρησης Πανεπιστημίου Πατρών, 333-349

Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά

1. Cooper, G. & Tsatsaroni, A. (2006) The sacred and the Profane? Theory in the audit culture, Sociology after Durkheim, 21 June 2006, University of Surrey, Guildford, UK <http://www.soc.surrey.ac.uk/ias/workshops/soctheory/index.php>
2. Evans, J. & Tsatsaroni, A. (2007) Adults' Mathematics in Popular Culture and the Curriculum, invited paper to Symposium 8658 Popular Literacies and Numeracies, British Education Research Association (BERA) 2007, Sept. 5-9, Institute of Education, London, <http://www.beraconference.co.uk/2007/index.html>
3. Tsatsaroni, A., Sarakinioti, A. & Kourou, M. (2009) Research into curriculum reforms in Teacher Education: Evidence-based or theory-driven?, Paper

presented at ECER'9 (European Conference on Educational Research/EERA), University of Vienna (28-30 September)

4. Κούρου, Μ. & Τσατσαρώνη, Α. (2009) Τα προγράμματα σπουδών ως μηχανισμοί διαμόρφωσης των υποκειμενικότητων των μελλοντικών εκπαιδευτικών: Η περίπτωση των Τμημάτων Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Εισήγηση στο συνέδριο “Εκπαίδευση και Επιμόρφωση του εκπαιδευτικού”, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης του Παν/μίου Κρήτης, Ρέθυμνο, 22-25 Μαΐου).

Βενιέρης Δημήτρης

Βιβλία μονογραφίες

1. Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνικά Δικαιώματα: Το Τέλος των Ύμνων (2009), Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, σελ. 486.

Εργασίες σε Διεθνή Περιοδικά και Διεθνή Συνέδρια

1. “The Virtual Reality of Welfare Reform” (2006), κεφάλαιο στο Social Policy Developments in Greece, Petmesidou M. & Mossialos E. & (eds), Aldershot: Ashgate, σελ. 73-95.

Κεφάλαια σε επιστημονικά βιβλία και Συμμετοχή σε συλλογικούς τόμους

1. «Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνική Ενσωμάτωση: Ο Ρόλος του Συμβουλίου της Ευρώπης» (2006) κεφάλαιο στο Οικονόμου Χ., Φερόνας Α. (επιμ.), Οι Εκτός των Τειχών. Φτώχεια και Κοινωνικός Αποκλεισμός στις Σύγχρονες Κοινωνίες, Αθήνα: Διόνικος, σελ. 157-180.
2. «Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης: Γενική Αποτίμηση» (2005) κεφάλαιο στο Αλιπράντης Ν. (επιμ.) *Για μια Διεύρυνση των Κοινωνικών Δικαιωμάτων – Ένα Πρότυπο: Ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης του Συμβουλίου της Ευρώπης*, Εργαστήριο Συγκριτικού και Ευρωπαϊκού Εργασιακού Δικαίου Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, Αθήνα: Παπαζήσης, σελ. 33-47.
3. *Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνικά Δικαιώματα: Προς Ένα Ελάχιστο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Μοντέλο;* (2005), αδημοσίευτο κείμενο βάση

εισήγησης στο «Κοινωνική Μεταβολή και Κοινωνική Πολιτική στην Ελλάδα του Νέου Αιώνα», 2^ο Διεθνές Συνέδριο Επιστημονικής Εταιρείας Κοινωνικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης.

Εργασίες σε Ελληνικά Περιοδικά και Ελληνικά Συνέδρια

1. Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Διεθνές Συνέδριο, «Κοινωνικές Ανισότητες στη Σύγχρονη Ελλάδα», 27-28 Νοεμβρίου. Θέμα εισήγησης: Κοινωνική Πολιτική, Κοινωνικά Δικαιώματα & Κοινωνική Εξίσωση χθες: Απομεταρρύθμιση & Ανισότητα σήμερα; Επιστημονική Εταιρεία Κοινωνικής Πολιτικής, 3ο Διεθνές Συνέδριο, Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων.
2. «Κοινωνική Μεταρρύθμιση και Αλλαγές στο Μείγμα ‘Δημόσιου-Ιδιωτικού’ στο Πεδίο της Κοινωνικής Πολιτικής», 24-25 Οκτωβρίου 2008. Θέμα εισήγησης: Κοινωνική Μεταρρύθμιση, Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνικά Δικαιώματα: Η ‘μέθοδος των τριών’. Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Διεθνές Συνέδριο 2006, Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής.
3. «Η Κοινωνική Πολιτική σ’ ένα μεταβαλλόμενο περιβάλλον: Προκλήσεις και Προοπτικές», 25-26 Μαΐου 2006. Θέμα εισήγησης: Όρια Κοινωνικής Πολιτικής: Μια Θαλασσογραφία 2005. Επιστημονική Εταιρεία Κοινωνικής Πολιτικής, 2ο Διεθνές Συνέδριο, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης, Ρέθυμνο.
4. «Κοινωνική Μεταβολή και Κοινωνική Πολιτική στην Ελλάδα του Νέου Αιώνα», 18-19 Μαρτίου, Ρέθυμνο. Θέμα εισήγησης: Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνικά Δικαιώματα: Προς ένα ελάχιστο ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο;

Βεντούρα Αικατερίνη

Βιβλία μονογραφίες

1. Λ. Βεντούρα, «Κράτος, έθνος και ομογένεια: 1974-2001», στο Μ. Παύλου, Α. Σκουλαρίκη (επιμ.), Μετανάστες και μειονότητες. Λόγος και πολιτικές, Αθήνα, Βιβλιόραμα, 2009, σ. 105-140.

Εργασίες σε Διεθνή Περιοδικά και Διεθνή Συνέδρια

2. «Divergent routes to the study of the diaspora in post-war Greece and the USA», *Journal of the Hellenic Diaspora* 30, 1, 2004, σ. 121-142
3. «‘Deterritorialising’ the Nation: The Greek state and ‘Ecumenical Hellenism’» στο D. Tziouvas (επιμ.), *Greek diaspora and migration since 1700. Society, politics, and culture*, Surrey, Ashgate, 2009, σ. 125-140.
4. «‘Etat grec et diaspora: Des ‘émigrés’ à l’ ‘Hellénisme œcuménique’ » στο St. Dufoix, C. Guerassimoff, A. de Tinguay (επιμ.), *Les Etats et leurs expatriés. Loin des yeux, près du cœur*, Παρίσι, Editions de l’Institut des Sciences Politiques, 2010, (υπό έκδοση, Μάρτιος 2010)

Κεφάλαια σε επιστημονικά βιβλία και Συμμετοχή σε συλλογικούς τόμους

1. Λήμματα: «Σουηδία», «Βέλγιο», «Κάτω Χώρες», «Ομοσπονδιακή Γερμανία», στο I. Κ. Χασιώτης, Ό. Κατσιαρδή-Hering , Ε. Α. Αμπατζή (επιμ.), *Οι Έλληνες στη διασπορά 15ος-21ος αι.*, Αθήνα, Βουλή των Ελλήνων, 2006, σ. 123-125, 127-131, 131-134, 135-146.
2. «Έλληνες μετανάστες στο μεταπολεμικό Βέλγιο: Διαδικασίες διαμόρφωσης κοινότητας και ταυτοτήτων» στο Μ. Δαμανάκης, Β. Καρδάσης, Θ. Μιχελακάκη, Α. Χουρδάκης (επιμ.), *Ιστορία της νεοελληνικής διασποράς. Έρευνα και διδασκαλία. Πρακτικά Συνεδρίου Ρέθυμνο 4-6 Ιουλίου 2003*, τόμ. Β’, Ρέθυμνο, Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών του Πανεπιστημίου Κρήτης, 2004, σ. 63-69.
3. «Το ‘Γράμμα απ’ το Σαρλερουά’ του Λάμπρου Λιαρόπουλου: Αναπαραστάσεις της ζωής των Ελλήνων ανθρακωρύχων στο Βέλγιο», στο Φ. Τομαή-Κωνσταντοπούλου (επιμ.), *Η μετανάστευση στον κινηματογράφο*, Αθήνα, Υπουργείο Εξωτερικών - Υπηρεσία Διπλωματικού και Ιστορικού Αρχείου - Κινηματογραφικό Αρχείο, Παπαζήσης, 2004, σ. 103-114.
4. «Εθνικισμός, ρατσισμός και μετανάστευση στη σύγχρονη Ελλάδα», στο Παύλου Μ., Δ. Χριστόπουλος (επιμ.), *Η Ελλάδα της μετανάστευσης. Κοινωνική συμμετοχή, δικαιώματα και ιδιότητα του πολίτη*, Αθήνα, Κριτική, 2004, σ. 174-204.

5. «Ευρώπη και μεταναστεύσεις κατά τον 20ό αιώνα», στο Χ. Μπάγκαβος, Δ. Παπαδοπούλου, (επιμ.), Μετανάστευση και ένταξη των μεταναστών στην ελληνική κοινωνία, Αθήνα, Επιστημονική Εταιρεία Κοινωνικής Πολιτικής – Gutenberg, 2006, σ. 83-126.
6. «Πολιτικός λόγος, κοινωνικές επιστήμες και μετανάστευση», στο Ξ. Κοντιάδης, Θ. Παπαθεοδώρου (επιμ.), Η μεταρρύθμιση της μεταναστευτικής πολιτικής, Αθήνα, Παπαζήσης, 2007, σ. 157-168.

Εργασίες σε Ελληνικά Περιοδικά και Ελληνικά Συνέδρια

1. Λήμμα για την εφημερίδα Πρωτοπόρος του Βελγίου. Λ. Δρούλια, Γ. Κουτσοπανάγου (επιμ.), Εγκυκλοπαίδεια του ελληνικού τύπου, τόμ. ΙΙΙ, Αθήνα, ΕΙΕ-ΙΝΕ, 2009, σ. 582-584.
2. «Μεταπολεμικές προσεγγίσεις της ελληνικής μετανάστευσης», στο Π. Μ. Κιτρομηλίδης, Τ. Ε. Σκλαβενίτης (επιμ.), Δ' Διεθνές Συνέδριο Ιστορίας: Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας, 1833-2002, Πρακτικά, τόμ. Β', Αθήνα, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών – Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, 2004, σ. 251-270.
3. «Εισαγωγή» (σε συνεργασία με την Σ. Τρουμπέτα) στο αφιέρωμα με θέμα: Σύγχρονες θεωρήσεις του μεταναστευτικού φαινομένου, Σύγχρονα Θέματα 92, 2006, σ. 21-22.
4. «Διασπορά, παγκοσμιοποίηση και συλλογικότητες», Σύγχρονα Θέματα 92, 2006, σ. 31-39.
5. «Σουηδία», «Βέλγιο», «Κάτω Χώρες», «Ομοσπονδιακή Γερμανία», στο Ι. Κ. Χασιώτης, Ό. Κατσιαρδή-Hering, Ε. Α. Αμπατζή (επιμ.), Οι Έλληνες στη διασπορά 15ος-21ος αι., Αθήνα, Βουλή των Ελλήνων, 2006, σ. 123-125, 127-131, 131-134, 135-146.
6. Λήμμα για την εφημερίδα Πρωτοπόρος του Βελγίου. Λ. Δρούλια, Γ. Κουτσοπανάγου (επιμ.), Εγκυκλοπαίδεια του ελληνικού τύπου, τόμ. ΙΙΙ, Αθήνα, ΕΙΕ-ΙΝΕ, 2009, σ. 582-584.
7. «Εισαγωγή» (σε συνεργασία με τον Ε. Παπαταξιάρχη) στο αφιέρωμα με θέμα: Η πρόκληση της μετανάστευσης, Σύγχρονα Θέματα 107, 2010, σ. 22.

8. «Εθνικό κράτος και σύγχρονες μεταναστεύσεις: Πολιτικές, τάσεις, προσεγγίσεις», Σύγχρονα Θέματα 107, 2010, σ. 23-36.

Επιμέλειες βιβλίων

1. Επιμέλεια και εισαγωγή (σε συνεργασία με τη Σ. Τρουμπέτα) ειδικού αφιερώματος στο περιοδικό Σύγχρονα Θέματα 92, 2006, με θέμα: Σύγχρονες θεωρήσεις του μεταναστευτικού φαινομένου.
2. Επιμέλεια και εισαγωγή (σε συνεργασία με τον Ε. Παπαταξιάρχη) ειδικού αφιερώματος στο περιοδικό Σύγχρονα Θέματα 107, 2010, με θέμα: Η πρόκληση της μετανάστευσης.
3. Επιστημονική επιμέλεια και εισαγωγή στην ελληνική μετάφραση του βιβλίου του St. Dufoux, Η Διασπορά που εκδόθηκε από τον εκδοτικό οίκο Νήσος.
4. Επιστημονική επιμέλεια και εισαγωγή (σε συνεργασία με τον Π. Παπανδρέου) συλλογής και μετάφρασης άρθρων με θέμα την ενσωμάτωση των παιδιών των μεταναστών.

Δημόπουλος Κωνσταντίνος

Βιβλία μονογραφίες

1. Κουλαϊδής, Β., Δημόπουλος, Κ., (2006), Ελληνική νεολαία: Όψεις Κατακερματισμού, Αθήνα: Μεταίχμιο (σελίδες 220).

Εργασίες σε Διεθνή Περιοδικά και Διεθνή Συνέδρια

1. Dimopoulos, K., Koulaidis, V. & Sklaveniti, S., (2005), Towards a framework of socio-linguistic analysis of science textbooks: the Greek case, Research in Science Education, 35, 173-195.
2. Koulaidis, V., Dimopoulos, K., Tsatsaroni, A. & Katsis, A., (2006), Young People's Relationship to Education: The Case of Greek Youth, Educational Studies, 32, 343-359.
3. Dimopoulos, K. & Koulaidis, V., (2006), School Visits to a Research Center as a Form of Non-Formal Science Education, International Journal of Learning, 12, 243-253.

4. Koulaidis, V. & Dimopoulos, K., (2006), The Co-deployment of Visual Representations and Written Language as Resources for Meaning Making in Greek Primary School Science Textbooks, *International Journal of Learning*, 12, 65-74.
5. Hatzinikita, V., Dimopoulos, K., & Christidou, V., (2008), PISA Test Items and School Textbooks Related to Science, *Science Education*, 92, 664-687.
6. Neresini, F., Dimopoulos, K., Kalfass, M. & Peters, H.P., (2009), Exploring a Black Box: Cross-National Study of Visit Effects on Visitors to Large Physics Research Centers in Europe, *Science Communication*, 30(4), 506-533.
7. Miller, S., Declan, F., & Dimopoulos, K. (as member of the European Science Communication Network), (2009), Can Science Communication Workshops Train Scientists for Reflexive Public Engagement? The ESConet Experience, *Science Communication*, 31(1), 116-126.
8. Dimopoulos, K. & Asimakopoulos, A., (2009), Science on the web: Secondary school students' navigation patterns and preferred pages' characteristics, *Journal of Science Education and Technology*, DOI : 10.1007/s10956-009-9197-8.
9. Dimopoulos, K., & Smyrniou, Z., (2005), Factors Related to Student's Interest in Science Learning, Proceedings of the 2nd International Organization for Science Education (IOSTE) Regional Conference in Southern Europe, 135-142, Kalamata: Univeristy of Peloponnese.
10. Christidou, V., Hatzinikita, V. & Dimopoulos, K., (2006), Textes et pratiques pédagogiques en Sciences Physiques: une approche interpretative des résultats de l'enquête PISA, XVII Journées Internationales sur la Communication, l' Education et la Culture Scientifiques, Techniques et Industrielles, Chamonix, 22-26 Novembre 2005.
11. Dimopoulos, K., Koulaidis, V. & Matiatos, S., (2006), Textual Analysis of a Science Center : Expressive Modes and Positioning Implications, Proceedings of the 9th International Conference on Public Communication of Science and Technology, Seoul.

12. Koulaidis, V. & Dimopoulos, K., (2006), Raising Public Awareness about Science and Technology: Shifting Agendas as a Result of Socio-Cultural Shifts in Knowledge Reproduction, Proceedings of the 9th International Conference on Public Communication of Science and Technology, Seoul, 17-19 May 2006.
13. Koulaidis, V. & Dimopoulos, K., (2009), An analysis of the discursive transitions, in M. Horsley (ed.), Proceedings of the 9th International Conference on Learning and Educational Media: Peace, Democratization and Reconciliation in Textbooks and Educational Media, IARTEM (International Association for Research on Textbooks and Educational Media), Tonsberg, Norway, 5-8 September, 2008.

Κεφάλαια σε επιστημονικά βιβλία και Συμμετοχή σε συλλογικούς τόμους

1. Δημόπουλος, Κ., & Κουλαϊδής, Β., (2005), Η επίσκεψη σε ένα ερευνητικό κέντρο ως μη τυπική μορφή εκπαίδευσης στις Φυσικές Επιστήμες, στο Δ. Κολιόπουλος, Η διδακτική προσέγγιση του μουσείου φυσικών επιστημών, 145-169, Αθήνα: Μεταίχμιο.
2. Δημόπουλος, Κ., (2007), Τεχνικές για την προώθηση της κριτικής κατανόησης, στο Β. Κουλαϊδής (επιμ.), Σύγχρονες Διδακτικές Προσεγγίσεις για την Ανάπτυξη Κριτικής-Δημιουργικής Σκέψης, 141-162, Αθήνα: Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών.
3. Δημόπουλος, Κ., (2007), Κριτική ανάγνωση κειμένων, στο Β. Κουλαϊδής (επιμ.), Σύγχρονες Διδακτικές Προσεγγίσεις για την Ανάπτυξη Κριτικής-Δημιουργικής Σκέψης, 163-184, Αθήνα: Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών.
4. Δημόπουλος, Κ., (2007), Δημιουργική σκέψη και δημιουργικά άτομα: Επιπτώσεις για την πρακτική στη σχολική τάξη, στο Β. Κουλαϊδής (επιμ.), Σύγχρονες Διδακτικές Προσεγγίσεις για την Ανάπτυξη Κριτικής-Δημιουργικής Σκέψης, 223-240, Αθήνα: Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών.

5. Δημόπουλος, Κ., (2008), Φυσικές Επιστήμες για τον Πολίτη: Από την απόκρυψη στην αποκάλυψη της κειμενικότητας του εκπαιδευτικού υλικού στο σχολείο, στο Β. Κουλαϊδής, Α. Αποστόλου & Κ. Καμπουράκης (επιμ.), Η Φύση των Επιστημών: Διδακτικές Προσεγγίσεις, 61-82, Αθήνα: Child Services.
6. Δημόπουλος, Κ., (2008), Άτυπες μορφές εκπαίδευσης στις Φυσικές Επιστήμες, στο Β.Κουλαϊδής κ.ά (επιμ.), Διδακτική των Φυσικών Επιστημών, 9-47, Πάτρα: ΕΑΠ.

Εργασίες σε Ελληνικά Περιοδικά και Ελληνικά Συνέδρια

1. Κουλαϊδής, Β., & Δημόπουλος, Κ., (2005), Βιβλία Φυσικής: Πώς η επιστημονική γνώση γίνεται βιβλίο για παιδιά, Η Λέσχη των Εκπαιδευτικών, Ιανουάριος-Μάϊος, 35-37.
2. Κουλαϊδής, Β., Παπαδάκης, Ν. & Δημόπουλος, Κ., (2006), Πρόγραμμα PISA: Αποτίμηση και Προκλήσεις, Συγκριτική και Διεθνής Εκπαιδευτική Επιθεώρηση, 6, 33-57.
3. Κουλαϊδής, Β., & Δημόπουλος, Κ., (2006), e-Εκπαιδευτικό Υλικό: Παιδαγωγικοί όροι και προϋποθέσεις για την ένταξή του στην εκπαιδευτική διαδικασία, Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, 48, 145-172.
4. Στεργίου, Γ., & Δημόπουλος, Κ., (2007), Εικονογράφηση και Γλώσσα στο Εγχειρίδιο των Φυσικών Επιστημών Ε' και Στ' Δημοτικού: Μια κριτική θεώρηση, Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών: Έρευνα και Πράξη, 20-21, 34-43.
5. Δημόπουλος, Κ., & Σμυρναίου, Ζ., (2005), Η Συνάφεια του Αναλυτικού Προγράμματος των Φυσικών Επιστημών με τα ενδιαφέροντα των ελλήνων μαθητών, Πρακτικά του 2ου Συνεδρίου της Ένωσης για τη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών (Ε.ΔΙ.Φ.Ε), 3-14, Καλαμάτα: Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.
6. Δημόπουλος, Κ., (2005), Η σχέση των ελλήνων μαθητών Λυκείου με τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών: Τάσεις και Ψηφιακά

- χάσματα, Πρακτικά του 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου Διδακτικής της Πληροφορικής, 347-353, Κόρινθος, 7-9 Οκτωβρίου 2005.
7. Φιλίππου, Δ. & Δημόπουλος, Κ., (2006), Μελέτη της Επαφής των Κυπρίων Μαθητών Λυκείου με Εξωσχολικές Πηγές Πληροφόρησης για Τεχνο-επιστημονικά Θέματα, Πρακτικά του 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου της Ένωσης για τη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών με θέμα «Διδακτική των Φυσικών Επιστημών: Μέθοδοι και Τεχνολογίες Μάθησης», 368-375, Βόλος, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, 7-9 Απριλίου 2006.
  8. Δημόπουλος, Κ., (2006), Η Παράλληλη Εξέλιξη των Επιστημονικών Μουσείων και της Εκπαίδευσης στις Φυσικές Επιστήμες: Προβολές μιας Μεταβαλλόμενης Σχέσης Ειδημόνων και Κοινού, Πρακτικά του 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου της Ένωσης για τη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών με θέμα «Διδακτική των Φυσικών Επιστημών: Μέθοδοι και Τεχνολογίες Μάθησης», 773-779, Βόλος, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, 7-9 Απριλίου 2006.
  9. Δημόπουλος, Κ. & Ματσόπουλος, Ν., (2008), Η Ερασιτεχνική Αστρονομία στην Ελλάδα ως θεσμός άτυπης εκπαίδευσης: Ιστορική και Σύγχρονη Καταγραφή, Πρακτικά του 4ου Πανελληνίου Συνεδρίου Ιστορίας, Φιλοσοφίας και Διδασκαλίας των Φυσικών Επιστημών: «Η πολιτισμική συνιστώσα των Φυσικών Επιστημών στην Εκπαίδευση», 477-490, Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών.
  10. Δημόπουλος, Κ., (2008), Κειμενικά είδη στα βιβλία των Φυσικών Επιστημών για τη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ της σχολικής και της επιστήμης στο δημόσιο πεδίο, Πρακτικά του 4ου Πανελληνίου Συνεδρίου της Ένωσης για τη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών, 41-50, Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο.
  11. Δημόπουλος, Κ., (2008), Τα Σημερινά και τα Αμέσως Προηγούμενης Γενιάς Βιβλία των Φυσικών Επιστημών στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: Ένα Παιδαγωγικό Πλαίσιο Ανάγνωσής τους, Πρακτικά του 4ου Πανελληνίου Συνεδρίου της Ένωσης για τη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών, 91-105, Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο.

Καρακατσάνη Δέσποινα

Βιβλία μονογραφίες

1. Δ. Καρακατσάνη, Εκπαίδευση και Πολιτική Διαπαιδαγώγηση: Γνώσεις-Αξίες-Πρακτικές, Μεταίχμιο, 2004.
2. Β. Θεοδώρου, Δ. Καρακατσάνη, «Υγιεινής παραγγέλματα: ιατρική επίβλεψη και κοινωνική πρόνοια για το παιδί στην Ελλάδα τις πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα», Διώνικος 2010.

Εργασίες σε Διεθνή Περιοδικά και Διεθνή Συνέδρια

1. D. Karakatsani, V. Theodorou, « Processus d'introduction des principes de l'éducation nouvelle en Grèce au début du 20ème siècle: enjeux idéologiques et enjeux de savoir » Paedagogica Historica, 2009., Volume 45, Issue 4, Pages 515 – 533
2. Vassiliki Theodorou, Despina Karakatsani «Health Policy in interwar Greece: the intervention by the League of Nations Health Organisation», Dynamis, 28, 2008, pp. 53-75.
3. D. Karakatsani, «Le citoyenneté dans le système éducatif grec: matières, activités et pratiques», Spirale, 34, 2004, 157-170.
4. Vassiliki Theodorou, Despina Karakatsani, «Ecole de plein air et Education nouvelle au début du 20ème siècle en Grèce : influences et limites d'une tentative, Carrefours de l'Education, 23, Ιανουάριος-Ιούνιος 2007.
5. D. Karakatsani, «**Pratiques éducatives, mœurs scolaires et religion dans la Grèce d'après-guerre (1946-1949)**», Συνέδριο της Γαλλικής Εταιρείας Συγκριτικής Εκπαίδευσης AFEC που πραγματοποιήθηκε στις Sèvres στις 19, 20 et 21 Οκτωβρίου 2005, Education Comparée, vol. 62, 2007, pp. 241-257.
6. Project Based School Management and Leadership issues in Education-Greece. **Ανακοίνωση** στο συνέδριο με θέμα: Leadership Ahead που πραγματοποιήθηκε στις 6-10 Οκτωβρίου 2010 στο Bolzano Italy. Κείμενο αναρτημένο στο site του συνεδρίου.
7. Stratégies de formation civique en éducation: participation et critique. συνέδριο του Πανεπιστημίου Paris 8. *Les Universités au temps de*

mondialisation, Paris 8. Μάιος 2009. Κείμενο στην ιστοσελίδα του συνεδρίου.

8. Εκπαίδευση στην ιδιότητα του πολίτη και διαχείριση της ετερογένειας. Ανάλυση σχολικών εγχειριδίων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Συνέδριο του Παιδαγωγικού τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών, Μάιος 2009.

Κεφάλαια σε επιστημονικά βιβλία και Συμμετοχή σε συλλογικούς τόμους

1. Despina Karakatsani, Tasoula Vervenioti, «Mythen der Nationen. Arena der Erinnerungen» στο βιβλίο *Doppelter Diskurs und gespaltene Erinnerung*, έκδοση του Ιστορικού Μουσείου Βερολίνου (Deutsches Historisches Museum), 2004.
2. Δ. Καρακατσάνη, «Οι εκπαιδευτικές και παιδαγωγικές διαστάσεις του παιχνιδιού. Ο ρόλος και οι χρήσεις του αθύρματος στην ελληνική εκπαίδευση», στο Βιβλίο με τίτλο *Ελληνικό Παιχνίδι. Διαδρομές στην Ιστορία του* (επιμέλεια των Κ. Γκουγκουλή, Δ. Καρακατσάνη), Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας και Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο, έκδοση Δεκέμβριος 2008.
3. Δ. Καρακατσάνη, Κ. Γκουγκουλή, *Ελληνικό Παιχνίδι. Διαδρομές στην ιστορία ενός πολιτισμικού αντικειμένου. Εισαγωγή στο Βιβλίο με τίτλο Ελληνικό Παιχνίδι. Διαδρομές στην Ιστορία του* (επιμέλεια των Κ. Γκουγκουλή, Δ. Καρακατσάνη), Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας και Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο, έκδοση Δεκέμβριος 2008.
4. Δ. Καρακατσάνη, «Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στο πλαίσιο της κοινωνικής και πολιτικής εκπαίδευσης. Επαγγελματισμός, αυτοανάπτυξη και διδακτικές στρατηγικές», επιμέλεια Θανάση Καραλή, Στάθη Μπάλια, εκδόσεις Παπαζήσης 2008.
5. V. Theodorou, D. Karakatsani, *Eugenics and Puericulture: Interwar Medical Attempts to Improve Greek Biological Capital*, in S. Trubeta, M. Turda, C. Promitzer, *Hygiene, Health-Politics-Eugenis: Engineering Society in Twentieth Century*, 2009.
6. Δ. Καρακατσάνη, Β. Θεοδώρου, *Σχολική Υγιεινή: προβληματισμοί, επιρροές και ενέργειες στο ελληνικό πλαίσιο (τέλη 19ου-αρχές 20ού αι.)*, Συλλογικός τόμος στην Ιστορία της εκπαίδευσης, επιμέλεια Σ. Μπουζάκη. Υπό έκδοση.

7. Τρία κείμενα στο συλλογικό τόμο με θέμα την Ιστορία της Νέας Αγωγής και του Σχολείου Εργασίας Δ. Καρακατσάνη, επιμέλεια Γ. Πυργιωτάκης, υπό έκδοση.
8. Κείμενα: OVIDE DECROLY, HERMAN LIETZ, GUSTAV WYNEKEN Eugenic Concerns and Childwelfare in Greece. Facing the problem of corporal and mental health of children. Δημοσίευση σε συλλογικό τόμο του Πανεπιστημίου της Βαρσοβίας για την Ιστορία του Ευγονισμού. Δημοσίευση στα πολωνικά. Υπό έκδοση, 2011. Επιμέλεια: Kamila Uzarzyk

Εργασίες σε Ελληνικά Περιοδικά και Ελληνικά Συνέδρια

1. Δ. Καρακατσάνη, «Frantisek Bakulé (1877-1957): Οι πρωτοποριακές ιδέες και η καινοτόμος δράση ενός σημαντικού παιδαγωγού του 20ού αι», Εκπαιδευτική Κοινότητα, 2004.
2. Δ. Καρακατσάνη, «Οι παιδαγωγικές αρχές και οι εκπαιδευτικές καινοτομίες του Πορτογάλου παιδαγωγού Sergio Niza», Εκπαιδευτική Κοινότητα, τχ. 74, Μάιος-Ιούλιος 2005, σ. 38-40.
3. Δ. Καρακατσάνη, «Joseph Jacotot: εμπνευστής της ολικής διδασκαλίας, υπέρμαχος της διανοητικής χειραφέτησης», Εκπαιδευτική Κοινότητα, τχ. 73, Απρίλιος 2005, σ. 30-31.
4. Δ. Καρακατσάνη, «Maurice Dommanget (1888-1976). Ο οραματιστής παιδαγωγός, ο μαχητικός δάσκαλος και συνδικαλιστής, ο ιστορικός με την βαθιά πολιτική και κοινωνική συνείδηση», Εκπαιδευτική Κοινότητα, τχ. 75, 2005.
5. Δ. Καρακατσάνη, «Frantisek Bakule: Το 'τρομερό παιδί' της τσέχικης παιδαγωγικής», Εκπαιδευτική Κοινότητα, τχ. 72, Νοέμβριος 2004-Ιανουάριος 2005, σ. 19-22.
6. Δ. Καρακατσάνη, «Στρατηγικές πολιτικής διαπαιδαγώγησης και επαναπροσδιορισμός του ρόλου του εκπαιδευτικού», δημοσιευμένο κείμενο στο www.yperth.gr (Διεθνείς Σχέσεις, Συμβούλιο της Ευρώπης, Παιδεία της Δημοκρατίας) μαζί με κείμενα που αφορούν το έτος ενεργών πολιτών.
7. Α. Προβατά, Δ. Καρακατσάνη, Ε. Παπαλόη, Αποτελεσματικότητα εκπαιδευτικής μονάδας και Διοίκηση μέσω Έργων: στόχοι, στάδια και εργαλεία, υπό έκδοση Εκπαιδευτική Κοινότητα 2011.

8. Δέσποινα Καρακατσάνη, Βασιλική Θεοδώρου, «Η Φιλελεύθερη πολιτική για την υγεία των παιδιών την περίοδο 1928-1932» Πρακτικά συνεδρίου που είχε πραγματοποιηθεί 22-24 Ιανουαρίου του 2004 με θέμα: Η εκπαιδευτική πολιτική στα χρόνια του Ελευθερίου Βενιζέλου, Ελληνικά Γράμματα, 2007.
9. Εκπαίδευση στην ιδιότητα του πολίτη και διαχείριση της ετερογένειας. Ανάλυση σχολικών εγχειριδίων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. συνέδριο του Παιδαγωγικού τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών, Μάιος 2009.
10. Δ. Καρακατσάνη, «Σωματική και Διανοητική υγεία του παιδιού: επιστημονικές προσεγγίσεις, υγιεινιστικές κατευθύνσεις και πολιτικός λόγος γύρω από την κανονικότητα στην Ελλάδα του μεσοπολέμου», Δημόσια Υγεία και Πολιτική. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και η εποχή του, εκδόσεις Παπαζήσης, 2008
11. Δέσποινα Καρακατσάνη, Βασιλική Θεοδώρου, «Η Φιλελεύθερη πολιτική για την υγεία των παιδιών την περίοδο 1928-1932» Πρακτικά συνεδρίου που είχε πραγματοποιηθεί 22-24 Ιανουαρίου του 2004 με θέμα: Η εκπαιδευτική πολιτική στα χρόνια του Ελευθερίου Βενιζέλου, Ελληνικά Γράμματα, 2007.
12. Δ. Καρακατσάνη, «Σωματική και Διανοητική υγεία του παιδιού: επιστημονικές προσεγγίσεις, υγιεινιστικές κατευθύνσεις και πολιτικός λόγος γύρω από την κανονικότητα στην Ελλάδα του μεσοπολέμου», Δημόσια Υγεία και Πολιτική. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και η εποχή του, εκδόσεις Παπαζήσης, 2008.

Επιμέλειες βιβλίων

1. Ελληνικό Παιχνίδι. Διαδρομές στην ιστορία του, Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο και Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 2008. (Μαζί με την ανθρωπολόγο Κλειώ Γκουγκουλή)
2. Συμμετοχή στην επεξεργασία του εκπαιδευτικού υλικού που δημιουργήθηκε εντός του προγράμματος Project Based School Management-Comenius. Επιμέλεια του ελληνικού κειμένου με τίτλο: Σχολική Διοίκηση μέσω έργων. Εκπαιδευτικό υλικό για διευθυντές σχολείων και στελέχη εκπαίδευσης. (εκδόσεις Διόνικος, 2010)

Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά

1. Ανακοίνωση στο συνέδριο Κοινωνικής Ιστορίας που διοργανώθηκε στο Άμστερνταμ (Μάρτιος 2006) με θέμα εισήγησης: «Orientations of Interwar health policy in Greece: the first attempts towards developing social health care services for children».
2. Ανακοίνωση στην ημερίδα που διοργανώθηκε από το τμήμα νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Πάτρας με αφορμή το ευρωπαϊκό έτος ενεργών πολιτών μέσω της εκπαίδευσης (Δεκέμβριος 2005) με θέμα: «Στρατηγικές πολιτικής διαπαιδαγώγησης των εκπαιδευτικών και διδακτικές πρακτικές»
3. Ανακοίνωση στην ημερίδα του συλλόγου εκπαιδευτικών και γονέων του Α΄ Ενιαίου Λυκείου Ναυπάκτου (Μάιος 2006) με θέμα: «Προβληματισμοί γύρω από την πολιτική διαπαιδαγώγηση στο χώρο του σχολείου».
4. Ανακοίνωση σε σεμινάριο μιας ομάδας εργασίας για θέματα ιστορίας της υγείας των παιδιών (Bergen, Δεκέμβριος 2006). Τίτλος εισήγησης: School meals and social hygiene. The 'sociological turn' in the medical intervention during the interwar years in Greece.
5. Ανακοίνωση στο συνέδριο της ITRA-International Toy Research Association στο Alicante της Ισπανίας στις 6-9 Ιουλίου 2005. Τίτλος εισήγησης: Playing-Constructing-Learning in the Greek Educational System. A historical perspective.
6. Ανακοίνωση στο συνέδριο Κοινωνικής Ιατρικής που πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι στις 6-9 Σεπτεμβρίου 2005. Θέμα: Enjeux et contraintes de l'éducation sanitaire du peuple en Grèce au début du 20ième siècle.
7. Ανακοίνωση στο 8ο Συνέδριο Μονάδας Μεθοδολογίας και Προγραμμάτων Εκπαίδευσης του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (Ιανουάριος 2007) Προβληματισμοί γύρω από τις παιδαγωγικές πρακτικές και τις στρατηγικές πολιτικής ευαισθητοποίησης και δραστηριοποίησης σε σχέση με την Ιδιότητα του Πολίτη εντός της Ανώτατης εκπαίδευσης.
8. Ανακοίνωση στο συμπόσιο που πραγματοποιήθηκε στο Λονδίνο 24-25 Ιανουαρίου με θέμα: Medicine in the Balkans: Evolution of Ideas and Practice to 1945. Θέμα ανακοίνωσης: Social Hygiene and Health Policy for Children during the Interwar Years in Greece.
9. Ανακοίνωση στο Συνέδριο με τίτλο: Eugenics and Puericulture in Greece in interwar years: medical concerns about the amelioration of the biological capital, στο συνέδριο με θέμα: Hygiene-Health Politics-Eugenics: Engineering

Society in Twentieth-Century Southeastern Europe που πραγματοποιήθηκε 31 Μαΐου-2 Ιουνίου 2007 από το Freie Universitaet Berlin.

10. Ανακοίνωση στο συνέδριο θέμα: Children's health: international agendas, national practices που πραγματοποιήθηκε από το Πανεπιστήμιο του Bergen στο Solstrand Hotel Os στις 4-5 Δεκεμβρίου 2006. Τίτλος εισήγησης: School meals and social hygiene: the sociological turn in the medical intervention during the interwar years in Greece.
11. Ανακοίνωση στο συνέδριο με θέμα: Η εκπαιδευτική πολιτική στα χρόνια του Ελευθερίου Βενιζέλου, Αθήνα 22-24 Ιανουαρίου 2004. Τίτλος ανακοίνωσης: Η φιλελεύθερη πολιτική για την υγεία του παιδιού την περίοδο 1928-1932.
12. Ανακοίνωση στο συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι το 2000 με θέμα την Κοινωνική Ιστορία της Υγείας.
13. Ανακοίνωση στο συνέδριο της Γαλλόφωνης Εταιρείας Συγκριτικής Εκπαίδευσης που πραγματοποιήθηκε στην Αλεξάνδρεια τον Οκτώβρη του 2007.
14. Ανακοίνωση στο συνέδριο με θέμα: Γυναίκες στην ιστορία των Βαλκανίων. Ιστορίες ζωής γυναικών εκπαιδευτικών που πραγματοποιήθηκε 19-20 Ιουνίου 2008 στο Α.Π.Θ. Τίτλος εισήγησης: Φωνές δασκάλων και διδασκαλισσών. Αφηγήσεις ζωής και εκπαιδευτικών πρακτικών στη μεταπολεμική Ελλάδα.
15. Ανακοίνωση στη διημερίδα που πραγματοποιήθηκε στα Σεμινάρια της Ερμούπολης με θέμα: «Υγιεινή και Πολιτικές Υγείας ως Μηχανισμοί Διαχείρισης του Πληθυσμιακού Ζητήματος στο Σύγχρονο Ελληνικό Κράτος», 3-4 Ιουλίου 2008. Τίτλος ανακοίνωσης: Σωματική και Διανοητική υγεία του παιδιού: επιστημονικές προσεγγίσεις, υγιεινιστικές κατευθύνσεις και πολιτικός λόγος γύρω από την κανονικότητα στην Ελλάδα του μεσοπολέμου».
16. «Σωματική και Διανοητική υγεία του παιδιού: επιστημονικές προσεγγίσεις, υγιεινιστικές κατευθύνσεις και πολιτικός λόγος γύρω από την κανονικότητα στην Ελλάδα του μεσοπολέμου». Ανακοίνωση στο συνέδριο θέμα: Η πολιτική του Βενιζέλου για την υγεία, ΕΣΔΥ Οκτώβρης 2007.
17. Ανακοίνωση στο συνέδριο του Council for European Studies που πραγματοποιήθηκε στο Σικάγο 6-8 Μαρτίου 2008 με θέμα: Childhood Diseases and School Medical Service in Greece 1900-1930.
18. Ανακοίνωση στη Βαρσοβία –Πολωνία- στο διήμερο με θέμα: Eugenics, modernization and biopolitics, 18-19 Απριλίου 2008. Τίτλος ανακοίνωσης: Eugenic Concerns and Childwelfare in Greece. Facing the problem of corporal and mental health of children.

19. Ανακοίνωση στο 5ο παγκόσμιο συνέδριο της ITRA Ναύπλιο 9-10-11 Ιουλίου 2008 (Συμμετοχή και στην οργανωτική επιτροπή του συνεδρίου) με θέμα: Toys and Culture. Τίτλος ανακοίνωσης: Educational toys and materials in Greek primary school after the Second World War.
20. Ανακοίνωση στο Συνέδριο του Παιδαγωγικού τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών, 28-31 Μαΐου 2009 με θέμα: Επιστημολογικές και ιστοριογραφικές αναζητήσεις στις επιστήμες της εκπαίδευσης.
21. Ανακοίνωση στο Δεύτερο Νοτιο-ευρωπαϊκό και Μεσογειακό συνέδριο με θέμα: Πολιτειότητα, Ταυτότητα και Πολιτισμός. Η Πρόκληση για την Εκπαίδευση Απρίλιος 10-11, 2009 με θέμα: Εκπαίδευση για τη Δημοκρατία και τη Συμμετοχική Πολιτειότητα στο Γυμνάσιο. Περίγραμμα σύγκρισης μεταξύ δύο ευρωπαϊκών χωρών
22. Ανακοίνωση στο Σεμινάριο του Πανεπιστημίου Oxford Brookes University στις 22 Απριλίου 2009 με θέμα: Child Welfare, Prostitution and Sexual Politics: Contemporary Perspectives
23. Συμμετοχή σε Ομάδα εργασίας και παρουσίαση των πρώτων αποτελεσμάτων της μελέτης με θέμα: New Minorities and Challenges for Education in Europe, Reims Οκτώβριος 2009, CiCe-Children's Identity and Citizenship in Europe.
24. Ανακοίνωση στην Επιστημονική-Εκπαιδευτική Ημερίδα " Πολιτειακή Παιδεία (Citizenship Education) στο Εκπαιδευτικό μας Σύστημα", Αθήνα 18-12-2009, με θέμα: Εκπαίδευση και Ιδιότητα του Πολίτη στην Ελλάδα
25. Poster στο συνέδριο του Malmoe 19-23 May 2009 με θέμα: Human Rights Education and Citizenship Education. Τίτλος: New Minorities in Europe and educational practices.
26. Ανακοίνωση στο συνέδριο του προγράμματος Progress. Κοινωνικές διακρίσεις και εκπαίδευση στην Κύπρο στις 28 Ιανουαρίου 2010 με θέμα: Συμμετοχική Ιδιότητα του Πολίτη και Εκπαίδευση. Η περίπτωση της Ελλάδας.
27. Ανακοίνωση στο Επιστημονικό Πρόγραμμα του Διεθνούς Συνεδρίου πάνω στην Εκπαίδευση 6TH ICE SAMOS 2010 ICE. Θέμα: τα αποτελέσματα του προγράμματος Project Based School Management
28. Συμμετοχή στο επιμορφωτικό σεμινάριο διευθυντικών στελεχών 27-1 Οκτωβρίου 2010 Σμύρνη εντός του προγράμματος Project Based School Management. Σχολική Διοίκηση Μέσω έργων. Προετοιμασία του υλικού: Θεωρίες Σχολικού Μάνατζμεντ και Στύλ Εκπαιδευτικής Διοίκησης

29. Ανακοίνωση στο συνέδριο της Παιδαγωγικής Εταιρείας, Πανεπιστήμιο Κρήτης 19-21 Νοεμβρίου 2010. Θέμα: Τα εγχειρίδια Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (1980 – 2010): συγκριτική ανάλυση με βάση την ευρωπαϊκή και διαπολιτισμική διάσταση
30. Συμμετοχή στο συνέδριο του Παιδαγωγικού τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών. Θέμα: Εκπαίδευση στην ιδιότητα του πολίτη και διαχείριση της ετερογένειας. Ανάλυση σχολικών εγχειριδίων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Μάιος 2009.
31. Δύο Ανακοινώσεις και 1 Πόστερ στο συνέδριο του CiCe (Βαρκελώνη Μάιος 2010) που είχε θέμα: Lifelong Learning and Active Citizenship. Α. Τίτλος του πόστερ: Education for an inclusive Europe: movement within Europe. Β. Ανακοίνωση: Examining the efforts to develop the Multicultural Efficacy and Intercultural Sensitivity of university students. Γ. Participative Citizenship in Secondary School. Outline of comparison between two European countries
32. Ανακοίνωση στο συνέδριο με θέμα: Leadership Ahead που πραγματοποιήθηκε στις 6-10 Οκτωβρίου 2010 στο Bolzano Italy. Θέμα: Project Based School Management and Leadership issues in Education-Greece.
33. Διοργάνωση της συνάντησης της ομάδας του προγράμματος ProSchool *Project-Based School Management στην Κόρινθο στις 17-18 Απριλίου 2010. (Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου). Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας στο ελληνικό πεδίο πάνω στις εκπαιδευτικές ανάγκες των διευθυντικών στελεχών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
34. Διοργάνωση Ημερίδας στην Κόρινθο 30.10.2010 με θέμα: Εκπαιδευτική Ηγεσία και Σχολική Διοίκηση. Παρουσίαση του προγράμματος Project-Based School Management (Σχολική Διοίκηση μέσω έργων).
35. Διοργάνωση ημερίδας με θέμα: «*Εκπαιδευτικές Παρεμβάσεις για Ευαίσθητες Κοινωνικά Ομάδες. Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ) στις Φυλακές και Εναλλακτικές Πρωτοβουλίες σε Κέντρα Απεξάρτησης*» 15 Μαΐου 2009. Δημοτικό Θέατρο Κορίνθου.
36. ΟΜΙΛΙΑ στο Διατμηματικό-Διαθεματικό Μάθημα: Επιστήμων Πολίτης που διοργανώνει το Πανεπιστήμιο Κρήτης (Πρόσκληση από το Αντεπιστέλλον Μέλος της Ακαδημίας Αθηνών Καθηγητή Ανδρέα Μ. Καζαμία (Πανεπιστήμια Wisconsin-Madison/ΗΠΑ και Αθηνών) του ακαδημαϊκού έτους 2010-2011 και στη θεματική ενότητα "Παιδεία του Πολίτη, Περιβάλλον και Επαναπροσδιορισμός της Ανάπτυξης" Θέμα ομιλίας: "Η Πολιτική Διαπαιδαγώγηση του Ενεργού Πολίτη: Ένα Πρόγραμμα Διδασκαλίας της

Αγωγής του Πολίτη στο Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα", 2 Δεκεμβρίου 2010.

37. Συμμετοχή στο συνέδριο του Πανεπιστημίου Paris 8. Les Universités au temps de mondialisation, Paris 8. Μάιος 2009. Θέμα ανακοίνωσης: Stratégies de formation civique en éducation: participation et critique.

Κατσής Αθανάσιος

Εργασίες σε Διεθνή Περιοδικά και Διεθνή Συνέδρια

1. Moniarou-Papaconstantinou V., Tsatsaroni, A., Katsis, A., Koulaidis, V., (2010). LIS as a field of study: socio-cultural influences on students' decision making, *Aslib Proceedings: New Information Perspectives*, Vol. 62, 3, 321-344
2. Katsis, A., Nistazakis, H. E. and Tombras, G. S. (2009). Bayesian and frequentist estimation of the performance of free space optical channels under weak turbulence conditions. *Journal of the Franklin Institute*, 346, 4, 315-327.
3. Apostolopoulos, C., Psalidas, A., Hatzinikita, V., and Katsis, A. (2008). Studying Greek Students' Performance on PISA Science Items. *The International Journal of Learning*, 15, 8, 1-10.
4. Katsis, A., Martzoukos, S., and Yannacopoulos, A. (2008). Bayesian Statistical Expert Opinion in Option Pricing. *Journal of Statistical Theory and Applications*, 7, 33-50.
5. Stamey, J., and Katsis, A. (2007). A sample size determination for comparing two Poisson rates with underreported counts. *Communications in Statistics, Statistics and Simulation*, 36, 483-492.
6. Katsis, A., and Nistazakis H. E. (2007). A flexible Bayesian algorithm for sample size determination in the case of misclassification. *Applied Mathematics and Computation*, 184, 86-92.

7. Limakopoulou, A., and Katsis A. (2006). Bayesian sample size calculations involving the reliability coefficient of a scale in social sciences. *Journal of Statistical Theory and Applications*, 4, 381-390.
8. Koulaidis, V., Dimopoulos, K., Tsatsaroni, A., and Katsis, A. (2006). Young People's relations to Education: The Case of Greek Youth. *Educational Studies*, 32, 343-359.
9. Katsis, A., and Ntzoufras, I. (2005). Bayesian Hypothesis Testing for the Distribution of Insurance Claim Counts Using the Gibbs Sampler. *Journal of Computational Methods in Science and Engineering*, 5, 201-214.
10. Katsis, A., and Nistazakis, H. E. (2005). An interval-based criterion for sample size determination in the case of misclassification. *Journal of Statistical Theory and Applications*, 4, 325-340.
11. Katsis, A. (2005). Sample size determination of binomial data with the presence of misclassification. *Metrika*, 62, 323-329.
12. Ntzoufras, I, Katsis, A., Karlis, A. (2005). Bayesian Assessment of the Distribution of Insurance Claim Counts Using the Reversible Jump Algorithm. *North American Actuarial Journal*, 9, 90-105.
13. Katsis, A. (2004). Sample size for testing the homogeneity of two a priori dependent binomial populations using the Bayesian approach. *Journal of Applied Mathematics and Decision Sciences*, 8, 33-42.
14. Katsis, A., and Toman, B. (2004). A Bayesian Double Sampling Scheme for Classifying Binomial Data. *The Mathematical Scientist*, 29, 49-53.
15. Katsis, A., Nistazakis, H. E. and Tombras, G. S. (2008). Bayesian and frequentist estimation of the average capacity of log normal wireless optical channels. In T. E. Simos and G. Psihoyios (Eds.), *AIP Conference Proceedings of the International Electronic Conference on Computer Science* (pp. 26-30). New York: American Institute of Physics.
16. Katsis, A., and Nistazakis, H. E. (2005). Bayesian sample size calculations with imperfect diagnostic tests. In T. E. Simos and G. Maroulis (Eds.), *Proceedings of the International Conference of Computational Methods in Sciences and Engineering* (pp. 279-282). The Netherlands: VSP International

17. Katsis, A., and Nistazakis, H. E. (2004). Sample size criteria for estimating the prevalence of a disease. In T. E. Simos and G. Maroulis (Eds.), Proceedings of the International Conference of Computational Methods in Sciences and Engineering (pp. 257-260). The Netherlands: VSP International.

Κεφάλαια σε επιστημονικά βιβλία και Συμμετοχή σε συλλογικούς τόμους

1. Δημόπουλος, Κ., Κατσή, Α., & Κουλαϊδής, Β. (2006). Τάσεις της ελληνικής νεολαίας: Συνολική παρουσίαση. Στο Β. Κουλαϊδής, & Κ. Δημόπουλος (Επιμ.), Ελληνική νεολαία: Όψεις κατακερματισμού (σελ. 51-70). Αθήνα: Μεταίχμιο.
2. Δημόπουλος, Κ., Κατσή, Α., Κουλαϊδής, Β., Κωνσταντοπούλου, Δ., & Λιμακοπούλου, Α. (2006). Αναλυτική παρουσίαση των τάσεων της ελληνικής νεολαίας: Πολιτική και Οικονομία. Στο Β. Κουλαϊδής, & Κ. Δημόπουλος (Επιμ.), Ελληνική νεολαία: Όψεις κατακερματισμού (σελ. 71-88). Αθήνα: Μεταίχμιο.
3. Δημόπουλος, Κ., Κατσή, Α., Κουλαϊδής, Β., Κωνσταντοπούλου, Δ., & Λιμακοπούλου, Α. (2006). Αναλυτική παρουσίαση των τάσεων της ελληνικής νεολαίας: Αγορά Εργασίας και Κοινωνική Ζωή. Στο Β. Κουλαϊδής, & Κ. Δημόπουλος (Επιμ.), Ελληνική νεολαία: Όψεις κατακερματισμού (σελ. 89-110). Αθήνα: Μεταίχμιο.
4. Δημόπουλος, Κ., Κατσή, Α., Κουλαϊδής, Β., Κωνσταντοπούλου, Δ., & Λιμακοπούλου, Α. (2006). Αναλυτική παρουσίαση των τάσεων της ελληνικής νεολαίας: Εκπαίδευση και Πολιτισμός. Στο Β. Κουλαϊδής, & Κ. Δημόπουλος (Επιμ.), Ελληνική νεολαία: Όψεις κατακερματισμού (σελ. 111-133). Αθήνα: Μεταίχμιο.
5. Δημόπουλος, Κ., Κατσή, Α., Κουλαϊδής, Β., Κωνσταντοπούλου, Δ., & Λιμακοπούλου Α. (2006). Αναλυτική παρουσίαση των τάσεων της ελληνικής νεολαίας: Καθημερινός τρόπος ζωής και Περιβάλλον." Στο Β. Κουλαϊδής, & Κ. Δημόπουλος (Επιμ.), Ελληνική νεολαία: Όψεις κατακερματισμού (σελ. 134-156). Αθήνα: Μεταίχμιο.

6. Katsis, A. (2004). Strategic goal 3: Opening up education to the wider world. In V. Koulaïdis (Ed.), A report on education and training in Greece (pp. 56-65). Athens: Education Research Center.

Εργασίες σε Ελληνικά Περιοδικά και Ελληνικά Συνέδρια

1. Αποστολόπουλος, Κ., Κατσής, Α., Χατζηνηκίτα, Β., & Ψαλίδας, Α. (2008). Αξιολόγηση μαθητών σε θέματα Φυσικών Επιστημών του PISA: Μεθοδολογικά ζητήματα. *Πρακτικά του Πανελληνίου Συνεδρίου με διεθνή συμμετοχή «Βιολογικές και Φυσικές Επιστήμες στην Εκπαίδευση», 33-40* (διαθέσιμο στο δικτυακό τόπο <http://mde-katsor.biol.uoa.gr/>).
2. Katsis, A., and Limakopoulou, A. (2005). The determination of the optimal sample size for reliability scales in social sciences. *Πρακτικά 18ου Πανελληνίου Συνεδρίου Στατιστικής*, 435-440, Αθήνα.
3. Ntzoufras, I., and Katsis, A. (2004). Bayesian comparison of discrete distributions using MCMC. *Πρακτικά 17ου Πανελληνίου Συνεδρίου Στατιστικής*, 543-550, Αθήνα.

Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά

1. 1^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ -2009
2. The Fifteenth International e-Conference on Learning, 2008
3. International e-Conference in Computer Science, 2007,
4. Clinical Research: Future challenges, Αθήνα, 2007
5. “International Conference of Computational Methods in Sciences and Engineering”, Λουτράκι, 2005
6. 18ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ελληνικού Στατιστικού Ινστιτούτου (Ε.Σ.Ι), Ρόδος, 2005
7. “International Conference of Computational Methods in Sciences and Engineering”, Αθήνα, 2004
8. 17ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ε.Σ.Ι, Λευκάδα, 2004
9. Κολλέγιο Αθηνών, Εκπαιδευτική Αξιολόγηση μαθητών, Ιούνιος 2004

Καφετζής Παναγιώτης

Εργασίες σε Διεθνή Περιοδικά και Διεθνή Συνέδρια

1. 'Peur et Democatie dans les societes contemporaines', στο Th. Papatheodorou – Ph. Mary, Mutations des Politiques Criminelles en Europe, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 2006, σ. 15-30.
2. 'Political Differentiation', στο D. Charalambis et als., Recent Social Trends in Greece, Mc. Gills-Queen's University Press, Μόντρεαλ, 2004, σ. 425-433.
3. Σεπτ. 2005. 'Peur et Democatie dans les societes contemporaines'. Εισήγηση στο 6ο γαλλόφωνο Σεμινάριο του Groupe europeen de recherches sur la justice penale, με θέμα «Κυβερνησιμότητα, ποινική δικαιοσύνη και κοινωνικός έλεγχος», που οργανώθηκε από το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Παν/μίου Πελοποννήσου.

Εργασίες σε Ελληνικά Περιοδικά και Ελληνικά Συνέδρια

1. Δεκ. 2005. Σχολιαστής στο Συνέδριο «Νέο Θεσμικό Πλαίσιο και Πολιτικές για τους Μετανάστες», που οργανώθηκε από το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.
2. Μαρ. 2006. 'Για την πολιτική συνθήκη του μετανάστη'. Εισήγηση στο 1ο Συνέδριο της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Παν/μίου Αιγαίου, με θέμα «Οι Κοινωνικές Επιστήμες Σήμερα».
3. Ιουν. 2006. 'Ελλάδα: ομοιογένεια και διαφορά, ταυτότητα και ετερότητα. Εμπειρικές διαστάσεις και ιδεολογικό πλαίσιο'. Εισήγηση στο Συμπόσιο «Παράλληλες Ιστορίες. Ελλάδα και Ουγγαρία. Συγκριτική Κοινωνική Ιστορία», που διοργάνωσαν στη Βουδαπέστη ο Τομέας Κοινωνιολογίας των Μειονοτήτων του Παν/μίου ELTE, το Ινστιτούτο Ερευνών Ελλήνων Ουγγαρίας και το Ίδρυμα Αψβούργων.
4. Ιουλ. 2006. « 'Παράγκα και Σαλόνι'. Διαδρομές της Αριστεράς». Εισήγηση στα 'Σεμινάρια της Ερμούπολης'.
5. Οκτ. 2006. 'Εθνικές Ταυτότητες και Κοινή Γνώμη'. Εισήγηση σε ημερίδα του Παντείου Παν/μίου με αφορμή την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου.
6. Μαρ. 2007. 'Το ανέξοδο της πολιτικής κρίσης σε μια ιδιωτεύουσα πολιτική κουλτούρα'. Εισήγηση στο Συνέδριο «Κρίση του Ελληνικού Πολιτικού

Συστήματος; Σύγχρονες Προκλήσεις και Μεταρρυθμιστικές Προοπτικές», που οργάνωσε το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου-Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου.

7. Απρ. 2007. 'Δικτατορία 1967. Οι αποτυχίες ενός αντινομικού λόγου'. Εισήγηση σε ημερίδα που διοργάνωσαν τα Α.Σ.Κ.Ι και το ΚΝΕ/ΕΙΕ, με αφορμή τα 40 χρόνια από την εγκαθίδρυση της δικτατορίας της 21ης Απριλίου 1967.
8. Ιουν 2007. «Το άτομο και το Όλον. Ξαναδιαβάζοντας τις 'Περιπέτειες Σημασιών'». Εισήγηση σε Συνέδριο που οργάνωσε το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Παν/μίου Κρήτης, με αφορμή την αναγόρευση του Κων/νου Τσουκαλά σε Ομότιμο Καθηγητή/
9. Ιαν. 2008. «Εύλογες αδράνειες στις εκλογές των 'καμένων'». Εισήγηση σε Συνέδριο για τις εκλογές της 16ης Σεπτεμβρίου 2007, που διοργάνωσε η Ελληνική Εταιρεία Πολιτικής Επιστήμης, σε συνεργασία με το Π.Μ.Σ. 'Πολιτική Επιστήμη και Κοινωνιολογία' του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ.
10. 'Φόβος και Δημοκρατία', Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, τχ. 26, 2005, σ. 39-58.
11. 'Η αμφισβήτηση του εθνικού-κοινωνικού συμβολαίου', στο Ξ. Κοντιάδης – Θ. Παπαθεοδώρου, Η Μεταρρύθμιση της Μεταναστευτικής Πολιτικής, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 2007, σ. 135-144.
12. - 'Ένα νέο παράδειγμα Συγκριτικής Πολιτικής και Κοινωνιολογίας', στο Π. Καφετζής κ.ά, Πολιτική, Κοινωνία, Πολίτες, όπ. παρ., σ. 27-38.
13. - 'Το ανέξοδο της πολιτικής κρίσης σε μια ιδιωτεύουσα πολιτική κουλτούρα', στο Ξ. Κοντιάδης – Χ. Ανθόπουλος, Κρίση του Ελληνικού Πολιτικού Συστήματος;, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 2008, σ. 331-338.
14. - (με Κωνσταντίνο Τσουκαλά), 'Περί Πολιτικής Διαφθοράς', Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, τχ. 31, 2008, σ. 5-45.
15. «Το 'ταυτό' και το 'μη ταυτό' στην Ελλάδα της μετανάστευσης. Ιδεογραφικές διαστάσεις ερευνητικών δεδομένων για το ρατσισμό και την ξενοφοβία», στο Μ. Παύλου – Α. Σκουλαρίκη, Μετανάστες και Μειονότητες, εκδ. Βιβλιόραμα, Αθήνα 2009, σ. 333-352.

Επιμέλειες βιβλίων

1. Πολιτική, Κοινωνία, Πολίτες. Ανάλυση δεδομένων της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας, εκδ. ΕΚΚΕ, Αθήνα, 2007 (σε συνεργασία με Θ. Μαλούτα και Ι. Τσίγκανου).

Μπαγάκης Γεώργιος

Εργασίες σε Διεθνή Περιοδικά και Διεθνή Συνέδρια

1. STYLIANIDOU, F., BAGAKIS, G., STAMOVLASIS, D. (2004) Attracting, de-veloping and retaining effective teachers. OECD Activity, Country background report for Greece. Paris: OECD. (Η εργασία αυτή μεταφράστηκε και στα ελληνικά από το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας)
2. RAVANIS, K. CHARALAMPOPOULOU, C. BOILEVIN, J.-M. BAGAKIS, G. (2005) La construction de la formation des ombres chez la pensée des enfants de 5-6 ans: procédures didactiques sociocognitives. Revue de Recherches en Éducation: Spirale , vol. -, no. 36, pp. 87-98.
3. BAGAKIS, G., BALASKA, G., KOMIS, V., RAVANIS, K. (2006) Science Edu-cation Ideas, Practices and Needs of Pre-Primary School Teachers in Greece. Science Education International. vol. 17, no. 3, pp. 171-186.
4. ΔΕΜΕΡΤΖΗ, Κ., ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ., ΣΤΑΜΑΤΗΣ Α., ΚΑΙΣΑΡΗ, Σ. (2008) Προ-ετοιμάζοντας τις εστίες ανάπτυξης. Στο ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ. ΚΑΙ MACBEATH, J. (Επιμ.) Ηγεσία που διευκολύνει τη Μάθηση. Αθήνα: Λιβάνης.
5. DEMPSTER, N., BAGAKIS, G. (2008) An environment of learning. In MACBEATH, J. , DEMPSTER, N. (eds) Leadership and Learning) (invited chapter). London: Routledge.
6. DEMERTZI, K., BAGAKIS, G. GEORGIADOU, S. (2009). School voices in Leadership for Learning within the Greek context. International Journal of Leadership in Education. Special issue: Narrative Inquiry into Leadership for Learning. 12(03), pp. 297 - 309.

Κεφάλαια σε επιστημονικά βιβλία και Συμμετοχή σε συλλογικούς τόμους

1. ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ., ΔΙΔΑΧΟΥ, Ε., ΒΑΛΜΑΣ, Φ., ΛΟΥΜΑΚΟΥ, Μ., ΠΟΜΩΝΗΣ, Μ. (2006) Η ομαλή μετάβαση των παιδιών από το Νηπιαγωγείο και η προσαρμογή τους στο Δημοτικό: Το ζήτημα, οι δραστηριότητες, οι πειραματισμοί, η συνεργασία νηπιαγωγών, δασκάλων και πανεπιστημιακών. Αθήνα: Μεταίχμιο.
2. ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ., ΠΑΡΑΜΥΘΙΩΤΟΥ, Μ., ΣΙΟΛΟΥ, Ν., ΜΕΡΙΚΟΥ, Π., ΑΚΤΥΠΗ Α., ΑΓΓΕΛΗ, Ε. (2006) Μεθοδολογία δραστηριοτήτων Φυσικών Επιστημών στην προσχολική εκπαίδευση. Μια περίπτωση αυτομόρφωσης και κριτικής υποστήριξης νηπιαγωγών. Αθήνα: Μεταίχμιο
3. ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ., ΔΕΜΕΡΤΖΗ, Κ., ΣΤΑΜΑΤΗΣ, Θ. (Επιμ.) (2007) Ένα σχολείο μαθαίνει. Η αυτοαξιολόγηση ελληνικού σχολείου στο πλαίσιο του διεθνούς προγράμματος Carpe Vitam. Leadership for Learning.
4. ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ., ΔΕΜΕΡΤΖΗ, Κ., ΚΑΙΣΑΡΗ, Σ., ΦΑΚΙΤΣΑ Μ., ΣΤΑΜΑΤΗΣ, Θ. (2008) Πειραματισμός για διδασκαλία με ομάδες μαθητών. Αθήνα: Γρηγόρης
5. ΔΕΜΕΡΤΖΗ, Κ., ΤΣΑΦΤΑΡΙΔΗΣ, Ν., ΣΑΡΡΗΣ, Δ., ΒΓΑΚΕΣ, Σ., ΤΖΑΜΑΡΓΙΑΣ, Τ., ΚΥΡΔΗ, Π., ΚΟΥΡΕΤΖΗ, Χ., ΝΤΕΠΙΑΝ, Χ., ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ. (2010) Εκπαίδευση μετά τέχνης. Η αισθητική αγωγή στη Δημοτική Εκπαίδευση. Οδηγός Επιμόρφωτή. Αθήνα: Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών (ΟΕΠΕΚ)
6. ΔΕΜΕΡΤΖΗ, Κ., ΤΣΑΦΤΑΡΙΔΗΣ, Ν., ΣΑΡΡΗΣ, Δ., ΒΓΑΚΕΣ, Σ., ΤΖΑΜΑΡΓΙΑΣ, Τ., ΚΥΡΔΗ, Π., ΚΟΥΡΕΤΖΗ, Χ., ΝΤΕΠΙΑΝ, Χ., ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ. (2010) Εκπαίδευση μετά τέχνης. Η αισθητική αγωγή στη Δημοτική Εκπαίδευση. Υλικό για τον εκπαιδευτικό. Αθήνα: Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών (ΟΕΠΕΚ).
7. ΠΗΛΙΟΥΡΑΣ, Π., ΣΙΜΩΤΑΣ, Κ., ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ, Ε., ΦΡΑΓΚΑΚΗ, Μ., ΚΑΡΤΣΙΩΤΗΣ, Θ. , ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ. (2010) Οδηγός Εκπαιδευτικών για το μάθημα των Τ.Π.Ε. στα 800 ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία με Ε.Α.Ε.Π. Αθήνα: Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών (ΟΕΠΕΚ).

8. ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ, Α., ΒΑΛΜΑΣ, Θ., ΠΗΛΙΟΥΡΑΣ, Π., ΣΑΛΑΓΙΑΝΝΗ, Μ., ΣΑΛΙΧΟΣ, Μ., ΣΚΙΑ, Κ. (2010) Πρόγραμμα Εισαγωγικής Επιμόρφωσης. Οδηγός Επιμορφούμενου. Αθήνα: Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών (ΟΕΠΕΚ).
9. ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ, Α., ΒΑΛΜΑΣ, Θ., ΠΗΛΙΟΥΡΑΣ, Π., ΣΑΛΑΓΙΑΝΝΗ, Μ., ΣΑΛΙΧΟΣ, Μ., ΣΚΙΑ, Κ. (2010) Πρόγραμμα Εισαγωγικής Επιμόρφωσης. Οδηγός Επιμορφωτή. Αθήνα: Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών (ΟΕΠΕΚ).

Εργασίες σε Ελληνικά Περιοδικά και Ελληνικά Συνέδρια

1. Μπαγάκης, Γ., Λάμπρου, Α., Ντεμίρης, Η., Χριστόπουλου, Σ. (2004). Καινοτομίες, αδυναμίες, διλήμματα, δυναμικές στο πρόγραμμα σπουδών του Σχολείου Δεύτερης Ευκαιρίας Πατρών. Στο Μπαγάκης, Γ. (Επιμ.) Ο εκπαιδευτικός και το αναλυτικό πρόγραμμα. Αθήνα: Μεταίχιμο.
2. ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ. (2004) Απόπειρα αποτύπωσης μοντέλων αξιοποίησης του πειραματικού προγράμματος των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας. Στα Πρακτικά του 1ου Πανελληνίου Συνεδρίου των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, 28-29 Ιουνίου. Αθήνα: Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων.
3. Πομώνης, Μ., Διδάχου, Ε., Βαλμάς, Φ., Λουμάκου, Μ., Μπαγάκης, Γ. (2004). Η ομαλή μετάβαση των παιδιών του νηπιαγωγείου στο δημοτικό και η προσαρμογή τους. Στο Μπαγάκης, Γ. (Επιμ.) Ο εκπαιδευτικός και το αναλυτικό πρόγραμμα. Αθήνα: Μεταίχιμο.
4. Κοσμίδης, Π., Μπαγάκης, Γ., Κρητικού, Ε., Καλουδιώτη, Σ. (2005) Έρευνα δράσης για τη βελτίωση προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και την επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού. Στο βιβλίο του Γεωργόπουλου, Α. Περιβαλλοντική εκπαίδευση: Ο πολιτισμός που αναδύεται. Αθήνα: Gutenberg-Τυπωθήτω.
5. Μπαγάκης, Γ. (2005) Προς αναζήτηση σύγχρονων, λειτουργικών στοιχείων της επαγγελματικής ανάπτυξης του εκπαιδευτικού: Ο ρόλος του «κριτικού

- φίλου» και του διευκολυντή (facilitator). Στο Βρατσάλης, Κ. (Επιμ.) Κείμενα επιμόρφωσης. Αθήνα: Ατραπός.
6. ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ. και η ελληνική ομάδα του προγράμματος Carpe Vitam Leadership for Learning (2005) Ηγεσία για τη μάθηση με μεθόδους αυτό-αξιολόγησης σχολικής μονάδας. Στο Μπαγάκης, Γ. (Επιμ.) Επιμόρφωση και επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού. Αθήνα: Μεταίχμιο.
  7. Μπαγάκης, Γ. (2005) Συνεργασία σχολικής εκπαίδευσης και παιδαγωγικών τμημάτων. Στα Πρακτικά της επιστημονικής συνάντησης για την Παιδεία: Εκπαιδευτικοί προβληματισμοί, καινοτομίες. Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης Δυτικής Ελλάδας, Πάτρα, Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο Πανεπιστημίου Πατρών, Ιανουάριος.
  8. Κοσμίδης, Π., Μπαγάκης, Γ. Κρητικού, Ε. Καλουδιώτη, Σ. (2005) Μια προσπάθεια βελτίωσης προγράμματος Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης με τη βοήθεια της έρευνας δράσης. Στα πρακτικά του 2ου Περιβαλλοντικού Συνεδρίου Μακεδονίας της Ένωσης Ελλήνων Χημικών-Περιφερειακό Τμήμα Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας. Θεσσαλονίκη
  9. Κοσμίδης, Π., Μπαγάκης, Γ. (2005) Αντιλήψεις των μαθητών και μαθητριών για τη συμμετοχή τους σε πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Πρακτικά 2ου Πανελλήνιου Συμπόσιου Έμπνευση, στοχασμός, φαντασία στη περιβαλλοντική εκπαίδευση. Πειραιάς: Ελληνική Εταιρεία για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς.
  10. Κοσμίδης, Π., Μπαγάκης, Γ. Κρητικού, Ε. Καλουδιώτη, Σ. (2005) Διερεύνηση της επαγγελματικής ανάπτυξης του εκπαιδευτικού σε πρόγραμμα εφαρμογής έρευνας δράσης στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Στα πρακτικά του 1ου Συνεδρίου Σχολικών Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Αιγαίου. Μυτιλήνη : Πανεπιστήμιο Αιγαίου.
  11. ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ., ΔΕΜΕΡΤΖΗ, Κ., ΣΤΑΜΑΤΗΣ, Α. (2006) Το διεθνές πρόγραμμα «Carpe Vitam. Leadership for learning» και η ελληνική συμμετοχή. Στο ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ. (Επιμ.) Αυτοαξιολόγηση σχολικής μονάδας. Από το έργο του Ιωσήφ Σολομών στις σημερινές προσπάθειες στην Ελλάδα και αλλού. Αθήνα: Μεταίχμιο.

12. ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ. (2006) Σύντομο οδοιπορικό ενός κριτικού φίλου στο πλαίσιο του προγράμματος Bridges Across Boundaries στην Σλοβακία και την Τσεχία. Στο ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ. (Επιμ.) Αυτοαξιολόγηση σχολικής μονάδας. Από το έργο του Ιωσήφ Σολομών στις σημερινές προσπάθειες στην Ελλάδα και αλλού. Αθήνα: Μεταίχμιο.
13. ΔΕΜΕΡΤΖΗ, Κ., ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ. (2006) Ανιχνεύοντας τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών ελληνικού γυμνασίου για την Ηγεσία και τη Μάθηση. Στο ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ. (Επιμ.) Εκπαιδευτικές αλλαγές, η παρέμβαση του εκπαιδευτικού και του σχολείου. Αθήνα: Μεταίχμιο.
14. ΜΠΙΝΙΑΡΗ, Λ., ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ. (2006) Το σχολικό πορτραίτο ως εργαλείο αποτύπωσης, Αυτοαξιολόγησης και ανάπτυξης του σχολείου. Η περίπτωση του προγράμματος Carpe Vitam. Leadership for Learning. Στο ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ. (Επιμ.) Εκπαιδευτικές αλλαγές, η παρέμβαση του εκπαιδευτικού και του σχολείου. Αθήνα: Μεταίχμιο.
15. Φάνης Βαλμάς, Μάνια Λουμάκου, Μανώλης Πομώνης, Ελένη Διδάχου και Γιώργος Μπαγάκης (2006) Αυτομόρφωση και επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών. Ένα παράδειγμα μέσα από τη συνεργασία δασκάλων και νηπιαγωγών για την ομαλή μετάβαση των παιδιών από το νηπιαγωγείο και την προσαρμογή τους στο δημοτικό. Στο ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ. (Επιμ.) Εκπαιδευτικές αλλαγές, η παρέμβαση του εκπαιδευτικού και του σχολείου. Αθήνα: Μεταίχμιο.
16. Μπαγάκης, Γ. (2006) Αυτο-αξιολόγηση σχολικής μονάδας: Εμπειρίες, μεθοδολογία, πλεονεκτήματα, μειονεκτήματα, όρια και δυναμική. Στο Κακανά, Δ., Μπότζογλου, Κ., Χανιώτάκη, Ν., Καβαλάρη, Ε. (Επιμ.) Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση. Παιδαγωγική και διδακτική διάσταση. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αφών Κυριακίδη.
17. ΠΑΡΑΜΥΘΙΩΤΟΥ, Μ., ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ. (2006) Απόπειρα αυτό-αξιολόγησης σε νηπιαγωγείο. Στο Κακανά, Δ., Μπότζογλου, Κ., Χανιώτάκη, Ν., Καβαλάρη, Ε. (Επιμ.) Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση. Παιδαγωγική και διδακτική διάσταση. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αφών Κυριακίδη.

18. ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ., Παπαδημητρίου, Ε., Χατζηανδρέου, Μ. (2006) Έρευνα δράσης για την πραγματοποίηση δραστηριοτήτων φυσικών επιστημών στο νηπιαγωγείο. Πρακτικά 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών στην Προσχολική Εκπαίδευση. Κύπρος: Πανεπιστήμιο Κύπρου.
19. ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ. και ΟΜΑΔΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ ΓΛΥΦΑΔΑΣ (2006) Προς την ανάπτυξη ενός school based curriculum για τις δραστηριότητες φυσικών επιστημών στο νηπιαγωγείο: Το πρόγραμμα της «Ομάδας Νηπιαγωγών Γλυφάδας». Πρακτικά 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών στην Προσχολική Εκπαίδευση. Κύπρος: Πανεπιστήμιο Κύπρου.
20. Μπαγάκης, Γ., Δεμερτζή, Κ., Σταμάτης, Θ. (2007) Το ρεύμα της εκπαιδευτικής έρευνας για τη βελτίωσης/ανάπτυξης του σχολείου. Ελληνικά παραδείγματα. Πρακτικά συνεδρίου “Η Ποιότητα του Εκπαιδευτικού Έργου: Από την Αποτύπωση του Συστήματος στο Σχεδιασμό Παρεμβάσεων”. Αθήνα: ΚΕΕ.
21. ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ. , ΔΕΜΕΡΤΖΗ, Κ., ΣΤΑΜΑΤΗΣ, Θ., ΤΣΕΜΠΕΡΛΙΔΟΥ, Μ., ΚΑΙΣΑΡΗ, Σ. (2008) Απελευθερώνοντας το κρυμμένο κεφάλαιο των εκπαιδευτικών στο σχολείο που μαθαίνει. Στο Δούκας, Κ, Κωτσάνης, Γ. (Επιμ.) Το σχολείο του μέλλοντος το μέλλον του σχολείου. Αθήνα: Εκπαιδευτήρια Δούκα.
22. Τσεμπερλίδου, Μ., Μπαγάκης, Γ. (2008). Φωτογραφική Αξιολόγηση: Ερευνητικές & παιδαγωγικές διαστάσεις ενός εύχρηστου αλλά ιδιαίτερα ισχυρού μεθοδολογικού εργαλείου. Πρακτικά της διημερίδας «Περιβαλλοντική Εκπαίδευση για μια Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη. Αθήνα: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.
23. Τσεμπερλίδου, Μ., Μπαγάκης, Γ. (2008). Η Συμβολή της Φωτογραφικής Αξιολόγησης στην πορεία προς το Αειφόρο Σχολείο. Πρακτικά 4ου Πανελληνίου Συνεδρίου της Π.Ε.ΕΚ.Π.Ε. «Προς την αειφόρο ανάπτυξη: Φυσικοί Πόροι, Κοινωνία, Περιβαλλοντική Εκπαίδευση». Αθήνα: ΠΕΕΚΠΕ.

Επιμέλειες βιβλίων

1. ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ. (Επιμ.) (2004) Ο εκπαιδευτικός και το αναλυτικό πρόγραμμα. Αθήνα: Μεταίχμιο.

2. ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ. (Επιμ.) (2005) Επιμόρφωση και επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού. Αθήνα: Μεταίχμιο.
3. ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ. (Επιμ.) (2006) Εκπαιδευτικές αλλαγές, η παρέμβαση του εκπαιδευτικού και του σχολείου. Αθήνα: Μεταίχμιο.
4. ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ. (Επιμ.) (2006) Αυτοαξιολόγηση σχολικής μονάδας: Από το έργο του Ιωσήφ Σολομών στις σημερινές προσπάθειες στην Ελλάδα και αλλού. Αθήνα: Μεταίχμιο.
5. ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ., ΔΕΜΕΡΤΖΗ, Κ. (Επιμ.) (2009) Ένα χρόνο μετά την εφαρμογή των νέων αναλυτικών προγραμμάτων. Τι άλλαξε; Αθήνα: Γρηγόρης
6. Μπαγάκης, Γ. και MacBeath, J. (Επιμ.) (2008) Η ηγεσία που διευκολύνει τη μάθηση. Αθήνα: Λιβάνης.

Τζιμογιάννης Αθανάσιος

Βιβλία μονογραφίες

1. Τζιμογιάννης Α. (2010), Πρακτικά Εργασιών 7ου Πανελληνίου Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή “Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση”, Τόμοι I & II, Κόρινθος, ISBN: 978-960-88359-5-5
2. Τζιμογιάννης Α. (2005), Πρακτικά Εργασιών 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου “Διδακτική της Πληροφορικής”, Κόρινθος

Εργασίες σε Διεθνή Περιοδικά και Διεθνή Συνέδρια

3. Jimoyiannis A. & Gravani M. (2010), Exploring adult digital literacy using learners’ and educators’ perceptions and experiences: the case of the Second Chance Schools in Greece, Educational Technology and Society (accepted for publication)
4. Jimoyiannis A. (2010), Designing and implementing an integrated Technological Pedagogical Science Knowledge framework for science teacher’s professional development, Computers & Education, 55(3), 1259-1269

5. Jimoyiannis A. & Gravani M. (2010), Digital literacy in a lifelong learning programme for adults: Educators' experiences and perceptions on teaching practices, *International Journal of Digital Literacy and Digital Competence*, 1(1), 40-60
6. Stansfield M. H., Connolly T. M., Cartelli A., Jimoyiannis A., Magalhães H. & Maillet K. (2009), Developing a framework for best practices in sustainable virtual campuses, *International Journal of Networking and Virtual Organisations*, 6(5), 440-459
7. Stansfield M., Connolly T., Cartelli A., Jimoyiannis A., Magalhães H. & Maillet K. (2009), The Identification of Key Issues in the Development of Sustainable e-Learning and Virtual Campus Initiatives, *Electronic Journal of e-Learning*, 7(2), 155-164, available online at www.ejel.org
8. Cartelli A., Stansfield M. H., Connolly T. M., Jimoyiannis A., Magalhães H. & Maillet K. (2008), Towards the development of a new model for best practice and knowledge construction in Virtual Campuses, *Journal of Information Technology Education*, 7, 121-134
9. Siorenta A. & Jimoyiannis A. (2008), Physics instruction in secondary schools: an investigation of teachers' beliefs towards physics laboratory and ICT, *Research in Science & Technological Education*, 26(2), 185-202
10. Jimoyiannis A. & Komis V. (2007), Examining teachers' beliefs about ICT in education: implications of a teacher preparation programme, *Teacher Development*, 11(2), 181-204
11. Jimoyiannis A. & Komis V. (2006), Exploring secondary education teachers' attitudes and beliefs towards ICT adoption in education, *THEMES in Education*, 7(2), 181-204
12. Jimoyiannis A. (2010), Developing a Technological Pedagogical Content Knowledge framework for science education: Implications of a teacher

trainers' preparation program, Proceedings of the Informing Science & IT Education Conference (InSITE 2010), 597-607, Cassino, Italy

13. Gravani, M. N. & Jimoyiannis, A. (2009), Factors shaping the profile of the ICT adult educator: implications from a social inclusion programme in Greece, in Papastamatis, A., Valkanos, E., Zarifis, G. K., Panitsidou, E. (Eds.), Educating the adult educator: Quality provision and assessment in Europe, ESREA Network on Adult Educators, Trainers and their Professional Development, E-book conference proceedings, pp. 837-844, Thessaloniki, ISBN: 978-960-243-668-4.
14. Stansfield M. H., Connolly T., Cartelli A., Jimoyiannis A., Magalhães H. & Maillet K. (2008), The development of models for identifying and promoting best practice in e-learning and Virtual Campuses, in D. Remenyi (Ed.), Proceedings of the 7th European Conference on e-Learning (ECEL), pp. 520-529, Agia Napa, Cyprus, 6-7 November 2008
15. Jimoyiannis A., Stansfield M., Connolly T., Cartelli A., Magalhães H., Maillet K. & Koulaidis V. (2008), Virtual Campuses: A new paradigm in e-learning widening access to higher education, in C. Angeli & N. Valanides (eds.), Proceedings of the 6th Panhellenic Conference with International Participation "Information and Communication Technologies in Education", Vol. II, pp. 419-426, Cyprus
16. Jimoyiannis A. & Gravani M. (2008), Adult educators' and learners' perceptions and experiences of digital literacy: The case of the Second Chance Schools in Greece, ECER 2008: European Educational Research Association Conference: From Teaching to Learning?, 10-12 September, Göteborg: Sweden, http://www.eera-ecer.eu/fileadmin/user_upload/Publication_FULL_TEXTS/ECER2008_1226_Gravani_01.pdf

17. Vrachnos E. & Jimoyiannis A. (2008), DAVE: A Dynamic Algorithm Visualization Environment for novice learners, The 8th IEEE International Conference on Advanced Learning Technologies, pp. 319-323, 1-5 July, Santander, Spain
18. Cartelli, A., Maillet, K., Stansfield, M. H., Connolly, T. M., Jimoyiannis, A., Magalhães, H. & Toland, J. (2008), Identifying and promoting best practice in Virtual Campuses and e-Learning, ED-MEDIA 2008 Conference, pp. 897-902, Vienna, Austria, 30 June - 4 July
19. Cartelli A., Stansfield M., Connolly T., Jimoyiannis A., Magalhães H. & Maillet K. (2008), Towards the development of a new model for best practice and knowledge construction in Virtual Campuses, Proceedings of the Informing Science and IT Education Conference (InSITE 2008), 22-25 June, Varna, Bulgaria
20. Jimoyiannis A. & Komis V. (2006), Factors affecting teachers' views and perceptions of ICT in education, in P. Isaias, M. McPherson & F. Banister (eds.), Proceedings of the IADIS International Conference e-Society 2006, Vol. I, 136-143, Dublin, Ireland
21. Connolly T., Stansfield M. H., Cartelli A., Jimoyiannis A., Magalhães H. & Maillet K. (2007), Towards the development of a framework for promoting best practice in Virtual Campuses, European Association of Distance Teaching Universities Conference (EADTU 2007), 8-9 November, Lisbon, Portugal,
<http://www.eadtu.nl/conference-2007/files/BM4.pdf>

Κεφάλαια σε επιστημονικά βιβλία και Συμμετοχή σε συλλογικούς τόμους

1. Jimoyiannis A., Gravani M. & Karagiorgi Y. (2011). Teacher professional development through Virtual Campuses: Conceptions of a 'new' model, In H. Yang & S. Yuen (eds.), Handbook of Research on Practices and Outcomes in Virtual Worlds and Environment, Hershey, PA: IGI Global (to be published)

2. Jimoyiannis A. (2009), Factors determining teachers' beliefs and perceptions of ICT in education, in A. Cartelli & M. Palma (eds.), Encyclopedia of Information Communication Technology, 321-334, Hershey, PA: IGI Global
3. Jimoyiannis A. (2009), Computer simulations and scientific knowledge construction, in A. Cartelli & M. Palma (eds.), Encyclopedia of Information Communication Technology, 106-120, Hershey, PA: IGI Global
4. Τζιμογιάννης Α. (2008), Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών ως εργαλείο ανάπτυξης της 'επιστημονικής σκέψης': προκλήσεις και δυνατότητες για τη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών, στο Β. Κουλαϊδής, Α. Αποστόλου και Κ. Καμπουράκης (επιμ.), Η Φύση των Επιστημών-Διδακτικές Προσεγγίσεις, 233-247, Εκπαιδευτήρια Γείτονα, Αθήνα
5. Τζιμογιάννης Α. & Σιόρεντα Α. (2007), Το Διαδίκτυο ως εργαλείο ανάπτυξης της κριτικής και δημιουργικής σκέψης, στο Β. Κουλαϊδής (επιμ.), Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις για την ανάπτυξη κριτικής-δημιουργικής σκέψης, 355-374, Ο.ΕΠ.ΕΚ., Αθήνα
6. Τζιμογιάννης Α. (2007), Το παιδαγωγικό πλαίσιο αξιοποίησης των ΤΠΕ ως εργαλείο ανάπτυξης της κριτικής και δημιουργικής σκέψης, στο Β. Κουλαϊδής (επιμ.), Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις για την ανάπτυξη κριτικής-δημιουργικής σκέψης, 333-354, Ο.ΕΠ.ΕΚ., Αθήνα
7. Τζιμογιάννης Α. & Σιόρεντα Α. (2007), Η μοντελοποίηση ως εργαλείο ανάπτυξης της κριτικής και δημιουργικής σκέψης, στο Β. Κουλαϊδής (επιμ.), Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις για την ανάπτυξη κριτικής-δημιουργικής σκέψης, 241-267, Ο.ΕΠ.ΕΚ., Αθήνα
8. Τζιμογιάννης Α. (2004), Οι Προσομοιώσεις στη Διδασκαλία της Φυσικής, στο Ι. Βλαχάβας, Β. Δαγδιλέλης, Γ. Ευαγγελίδης, Γ. Παπαδόπουλος, Μ. Σατρατζέμη & Δ. Ψύλλος (εκδ.), Οι Τεχνολογίες Πληροφορίας και

Εργασίες σε Ελληνικά Περιοδικά και Ελληνικά Συνέδρια

1. Κωστής Ν., Σιόρεντα Α. & Τζιμογιάννης Α. (2009), Η αξιοποίηση συστημάτων ασύγχρονης εκπαίδευσης σε σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης: Σχεδιασμός και μελέτη των σχολικών δικτύων ΣΕΠ του Νομού Δωδεκανήσου, *Θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση*, 2(1-2), 55-78
2. Κόμης Β. & Τζιμογιάννης Α. (2006), Ο Προγραμματισμός ως μαθησιακή δραστηριότητα: από τις εμπειρικές προσεγγίσεις στη γνώση παιδαγωγικού περιεχομένου, *Θέματα στην Εκπαίδευση*, 7(3), 229-255
3. Αγγέλαινα Σ. & Τζιμογιάννης Α. (2010), Δημιουργία και μελέτη μιας μαθητικής Κοινότητας Διερεύνησης μέσω ενός ιστολόγιου, στο Α. Τζιμογιάννης (επιμ.), *Πρακτικά Εργασιών 7ου Πανελληνίου Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή "Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση"*, τόμος II, 337-344, Κόρινθος
4. Τζιμογιάννης Α. (2010), Η Τεχνολογική Παιδαγωγική Γνώση Περιεχομένου για τις Φυσικές Επιστήμες: Μια εφαρμογή στην επιμόρφωση επιμορφωτών εκπαιδευτικών, στο Α. Τζιμογιάννης (επιμ.), *Πρακτικά Εργασιών 7ου Πανελληνίου Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή "Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση"*, τόμος II, 295-302, Κόρινθος
5. Βραχνός Ε. & Τζιμογιάννης Α., (2010), Μελέτη των αναπαραστάσεων μαθητών της Γ' Λυκείου για την έννοια του πίνακα χρησιμοποιώντας την ταξινόμια SOLO, στο Μ. Γρηγοριάδου (επιμ.), *Πρακτικά 5ου Πανελληνίου Συνεδρίου "Διδακτική της Πληροφορικής"*, 81-90, Αθήνα
6. Αγγέλαινα Σ. & Τζιμογιάννης Α. (2009), Το εκπαιδευτικό ιστολόγιο ως εργαλείο κοινωνικής οικοδόμησης της γνώσης: Μία ανάλυση της γνωστικής

- παρουσίας των μαθητών, στο Καριώτογλου Π., Σπύρτου Α., Ζουπίδης Α. (επιμ.), Πρακτικά 6ου Πανελληνίου Συνεδρίου ‘‘Διδακτική Φυσικών Επιστημών και Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση’’, 137-145, Φλώρινα
7. Κωστής Ν. & Τζιμογιάννης Α., (2008), Το Διαδίκτυο ως μέσο επικοινωνίας και μάθησης: Το παράδειγμα των δικτύων ΣΕΠ σε εκπαιδευτικές μονάδες του Νομού Δωδεκανήσου, στο Χ. Αγγελή & Ν. Βαλανίδης (επιμ.), Πρακτικά 6ου Πανελληνίου Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή ‘‘Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση’’, Τόμος ΙΙ, 303-310, Κύπρος
  8. Τζιμογιάννης Α. & Γραβάνη Μ. (2008), Ο πληροφορικός γραμματισμός στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας: μια μελέτη των απόψεων και των εμπειριών εκπαιδευτών πληροφορικής, στο Β. Κόμης (επιμ.), Πρακτικά 4ου Πανελληνίου Συνεδρίου ‘‘Διδακτική της Πληροφορικής’’, 405-414, Πάτρα
  9. Βραχνός Ε. & Τζιμογιάννης Α., (2008), Σχεδιασμός ενός περιβάλλοντος δυναμικής οπτικοποίησης αλγορίθμων: Το σύστημα DAVE, στο Β. Κόμης (επιμ.), Πρακτικά 4ου Πανελληνίου Συνεδρίου ‘‘Διδακτική της Πληροφορικής’’, 171-180, Πάτρα
  10. Τζιμογιάννης Α. & Σιόρεντα Α. (2007), Παράγοντες που καθορίζουν τις στάσεις των καθηγητών Φυσικών Επιστημών για τις ΤΠΕ στη διδασκαλία τους, Πρακτικά 5ου Πανελληνίου Συνεδρίου ‘‘Διδακτική Φυσικών Επιστημών και Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση’’, 939-949, Ιωάννινα
  11. Τζιμογιάννης Α. & Κόμης Β. (2006), Οι ΤΠΕ στην εκπαίδευση: Διερευνώντας τις απόψεις εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στο Β. Δαγδιλέλης & Δ. Ψύλλος (επιμ.), Πρακτικά 5ου Πανελληνίου Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή ‘‘Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση’’, 829-836, Θεσσαλονίκη
  12. Τζιμογιάννης Α., Τσιωτάκης Π. & Sajaniemi J. (2006), Μελετώντας το ρόλο των προσομοιώσεων αλγορίθμων στη διδασκαλία του

προγραμματισμού στο Ενιαίο Λύκειο, στο Ε. Σταυρίδου & Χ. Σολομωνίδου (επιμ.), Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου “Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Υλικό: Ζητήματα δημιουργίας, διδακτικής αξιοποίησης και αξιολόγησης”, 99-108, Βόλος

13. Τζιμογιάννης Α. (2005), Προς ένα παιδαγωγικό πλαίσιο διδασκαλίας του προγραμματισμού στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, στο Α. Τζιμογιάννης (επιμ.), Πρακτικά 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου “Διδακτική της Πληροφορικής”, 99-111, Κόρινθος
14. Τζιμογιάννης Α., Πολίτης Π. & Κόμης Β. (2005), Μελέτη των αναπαραστάσεων τελειόφοιτων μαθητών Ενιαίου Λυκείου για την έννοια της μεταβλητής, στο Α. Τζιμογιάννης (επιμ.), Πρακτικά 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου “Διδακτική της Πληροφορικής”, 61-70, Κόρινθος
15. Παπανικολάου Γ. & Τζιμογιάννης Α. (2005), Το έργο “Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών στην Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση”: Μια αποτίμηση της υλοποίησής του στο Νομό Ιωαννίνων, Πρακτικά 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου των Εκπαιδευτικών για τις ΤΠΕ: «Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στη Διδακτική Πράξη», Τόμος Β’, 395-404, Σύρος
16. Τζιμογιάννης Α. & Κόμης Β. (2004), Στάσεις και αντιλήψεις εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σχετικά με την εφαρμογή των ΤΠΕ στη διδασκαλία τους, Πρακτικά 4ου Πανελληνίου Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή “Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση”, Τόμος Α’, 165-176, Αθήνα
17. Τζιμογιάννης Α. & Κόμης Β. (2004), Μελέτη των αναπαραστάσεων μαθητών του Ενιαίου Λυκείου για τη ροή δεδομένων και το ρόλο των βασικών μονάδων του υπολογιστή, Πρακτικά 2ης Δημερίδας “Διδακτική της Πληροφορικής”, 73-85, Βόλος

18. Γόγουλου Α., Γουλή Ε., Γρηγοριάδου Μ., Δαγδιλέλης Β., Κόμης Β., Κορδάκη Μ., Μικρόπουλος Α., Μπακογιάννης Σ., Παπαδόπουλος Γ., Πολίτης Π., Σφηκόπουλος Θ. & Τζιμογιάννης Α. (2004), Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση: Υπάρχουσα κατάσταση-προβλήματα-προτάσεις, Πρακτικά 2ης Δημερίδας “Διδακτική της Πληροφορικής”, 39-47, Βόλος
19. Παπανικολάου Γ. και Τζιμογιάννης Α., Το έργο «Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών στην Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση» στο Νομό Ιωαννίνων, Εφημερίδα Ήπειρος, 25 Μαΐου 2004
20. Κωστής Ν. & Τζιμογιάννης Α. (2010), Δίκτυα ΣΕΠ σε εκπαιδευτικές μονάδες του Νομού Δωδεκανήσου, 1ο Συμπόσιο Εκπαιδευτικού και Κοινωνικού Προβληματισμού Στελεχών Εκπαίδευσης, Λειψοί, 11-13 Ιουνίου
21. Τσερετόπουλος Θ., Σινιγάλιας Π. & Τζιμογιάννης Α. (2009), Σχεδιασμός μαθησιακών δραστηριοτήτων για τη Φυσική με χρήση εργαλείων των ΤΠΕ: το παράδειγμα του ηλεκτρισμού, Στο Π. Πολίτης (επιμ.), Πρακτικά 1ου Εκπαιδευτικού Συνεδρίου της ΕΤΠΕ «Ενταξη και Χρήση των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία», Βόλος, 24-26 Απριλίου
22. Τζιμογιάννης Α., Παιδαγωγική Αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών, Εκπαιδευτικό Συμπόσιο «Η Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση», Λευκωσία-Λεμεσός, 13-14 Μαρτίου 2009
23. Τζιμογιάννης Α., Από τη διδασκαλία στη μάθηση των Φυσικών Επιστημών: Προς ένα ολοκληρωμένο μοντέλο προετοιμασίας των εκπαιδευτικών, Ημερίδα Αφιερωμένη στη Μνήμη του Καθηγητή Αγησίλαου Μπολοβίνου, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τμήμα Φυσικής, Ιωάννινα (28 Νοεμβρίου 2008)
24. Τζιμογιάννης Α., Προετοιμασία του σχολείου της Κοινωνίας της Γνώσης: οι ΤΠΕ ως γνωστικό εργαλείο, Επιστημονική Ημερίδα Σχολικών Συμβούλων

Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ηπείρου «Η συμβολή των Νέων Τεχνολογιών στη διδακτική και παιδαγωγική διαδικασία», Ιωάννινα (30 Νοεμβρίου 2004)

25. Εμβαλωτής Α., Μικρόπουλος Α. & Τζιμογιάννης Α., Μαθήματα Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών στα Παιδαγωγικά Τμήματα, 2η Ημερίδα "Εκπαίδευση για τις ΤΠΕ στα Παιδαγωγικά Τμήματα", ΕΤΠΕ-ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Βόλος (18 Ιανουαρίου 2004)
26. Γρηγοριάδου Μ., Δαγδιλέλης Β., Ζαγούρας Χ., Κόμης Β. & Τζιμογιάννης Α., (2010), Επιμόρφωση εκπαιδευτικών Πληροφορικής: Ποια είναι τα επόμενα βήματα;, 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο "Διδακτική της Πληροφορικής", Αθήνα
27. Χατζηλάκος Α., Γρηγοριάδου Μ., Παπαδόπουλος Γ., Τζιμογιάννης Α. και Κορδάκη Μ. (2005), Η Πληροφορική στο Γυμνάσιο και το Ενιαίο Λύκειο και ο ρόλος των εκπαιδευτικών ΠΕ19-20, 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στη Διδακτική Πράξη», Σύρος
28. Κόμης Β., Δαγδιλέλης Β., Κορδάκη Μ. και Τζιμογιάννης Α. (2004), Διδακτική Πληροφορικής: από τη συγκρότηση του επιστημονικού πεδίου στη διδακτική πράξη, Πρακτικά 2ης Διημερίδας "Διδακτική της Πληροφορικής", 361-362, Βόλος

Τσακίρη Δέσποινα

Εργασίες σε Διεθνή Περιοδικά και Διεθνή Συνέδρια

1. Tsakiris D, (2010), « Le développement professionnel des enseignants face aux enjeux sociétaux de l'évaluation scolaire: constatations de recherche et perspectives » 21ème Colloque de l' ADMEE-EUROPE (Association pour le Développement des Méthodologies d'Evaluation en Education), Université Catholique de Louvain, 21-23/01/2009, p. 1-14

2. Tsakiris D., 2008, La pratique du contrôle et de la notation des connaissances des élèves : une épreuve identitaire pour les enseignants ESREA Life History and Biographical Research Network ; Canterbury Christ Church University, 6-9/03/2008, p. 1-14

<http://www.canterbury.ac.uk/education/cisdpc/conferences/esrea/abstracts-and-papers.aspx>

3. Τσακίρη Δ., 2007 «Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση : ποικιλότητα και συνθετικότητα νέων αιτημάτων και καταστάσεων στην εκπαιδευτική πράξη - Ερευνητικές διαπιστώσεις και προοπτικές» 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο του Ελληνικού Ινστιτούτου Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής Εκπαίδευσης (ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.ΕΚ.), Αθήνα, 4-6/05/2007, σελ. 372-379

http://www.elliepek.gr/Documents/4o_Synedrio_Eisigiseis/372_379.pdf

1. Tsatsaroni A, Tsakiris D., 2006 Researchers' identities and identifications in the era of an audit culture, European Educational Research Association, ECER 2006 Geneva Annual Conference, Transforming Knowledge, University of Geneva (13-16/09/2006, p. 1-32

<http://www.eera.ac.uk/web/eng/all/annual/2006/programme/index.html>

2. Tsakiris D, Tsatsaroni A. 2006, «Pratique narrative et initiation à la pratique de la recherche : croisements possibles » , ESREA Colloque du Réseau Histoires de Vie et Biographie : Université de Thessalie Volos, Grèce, 2-5/03/2006, p. 1-17 <http://esrea2006.ece.uth.gr>

3. Tsakiris D, 2005, «Psyché et imaginaire » - Penser aujourd'hui avec Castoriadis in Sciences de l'homme et Sociétés, no 80, p-37-40

Κεφάλαια σε επιστημονικά βιβλία και Συμμετοχή σε συλλογικούς τόμους

1. Τσακίρη Δ., (2010), «Κανονιστική ευταξία και παιδαγωγικές πρακτικές στο σχολικό θεσμό» στο Κουλαϊδής Β & Τσατσαρώνη Α. (Επ. επιμέλεια) Παιδαγωγικές πρακτικές : έρευνα και εκπαιδευτική πολιτική, Αθήνα: Μεταίχμιο: 1-63 (Επισυνάπτεται βεβαίωση δημοσίευσης)
2. Τσακίρη Δ., (2010) «Θεσμός, υποκείμενο, παιδεία : Μια ιχνογραφία της καστοριαδικής συμβολής» στο Αποστολόπουλος Α., Κορνήλιος

Καστοριάδης- ο στοχαστής της αυτονομίας, Αθήνα: Σύγχρονη Δελφική Αμφικτιονία: 17-36 (Επισυνάπτεται βεβαίωση δημοσίευσης)

3. Τσακίρη Δ, Κοτρόζου Α., (2010) «Η έρευνα για την σχολική αξιολόγηση και η ανάλυση των αξιολογικών πρακτικών: δυο πραγματικότητες που αλληλοδιαπλέκονται» στο Οικονομίδης Β, (επιμ) Εκπαίδευση και Επιμόρφωση του Εκπαιδευτικού, Αθήνα: (-) : σελ. 1-33 (επισυνάπτεται βεβαίωση δημοσίευσης)
4. Τσακίρη Δ., 2009 «Οι κοινωνικές φαντασιακές σημασίες των χωρικών πρακτικών στην εκπαίδευση : η περίπτωση της διαμόρφωσης του σχολικού χάρτη φοίτησης των μαθητών» στο Σπυριδάκης Ε (επιμ) Μετασχηματισμοί του χώρου: Κοινωνικές και πολιτισμικές διαστάσεις, Αθήνα: Νήσος: 397-425.
5. Τσακίρη Δ & Καπετανίδου Μ., 2007, «Θεωρίες μάθησης και δημιουργική σκέψη» στο Σύγχρονες Διδακτικές Προσεγγίσεις για την Ανάπτυξη της Κριτικής-Δημιουργικής Σκέψης, Βασίλης Κουλαιδής (Επιστ. επιμ), Αθήνα: Ο.ΕΠ.ΕΚ.: 21-60.
6. Τσακίρη Δ & Καπετανίδου Μ. (2007)«Τεχνικές για την ανάπτυξη της δημιουργικής και κριτικής σκέψης» στο Σύγχρονες Διδακτικές Προσεγγίσεις για την Ανάπτυξη της Κριτικής-Δημιουργικής Σκέψης, Βασίλης Κουλαιδής (Επιστ. επιμ), Αθήνα :Ο.ΕΠ.ΕΚ.: σελ.95-120
7. Τσακίρη Δ & Καπετανίδου Μ (2007)«Εργαλεία αξιολόγησης για την ανάπτυξη της κριτικής και αναστοχαστικής σκέψης» στο Σύγχρονες Διδακτικές Προσεγγίσεις για την Ανάπτυξη της Κριτικής-Δημιουργικής Σκέψης, Βασίλης Κουλαιδής (Επιστ. επιμ), Αθήνα : Ο.ΕΠ.ΕΚ.: σελ.351-374

Εργασίες σε Ελληνικά Περιοδικά και Ελληνικά Συνέδρια

1. Τσακίρη Δ., 2007, «Η αξιολόγηση των γνώσεων των μαθητών : Ερμηνευτικές προσεγγίσεις της αγωνίας των μαθητών απέναντι στην εξέταση και τη βαθμολογία» Δελτίο (αφιέρωμα στην αξιολόγηση των μαθητών): 39:19-22
2. Τσακίρη Δ., 2006, «Εκπαιδευτική πολιτική και συστήματα πιστοποίησης γλωσσομάθειας ξένων γλωσσών : Συγκριτική μελέτη στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης», Νέα παιδεία, 118:101-115

3. Τσακίρη Δ, Βανταράκη, Ε., 2006 «Η ανάλυση παιδαγωγικών πρακτικών : θεωρητικά ζητήματα, ερευνητικές διαπιστώσεις, ανοικτά ερωτήματα» Μεταίχμιο:298-303

Ερευνητικά πορίσματα

1. Τσακίρη Δ. (Μέλος Ομάδας Έργου), 2007, Εργαλεία αξιολόγησης του Επιμορφωτικού Προγράμματος : Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις για την ανάπτυξη της κριτικής-δημιουργικής σκέψης, Φορέας Ανάθεσης: Ο.Ε.Π.ΕΚ-ΕΠΕΑΕΚ II 2006-2007, Καθηγητής Β. Κουλαϊδής, Επιστημονικός Υπεύθυνος Προγράμματος, σελ.23
2. Tsakiris D.(Coordinatrice Trasnationale) , Giust-Desprairies F, Kaneklin C, 2005., « Processus et résultats d'une recherche-formation pour des enseignants ayant des difficultés dans la gestion de leurs classes. Approche psychosociale clinique », Φορέας Ανάθεσης Comenius 2.1 Socrates , 245 σελίδες

<http://www.isoc.siu.no./isocii.nsf/webEdit/942672001Project>

http://www.kee.gr/html/research_main.php

3. Τσακίρη Δ. (Υπεύθυνη Έρευνας), 2005., «Αποτύπωση ερευνών για εκπαιδευτικά θέματα που εκπονήθηκαν από το 1996-2001 από ελληνικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ερευνητικά ινστιτούτα», Φορέας Ανάθεσης: Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας, 150 σελίδες

http://www.kee.gr/html/research_main.php

Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά

1. Τσακίρη Δ., 2008, «Η τηλεόραση και το φαντασιακό των παιδιών : ανιχνεύοντας μια νέα σχέση με τις τηλεοπτικές εικόνες» Ελληνική Ραδιοφωνία και το Περιοδικό Ραδιοτηλεόραση, Δημόσιος διάλογος με θέμα: «Ραδιοτηλεοπτικός και παιδικός κόσμος» Αμφιθέατρο του Αποστολοπούλειου Πνευματικού κέντρου Τρίπολης, 1/11/08
2. Τσακίρη Δ., 2007 «Θεσμός, υποκείμενο, παιδεία» ΠΟΕΣΥ και Σύγχρονη Δελφική Αμφικτιονία (ΜΚΟ), Συνέδ Συνέδριο Αφιέρωμα στο Κορνήλιο Καστοριάδη, «Κορνήλιος Καστοριάδης : στοχαστής της αυτονομίας», 2-4/11/2007, Αθήνα, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών

3. Τσακίρη Δ. & Τσατσαρώνη Α., 2007, Εσωτερική αξιολόγηση στη σχολική μονάδα Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης) Κοινότητες μάθησης και επαγγελματική ευεξία των εκπαιδευτικών : Παραδείγματα από το διεθνή χώρο και την Ελλάδα, Βόλος, 8-9 Μαρτίου 2007
4. Τσακίρη, Δ., 2007, «Ομάδα Προβληματισμού-Εργασίας στην Κόρινθο ως τόπος για τη διαύγηση, τον αναστοχασμό και την αλλαγή των εκπαιδευτικών πρακτικών»
4. Πανεπιστήμιο Πατρών (Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών) σε συνεργασία με το Λεόντειο Λύκειο, Αθήνα 12-14/01/2007
5. Giust-Desprairies F., Tsakiris, D., Manoukian, F, 2006 «Recherche européenne sur les difficultés des enseignants dans la gestion de la classe : approche psychosociale clinique» 8ème Biennale de l'Education et de la Formation, Lyon, 11-14/ 04/2006 (Περίληψη)
<http://www.inrp.fr/biennale/8biennale/contrib/affich.php?&num=233>
6. Τσακίρη Δ, 2005 «Η ανάλυση των παιδαγωγικών πρακτικών ως καινοτόμος επιμορφωτική δραστηριότητα»Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας, Κιλκίς 21-22/01/2005

Κοντούλη – Γείτονα Μαρία

Βιβλία μονογραφίες

1. Geitona M., (2008) Country report for Greece In EHMA Quality in and Equality of access to healthcare services. European Commission HealthQUEST.Project Report, Brussels.

Εργασίες σε Διεθνή Περιοδικά και Διεθνή Συνέδρια

1. Geitona M., Zavras D., Hatzikou M., Kyriopoulos J. (2006): The generics market in Greece: the pharmaceutical industry beliefs. Health Policy, 79(1):35-48.
2. Geitona M., Zavras D., Kyriopoulos J. (2007): Determinants of health care utilization in Greece: implications for decision- making. European Journal of General Practice (EJGP),13(3):144-150.

3. Geitona M., Hatzikou M. (2007): Cost estimation of neonatal intensive care in Greece: the case of Athens maternity hospitals. *Journal of Medical Economics (JME)*; 10(3):273-283.
4. Geitona M., Hatzikou M., Hatzistamatiou Z., Anastasiadou A., Theodoratou Th. (2007): The economic burden of treating neonates in Intensive Care Units (ICUs) in Greece. *Cost- Effectiveness and Resource Allocation* 2007, 5(9): 109-120
5. <http://www.resource-allocation.com/content/5/1/9>
6. Geitona M., Kousoulakou Ch, Ollandezos M., Athanasakis K., Papanicolaou S., Kyriopoulos J. (2008): Costs and Effects of Paliperidone Extended Release compared with alternative oral antipsychotic agents in patients with schizophrenia in Greece: a cost-effectiveness study. *Annals of General Psychiatry*, 7:16
<http://www.annals-general-psychiatry.com/content/7/1/16>
7. Geitona M., Ollandezos M., Souliotis K., Athanasakis K., Kyriopoulos J.(2008): Cost minimization analysis of the oral anticoagulant therapy monitoring methods: the case of Prothrombin Time Self-Monitoring. *Hellenic Journal of Cardiology*, 49: 388-399
8. Geitona M., Kyriopoulos J., Zavras D., Theodoratou Th., Alexopoulos E. (2008) Medication use and patient satisfaction: a population-based survey. *Family Practice*, 25: 362–369
9. Geitona M., Papanicolaou S., Ollandezos M., Kousoulakou Ch., Kyriopoulos J. (2008) The cost of managing patients with schizophrenia in Greece
Journal of European Economy, 7: 108-126
10. Tsiantou V., Zavras D., Kousoulakou H., Geitona M., Kyriopoulos, J. (2009) Generic medicines: Greek Physicians' perceptions and prescribing practices. *Journal of Clinical Pharmacy and Therapeutics*, 34, 547–554

11. Alexopoulos E., Geitona M. (2009) Self-Rated Health: Inequalities and Potential Determinants. *Int. J. Environ. Res. Public Health*, 6(9), 2456-69; (<http://www.mdpi.com/1660-4601/6/9/2456>)
12. Geitona M., Androutsou L.(2009) Health safety and life protection coverage in the social economy sector in Greece: analysis of empirical findings. *Journal of Economics, Administrative, International Relations and Political Sciences*, 9(3), 993-1006
13. Zavras D., Geitona M., Kyriopoulos J. (2005): Paying more money for better health care? Searching for Willingness to Accept to Pay in Greece. In M. Tavakoli and D.Huw Reforming Health Systems: analysis and evidence. *Strategic Issues in Health Care Management*. University of St. Andrews, Scotland, 9-18.

Κεφάλαια σε επιστημονικά βιβλία και Συμμετοχή σε συλλογικούς τόμους

1. Καναβός Π.,Γείτονα Μ. (2007): Η Οικονομική Επιβάρυνση του Γενετικού Ελέγχου για τον Καρκίνο του Μαστού. Στο Μουζάκα - Ιωαννίδου Λ., Μανδρέκα Α., Μπαρμπούνη Β.(επιμ) Σύγχρονη Μαστολογία. Ιατρικές Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδη, Αθήνα, κεφάλαιο 13, 163-182.
2. Γείτονα Μ. (2007): Η θέση της γυναίκας στην οικογένεια, την κοινωνία και την οικονομία. Στο Ε. Κορνάρου και Α. Ρουμेलιώτου (επιμ) Γυναίκα και Υγεία. Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, σελ. 35-52.

Εργασίες σε Ελληνικά Περιοδικά και Ελληνικά Συνέδρια

1. Γείτονα Μ., Ζάβρας Δ., Κυριόπουλος Γ. (2006) : Η αγορά generics στην Ελλάδα. *Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας*, 18 (1):16-26
2. Ζάβρας Δ., Γείτονα Μ., Κυριόπουλος Γ. (2006): Προσδιοριστικοί Παράγοντες της Ικανοποίησης από τη Φαρμακευτική Φροντίδα στην Ελλάδα. *Ιατρική*, 90(4): 326-337

3. Γείτονα, Μ., Χατζίκου Μ., Χατζησταματίου Ζ. (2007): Κόστος Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών στα δημόσια μαιευτήρια της Αθήνας. Ιατρική, 91(5):416-421
4. Γείτονα Μ. Ολλανδέζος Μ, Κουσουλάκου Χ, Αγγελόπουλος και συν (2007) : Το Κόστος Αντιμετώπισης της Σχιζοφρένειας στην Ελλάδα Ψυχιατρική, 18(1):49-60
5. Σταχτέας Χ., Γείτονα Μ. (2007): Βασικά χαρακτηριστικά των διευθυντών των σχολικών μονάδων της Μαγνησίας. Σύγχρονη Εκπαίδευση, 150: 79-90
6. Γείτονα Μ. (2007): Η αξιολόγηση τεχνολογιών εργαλείο αποτελεσματικής περίθαλψης. Αφιέρωμα Φάρμακο και Υγεία. Ναυτεμπορική, Φεβρουάριος, 56-57
7. Σταχτέας Χ., Γείτονα Μ. (2008): Διερεύνηση του Γνωστικού Υπόβαθρου Επιστημονικής Διοίκησης των Διευθυντών των Σχολικών Μονάδων της Μαγνησίας. Επιστήμες Αγωγής, 4: 229-246.
8. Τσολάκη Ε., Αλεξόπουλος Ε., Γείτονα Μ. (2008): Οι κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις της παχυσαρκίας στο σύστημα υγείας. Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, 20(1) : 26-36.
9. Γείτονα Μ. Ολλανδέζος Μ, Σουλιώτης Κ., Αθανασάκης Κ., Κυριόπουλος Γ. (2008): Μελέτη ελαχιστοποίησης του κόστους των μεθόδων ελέγχου της αντιπηκτικής αγωγής: η περίπτωση αυτοελέγχου του χρόνου προθρομβίνης. Ελληνική Καρδιολογική Επιθεώρηση, 49: 66-75.

Νικολακάκη Μαρία

Βιβλία μονογραφίες

1. NIKOLAKAKI, M.& PASIAS, G. (2009) Greek Higher Education Area and the Bologna Panopticon: Processes of Governmentality, Performativity and Surveillance in Joyo Paraskeva (Ed.). The Unaccomplished Utopia: Neo-

Conservative Dismantling of Public Higher Education in European Union, (pp. 65-94). Rotterdam/Boston/Taipei: Sense Publishers.

2. NIKOLAKAKI, M. & PATRONIS, A. (υπό δημοσίευση) When Modern is modern no more: The modernization of the teaching of Mathematics in Greek compulsory education. In Allan Pitman (Ed). Driving educational change in mathematics: Strategies for change. Ontario, Canada: Sense Publications.

Εργασίες σε Διεθνή Περιοδικά και Διεθνή Συνέδρια

1. NIKOLAKAKI, M. (2008). Between deliberative and critical citizenship education: Reflections on theory and praxis. Proceedings of the 10th CICE Conference. Istanbul, pp.227-233
2. NIKOLAKAKI, M. (2006). Challenges for technology education from the emerging polarities in the new computer-based society. XXII Conference of Comparative Education Society in Europe: Changing knowledge and education: Communities, information societies and mobilities. Granada, Spain, cd-rom.
3. NIKOLAKAKI, M. (2006). Postmodernity and globalization through education: In search of a new critical citizenship. Proceedings of the 8th CICE Conference, Citizenship Education: Europe and the world. Riga, Latvia, pp.449-456
4. NIKOLAKAKI, M. (2006). Citizenship education in Greek primary schools: Tensions and contradictions. Journal of the Hasan Ali Yusef Faculty of Education, 1, pp.21-42
5. NIKOLAKAKI, M. (2006). Multidimensional citizenship and education: The case of Greece. Journal of the Hasan Ali Yusef Faculty of Education Journal, 2, pp.41-53.
6. PARASKEVA, F., NIKOLAKAKI, M., & DENDAKI, A. (2005). Self-regulated learning strategies in Mathematics education. 1st International Conference on Mathematics Education. Svishtov, Bulgaria, pp 350-356.

7. ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΗ, Μ. & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ, Φ. (2005). Blending e-learning in University Pedagogy: Between theory and praxis, WSEAS Transactions in Information Science Applications, 12, 2, pp: 2295-2303.

Εργασίες σε Ελληνικά Περιοδικά και Ελληνικά Συνέδρια

1. ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΗ, Μ., ΜΠΟΥΤΑ, Χ. (2009). Επιστροφή στο μέλλον ή στο παρελθόν; Διδασκαλία Μαθηματικών και Διαθεματικότητα. Πρακτικά 11ου Παγκύπριου Συνεδρίου Μαθηματικής Παιδείας και Επιστήμης, Λευκωσία, σελ. 103-112.
2. ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΗ, Μ. (υπό δημοσίευση). Παιδαγωγικές διαστάσεις της διά βίου μάθησης: Σχέση προγράμματος σπουδών, διδακτικών προσεγγίσεων και διεύρυνσης της συμμετοχής. Συνέδριο: «Δια Βίου Μάθηση για την Ανάπτυξη, την Απασχόληση και την Κοινωνική Συνοχή», ΓΓΕΕ και Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, (Προσκεκλημένη ομιλία,).
3. ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΗ, Μ (2006). Ο ρόλος του Έλληνα δασκάλου στη διδασκαλία των Μαθηματικών: Ιστορικο-συγκριτική διερεύνηση. 5ο Διήμερο Διαλόγου για την Ιστορία των Μαθηματικών και της Μαθηματικής Εκπαίδευσης. Θεσσαλονίκη, σ.127-139
4. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ, Φ., ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΗ, Μ., & ΜΠΟΥΤΑ, Χ. (2005). Αξιοποιώντας τα κίνητρα και τις στρατηγικές μάθησης στη διδασκαλία των μαθηματικών, Πρακτικά 22ου Συνεδρίου Ελληνικής Μαθηματικής Εταιρίας, Λαμία, σελ. 681-693.
5. ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΗ, Μ., ΦΕΡΕΝΤΙΝΟΣ, Σ., & ΣΑΜΠΙΑΝΗ, Σ. (2005). Οι στάσεις των δασκάλων για τη διδασκαλία του μαθήματος των Μαθηματικών στο Δημοτικό Σχολείο: Η αξιοποίησή τους στη διδασκαλία. Πρακτικά 22ου Συνεδρίου Ελληνικής Μαθηματικής Εταιρίας. Λαμία, σελ. 474-486.
6. ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΗ, Μ. (2008). Δημοκρατική πολιτειότητα και εκπαίδευση: Σχέσεις εξάρτησης και μετασχηματισμού. Συνέδριο Κριτικής Επιστήμης και Εκπαίδευσης. Πανεπιστήμιο Αθηνών, Περούλι.
7. ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΗ, Μ. (2007). Τρομοκρατία, αντιπροσωπευτική δημοκρατία και εκπαίδευση χωρίς ελευθερία και κρίση: Θέματα διασύνδεσης. 1ο Συνέδριο

Κριτικής Παιδαγωγικής με θέμα Δημοκρατία, Εκπαίδευση και Πολιτισμός.
Βόλος

8. ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΗ, Μ., (2005). Οι αντιλήψεις των δασκάλων για την αξιολόγηση των μαθητών στα μαθηματικά: Αποτελέσματα εμπειρικής ερευνάς. Συνέδριο ΟΜΕΡ, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
9. ΚΟΛΙΑΔΗΣ, Ε., ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΗ, Μ., & ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ, Α. (2005). Κίνητρα και στρατηγικές μάθησης. Συμπόσιο: Ατομικοί- Ψυχολογικοί Παράγοντες στη μάθηση με τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών. 10ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας με διεθνή συμμετοχή με θέμα: «Η Ψυχολογία στις Προ(σ)κλήσεις του σήμερα», ΕΛΨΕ, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα, σελ. 391

Σπυριδάκης Εμμανουήλ

Βιβλία μονογραφίες

1. Μάνος Σπυριδάκης, 2010, Εργασία και Κοινωνική Αναπαραγωγή στη Ναυπηγοεπισκευαστική Βιομηχανία του Πειραιά, Αθήνα: Παπαζήσης
2. Μάνος Σπυριδάκης, 2009, Εξουσία και Παρενόχληση στην Εργασία, Αθήνα: Διόνικος.
3. Μάνος Σπυριδάκης, 2006, Ο Εργαζόμενος στην Ελλάδα και την Ευρώπη, Αθήνα: Λιβάνης-ΙΔΕΚΕ (υπό έκδοση).

Εργασίες σε Διεθνή Περιοδικά και Διεθνή Συνέδρια

1. Manos Spyridakis, 2006, «The Political Economy of Labor Relations in the Context of Greek Shipbuilding: An Ethnographic Account», History and Anthropology, vol. 17, No 2, June, σελ. 153-170.

Κεφάλαια σε επιστημονικά βιβλία και Συμμετοχή σε συλλογικούς τόμους

1. Μάνος Σπυριδάκης-Ηλέκτρα Κουτσούκου, 2010, «Μαθητική Διαρροή, Κοινωνική Ένταξη και Αγορά Εργασίας. Η περίπτωση του Νομού

- Κορινθίας», στο, Μάνος Σπυριδάκης-Χριστίνα Καρακιουλάφη (επιμ), 2010, *Εργασία και Κοινωνία. Διεπιστημονικές προσεγγίσεις*, Αθήνα: Διόνικος
2. Μάνος Σπυριδάκης, 2010, «Οικονομία της Αγοράς, Οικονομική Ανθρωπολογία και Κοινωνική Πολιτική: Η συμβολή του Καρλ Πολάννι στην κριτική της οικονομικής διαμόρφωσης της νεοτερικότητας», στο, Σωκράτης Κονιόρδος (επιμ.), *Κοινωνική Σκέψη και Νεοτερικότητα*, Αθήνα: Gutenberg
  3. Manos Spyridakis, 2010: «Between Structure and Action: Contested Legitimacies and Labour Processes in the Piraeus», στο, Italo Pardo and Giuliana Prato (University of Kent) (eds), *Citizenship and the Legitimacy of Governance: Anthropology in the Mediterranean Region*, London: Ashgate.
  4. Μάνος Σπυριδάκης, 2009, «Απασχόληση και ανάπτυξη στην παράκτια πόλη. Η περίπτωση των λιπασμάτων Δραπετσώνας», στο, Μάνος Σπυριδάκης (επιμ.), *Μετασχηματισμοί του χώρου. Κοινωνικές και πολιτισμικές διαστάσεις*, Αθήνα: Νήσος.
  5. Emmanouil Spyridakis et Corine Vedrine, 2009, «Introduction» στο, Emmanouil Spyridakis et Corine Vedrine (eds), *Anthropology of Policies and Ideology of Capitalism in the EU*, En Cours, No 11, December
  6. Μάνος Σπυριδάκης, 2007, «Όψεις του αστο-αγροτικού συνεχούς στην ύπαιθρο χώρα. Η περίπτωση της επαρχίας Σητείας», στο, Ευάγγελος Αυδίκος (επιμ), *Κρήτη και Λαϊκός Πολιτισμός. Τοπικότητες, αντιστάσεις, μεταβολές, συνθέσεις*, Αθήνα: Ταξιδευτής.
  7. Μάνος Σπυριδάκης, 2006, «Η πρακτική κατοίκησης ως διαδικασία κοινωνικής αναπαραγωγής. Εντάξεις και αποκλεισμοί στις συνοικίες του Περάματος, Πειραιά», στο, Χαράλαμπος Οικονόμου – Ανδρέας Φερόνας (επιμ), *Οι εκτός των τειχών. Φτώχεια και Κοινωνικός Αποκλεισμός στις σύγχρονες κοινωνίες*, Αθήνα: Διόνικος.
  8. Μάνος Σπυριδάκης, 2006, «Επιτόπια έρευνα και τοπικός χώρος: χωρικές συνάψεις και αναρωτήσεις», στο, Θεόδωρος Ιωσηφίδης – Μάνος Σπυριδάκης (επιμ), *Ποιοτική Κοινωνική Έρευνα. Μεθοδολογικές προσεγγίσεις και ανάλυση δεδομένων*, Αθήνα: Κριτική.

9. Μάνος Σπυριδάκης, 2006, «Οι κοινωνικές και οικονομικές όψεις της απασχόλησης στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη Περάματος, Πειραιά: αποτελέσματα έρευνας πεδίου», στο, Θεόδωρος Ιωσηφίδης – Μάνος Σπυριδάκης (επιμ.), Ποιοτική Κοινωνική Έρευνα. Μεθοδολογικές προσεγγίσεις και ανάλυση δεδομένων, Αθήνα: Κριτική.
10. Μάνος Σπυριδάκης και Χρήστος Δερμεντζόπουλος, 2004, «Εισαγωγή», στο Χρήστος Δερμεντζόπουλος - Μάνος Σπυριδάκης, (επιμ.), Ανθρωπολογία, Κουλτούρα και Πολιτική, Σειρά ΕΤΕΡΟΤΗΤΕΣ 1, Αθήνα: Μεταίχμιο.
11. Μάνος Σπυριδάκης, 2004, «Η έννοια του πεδίου στην ανθρωπολογία της πόλης», στο Χρήστος Δερμεντζόπουλος - Μάνος Σπυριδάκης, (επιμ.), Ανθρωπολογία, Κουλτούρα και Πολιτική, Σειρά ΕΤΕΡΟΤΗΤΕΣ 1, Αθήνα: Μεταίχμιο.
12. (μετάφραση) Marilyn Strathern, 2004, «Διεπιστημονικότητα και Λογοδοσία», στο, Χρήστος Δερμεντζόπουλος - Μάνος Σπυριδάκης, (επιμ.), Ανθρωπολογία, Κουλτούρα και Πολιτική, Σειρά ΕΤΕΡΟΤΗΤΕΣ 1, Αθήνα: Μεταίχμιο.
13. Μάνος Σπυριδάκης, 2005, «Εργασιακές σχέσεις και διαχείριση της κοινωνικής αναπαραγωγής. Η περίπτωση της ναυπηγικής βιομηχανίας», στο Δ. Λεβεντάκος (επιμ) *Εργασία-Σχόλη-Κουλτούρα*, Αθήνα: Κέντρο Πολιτιστικών Μελετών-ΓΣΕΕ.

Εργασίες σε Ελληνικά Περιοδικά και Ελληνικά Συνέδρια

1. Μάνος Σπυριδάκης, 2005, «Το αστικο-αγροτικό συνεχές στην ύπαιθρο χώρα. Η περίπτωση της επαρχίας Σητείας της ανατολικής Κρήτης», *Δοκίμες*, τεύχος 13-14, σελ. 7-39.

Επιμέλειες βιβλίων

1. Μάνος Σπυριδάκης-Χριστίνα Καρακιουλάφη (επιμ), 2010, *Εργασία και Κοινωνία. Διεπιστημονικές προσεγγίσεις*, Αθήνα: Διόνικος
2. Μάνος Σπυριδάκης – Ν. Παπαδάκης (επιμ), 2010, *Αγορά Εργασίας, Κατάρτιση δια βίου Μάθηση και Απασχόληση. Δομές, θεσμοί και Πολιτικές*, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρης.

3. Μάνος Σπυριδάκης, (επιμ.), 2009, Μετασχηματισμοί του Χώρου. Κοινωνικές και Πολιτισμικές Διαστάσεις, Αθήνα: Νήσος.
4. Μάνος Σπυριδάκης-Θεόδωρος Ιωσηφίδης, (επιμ.), 2006, Ποιοτική Κοινωνική Έρευνα. Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις και Ανάλυση Δεδομένων, Αθήνα: Κριτική.
5. Μάνος Σπυριδάκης-Χρήστος Δερμεντζόπουλος, (επιμ.), 2004, Ανθρωπολογία, Κουλτούρα και Πολιτική, Αθήνα: Μεταίχμιο.

Παπαδιαμαντάκη Παναγιώτα

Βιβλία μονογραφίες

1. Παπαδιαμαντάκη Γ. και Φραγκούλης Γ.,(2009) «Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών και Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών: Δυνατότητες και Περιορισμοί για τη Μετάβαση στην Κοινωνία της Γνώσης», Δημοσίευση στα πρακτικά του Συνεδρίου «Μετάβαση και Συνέχεια στην Εκπαίδευση: Αναζητώντας το πλαίσιο για τη Συνεργασία παιδιών, νέων, οικογένειας, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και Κοινωνικών Υπηρεσιών». 15-18/10/2009 Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης, Σχολή Επιστημών Αγωγής, Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Εργασίες σε Διεθνή Περιοδικά και Διεθνή Συνέδρια

1. Papadiamantaki ,Y and Malliara P. (2009) «On Risk, Uncertainty and Ambivalence: Teachers' Views on cultural diversity and conflict in two “mainstream” Vocational Education High Schools (TEE/EPAL), Εισήγηση (και δημοσίευση στα Πρακτικά) του Διεθνούς Συνεδρίου της International Association of International Education 2009 «Paideia, Polity, Demoi» που διοργανώθηκε στην Αθήνα, 22-26 Ιουνίου 2009.
2. Stamelos,G. Papadiamantaki, Y and Kavasakalis, A. (2007) “Negotiating Quality: The crisis of the Greek public university”. Εισήγηση στο 13ου Παγκόσμιο Συνέδριο Εταιριών Συγκριτικής Εκπαίδευσης (XIII World Congress of Comparative Education Societies που διοργανώθηκε στο Sarajevo, την περίοδο 3-7/9/2007).

3. Stamelos G. – Papadiamantaki Y. –Vassilopoulos A., (2006), European policies implementation in the Greek Primary Education University Departments (PTDEs), in Sprogee J. – Winther-Jensen Th., Identity, Education and Citizenship – Multiple Interrelations, ed. Peter Lang, Frankfurt am Main, pp.291-306.
4. Papadiamantaki Y. – Stamelos G. – Bartzakli M., (2006), Quality assurance: changing policy agendas, power relations and the implementation of european policies at national level: the case of Greece, in Actes du colloque «Éducation/formation la recherche de qualité», Hô Chi Minh Ville, Viêt-nam, 18-20 Avril 2006 – (Τα πρακτικά του συνεδρίου δημοσιεύτηκαν σε τρίγλωσση ηλεκτρονική έκδοση σε μορφή cd στα Αγγλικά, Γαλλικά και Βιετναμέζικα με τίτλο "Education/Training: the Search for Quality" – που διοργανώθηκε από την AFEC στο Βιετνάμ Ho Chi Minh Ville, 18-20 Απριλίου, 2006.
5. G.Kontogiannopoulou Polydorides, G.Stamelos and Y.Papadiamantaki (2005): “Internationalisation and Academic Hierarchies in Greece: Culture, Power and Agency” in On Cooperation and Competition II, Institutional Responses to Internationalisation, Europeanisation and Globalisation, J.Huisman and M van der Wende (eds), ACA Papers on International Cooperation in Education, Lemmens, ISBN 3-932306-68-6 pp. 145-174
6. M.van der Wende et al (2005) “International Comparative Analysis” in On Cooperation and Competition II, Institutional Responses to Internationalisation, Europeanisation and Globalisation, J.Huisman and M van der Wende (eds), ACA Papers on International Cooperation in Education, Lemmens, ISBN 3-932306-68-6, pp. 201-234
7. G.Kontogiannopoulou Polydorides, G.Stamelos and Y.Papadiamantaki (2004): “Greece” in On Cooperation and Competition, National and European Policies for the Internationalisation of Higher Education, J.Huisman and M van der Wende (eds), ACA Papers on International Cooperation in Education, Lemmens, ISBN 3-932306-54-6, pp193-222.

8. Stamelos, G., Papadiamantaki, Y., Vassilopoulos, A. and Bartzakli, M. "European Higher Education Area (EHEA): The Greek case". Κατατίθεται το κείμενο από το cd των πρακτικών του 12ου Συνεδρίου Συγκριτικής Εκπαίδευσης XII th World Congress of Comparative Education – Cuba – October 2004
9. G.Stamelos and Y. Papadiamantaki (2004): The Attractiveness of the Academic Workplace, Country Report Greece, in "The International Attractiveness of the Academic Workplace in Europe", J. Enders and E. de Weert (eds), Herausgeber und Bestelldresse, Frankfurt, ISBN 3-930813-80-7,pp 183-203
10. Y.Papadiamantaki and V. Riga (in collaboration with M.Stratigaki and N.Kokossalakis) (2004) in EU Research on Social Sciences and Humanities: EQUAPOL: Gender Sensitive and Women Friendly Public Policies: A Comparative Analysis of Their Progress and Impact, Greece: State of the Art Report, EUR 21324, pp103-119.
11. International Conference of the IAIE (International Association for Intercultural Education), «Paideia Polity Demoi», 22-26/6/2009, Athens, Theme Intercultural Education, Pedagogy and Justice, 09-S1E-D3 (26-6-09), Papadiamantaki ,Y and Malliara P. (2009) «On Risk, Uncertainty and Ambivalence: Teachers' Views on cultural diversity and conflict in two "mainstream" Vocational Education High Schools (TEE/EPAL).
12. XIII World Congress of Comparative Education Societies: Sarajevo, 3-7/9/2007, Theme: Living Together Education and Intercultural Dialogue, Thematic Group Policy,Politics and Economics, Higher Education, Stamelos,G. Papadiamantaki, Y and Kavasakalis, A. "Negotiating Quality: The crisis of the Greek public university".
13. International Conference "Education/Training: the Search for Quality" –Ho Chi Minh Ville, Viêt-nam, 18-20th April, 2006- Y. Papadiamantaki, Stamelos G and Bartzakli M. "Quality Assurance: Changing Policy Agendas, Power Relations and the Implementation of European Policies at National Level: The case of Greece".

14. Globalisation, Internationalisation and Europeanisation: Responses of European Higher Education Institutions – A Joint Academic Cooperation Association (ACA) – CHEPS Seminar, Βρυξέλλες, 25.11.2004, G. Kontogiannopoulou-Polydorides, G. Stamelos, & Y. Papadiamantaki. “Higher Education Institutions internationalization strategies: Greece”
15. 21st CESE Conference, Κοπενχάγη 28-6/2-7: Stamelos G., Y. Papadiamantaki and A.Vassilopoulos “European Policies Implementation in the Greek Primary School Teacher Education University Departments”.
16. XII th World Congress of Comparative Education – Cuba – October 2004 Stamelos, G., Papadiamantaki, Y., Vassilopoulos, A. and Bartzakli, M. “European Higher Education Area (EHEA): The Greek case”.
17. Shaping the European Area of Higher Education and Research, Education International and GEW Forum, April 10-13, Berlin: Presentation of the paper by Stamelos G and Y Papadiamantaki “The International Attractiveness of Academic Workplace in Greece”.

Σουλιώτης Κυριάκος

Βιβλία μονογραφίες

1. Τούντας Γ., Σουλιώτης Κ.: «Οδηγός του Πολίτη με Ρευματικά Νοσήματα», Κέντρο Μελετών Υπηρεσιών Υγείας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών / Παπαζήσης, Αθήνα 2009.
2. Σουλιώτης Κ.: «Οικονομικές Ανισότητες και Πολιτική Υγείας», Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου / Παπαζήσης, Αθήνα 2007.
3. Σουλιώτης Κ. (επιμ.): «Πολιτική και Οικονομία της Υγείας: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Οργάνωση και Διοίκηση – Οικονομική Λειτουργία – Τομεακές Πολιτικές», Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής – Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου / Παπαζήσης, Αθήνα 2007.

4. Κοντιάδης Ξ., Σουλιώτης Κ.: «Σύγχρονες Προκλήσεις στην Πολιτική Υγείας: Τέσσερις Κρίσιμες Νομοθετικές Παρεμβάσεις», Σάκκουλας, Σειρά: Δίκαιο και Δημόσιες Πολιτικές, Αθήνα-Κομοτηνή 2005.
5. Γκόλνα Χ., Κοντιάδης Ξ., Σουλιώτης Κ.: «Φαρμακευτική Πολιτική στην Ελλάδα και την Ευρώπη: Λειτουργία της Αγοράς και Ρυθμιστικό Πλαίσιο», Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου / Παπαζήσης, Αθήνα 2005.
6. Σουλιώτης Κ. (επιμ.): «Η Αναμόρφωση της Φαρμακευτικής Πολιτικής: Συνθέτοντας την Κοινωνική Πολιτική με Αναπτυξιακές Επιλογές», Πρακτικά Συνεδρίου του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου / Παπαζήσης, Αθήνα 2005.
7. Χατζηανδρέου Ε., Σουλιώτης Κ.: «Μεταρρυθμίσεις Συστημάτων Υγείας: Διεθνής Εμπειρία και Ελληνική Πραγματικότητα», Πρακτικά του 3ου Συνεδρίου του Ελληνο-Αμερικανικού Επιμελητηρίου HealthWorld, Παπαζήσης, Αθήνα 2005.

Εργασίες σε Διεθνή Περιοδικά και Διεθνή Συνέδρια/ Εργασίες σε Ελληνικά Περιοδικά και Ελληνικά Συνέδρια

1. Souliotis K., Angelou M., Golna Ch., Tountas Y.: “Incidence and economic impact of ophthalmological occupational accidents in Greece”, HEALTH, Vol. 1, No 3, 197-202, November 2009.
2. Marinos G., Ioanna V., Katsargyris A., Michail O.P., Klonaris C., Korompelis P., Aggeliki V., Griniatsos J., Vlasis K., Siasios G., Souliotis K., Konstantopoulos K.: “Management of minor medical problems and trauma: the role of general practice”, Rural and Remote Health 9: 1019, 2009.
3. Skouroliakou M., Kakavelaki Ch., Diamantopoulos K., Stathopoulou M., Vourvouhaki E., Souliotis K.: “The development and implementation of a software tool and its effect on the quality of provided clinical nutritional therapy in hospitalized patients”, Journal of the American Medical Informatics Association, 2009, Aug 28.

4. Lionis Ch., Symvoulakis E., Markaki A., Vardavas C., Papadakaki M., Daniilidou N., Souliotis K., Kyriopoulos J.: "Integrated primary health care in Greece, a missing issue in the current health policy agenda: a systematic review", *International Journal of Intergrated Care*, Vol. 9, 2009.
5. Σουλιώτης Κ., Αθανασάκης Κ., Γκόλνα Χ., Παπαδοπούλου Χ., Κυριόπουλος Γ.: «Περιφερειακή Προσέγγιση των Δομών για τη Φροντίδα των Ογκολογικών Ασθενών στην Ελλάδα», *Αρχαία Ελληνικής Ιατρικής*, τόμος 26, τεύχος 6, 2009.
6. Σουλιώτης Κ., Παπαβασιλοπούλου Μ., Κωνσταντινίδου Χ., Σπανάκη Α-Μ., Αποστολάκη Μ., Ιατρού Χ.: «Ασφαλιστική Κάλυψη Θεραπείας Ασθενών με Χρόνια Νεφρική Νόσο: Υιοθέτηση της Οικονομικής Αξιολόγησης από το ΙΚΑ», *Αρχαία Ελληνικής Ιατρικής*, τόμος 26, τεύχος 5, 2009.
7. Μαγδαληνή Βόβα Μ., Υφαντή Γ., Σουλιώτης Κ., Τούντας Γ., Διαμαντόπουλος Ε.: «Επιδημιολογική Προσέγγιση και Οικονομικές Επιπτώσεις της Περίθαλψης Ασθενών με Διαβητικό Πόδι», *Ιατρική*, τόμος 95, τεύχος 1, 2009.
8. Σουλιώτης Κ, Λιονής Χ.: «Οικονομική Κρίση και Υπηρεσίες Υγείας: η Αναγκαιότητα Στροφής στην Έρευνα», *Κοινωνία, Οικονομία και Υγεία*, τόμος 6, τεύχος 2, 2008.
9. Γείτονα Μ., Ολλανδέζος Μ., Σουλιώτης Κ., Αθανασάκης Κ., Κυριόπουλος Γ., «Μελέτη Ελαχιστοποίησης του Κόστους των Μεθόδων Ελέγχου της Αντιπηκτικής Αγωγής: η Περίπτωση Αυτοελέγχου του Χρόνου Προθρομβίνης», *Ελληνική Καρδιολογική Επιθεώρηση*, 49: 66-75, 2008.
10. Πεχλιβανίνου Α., Σουλιώτης Κ., Καλαφάτη Μ., Μπελλάλη Θ., Τσαμαδιάς Ι., Γιαννακά Φ., Τούντας Γ.: «Διερεύνηση των Κριτηρίων που Επηρεάζουν την Επιλογή Ιατρικής Ειδικότητας», *Αρχαία Ελληνικής Ιατρικής*, τόμος 25, τεύχος 2, 2008.
11. Geitona M., Hollandezos M., Souliotis K., Athanasakis K., Kyriopoulos J.: "Cost-Minimisation Analysis of Oral Anticoagulant Therapy Monitoring

Methods: The Case for Prothrombin Time Self-Monitoring”, *Hellenic J Cardiol* 2008; 49: 388-396.

12. Skouroliakou M., Soloupis G., Gounaris A., Charitou A., Papasarantopoulos P., Markantonis S., Golna C., Souliotis K.: “Data Analysis of the Benefits of an Electronic Registry of Information in a Neonatal Intensive Care Unit in Greece”, *Perspectives in Health Information Management* 5; 10; Summer 2008.
13. Σουλιώτης Κ., «Η Παροχή Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας από την Τοπική Αυτοδιοίκηση: Πολυτέλεια ή Αναγκαιότητα;», *Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας*, τόμος 19, τεύχος 4, Οκτώβριος – Δεκέμβριος 2007.
14. Κουρής Γ., Σουλιώτης Κ., Φιλαλήθης Α.: «Οι υγειονομικές μεταρρυθμίσεις στην Ελλάδα: Παράγοντες Αποτυχίας και Κανόνες Ορθού Μεταρρυθμιστικού Σχεδιασμού», *Διοικητική Ενημέρωση*, τεύχος 39, 2007.
15. Λιονής Χ., Σουλιώτης Κ.: «Η Αναγκαιότητα για ένα Νέο Επιστημονικό Περιοδικό» (editorial), *Κοινωνία, Οικονομία και Υγεία*, τόμος 5, τεύχος 1, 2007.
16. Κουρής Γ., Σουλιώτης Κ., Φιλαλήθης Τ., «Οι “Περιπέτειες” των Μεταρρυθμίσεων του Ελληνικού Συστήματος Υγείας: μια Ιστορική Επισκόπηση», *Κοινωνία, Οικονομία και Υγεία*, τόμος 5, τεύχος 1, 2007.
17. Contiades X., Golna C., Souliotis K.: “Pharmaceutical Regulation in Greece at the Crossroad of Change: Economic, Political and Constitutional Considerations for a new Regulatory Paradigm”, *Health Policy*, v.82, no.1 , June 2007, pp. 116-129.
18. Tountas Y., Karnaki P., Pavi E., Souliotis K.: “The “Unexpected” Growth of the Private Health Sector in Greece”, *Health Policy* 74 (2005) 167-180.
19. Souliotis K., Economou C, Tountas Y.: “Health Care Reforms in the Ex-Socialist South Eastern European Countries”, *Journal of Societal and Social Policy*, Vol. 4, No 1, April 2005

20. Σουλιώτης Κ.: «Η ανταποδοτικότητα των δαπανών υγείας στην Ελλάδα: η “χρηματοδοτική αταξία” του ΕΣΥ, Medical Express, Έτος 18ο, Τεύχος 180, Δεκέμβριος 2009.
21. Κοντιάδης Ξ., Σουλιώτης Κ.: «Μαθήματα σχετικά με την Πολιτική Υγείας στο Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου», σελ. 193-202, στο: Πολύζος Ν. (επιμ.): Η εκπαίδευση και η έρευνα στη διοίκηση και τα οικονομικά της υγείας στην Ελλάδα και το εξωτερικό, Πρακτικά Συμποσίου, Καλαμάτα 16-17 Μαΐου 2008, Παπαζήσης, Αθήνα, 2009.
22. Κοντιάδης Ξ., Σουλιώτης Κ.: «Η Κατεύθυνση “Θεσμοί και Πολιτικές Υγείας” του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου», σελ. 298-303, στο: Πολύζος Ν. (επιμ.): Η εκπαίδευση και η έρευνα στη διοίκηση και τα οικονομικά της υγείας στην Ελλάδα και το εξωτερικό, Πρακτικά Συμποσίου, Καλαμάτα 16-17 Μαΐου 2008, Παπαζήσης, Αθήνα, 2009.
23. Σουλιώτης Κ.: «Η φαρμακευτική πολιτική: Από την έλλειψη πόρων στην έλλειψη ιδεών», ΒΗΜΑ ΙΔΕΩΝ, Αφιέρωμα: Υγεία και Κοινωνική Ασφάλιση, Τεύχος 07/11/2008.
24. Σουλιώτης Κ.: «Η πολιτική υγείας στην Ελλάδα: Η επίδραση του οικονομικού περιβάλλοντος στη διαιώνιση των ανισοτήτων», Πρακτικά Συνεδρίου: Ένα άλλο Κράτος είναι εφικτό, ΚΕΣΔ, [wwwhttp://cecl-epikairesparemvaseis.blogspot.com](http://cecl-epikairesparemvaseis.blogspot.com), 14/7/2008.
25. Souliotis K.: “The Role of Health Economics in the Regulation of Pharmaceutical Market”, Business Partners, March-April 2008.
26. Σουλιώτης Κ., Κουσουλάκου Χ: «Νέα Δεδομένα για τις Δαπάνες Υγείας και Φαρμάκου στην Ελλάδα», ΣΦΕΕ Θέσεις,, Νο 68, Απρίλιος 2008.
27. Σουλιώτης Κ.: «Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα στην Υγεία: Ευκαιρίες και Προοπτικές», Επιστημονικό Μάρκετινγκ, Οκτώβριος 2007.

28. Σουλιώτης Κ.: «Το Φάρμακο ως Παράγοντας Αντιμετώπισης των Ανισοτήτων στην Υγεία», ΣΦΕΕ Θέσεις, Νο 65, Σεπτέμβριος 2007.
29. Σουλιώτης Κ.: «Οικονομικές ανισότητες και χρηματοδότηση των υπηρεσιών υγείας στην Ελλάδα», ΟΠΕΚ, www.opек.gr, 30/5/2007.
30. Σουλιώτης Κ.: «Η φαρμακευτική πολιτική στην Ελλάδα και την Ευρώπη», Υγεία, Ετήσια ειδική έκδοση της εφημερίδας «Κέρδος», Απρίλιος 2005.

Κεφάλαια σε επιστημονικά βιβλία και Συμμετοχή σε συλλογικούς τόμους

1. Σουλιώτης Κ., «Οι Ανισότητες στην Ασφάλεια στην Εργασία: Διαπεριφερειακή Προσέγγιση των Εργατικών Ατυχημάτων στην Ελλάδα», σελ. 459-502, στο: Σπυριδάκης Μ. (επιμ.): Μετασχηματισμοί του Χώρου: Κοινωνικές και Πολιτισμικές Διαστάσεις, Νήσος, Αθήνα 2009.
2. Σουλιώτης Κ., «Οι Πολιτικές Υγείας στη Δίνη της Παγκόσμιας Οικονομικής Κρίσης», σελ. 761-781, στο: Σιούσιουρας Π., Χαζάκης Κ. (επιμ.): Παγκοσμιοποίηση, Ευρωπαϊκή Ένωση και Ελλάδα, Ποιότητα, Αθήνα 2009.
3. Souliotis K., Keramaris N., Msaouel P., “Catastrophic Health Care Expenditures and Inequalities in Access to Health Care Services in Greece”, pp. 215-219, in: Hristov J., Kyriopoulos J. (Eds): Aspects of Public Health and Health Care Policies in Greece and Bulgaria, Papazisis, Athens 2009.
4. Κοντιάδης Ξ., Σουλιώτης Κ., «Η Θεσμική Συγκρότηση του Κράτους Πρόνοιας στο Μεσοπόλεμο», σελ. 469-487, στο: Κυριόπουλος Γ. (επιμ.): Δημόσια Υγεία και Κοινωνική Πολιτική: Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και η Εποχή του, Παπαζήσης, Αθήνα 2008.
5. Mantzana V., Themistocleous M., Morabito V., Souliotis K., “Evaluating Actors and Factors Associated with Healthcare Information Systems”, pp. 179-198, in: Irani Z., Love P. (eds): Evaluating Information Systems: Public and Private Sector, Elsevier, Oxford 2008.

6. Σουλιώτης Κ., «Υπηρεσίες Υγείας στο Γυναικείο Πληθυσμό», σελ. 127-141, στο: Κορνάρου Ε., Ρουμελιώτη Α. (επιμ.): Γυναίκα και Υγεία, Παπαζήσης, Αθήνα 2008.
7. Σουλιώτης Κ., «Το Κόστος ως Παράγοντας Ανισοτήτων στην Πρόσβαση των Νέων στις Υπηρεσίες Υγείας», σελ. 211-219, στο: Υγεία και Νέοι, Πρακτικά Συνεδρίου, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ηράκλειο 2008.
8. Σουλιώτης Κ., «Ιατρικά Λάθη: Σύγχρονη Εμπειρία στα Συστήματα Υγείας», σελ. 36-38, στο: Θηραϊός Ε., Κεραμάρης Ν., Καπτανής Σ., (επιμ.): Ιατρικά Λάθη: Νομικές, Ηθικές, Κοινωνικές και Οικονομικές Διαστάσεις, Ιατρική Εταιρεία Αθηνών, Αθήνα 2008.
9. Σουλιώτης Κ., Γκόλνα Χ., Δρίτσας Θ.: «Ανθρώπινο Δυναμικό και Υπηρεσίες Υγείας», στο: Σουλιώτης Κ. (επιμ.): «Πολιτική και Οικονομία της Υγείας: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Οργάνωση και Διοίκηση – Οικονομική Λειτουργία – Τομεακές Πολιτικές», Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής – Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου / Παπαζήσης, Αθήνα 2007.
10. Σουλιώτης Κ., Χρυσάκης Μ.: «Οικονομικές και Κοινωνικές Ανισότητες στην Υγεία και τις Υπηρεσίες Υγείας», στο: Σουλιώτης Κ. (επιμ.): «Πολιτική και Οικονομία της Υγείας: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Οργάνωση και Διοίκηση – Οικονομική Λειτουργία – Τομεακές Πολιτικές», Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής – Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου / Παπαζήσης, Αθήνα 2007.
11. Γκόλνα Χ., Σουλιώτης Κ.: «Δημογραφική Γήρανση και Πολιτική Υγείας», στο: Σουλιώτης Κ. (επιμ.): «Πολιτική και Οικονομία της Υγείας: Στρατηγικός Σχεδιασμός – Οργάνωση και Διοίκηση – Οικονομική Λειτουργία – Τομεακές Πολιτικές», Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής – Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου / Παπαζήσης, Αθήνα 2007.
12. Σουλιώτης Κ.: «Ποιότητα και Οικονομικά της Υγείας», στο: Πλατής Χ. (επιμ.): «Νοσηλευτικές Δράσεις: Σύγχρονες Αντιλήψεις και Προοπτικές»,

συλλογικός τόμος ανακοινώσεων του ομότιτλου συνεδρίου – Νοσοκομείο Σύρου, Σύρος 7-9 Απριλίου 2006.

13. Σουλιώτης Κ.: «Οργάνωση και λειτουργία του Περιφερειακού Ιατρείου : διασύνδεσή του με άλλες διοικητικές δομές», στο Λιονής Χ. (επιμ.): «Το Περιφερειακό Ιατρείο: Οδηγίες για τον Γενικό/Οικογενειακό ιατρό», Πασχαλίδης, Αθήνα 2006.
14. Σουλιώτης Κ.: «Τα “ελλείμματα” της πολιτικής υγείας ως παράγοντας απορύθμισης της φαρμακευτικής αγοράς», στο Σουλιώτης Κ. (επιμ.): «Η Αναμόρφωση της Φαρμακευτικής Πολιτικής: Συνθέτοντας την Κοινωνική Πολιτική με Αναπτυξιακές Επιλογές», Πρακτικά Συνεδρίου του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου / Παπαζήσης, Αθήνα 2005.

Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια

1. Σουλιώτης Κ.: «Διαστάσεις των ανισοτήτων πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας στην Ελλάδα: η περίπτωση των καρκινοπαθών», εισήγηση στο Στρογγυλό Τραπέζι: Κοινωνικές Ανισότητες στην Υγεία, στο 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τη Διοίκηση, τα Οικονομικά και τις Πολιτικές Υγείας: Καινοτομία και Νεωτερικότητα στην Υγεία και τις Υπηρεσίες Υγείας, Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, Αθήνα, 2-5 Δεκεμβρίου 2009.
2. Παπαβασιλοπούλου Μ., Ανδρούτσου Α., Σουλιώτης Κ., Φιλαλήθης Α: «Πακέτα χειρουργικών επεμβάσεων: μια εναλλακτική πρόταση για τη ρύθμιση των σχέσεων κοινωνικής ασφάλισης και τομέα υγείας στην Ελλάδα», ανακοίνωση στη θεματική ενότητα: Οικονομικά της Υγείας, στο 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τη Διοίκηση, τα Οικονομικά και τις Πολιτικές Υγείας: Καινοτομία και Νεωτερικότητα στην Υγεία και τις Υπηρεσίες Υγείας, Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, Αθήνα, 2-5 Δεκεμβρίου 2009.
3. Σουλιώτης Κ.: «Αύξηση των δαπανών υγείας και διεύρυνση των ανισοτήτων: το ελληνικό «παράδοξο»(;) της πολιτικής υγείας», εισήγηση στο Στρογγυλό Τραπέζι: Κοινωνικές και Οικονομικές Ανισότητες στην Υγεία και τις

Υπηρεσίες Υγείας, στο Διεθνές Συνέδριο: Κοινωνικές Ανισότητες στη Σύγχρονη Ελλάδα, Επιστημονική Εταιρεία για την Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα 27-28 Νοεμβρίου 2009.

4. Σουλιώτης Κ.: «Η αναζήτηση του «τοπικού» στην πολιτική υγείας: επιλογή ή αναγκαιότητα;», εισήγηση στο Στρογγυλό Τραπέζι: Προγράμματα και Δράσεις υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας σε επίπεδο Γ.Α. Βέλτιστες πρακτικές σε διεθνές και τοπικό επίπεδο, στην ημερίδα: Τοπική Αυτοδιοίκηση και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, ΚΕΔΚΕ, Θεσσαλονίκη, 27 Νοεμβρίου 2009.
5. Σουλιώτης Κ.: «Οικονομικές παράμετροι θεραπευτικής αντιμετώπισης της αναιμίας», εισήγηση στην επιστημονική εκδήλωση: Κλινικές και οικονομικές παράμετροι των νέων βιολογικών θεραπειών, Ελληνική Επιστημονική Εταιρεία Φαρμακοοικονομίας, Αθήνα 19 Νοεμβρίου 2009.
6. Σουλιώτης Κ., Τούντας Γ.: «Μετρήσεις Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας στην Ελλάδα», εισήγηση στο Forum για την υγεία και τις πολιτικές υγείας, Καλαμπάκα, 12-14 Νοεμβρίου 2009.
7. Σουλιώτης Κ.: «Η ανταποδοτικότητα των δαπανών υγείας στην Ελλάδα: Η επίδραση του χρηματοδοτικού πλαισίου στην πρόσβαση, την ποιότητα και την ικανοποίηση των πολιτών», εισήγηση στο Στρογγυλό Τραπέζι: Η οικονομική αξιολόγηση ιατρικών πράξεων και υπηρεσιών, Ελληνικό Φόρουμ Υγείας 2009, Πόρτο Χέλι, 16-17 Οκτωβρίου 2009.
8. Σουλιώτης Κ.: «Οι συνεργασίες από οικονομική σκοπιά», εισήγηση στη Συνεδρίαση: Εφαρμογές στον τομέα της υγείας, Συνέδριο European Institute of Social Security: Συνεργασίες δημοσίου-ιδιωτικού τομέα στην κοινωνική ασφάλεια, Αθήνα, 1-2 Οκτωβρίου 2009.
9. Σουλιώτης Κ.: «Ο ανεκπλήρωτος στόχος της ολοκληρωμένης πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας στην Ελλάδα και η αξιοποίηση του γενικού ιατρού», εισήγηση στο Στρογγυλό Τραπέζι: Η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας χωρίς το γενικό ιατρό: η αναζήτηση μιας ουτοπίας, 5ο Επιστημονικό Συμπόσιο Γενικής Ιατρικής, Λουτράκι, 24-27 Σεπτεμβρίου 2009.

10. Σουλιώτης Κ.: «Σχεδιασμός για την ομαλή λειτουργία ενός φορέα ή μιας επιχείρησης στη φάση κορύφωσης της επιδημίας», εισήγηση στη Συνεδρία: Η γρίπη στους χώρους εργασίας και μαζικής συνάθροισης, Πανελλήνιο Συνέδριο: Πανδημία της Νέας Γρίπης Α (H1N1) και Πολιτικές Προάσπισης της Δημόσιας Υγείας, Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης – ΚΕΕΛΠΝΟ – ΕΣΔΥ, Αθήνα, 7-8 Σεπτεμβρίου 2009.
11. Σουλιώτης Κ.: «Αξιολόγηση των υπηρεσιών δημόσιας υγείας από την Τοπική Αυτοδιοίκηση: Δράσεις, ελλείμματα και επικαλύψεις», εισήγηση στη Συνεδρία: Δομές και υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας: Στο επίκεντρο ο πολίτης, Δημερίδα: Η Υγεία στη Δυτική Αθήνα: στο επίκεντρο ο Πολίτης, Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας, Περιστέρι, 18-19 Ιουνίου 2009.
12. Συντονισμός με τον Γ. Στουρνάρα της Συνεδρίας με τίτλο: «Η Πρόσβαση στις Υπηρεσίες Υγείας: Από το Στόχο της Ισότητας στην Πραγματικότητα του Αποκλεισμού», 35ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο, Ιατρική Εταιρεία Αθηνών, Αθήνα, 7 Μαΐου 2009.
13. Σουλιώτης Κ.: «Ο γενικός ιατρός ως μοχλός για την εκπλήρωση της “υπόσχεσης” για σύστημα πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας στην Ελλάδα», εισήγηση στο Στρογγυλό Τραπέζι: Η Γενική Ιατρική Πέρα από τα Όρια, 21ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γενικής Ιατρικής - Ελληνική Εταιρεία Γενικής Ιατρικής, Χαλκιδική, 25 Απριλίου 2009.
14. Σουλιώτης Κ.: «Η ανάπτυξη προγραμμάτων πρόληψης και αγωγής υγείας από ασφαλιστικά ταμεία: το παράδειγμα του ΤΥΠΕΤ», εισήγηση στο Στρογγυλό Τραπέζι: Η Προαγωγή Υγείας στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας και ο Ρόλος του Εθνικού Δικτύου Νοσοκομείων και Πρωτοβάθμιων Υπηρεσιών Προαγωγής Υγείας, 21ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γενικής Ιατρικής - Ελληνική Εταιρεία Γενικής Ιατρικής, Χαλκιδική, 24 Απριλίου 2009.

15. Σουλιώτης Κ.: «Τα νέα αντινεοπλασματικά φάρμακα παρουσιάζουν θετική σχέση κόστους – οφέλους;», εισήγηση στο 15ο Πανελλήνιο Συνέδριο Κλινικής Ογκολογίας, Αθήνα 26-28 Μαρτίου 2009.
16. Σουλιώτης Κ.: «Οικονομικές Ανισότητες στην Υγεία: Τα Νέα Δεδομένα στην Εποχή της Παγκοσμιοποίησης», εισήγηση στο 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Προαγωγής και Αγωγής Υγείας, Ελληνική Εταιρεία Προαγωγής και Αγωγής Υγείας, Αθήνα, 15-16 Δεκεμβρίου 2008.
17. Σουλιώτης Κ.: «Η πολιτική φαρμάκου στην Ελλάδα: από την έλλειψη πόρων στην έλλειψη ιδεών», εισήγηση στο Στρογγυλό Τραπέζι: Ασφάλιση Υγείας και Φαρμακευτική Περίθαλψη, στο 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τη Διοίκηση, τα Οικονομικά και τις Πολιτικές Υγείας: Τα Μείζονα Νοσήματα και τα Μεγάλα Ερωτήματα στην Υγεία και την Ιατρική Περίθαλψη, Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, Αθήνα, 3-6 Δεκεμβρίου 2008.
18. Σουλιώτης Κ.: «Ο ρόλος των Οικονομικών της Υγείας στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων και διαμόρφωσης της Πολιτικής Υγείας», εισήγηση στο Ειδικό φροντιστήριο: Οικονομικά της Υγείας: Η Συμβολή τους σε Επιλογές Διαχείρισης της Ασθένειας, στο 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τη Διοίκηση, τα Οικονομικά και τις Πολιτικές Υγείας: Τα Μείζονα Νοσήματα και τα Μεγάλα Ερωτήματα στην Υγεία και την Ιατρική Περίθαλψη, Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, Αθήνα, 3-6 Δεκεμβρίου 2008.
19. Σουλιώτης Κ.: «Η ανάπτυξη πολιτικών υγείας σε τοπικό επίπεδο: η αναζήτηση μιας ουτοπίας;», εισήγηση στην Ημερίδα: Κοινωνική Πολιτική και Τυοπική Αυτοδιοίκηση, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Κόρινθος, 3 Δεκεμβρίου 2008.
20. Σουλιώτης Κ.: «Η “κρυφή” οικονομία του υγειονομικού τομέα στην Ελλάδα», εισήγηση στο Διεθνές Συνέδριο: Κακές Πρακτικές στον Τομέα της Υγείας, Ομοσπονδία Αυτοδιαχειριζόμενων Ταμείων Ελλάδος και Association Internationale de la Mutualite, Αθήνα, 10 Οκτωβρίου 2008.

21. Σουλιώτης Κ.: «Το “στοίχημα” του ελέγχου της φαρμακευτικής δαπάνης από τα ασφαλιστικά ταμεία», εισήγηση στο Δορυφορικό Συμπόσιο: Συνταγογραφική Επιλογή και Κοινωνική Ευθύνη, 34ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο, Ιατρική Εταιρεία Αθηνών, Αθήνα, 24 Μαΐου 2008.
22. Σουλιώτης Κ.: «Κόστος της φροντίδας στο τέλος της ζωής: μια νέα (;) πρόκληση για τα συστήματα υγείας», διάλεξη στο 34ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο, Ιατρική Εταιρεία Αθηνών, Αθήνα, 24 Μαΐου 2008.
23. Κοντιάδης Ξ., Σουλιώτης Κ.: «Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στην Κατεύθυνση: “Θεσμοί και Πολιτικές Υγείας”», παρέμβαση στο Συμπόσιο: Η εκπαίδευση και η έρευνα στη διοίκηση και τα οικονομικά της υγείας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας, Τμήμα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας, ΤΕΙ Καλαμάτας, Καλαμάτα, 17 Μαΐου 2008.
24. Σουλιώτης Κ.: «Προπτυχιακές Σπουδές στην “Πολιτική Υγείας”», παρέμβαση στο Συμπόσιο: Η εκπαίδευση και η έρευνα στη διοίκηση και τα οικονομικά της υγείας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας, Τμήμα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας, ΤΕΙ Καλαμάτας, Καλαμάτα, 17 Μαΐου 2008.
25. Σουλιώτης Κ.: «Σύγχρονες Τάσεις στις Πολιτικές για το Φάρμακο», εισήγηση στο Δορυφορικό Συμπόσιο: Generic ή Πρωτότυπο; Νέες Απόψεις σε ένα Παλιό Πρόβλημα - Ο Ρόλος του Ιατρού Γενικής Ιατρικής, 17ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γενικής Ιατρικής - Ελληνική Εταιρεία Γενικής Ιατρικής, Χαλκιδική, 3-7 Μαΐου 2008.
26. Σουλιώτης Κ.: «Η Πολιτική Υγείας στην Ελλάδα: Η Επίδραση του Οικονομικού Περιβάλλοντος στη Διαιώνιση των Ανισοτήτων», εισήγηση στο Στρογγυλό Τραπέζι: Η ολοκλήρωση του κοινωνικού κράτους: από τη δημοσιοοικονομική κρίση σε ένα νέο πεδίο ανάπτυξης και απασχόλησης, Συνέδριο: Ένα άλλο Κράτος είναι εφικτό, Κέντρο Ευρωπαϊκού

Συνταγματικού Δικαίου - Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου, Αθήνα, 14 Απριλίου 2008.

27. Σουλιώτης Κ.: «Το κόστος ως παράγοντας ανισοτήτων στην πρόσβαση των νέων στις υπηρεσίες υγείας», εισήγηση στο Παγκρήτιο Συνέδριο Δημόσιας Υγείας: Υγεία και Νέοι, Ηράκλειο, 12 Απριλίου 2008.
28. Σουλιώτης Κ.: «Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών στις Υπηρεσίες Υγείας: ένα παράδειγμα ανταπόκρισης του Πανεπιστημίου και της Έρευνας στις ανάγκες της Αγοράς», εισήγηση στην Ημερίδα: Έρευνα και Μεταπτυχιακά στα Ελληνικά Πανεπιστήμια, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Κόρινθος, 31 Μαρτίου 2008.
29. Σουλιώτης Κ.: «Ογκολογικά φάρμακα: κοινωνικές-αξιακές και οικονομικές παράμετροι», εισήγηση στο Σεμινάριο της Πανελλήνιας Εταιρείας Φαρμακοποιών Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων για τις Νέες Θεραπευτικές προσεγγίσεις και τη Νοσοκομειακή Φαρμακευτική, Κάιρο, 28 Μαρτίου 2008.
30. Σουλιώτης Κ.: «Το μέλλον της ασφάλισης υγείας στην Ελλάδα: οικονομικά, κοινωνικά και ηθικά διλήμματα», εισήγηση στην Ημερίδα: Η Ασφάλιση Υγείας στην Ελλάδα, Συνδιοργάνωση: Ταμείο Υγείας Προσωπικού Εθνικής Τράπεζας, Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου-Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου, Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Αθήνα, 26 Φεβρουαρίου 2008.
31. Σουλιώτης Κ.: «Η κατανάλωση φαρμάκων στην Ελλάδα και οι συνέπειές της στη δαπάνη υγείας: μύθος και πραγματικότητα», εισήγηση στην Ημερίδα της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ιατρικών Επισκεπτών, Αθήνα, 22 Φεβρουαρίου 2008.
32. Σουλιώτης Κ.: «Πολιτική υγείας και κοινωνικές-οικονομικές ανισότητες: η ελληνική και η παγκόσμια πραγματικότητα», εισήγηση στο Σεμινάριο της Ομάδας Εργασίας Αιμοδυναμικής και Επεμβατικής Καρδιολογίας της Ελληνικής Καρδιολογικής Εταιρείας, Αθήνα, 8 Φεβρουαρίου 2008.

33. Σουλιώτης Κ.: «Οι πολιτικές διαχείρισης του καρκίνου: κοινωνικές και οικονομικές παράμετροι», εισήγηση στο Δορυφορικό Συμπόσιο: Ηθικές και Οικονομικές Προκλήσεις στη Φροντίδα των Καρκινοπαθών, στο 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τη Διοίκηση, τα Οικονομικά και τις Πολιτικές Υγείας: Υγεία: Ποιος θα Πληρώσει; Η Αναζήτηση της Μεταρρύθμισης στην Ιατρική Περίθαλψη, Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, Αθήνα, 12-15 Δεκεμβρίου 2007.
34. Σουλιώτης Κ.: «Οι δαπάνες υγείας στην Ελλάδα: τί κρύβουν οι αριθμοί», εισήγηση στο Στρογγυλό Τραπέζι: Μέθοδοι και Τεχνικές Εκτίμησης της Δαπάνης για την Υγεία, στο 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τη Διοίκηση, τα Οικονομικά και τις Πολιτικές Υγείας: Υγεία: Ποιος θα Πληρώσει; Η Αναζήτηση της Μεταρρύθμισης στην Ιατρική Περίθαλψη, Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, Αθήνα, 12-15 Δεκεμβρίου 2007.
35. Σουλιώτης Κ.: «Ιατρικά Λάθη: Νομικές, Ηθικές, Κοινωνικές και Οικονομικές Διαστάσεις», εισήγηση στο Στρογγυλό Τραπέζι: Ιατρικά Λάθη και Μεταρρυθμίσεις στα Συστήματα Υγείας, Ιατρική Εταιρεία Αθηνών, Αθήνα, 8 Δεκεμβρίου 2007.
36. Λιονής Χ., Σουλιώτης Κ., Μουστάκα Α.: «Είναι εφικτή η αξιολόγηση της ποιότητας της φροντίδας στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας στην Ελλάδα: Αναφορά στις μεθόδους και στα εργαλεία αξιολόγησης», εισήγηση στο 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο: Ποιότητα στις Υπηρεσίες Υγείας, Eco-Q, Αθήνα, 6-7 Δεκεμβρίου 2007.
37. Σουλιώτης Κ.: «Οικονομοτεχνική Προσέγγιση: η ανεύρεση της ισορροπίας μεταξύ διαθεσιμότητας και προσβασιμότητας», εισήγηση στο Στρογγυλό Τραπέζι: Πολιτική Υγείας για Σπάνιες Παθήσεις – Ορφανά Φάρμακα, Πανελλήνια Ένωση Σπανίων Παθήσεων, Αθήνα, 13 Νοεμβρίου 2007.
38. Σουλιώτης Κ.: «Φαρμακοοικονομική προσέγγιση», εισήγηση στο 3ο Διεταιρικό Αντικαρκινικό Συνέδριο / Φροντιστήριο: Συνταγογράφηση

κυτταροστατικών – ηθικά και επιστημονικά διλήμματα – νεότερα δεδομένα, Αθήνα, 28 Απριλίου 2007.

39. Σουλιώτης Κ.: «Οικονομικές Ανισότητες και Υγεία», εισήγηση στο Ανοικτό Σεμινάριο: Οι Κοινωνικές Ανισότητες στην Υγεία στην Ελλάδα και στην Ευρώπη, Κέντρο Μελετών Υπηρεσιών Υγείας και Ινστιτούτο Κοινωνικής και Προληπτικής Ιατρικής σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Closing the Gap in Health Inequalities in Europe, Αθήνα, 15 Φεβρουαρίου 2007.
40. Σουλιώτης Κ.: «Οικονομική Θεώρηση Άσκησης Επεμβατικής Καρδιολογίας: Η Άποψη των Οικονομικών της Υγείας», εισήγηση στο Σεμινάριο της Ομάδας Εργασίας Αιμοδυναμικής και Επεμβατικής Καρδιολογίας της Ελληνικής Καρδιολογικής Εταιρείας, Θεσσαλονίκη, 8 Φεβρουαρίου 2007.
41. Σουλιώτης Κ.: «Φαρμακοοικονομικά Δεδομένα: Αξιολόγηση Μελετών», εισήγηση στην 1η Ογκολογική Ημερίδα: Το Μέλλον της Φαρμακευτικής Ογκολογίας στην Ευρώπη, Πανελλήνια Εταιρία Φαρμακοποιών Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων, Αθήνα, 19 Ιανουαρίου 2007.
42. Κουρής Γ., Σουλιώτης Κ., Φιλαλήθης Α.: «Παράγοντες Αποτυχίας των Υγειονομικών Μεταρρυθμίσεων στην Ελλάδα», αναρτημένη ανακοίνωση στο 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τη Διοίκηση, τα Οικονομικά και τις Πολιτικές Υγείας: Τεκμηριωμένη Φροντίδα Υγείας και Υγειονομική Μεταρρύθμιση, Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, Αθήνα, 13-16 Νοεμβρίου 2006.
43. Σουλιώτης Κ.: «Οικονομικές Ανισότητες και Δαπάνες Υγείας στην Ελλάδα: Διαπιστώσεις για την Πολιτική της Υγείας», εισήγηση στο Στογγυλό τραπέζι: Οικονομικές Παράμετροι των Υπηρεσιών Υγείας, στο 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τη Διοίκηση, τα Οικονομικά και τις Πολιτικές Υγείας: Τεκμηριωμένη Φροντίδα Υγείας και Υγειονομική Μεταρρύθμιση, Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, Αθήνα, 13-16 Νοεμβρίου 2006.
44. Σουλιώτης Κ.: «Η υποκατάσταση μεταξύ των φροντίδων ως μηχανισμός για τη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών ψυχικής υγείας», εισήγηση στο στογγυλό τραπέζι: ποιότητα στις υπηρεσίες υγείας και ψυχικής υγείας: πως

εκτιμάτα, πως βελτιώνεται διαρκώς, στην Πανελλήνια Σύνοδο: Ποιότητα στις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Ε.Π.Ι.ΨΥ., Θεσσαλονίκη, 15-17 Ιουνίου 2006.

45. Σουλιώτης Κ.: «Οι Οικονομικές Παράμετροι της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας», εισήγηση στο στρογγυλό τραπέζι: Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας: Προκλήσεις και Προοπτικές, στο 10ο Πανελλήνιο Παθολογοανατομικό Συνέδριο, Ελληνική Εταιρεία Παθολογίας και Παθολογικής Ανατομικής, Ιωάννινα, 23-24 Μαΐου 2006.
46. Σουλιώτης Κ.: «Η Περιπέτεια των Μεταρρυθμίσεων της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στην Ελλάδα», διάλεξη στο 32ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο, Ιατρική Εταιρεία Αθηνών, Αθήνα, 9-13 Μαΐου 2006.
47. Σουλιώτης Κ.: «Το (Υψηλό) Κόστος των Υπηρεσιών Υγείας ως Παράγοντας Διαμόρφωσης Πολιτικής Υγείας στην Ελλάδα», διάλεξη στο 32ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο, Ιατρική Εταιρεία Αθηνών, Αθήνα, 9-13 Μαΐου 2006.
48. Σουλιώτης Κ., Βαρβιτσιώτης Δ., Βανδώρας Δ., Μπουρνούσουζης Ε., Μαριόλης Α.: «Η Ικανοποίηση των Χρηστών από τις Υπηρεσίες του 1ου Κέντρου Υγείας Αστικού Τύπου στην Ελλάδα», αναρτημένη ανακοίνωση στο 18ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γενικής Ιατρικής - Ελληνική Εταιρεία Γενικής Ιατρικής, Κέρκυρα, 26-30 Απριλίου 2006.
49. Σουλιώτης Κ.: «Ποιότητα και Οικονομικά της Υγείας», εισήγηση στο 1ο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο στη Νοσηλευτική Διοίκηση και Πρακτική: Νοσηλευτικές Δράσεις: Σύγχρονες Αντιλήψεις και Προοπτικές, Νοσοκομείο Σύρου, Σύρος, 7-9 Απριλίου 2006.
50. Χαλυσιάνη Ι., Μωϋσάκη Μ., Περγάμαλη Μ., Κακολύρης Ν., Δραμουντάνης Ι., Σουλιώτης Κ.: «Το Κόστος Φροντίδας στο Τέλος της Ζωής», αναρτημένη ανακοίνωση στο 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τη Διοίκηση, τα Οικονομικά και

τις Πολιτικές Υγείας: Καινοτομία και Διαρθρωτικές Αλλαγές στην Υγεία, Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, Αθήνα, 14-17 Δεκεμβρίου 2005.

51. Σουλιώτης Κ.: «Οι Σύμπραξεις μεταξύ Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα Υγείας ως απάντηση στις δυσλειτουργίες του Συστήματος Υγείας», εισήγηση στο Στογγυλό τραπέζι: Προοπτικές σύμπραξης Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα στην Υγεία, στο 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τη Διοίκηση, τα Οικονομικά και τις Πολιτικές Υγείας: Καινοτομία και Διαρθρωτικές Αλλαγές στην Υγεία, Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, Αθήνα, 14-17 Δεκεμβρίου 2005.
52. Σουλιώτης Κ.: «Οι Πολιτικές Τιμών στην Ιατρική και Νοσοκομειακή Περίθαλψη», εισήγηση στο Workshop: Η Ρύθμιση του Υγειονομικού Τομέα: Κρατική Παρέμβαση vs Μηχανισμός Τιμών, Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας – Τομέας Οικονομικών της Υγείας, Αθήνα 30 Μαΐου 2005.
53. Σουλιώτης Κ., Φαρρή Α.: «Πραγματική Προσέλευση Ασθενών τα Τακτικά Εξωτερικά Ιατρεία Νοσοκομείου του ΕΣΥ σε σχέση με την Προγραμματισθείσα: Λειτουργικές και Οικονομικές Διαστάσεις», ελεύθερη ανακοίνωση στο 17ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γενικής Ιατρικής - Ελληνική Εταιρεία Γενικής Ιατρικής, Χαλκιδική, 4-8 Μαΐου 2005.
54. Σουλιώτης Κ., Γκόλνα Χ., Μαριόλης Α.: «Η Ικανοποίηση των Πολιτών από τις Δημόσιες Υπηρεσίες Υγείας: Συγκριτική Παρουσίαση Στοιχείων Ερευνών Κοινής Γνώμης και Ερευνών σε Πραγματικούς Χρήστες Συγκεκριμένων Υπηρεσιών Υγείας», ελεύθερη ανακοίνωση στο 17ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γενικής Ιατρικής - Ελληνική Εταιρεία Γενικής Ιατρικής, Χαλκιδική, 4-8 Μαΐου 2005.
55. Σουλιώτης Κ.: «Ο Εξορθολογισμός της Αγοράς Φαρμάκου στην Ελλάδα: Είναι Τελικά “Ζήτημα Τιμής”;», εισήγηση στο 4ο Συνέδριο του Ελληνο-Αμερικανικού Επιμελητηρίου HealthWorld, Υγεία: Οι Προκλήσεις της Σύμπραξης Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, Αθήνα 11 Απριλίου 2005.
56. Σουλιώτης Κ.: «Τα “Ελλείμματα” της Πολιτικής Υγείας ως Παράγοντας Απορύθμισης της Φαρμακευτικής Αγοράς», εισήγηση στην Ημερίδα: Η

Αναμόρφωση της Φαρμακευτικής Πολιτικής – Συνθέτοντας την Κοινωνική Πολιτική με Αναπτυξιακές Επιλογές, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Κόρινθος, 6 Απριλίου 2005.

57. Σουλιώτης Κ.: «Φροντίδα για Ογκολογικούς Ασθενείς στο Τέλος της Ζωής: Σε ποίο Βαθμό οι Κανόνες την Καθιστούν Αnéφικτη;», εισήγηση στο 2ο Διεταιρικό Αντικαρκινικό Συνέδριο, Αθήνα, 20 Μαρτίου 2005.

58. Σουλιώτης Κ.: «Η Φαρμακευτική Πολιτική στην Ελλάδα», εισήγηση στην Ημερίδα: Η Μεταρρύθμιση της Φαρμακευτικής Πολιτικής, Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου - Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου, Αθήνα 3 Φεβρουαρίου 2005.

Φερόνας Ανδρέας

Βιβλία μονογραφίες

1. Φερόνας Α. (2004), Φτώχεια και Κοινωνικός Αποκλεισμός σε Ευρώπη και Ελλάδα: Έννοιες, Αντιλήψεις, Πολιτικές, Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή

Εργασίες σε Διεθνή Περιοδικά και Διεθνή Συνέδρια

1. Φερόνας Α. (2005), «Η Ανοικτή Μέθοδος Συντονισμού ως εργαλείο σύγκλισης των ευρωπαϊκών κρατών πρόνοιας», Ανακοίνωση στο 2ο Διεθνές Συνέδριο της Ελληνικής Επιστημονικής Εταιρείας Κοινωνικής Πολιτικής με τίτλο: Κοινωνική Πολιτική και Κοινωνική Μεταβολή στην Ελλάδα του Νέου Αιώνα, Πανεπιστήμιο Κρήτης, 18-19 Μαρτίου 2005.
2. Feronas A. (2004), “The Europeanisation of national social policies through the OMC: The case of Greek employment policy”, Paper presented at the 2nd annual ESPAnet conference European Social Policy: Meeting the needs of the new Europe, University of Oxford, 9-11 September 2004.

Κεφάλαια σε επιστημονικά βιβλία και Συμμετοχή σε συλλογικούς τόμους

1. Φερόνας Α., (2010), «Νέες Μορφές Διακυβέρνησης στην ΕΕ και Κοινωνία των Πολιτών: Η περίπτωση της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Απασχόλησης», στο Κονιόρδος Σ. (επιμ.) (2010), Κοινωνικό Κεφάλαιο και Κοινωνία των Πολιτών, Αθήνα: Παπαζήση (υπό έκδοση)
2. Φερόνας Α. (2008), «Κοινωνία των Πολιτών και Διαμόρφωση Πολιτικών», Στο: Ανθολόγιο, Όψεις της Σύγχρονης Ελληνικής και Ευρωπαϊκής Κοινωνίας, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πάτρα, σελ.37-58.
3. Φερόνας Α. (2008), «Κοινωνικός Αποκλεισμός και Κοινωνικές Συγκρούσεις», Στο: Ανθολόγιο, Όψεις της Σύγχρονης Ελληνικής και Ευρωπαϊκής Κοινωνίας, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πάτρα, σελ 61-89.
4. Φερόνας Α. (2006), «Κοινωνικός Αποκλεισμός: Επιστημονικές και κοινωνικο-πολιτικές διαστάσεις ενός σύγχρονου κοινωνικού φαινομένου», Στο Σ. Κατσικίδης (επιμ.) Κοινωνικά Φαινόμενα: Αναλυτικές Προσεγγίσεις, Αθήνα: Gutenberg, σελ. 105-134.
5. Οικονόμου Χ., Φερόνας Α. (2006), «Εισαγωγή», στο: Οικονόμου Χ., Φερόνας Α., (επιμ.) (2006), Οι Εκτός των Τειχών: Φτώχεια και Κοινωνικός Αποκλεισμός στις Σύγχρονες Κοινωνίες, Διόνικος, Αθήνα, σελ. 9-37.
6. Φερόνας Α. (2006), «Η Ευρωπαϊκή «διαδικασία κοινωνικής ένταξης: Δυνατότητες και περιορισμοί μιας Ανοικτής Μεθόδου Συντονισμού», στο: Οικονόμου Χ., Φερόνας Α., (επιμ.) (2006), Οι Εκτός των Τειχών: Φτώχεια και Κοινωνικός Αποκλεισμός στις Σύγχρονες Κοινωνίες, Διόνικος, Αθήνα, σελ. 181-207.
7. Φερόνας Α. (2005), «Οι Τοπικοί Φορείς στην Καταπολέμηση του Κοινωνικού Αποκλεισμού: προβλήματα και προοπτικές», στο Τσομπάνογλου Γ. (επιμ.) Κοινωνικός Αποκλεισμός και Πολιτικές Ενσωμάτωσης, Αθήνα: Παπαζήση, σελ. 291-317.

Εργασίες σε Ελληνικά Περιοδικά και Ελληνικά Συνέδρια

1. Φερόνας Α, Οικονόμου Χ. (2010), «Κοινωνικός Αποκλεισμός και Κοινωνική Ένταξη: Μια Κριτική Επισκόπηση της Έννοιας και της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής με Ιδιαίτερη Αναφορά στον Τομέα της Υγείας», στο Κοινωνία, Οικονομία και Υγεία, Παπαζήση, Αθήνα (υπό έκδοση)
2. Φερόνας Α. (2009), «Κοινωνία των Πολιτών: Η Θεσμική Συγκρότηση και ο ρόλος της σε Ευρωπαϊκή Ένωση και Ελλάδα», στο Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, τευχ. 56, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, σελ. 43-69.
3. Φερόνας Α. (2008), «Η επίδραση της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Απασχόλησης στην ελληνική πολιτική απασχόλησης: Μια περίπτωση «γνωσιακού» Εξευρωπαϊσμού;», στο Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη, τευχ. 3, Άνοιξη 2008, Διόνικος, Αθήνα.

Επιμέλειες βιβλίων

1. Οικονόμου Χ., Φερόνας Α., (επιμ.) (2006), Οι Εκτός των Τειχών: Φτώχεια και Κοινωνικός Αποκλεισμός στις Σύγχρονες Κοινωνίες, Διόνικος, Αθήνα

Φεφές Μιγάλης

Βιβλία μονογραφίες

1. Συρακούλης Κ. – Φεφές Μ.- Πούλιου Αφ.: «Οργάνωση και Λειτουργία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων», WWF Ελλάς, Αθήνα 2009.
2. «Ευρωπαϊκοί Θεσμοί Κοινωνικής Οικονομίας: Ι. Ο Ευρωπαϊκός Συνεταιρισμός», Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή 2007.

Εργασίες σε Διεθνή Περιοδικά και Διεθνή Συνέδρια

1. «European Institutions of Social Economy: The European Co-operative Society», 2005, www.crida-fr.org.

Κεφάλαια σε επιστημονικά βιβλία και Συμμετοχή σε συλλογικούς τόμους

1. «Ευρωπαϊκοί Θεσμοί Κοινωνικής Οικονομίας: Η Ευρωπαϊκή Συνεταιριστική Εταιρεία» στο Συνεταιριστικοί Προβληματισμοί 2004, σελ. 203-220, Αθήνα 2005.
2. «Θεσμοί Κοινωνικής Οικονομίας και Ευρωπαϊκή Ένωση» στο ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ: «ΝΕΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ», ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ, Μακρυδημήτρης Αν, Μαρούδας Λ., Πραβίτα Μ.-Η. (επιμ.), σελ. 749-770, Αθήνα 2009.
3. «Sports and Community Competition Law: Judicial Evolution» στο Sports Law. An Emerging Legal Order; Human Rights of Athletes, Δ. Παναγιωτόπουλος (επιμ.), σελ. 186-195, Αθήνα 2009.

Εργασίες σε Ελληνικά Περιοδικά και Ελληνικά Συνέδρια

1. Ξ. Κοντιάδης - Μ. Φεφές, «Ο Κανόνας 6+5 της FIFA και το Κοινοτικό Δίκαιο. Αναθεωρώντας την Απόφαση Bosman», σ. 6-21, LEX SPORTIVA, Τεύχος 8, Νομική Βιβλιοθήκη, 2009.

Παράρτημα II:
Παρουσίαση βιογραφικών σημειωμάτων των μελών ΕΕΔΠ

ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
(Μέλος ΕΕΔΙΠ για την Αγγλική Γλώσσα)

Σπουδές

1983 – 1988

Όνομα ιδρύματος: Πανεπιστήμιο Αθήνας - Φιλοσοφική Σχολή -Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας.

Τίτλος σπουδών: *Πτυχίο Ελληνικής και Αγγλικής Φιλολογίας*

1990 – 1992

Όνομα ιδρύματος: Saint Michael's College, Vermont, U.S.A.

Τίτλος σπουδών: *Master's in Teaching English as a Second or Foreign Language* (Master's στη διδασκαλία Αγγλικών ως ξένης γλώσσας).

Πρόσθετα Μεταπτυχιακά μαθήματα (graduate courses)

1995

Discourse Analysis (Ανάλυση Κειμένου)

Second Language Aquisition Research (Έρευνα στον τομέα εκμάθησης δεύτερης / ξένης γλώσσας)

Internet and the Language Teacher (το Internet και ο καθηγητής Αγγλικής)

Vermont, USA, Saint Michael's College, TESOL INSTITUTE

1997

Teaching and Learning with Technology - CALL (Computer Assisted Language Learning) (Διδασκαλία και εκμάθηση μέσω λογισμικού H/Y)

Intensive Course in Second Language Acquisition (Graduate level). Διδάσκοντες: R. Andersen (UCLA), R. Ellis (Temple University), G. Kaspar (University of Hawaii), M. Paradi (McGill University)

Πανεπιστήμια San Marino και Bologna, Ιταλία

2005-

Υποψήφια Διδάκτωρ στο Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Υποτροφίες

1983: ΙΚΥ, λόγω σειράς επιτυχίας στο Πανεπιστήμιο

1992: Saint Michael's College, λόγω επίδοσης

1995: TESOL U.S.A., Saint Michael's College, λόγω προηγούμενης επίδοσης

Εργασιακή εμπειρία

2004, Ιούνιος-

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής ΕΕΔΙΠ Ι για την διδασκαλία της Αγγλικής Γλώσσας (ΦΕΚ 47/2.6.04)

Στο πλαίσιο αυτό η δραστηριότητα μου περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

1. Διδακτικό έργο

- Συνολική ευθύνη της οργάνωσης του Προγράμματος Ξένων Γλωσσών στο Τμήμα και της πραγματοποίησης όλων των σχετικών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που αφορούν συγκεκριμένα τη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας (διδασκαλία των

μαθημάτων αγγλικής γλώσσας και διενέργεια των σχετικών εξετάσεων αξιολόγησης των φοιτητών).

- Σχεδιασμός και διενέργεια του κατατακτήριου διαγωνίσματος στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους, μέσω του οποίου οι νεοεισαγόμενοι φοιτητές κάθε έτους κατατάσσονται σε ένα από τα τρία επίπεδα ικανότητας στην αγγλική γλώσσα προκειμένου να ακολουθήσουν στη συνέχεια το αντίστοιχο πρόγραμμα.
- Κατάρτιση του κανονισμού σπουδών του Τμήματος για το Πρόγραμμα Ξένων Γλωσσών, ο οποίος στη συνέχεια εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος.
- Επιλογή και της διεκπεραίωση των διαδικασιών παραγγελίας των βιβλίων τόσο για τις ανάγκες της διδασκαλίας της αγγλικής γλώσσας όσο και γενικότερα για τις ανάγκες της Βιβλιοθήκης του Τμήματος σε ό,τι αφορά την αγγλική γλώσσα.
- Οργάνωση και της διδασκαλία του μαθήματος “Αγγλικά για Ακαδημαϊκούς Σκοπούς” το οποίο διδάσκεται ως μάθημα ελεύθερης επιλογής στους φοιτητές του Δ’ Έτους.

2. Επιμόρφωση

Παρακολούθηση συνεδρίων σχετικών με το αντικείμενο της διδασκαλίας της αγγλικής ως ξένης γλώσσας (Annual TESOL Greece Conferences, 3rd Biennial Conference of the European Association for the Teaching of Academic Writing)

3. Διοικητικό έργο

Στη διάρκεια της υπηρεσίας μου στο Τμήμα, η Επιτροπές του Τμήματος έχω συμμετάσχει στις ακόλουθες μόνιμες ή ad hoc Επιτροπές του Τμήματος:

- Επιτροπή Φοιτητικών Θεμάτων
- Επιτροπή Διεθνών Σχέσεων
- Επιτροπή για την κατάρτιση Προγραμμάτων Διαβίου Εκπαίδευσης
- Επιτροπή Οδηγού Σπουδών (όσον αφορά την αγγλική του έκδοση)

4. Γενικότερο επιστημονικό έργο

Πέρα από την ενασχόλησή μου με το αντικείμενο της αγγλικής γλώσσας (τόσο σε διδακτική όσο και γενικότερα σε επιστημονική βάση), έχω αναπτύξει και επιστημονική δραστηριότητα στο επιστημονικό πεδίο της “εκπαιδευτικής πολιτικής” και ειδικότερα της “Ευρωπαϊκής πολιτικής ανώτατης εκπαίδευσης”, το οποίο αποτελεί ένα από τα επιστημονικά πεδία που συγκροτούν το Τμήμα.

Στο πλαίσιο αυτό, εκπονώ ήδη σχετική διδακτορική διατριβή η οποία αναφέρεται στην “κοινωνική διάσταση της Διαδικασίας της Μπολόνιας” με επιβλέπον μέλος ΔΕΠ τον Καθηγητή κ. Διονύση Κλάδη. Με την ιδιότητα του υποψήφιου διδάκτορα, δραστηριοποιούμαι επιστημονικά – ερευνητικά στο πλαίσιο της άτυπης Μονάδας Έρευνας και Τεκμηρίωσης Ανώτατης Εκπαίδευσης του Τμήματος. Οι δραστηριότητες αυτές περιλαμβάνουν, αφενός μεν τη συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα, όπως είναι το “Trends V Project” και το πρόγραμμα TRACKIT! (Tracking Learners’ and Graduates’ Progression Paths) της EUA (European University Association) και το Tempus Project “Promoting Bologna Process in Kosovo”, αφετέρου δε τη συμμετοχή σε μεγάλο αριθμό διεθνών συνεδρίων.

Συγκεκριμένα:

● Μέλος της ομάδας συνεργατών που χρησιμοποιεί το Συμβούλιο της Ευρώπης με την ιδιότητα του εμπειρογνώμονα-ειδικού για θέματα Ανώτατης Εκπαίδευσης και Διαδικασίας της Μπολώνιας. Με την ιδιότητα αυτή, συμμετοχή σε Συνέδρια που πραγματοποιήθηκαν σε χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης αλλά και άλλες, στο πλαίσιο της απόφασης που είχε ληφθεί από το όργανο που συντονίζει τη Διαδικασία της Μπολώνιας (Bologna Follow-Up Group) για την υποστήριξη των χωρών που είχαν ήδη ενταχθεί στη Διαδικασία και αυτών που είχαν ζητήσει να ενταχθούν στο μέλλον. Συμμετοχή με την παραπάνω ιδιότητα σε διεθνή, περιφερειακά (regional) ή τοπικά συνέδρια όπου συνδιοργανωτής ήταν το Συμβούλιο της Ευρώπης. Στα παρακάτω συνέδρια ήμουν general rapporteur με την ευθύνη της προφορικής παρουσίασης των κυρίων σημείων και συμπερασμάτων του εκάστοτε συνεδρίου στους συνέδρους και της συγγραφής του general report, και συνήθως και εισηγήτρια για κάποιο θέμα

- 2004 Ρωσία (Μόσχα),
- 2004 Γεωργία (Τιφλίδα),
- 2005 Αζερμπαϊτζάν (Μπακού),
- 2006 Αλβανία (Τίρανα)
- 2006 Ρωσία (Μόσχα),

Με την ίδια ιδιότητα και στο πλαίσιο της ίδιας παραπάνω απόφασης του Bologna Follow-Up Group,

- σχολιασμός για λογαριασμό του Συμβουλίου της Ευρώπης της Εθνικής Έκθεσης που υπέβαλε η Κυβέρνηση της Γεωργίας στο Bologna Follow-Up Group προκειμένου να γίνει δεκτή η Γεωργία στη Διαδικασία της Μπολώνιας
- συμμετοχή (Ιούνιος 2006 και Ιούνιος 2009) στο Summer School του Magna Charta Observatory που πραγματοποιείται κάθε χρόνο στην Κέρκυρα.
- Επιμέλεια στο βιβλίο *Qualifications — Introduction to a concept* (Council of Europe higher education series No.6) (2007) του Sjur Bergan, επικεφαλή της Διεύθυνσης Ανώτατης Εκπαίδευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Παρακολούθηση τριών επίσημων Σεμιναρίων της Διαδικασίας της Μπολώνιας:

- Learning Outcomes (Εδιμβούργο, Ιούλιος 2004)
- Qualifications Frameworks (Κοπεγχάγη, Ιανουάριος 2005) μετά το οποίο (Απρίλιος του 2005) παρουσίασα το θέμα *Qualifications Frameworks* στο πλαίσιο της σειράς σεμιναρίων της Μονάδας Έρευνας και Τεκμηρίωσης Ανώτατης Εκπαίδευσης στο Τμήμα μας.
- Κοινωνική Διάσταση (Παρίσι, Φεβρουάριος 2005)

Επιπλέον

- Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα TEMPUS για την Μεταρρύθμιση της Ανώτατης Εκπαίδευσης στο Κόσοβο (2007).
- Μέλος της ερευνητικής ομάδας της Ευρωπαϊκής Οργάνωσης Πανεπιστημίων (EUA) για την προετοιμασία του report Trends V. Με την ιδιότητα αυτή συμμετείχα σε site visit στο Πανεπιστήμιο του Porto, Πορτογαλία, το 2007 για την οποία συνέταξα και το σχετικό report.
- Συμμετοχή στο τρέχον πρόγραμμα της EUA *TRACKIT!* για την παρακολούθηση των αποφοίτων των ευρωπαϊκών Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης (2010-).

Μορφοποιήθηκε: Εσοχή: Πριν: 0 στ., Πρώτη γραμμή: 0 στ., Κουκκίδα + Επίπεδο: 2 + Στοίχιση: 54 στ. + Στηλοθέτης μετά: 68,4 στ. + Εσοχή: 68,4 στ., Στηλοθέτης: 0 στ., Στηλοθέτης λίστας + Όχι κατά 68,4 στ. + 72 στ.

Εργασιακή εμπειρία πριν τον διορισμό μου στην παρούσα θέση

1997, Σεπτέμβριος – 2004, Ιούνιος Δευτεροβάθμια Εκπ/ση (Α' Αρκαδίας)

- Καθηγήτρια Αγγλικής (ΠΕ06)
- Σεπτέμβριος 1998 – Ιούνιος 2004, απόσπαση στο ΥΠΕΠΘ ((παρακαλώ δείτε στο τέλος του βιογραφικού :*Πρόσθετες γνώσεις και προσόντα*)
- Διορθώτρια στους γραπτούς διαγωνισμούς ΑΣΕΠ για την πρόσληψη εκπαιδευτικών της ειδικότητας ΠΕ06 του 1998 και του 2000.

1990 – 1997 Ελληνοαμερικανική Ένωση, Αθήνα

Λεπτομέρειες θέσης:

- Καθηγήτρια Αγγλικών
  - Επιμορφώτρια καθηγητών (1993 - 1997)
  - Υπεύθυνη προγράμματος Διδακτικής - Μεθοδολογίας
- 1994 – 1997** ΣΤΕΠ (Ινστιτούτο Τραπεζικών Σπουδών και Έρευνας Εμπορικής Τράπεζας)

1995 - 1997 Deree College

1987 – 1989 Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Πανεπιστημίου Αθήνας

Λεπτομέρειες θέσης:

- Καθηγήτρια Αγγλικών
  - Σχεδιάστρια προγράμματος σπουδών
- 1989 – 1990** New York College (κέντρο ελευθέρων σπουδών)
- 1989 – 1990** Φροντιστήριο Αγγλικών Κοτζιαμάνη
- 1992 – 1997** Εξετάστρια στις εξετάσεις, προφορικές και γραπτές, για πιστοποίηση γνώσης της Αγγλικής Γλώσσας Cambridge, Michigan, TOEFL

Δημοσιεύσεις και εισηγήσεις σε συνέδρια πριν την εκλογή μου στην παρούσα θέση

TESOL Ελλάδας - Ετήσιο συνέδριο Απρίλιος 1995

Θέμα: «Αποτελέσματα έρευνας: τα δώδεκα δυσκολότερα σημεία της Αγγλικής γραμματικής για καθηγητές και μαθητές»

Σε συνεργασία με Paul Bailey

TESOL - U.S.A. Ιούλιος 1995

Θέμα: «Διδασκαλία παιδιών, αποτελεσματικές τεχνικές»

TESOL Ελλάδας - Ετήσιο συνέδριο 1996

Θέμα: «Η θεωρία των πολλαπλών ευφυϊών - Harvard Project Zero: εφαρμογές στη διδασκαλία Αγγλικών»

TESOL, παράρτημα Μακεδονίας - Θράκης - Ετήσιο συνέδριο 1996

Θέμα: «Η θεωρία των πολλαπλών ευφυϊών - Harvard Project Zero: εφαρμογές στη διδασκαλία Αγγλικών»

TESOL Ελλάδας - Ετήσιο συνέδριο 1997

Θέμα: «Συνεντεύξεις καθηγητικού προσωπικού: πριν, κατά τη διάρκεια και μετά»
Σε συνεργασία με Ελένη Παπαδοπούλου

Π.Ε.Κ. Ανατολικής Αττικής 1995 – 1997

Ομιλίες, στα πλαίσια σεμιναρίων καθηγητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης υπο την εποπτεία της Σχολικής Συμβούλου κας Διαμαντίδου.
Παρουσίαση του βιβλίου Funway 2

Περιοδικό Aspects Δεκ. '96.

Πρόσθετες γνώσεις και προσόντα

- Γνώση και χρήση Η/Υ
- Γαλλικά

Επιπλέον:

1998-2000: Υπηρέτησα στη Διεύθυνση Ευρωπαϊκής Ένωσης του ΥΠΕΠΘ όπου τα καθήκοντά μου είχαν σχέση με τα διάφορα Ευρωπαϊκά Προγράμματα για την Εκπαίδευση (κυρίως την Ανώτατη), την Διαδικασία της Μπολόνιας από την αρχή (Σορβόνη), θέματα ΔΙΚΑΤΣΑ και την έκδοση του ΠΔ για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 89/48 στο Ελληνικό Δίκαιο (επαγγελματική αναγνώριση τίτλων σπουδών εξωτερικού και «κολέγια»).

2000-2004: Υπηρέτησα στο Γραφείο του Ειδικού Γραμματέα Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης του ΥΠΕΠΘ. Από την θέση αυτή ασχολήθηκα με τα εξής: Γραμματέας της Επιτροπής Στρατηγικού και Χωροταξικού Σχεδιασμού Ανώτατης Εκπαίδευσης. Συμμετοχή στην προετοιμασία συνεδρίων, ημερίδων κλπ που αφορούσαν την αξιολόγηση, τον στρατηγικό σχεδιασμό των ιδρυμάτων και τήρηση Πρακτικών. Κατά την διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας της Ε.Ε. προετοιμασία και τήρηση και συγγραφή Πρακτικών για όλα τα συνέδρια και τις εκδηλώσεις σε σχέση με την Ανώτατη Εκπαίδευση: για τις δύο συναντήσεις του Bologna Follow-Up Group στην Αθήνα, και την σύνοδο των Γενικών Γραμματέων για την Ανώτατη Εκπαίδευση (Secretary Generals for Higher Education) της Ε.Ε. και των υπο ένταξη χωρών στο Ρέθυμνο Κρήτης. Προετοιμασία του συνεδρίου της ESIB (τόρα πλέον ESU) για την Κοινωνική Διάσταση της Ανώτατης Εκπαίδευσης στην Αθήνα. Επίσης, είχα και την ευθύνη της οικονομικής διαχείρισης όλων των εκδηλώσεων που χρηματοδοτήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

(Μέλος ΕΕΔΙΠ για το μάθημα Αθλητική Πολιτική της Αυτοδιοίκησης)

Σπουδές

Πτυχιούχος της Ραλλείου Παιδαγωγικής Ακαδημίας (1985)

Πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος Πανεπιστημίου Αθηνών (1998)

Ξένες γλώσσες: Αγγλική

Μεταπτυχιακές Σπουδές

- Υποτροφία του Ι.Κ.Υ. στον Τομέα «Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση», Μάρτιος 2000
- Μεταπτυχιακές σπουδές στις «Πολιτικές Επιστήμες και Κοινωνιολογία» στο Τμήμα Πολιτικών, Κοινωνικών Επιστημών και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Αθηνών, 1999-2000.
- Μεταπτυχιακό δίπλωμα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Πολιτικών Επιστημών, στον τομέα «Πολιτική Επιστήμη και Κοινωνιολογία» με ειδίκευση στην Κοινωνιολογία (Αθήνα Νοέμβριος 2002).
- Παρακολούθηση Μεταπτυχιακού προγράμματος του Παιδαγωγικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών (2001).

Ακαδημαϊκή Σταδιοδρομία

- Μέλος Ε.Ε.Δ.Ι.Π. στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου από το 2004 στο μάθημα Αθλητική Πολιτική της Αυτοδιοίκησης.
Εποπτεύων της Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών που έλαβε χώρα τόσο κατά το ακαδημαϊκό έτος 2005-2006, σε συνεργασία με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λακωνίας, το Δήμο Ευόσμου, την ΠΑΕ Παναθηναϊκός, τον Αθλητικό Οργανισμό Δήμου Μυτιλήνης, τον Αθλητικό Οργανισμό Δήμου Κατερίνης, τη Γενική Διεύθυνση Τουρισμού, Αποδήμων και Αθλητισμού της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ρεθύμνης, τον Αθλητικό Οργανισμό Δήμου Ρεθύμνης, το Δημοτικό Γυμναστήριο Δήμου Αγίου Ιωάννου Ρέντη, όσο και κατά το ακαδημαϊκό έτος 2006-2007, σε συνεργασία με: τον Οργανισμό Νεολαίας Άθλησης του Δήμου Σπάρτης τον Αθλητικό Οργανισμό Δήμου Πειραιά το Αθλητικό Κέντρο Δήμου Αρταίων, το Γραφείο Φυσικής Αγωγής Β' Εκπαίδευσης Λακωνίας, τον Αθλητικό Οργανισμό της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λακωνίας, το Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο Αγρινίου, τον Αθλητικό Οργανισμό Δήμου Μυτιλήνης, το Γραφείο Φυσικής Αγωγής Β' Εκπαίδευσης, την ΠΑΕ Απόλλων Καλαμαριάς, τον Οργανισμό Νεολαίας Άθλησης Δήμου Νέας Σμύρνης, τον Σπαρτιατικό Γυμναστικό Σύλλογο, τον Αθλητικό Οργανισμό Δήμου Σερρών, τον Αθλητικό Οργανισμό Αγίου Νικολάου Λασιθίου, το Κολυμβητικό Τμήμα Ολυμπιακού ΟΣΦΠ, τον Φιλαθλητικό Γυμναστικό Σύλλογο Σπάρτης, τον Οργανισμό Άθλησης Δήμου Αγίας Παρασκευής, τον Αγροτικό Συνεταιρισμό Σπάρτης «Λακωνία», το Αθλητικό Κέντρο Δήμου Αμαρουσίου
Επίσης κατά το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008, σε συνεργασία με: τον Αγροτικό Συνεταιρισμό Αμυκλών Λακωνίας, τον Οργανισμό Νεολαίας Άθλησης Δήμου Κομοτηνής, το Αθλητικό Κέντρο Δήμου Αμαρουσίου, το Δήμο Ευόσμου, τον Οργανισμό Νεολαίας Άθλησης Δήμου Αθηναίων, τον Οργανισμό Άθλησης Δήμου Αγίας Παρασκευής, την ΠΑΕ Πανιώνιος, τον Αθλητικό Οργανισμό Χίου, την ΚΑΕ Παναθηναϊκός, την ΠΑΕ Ηρακλής.

- Υποψήφιος Διδάκτορας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στο θέμα «Ιδεολογικές και Πολιτικές Επιρροές στην Αυτοδιοικητική Αθλητική Πολιτική», υπό την επίβλεψη του Αν. Καθηγητή κ. Κ. Γεωργιάδη. Η διατριβή είναι σε τελικό στάδιο.

Επιστημονική δραστηριότητα

- Συνεργάτης Έρευνας
  - α) στο ερευνητικό Πρόγραμμα του Σπουδαστηρίου Αθλητικού Δικαίου 1999-2001 στην αξιολόγηση των δεδομένων της έρευνας για τα γυμναστήρια Αττικής.
  - β) στο ερευνητικό πρόγραμμα του Ε.Κ.Ε.Α.Δ για τον εθελοντισμό, από το 2000-2003.
- Συμβολή στη διαμόρφωση και την υπογραφή της προγραμματικής σύμβασης της Γ.Γ.Α. της Νομαρχίας και των Δήμων της Περιφέρειας Πειραιά για τα αθλητικά έργα υποδομής, Αθήνα 1996.
- Επιστημονικός συνεργάτης στην Εταιρεία Ερευνών και Δημοσκοπήσεων G.P.O. ΑΕ, Αθήνα 1999-2002.

Συμμετοχή σε συνέδρια-σεμινάρια-δημοσιεύσεις

- Στο 1^ο και 2^ο International Congress of Sports law, που οργάνωσε το ΕΚΕΑΔ στην Αθήνα στις 11-13 Δεκεμβρίου 1992, 29-21 Οκτωβρίου 1993.
- Στο μεταπτυχιακό Σεμινάριο των σπουδαστηρίων αθλητικού Δικαίου και Φιλοσοφίας, Δίρφου – Εύβοια 28-29 Μαΐου 1994.
- Στο πρώτο Παμπεραιϊκό Συνέδριο Αυτοδιοίκησης με ανακοίνωση θέματος «οι αθλητικές υποδομές στη Νομαρχία Πειραιά», Πειραιάς Νοέμβριος 1996.
- Στην επιστημονική Ημερίδα του ΕΚΕΑΔ - με θέμα: «Αθλητισμός και Ανθρώπινα δικαιώματα – δέκα χρόνια επιστημονική έρευνα Αθλητικού Δικαίου, Αθήνα 30.1.2001.
- 10^ο Διεθνές Συνέδριο της International Association of Sports Law (IASL), που έλαβε χώρα στην Αθήνα, από 25 έως 27 Νοεμ. 2004, με θέμα: «Αθλητικό Δίκαιο: Εφαρμογή και Ολυμπιακοί Αγώνες», ενώ τα επιμέρους θέματα που συζητήθηκαν ήταν: «Αθλητικοί Θεσμοί και Αθλητικό Δίκαιο», «Επίλυση Αθλητικών Διαφορών» και «Αθλητικό Δίκαιο και Ολυμπιακοί Αγώνες».
- 1^ο Παγκόσμιο και Πανελλήνιο Συνέδριο Οργάνωσης και Διαχείρισης Αθλητισμού, που έλαβε χώρα στη Σπάρτη, από 3 έως 5 Ιουν. 2005, όπου ανακοίνωσε την εργασία με τίτλο «Άσκηση για όλους και σύγχρονες αθλητικές δομές στην Αυτοδιοίκηση».
- Συνέδριο της ΚΕΔΚΕ για τον Αθλητισμό που έλαβε χώρα τον Ιούνιο το 2005 στην Αθήνα με εισήγησή του με θέμα: «Αθλητικό Παρατηρητήριο για την Αυτοδιοίκηση και την Άσκηση για Όλους».
- 7^ο Πανελλαδικό Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Διοίκησης του Αθλητισμού στο Δήμο Ευόσμου 24-26 Νοεμβρίου 2006 με θέμα «Ο Αθλητισμός στην Τοπική Αυτοδιοίκηση» με ομιλία «Η αναγκαιότητα αξιολόγησης των προγραμμάτων και δραστηριοτήτων των ΟΤΑ».
- 2^ο Παγκόσμιο και Πανελλήνιο Συνέδριο Οργάνωσης και Διαχείρισης Αθλητισμού, που έλαβε χώρα στη Σπάρτη, από 7 έως 10 Ιουν. 2007 με εισήγηση: «Αξιολόγηση της αθλητικής πολιτικής της Τοπικής Αυτοδιοίκησης».

- Άρθρο στο περιοδικό BIOLOGY OF EXERCISE τον Ιούλιο του 2006 με τίτλο «The management competencies of the directors of youth centres and indoor facilities in the municipalities.» Volume 3: 47-58, 2007

Επαγγελματικές και άλλες θέσεις

- Εκπαιδευτικός της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στον Πειραιά από το 1986 μέχρι το 1993.
- Ειδικός Σύμβουλος του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. από 1996-1999.
- Διδάσκων στο Δημόσιο ΙΕΚ Πειραιά στο αντικείμενο Ψυχολογίας επί δύο έτη, 1997 – 1998.
- Διευθυντής του Γραφείου του Υφυπουργού Αθλητισμού 1993-1994.
- Αντινομάρχης Πειραιά '95-'96 με αρμοδιότητα τον αθλητισμό και τη νεολαία.
- Υπεύθυνος του Γραφείου τύπου του ΠΑΣΟΚ 2001-2003.
- Σύμβουλος στρατηγικής και επικοινωνίας στην G.P.O. ΑΕ, από το 2004 έως σήμερα και Πρόεδρος του Δ.Σ. της GPO ΑΕ από το 2005.

Παράρτημα ΙΙΙ:

Περιγραφή των μαθημάτων ανά κατεύθυνση στο ΜΠΣ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟ, ΤΥΠΙΚΗ ΑΤΥΠΗ ΚΑΙ ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ e-ΜΟΡΦΕΣ)			
α/α	Επιστημονική ενότητα	Μάθημα / περιγραφή	Διδάσκων
1.	Εκπαιδευτική έρευνα στην πράξη	Εκπαιδευτική Έρευνα I / 1.1.α	Αθανάσιος Κατσής
	Εκπαιδευτική έρευνα στην πράξη	Εκπαιδευτική Έρευνα II / 1.1.β	(Συντονιστής) Αθανάσιος Τζιμογιάννης
2.	Εκπαιδευτικά προγράμματα και υλικό	Εκπαιδευτικά Προγράμματα και Υλικό I / 1.2.α	Κώστας Δημόπουλος
	Εκπαιδευτικά προγράμματα και υλικό	Εκπαιδευτικά Προγράμματα και Υλικό II / 1.2.β	Κώστας Δημόπουλος
3.	Κοινωνιολογία της γνώσης και των εκπαιδευτικών πρακτικών	Κοινωνιολογία της Εκπαιδευτικής Γνώσης: Οι θεωρίες και η προβληματική των εκπαιδευτικών πρακτικών / 1.3.α	Άννα Τσατσαρώνη
	Κοινωνιολογία της γνώσης και των εκπαιδευτικών πρακτικών	Κοινωνιολογία της Εκπαιδευτικής Γνώσης και της Εκπαιδευτικής Πολιτικής: Εκπαιδευτικές πολιτικές και παιδαγωγικές ταυτότητες / 1.3.β	Άννα Τσατσαρώνη
4.	Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών στην εκπαίδευση (e-εκπαίδευση)	Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών στην εκπαίδευση (e-εκπαίδευση) I / 1.4.α	Αθανάσιος Τζιμογιάννης
	Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών στην εκπαίδευση (e-εκπαίδευση)	Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών στην εκπαίδευση (e-εκπαίδευση) II / 1.4.β	Αθανάσιος Τζιμογιάννης
5.	Νέες μορφές εκπαίδευσης (άτυπη, μη-τυπική, από απόσταση, ενηλίκων)	Νέες μορφές εκπαίδευσης I / 1.5.α	Γιώργος Μπαγάκης
	Νέες μορφές εκπαίδευσης (άτυπη, μη-τυπική, από απόσταση, ενηλίκων)	Νέες μορφές εκπαίδευσης II / 1.5.β	Γιώργος Μπαγάκης
6.	Αξιολόγηση	Ανάλυση, σχεδιασμός και ανάπτυξη δράσεων αξιολόγησης / 1.6.α	Δέσποινα Τσακίρη
	Αξιολόγηση	Πρακτικές αξιολόγησης και εκπαιδευτικά προγράμματα / 1.6.β	Δέσποινα Τσακίρη

Περιγραφές:

1.1.α Εκπαιδευτική Έρευνα I

[Αθανάσιος Κατσής]

Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών με τις θεμελιώδεις έννοιες της ποσοτικής εκπαιδευτικής έρευνας όπως η στατιστική συμπερασματολογία με τη χρήση του t-test, μη παραμετρικοί έλεγχοι, ανάλυση συσχέτισης και ανάλυση κατηγορικών δεδομένων καθώς και πολυμεταβλητές τεχνικές. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην εφαρμογή των παραπάνω θεωρητικών μεθόδων μέσω της χρήσης του στατιστικού λογισμικού SPSS. Ο τελικός βαθμός του μαθήματος θα βασισθεί στην ανάλυση ενός αρχείου δεδομένων καθώς και στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων.

1.1.β Εκπαιδευτική Έρευνα II

[Συντονιστής: Αθανάσιος Τζιμογιάννης]

Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών με τις θεμελιώδεις έννοιες και μεθοδολογίες της ποιοτικής εκπαιδευτικής έρευνας στα πεδία των εκπαιδευτικών προγραμμάτων της τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης, του εκπαιδευτικού υλικού και της ηλεκτρονικής μάθησης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε ζητήματα που αφορούν σε εθνογραφικές

μεθόδους, ερευνητική συνέντευξη, ανάλυση και κωδικοποίηση περιεχομένου, έρευνες δράσης, τεχνικές μελέτης συστημάτων και προγραμμάτων ηλεκτρονικής μάθησης κ.λ.π.

1.2.α Εκπαιδευτικά Προγράμματα και Υλικό I **[Κώστας Δημόπουλος]**

Τα μέρη της θεματικής ενότητας είναι τα ακόλουθα:

α) Εκπαιδευτικά προγράμματα και υλικό: Τύποι και πολιτικές

Στο πρώτο μέρος αναπτύσσονται πολλαπλές τυπολογίες μέσω της σύνδεσης των δομικών χαρακτηριστικών των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και των επικρατουσών κατά περίπτωση κοινωνικο-επιστημικών συνθηκών. Επιπλέον παρουσιάζονται σύγχρονες τάσεις στην ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων και υλικού με άξονα τις έννοιες των ρυθμιστικών (regulative) και των διδακτικών κανόνων (instructional rules). Οι φοιτητές/τριες στο μέρος αυτό αναγνωρίζουν τα δομικά χαρακτηριστικά των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και του αντίστοιχου υλικού και μπορούν να συσχετίζουν τις διάφορες μορφές τους με τις εκάστοτε κοινωνικο-επιστημικές συνθήκες αλλά και τις ακολουθούμενες εκπαιδευτικές πολιτικές.

β) Κοινωνία, Οικονομία και Εκπαιδευτικά Προγράμματα και Υλικό

Στο δεύτερο μέρος εκτίθενται οι μηχανισμοί με βάση τους οποίους οι κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες επηρεάζουν τη μορφή των διαφόρων εκπαιδευτικών προγραμμάτων και υλικού. Στόχος αυτού του μέρους είναι οι φοιτητές/τριες να μπορούν να εντοπίζουν τόσο τις επιδράσεις στο σχεδιασμό όσο και τις επιπτώσεις από την υλοποίηση και τη χρήση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και υλικού αναφορικά με το κοινωνικό και οικονομικό πλαίσιο.

1.2.β Εκπαιδευτικά Προγράμματα και Υλικό II **[Κώστας Δημόπουλος]**

Η θεματική ενότητα περιλαμβάνει δύο μέρη:

α) Σύγχρονες μορφές εκπαίδευσης: Μη τυπική & Άτυπη Εκπαίδευση

Στο μέρος αυτό παρουσιάζονται τα βασικά χαρακτηριστικά των προγραμμάτων που εντάσσονται σε σύγχρονες μορφές εκπαίδευσης όπως είναι η Μη τυπική & η Άτυπη Εκπαίδευση. Συζητούνται τα σχετικά παιδαγωγικά χαρακτηριστικά, ενώ αναλύονται οι αντίστοιχοι θεσμοί και πολιτικές. Το εν λόγω μέρος στοχεύει οι φοιτητές/τριες να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τις ιδιαίτερες παιδαγωγικές απαιτήσεις στο σχεδιασμό αλλά και στην υλοποίηση των σχετικών προγραμμάτων ενώ παράλληλα αποκτούν μια σαφή αντίληψη για το είδος των πολιτικών που προωθούν τις αντίστοιχες μορφές εκπαίδευσης αλλά και τις ευρύτερες κοινωνικές συνθήκες που οδηγούν σε αυτές.

β) Αξιολόγηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και υλικού

Στο δεύτερο μέρος αναλύονται οι διαδικασίες και οι μεθοδολογίες καθώς και ευρωπαϊκές πολιτικές για την αξιολόγηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και υλικού. Εδώ ως στόχος τίθεται οι φοιτητές/τριες να είναι σε θέση να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν διαδικασίες αξιολόγησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων και υλικού και παράλληλα να κατανοούν τις ιδεολογικές αφετηρίες των αντίστοιχων πολιτικών αξιολόγησης.

1.3.α Κοινωνιολογία της Εκπαιδευτικής Γνώσης: Οι θεωρίες και η προβληματική των εκπαιδευτικών πρακτικών

[Αννα Τσατσαρώνη]

Στο επίκεντρο του μαθήματος είναι η έννοια της κοινωνικής και εκπαιδευτικής πρακτικής. Επιδιώκεται η παρουσίαση, κατανόηση και αποτίμηση ενός εννοιολογικού πλαισίου για τη μελέτη της συγκρότησης, μετάδοσης και αξιολόγησης «των επίσημων εκπαιδευτικών λόγων και πρακτικών». Θεμέλιο για τη συγκρότηση αυτού του πλαισίου αποτελεί, κατά κύριο λόγο,

η θεωρία του Basil Bernstein, σε συνδυασμό με τη θεωρητική συνεισφορά των Pierre Bourdieu και Michael Foucault.

1.3.β Κοινωνιολογία της Εκπαιδευτικής Γνώσης και της Εκπαιδευτικής Πολιτικής: Εκπαιδευτικές πολιτικές και παιδαγωγικές ταυτότητες

[Άννα Τσατσαρώνη]

Η προβληματική που αναπτύσσεται κατά το πρώτο εξάμηνο σπουδών, αναφορικά με την έννοια της εκπαιδευτικής πρακτικής, χρησιμοποιείται ως θεωρητική βάση για την επισκόπηση, μελέτη και κριτική ανάλυση της συναφούς ερευνητικής παραγωγής, με έμφαση στις πιο σύγχρονες μελέτες που αφορούν: (α) τις σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικής πολιτικής και εκπαιδευτικής έρευνας, (β) τον νέο επαγγελματισμό των εκπαιδευτικών, (γ) τις κυρίαρχες τάσεις στα προγράμματα σπουδών διαφορετικών βαθμίδων και τύπων εκπαίδευσης, (δ) την επίσημη γνώση και τις προβαλλόμενες παιδαγωγικές ταυτότητες, (ε) τη μεθοδολογία της κριτικής ανάλυσης Λόγου και του παιδαγωγικού κειμένου. Παράλληλα, η θεωρητική βάση του μαθήματος εμπλουτίζεται με την εξέταση του έργου σύγχρονων κοινωνιολόγων, όπως του Stephen Ball και του R. Dale, που αφορά στην κριτική ανάλυση των σχέσεων μεταξύ του εθνικού και του υπερεθνικού στη διαμόρφωση και πραγμάτωση των εκπαιδευτικών πολιτικών.

1.4.α Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών στην εκπαίδευση (e-εκπαίδευση) I

[Αθανάσιος Τζιμογιάννης]

Γενικός σκοπός αυτής της θεματικής ενότητας είναι η διαπραγμάτευση των σύγχρονων προσεγγίσεων για το επιστημονικό πεδίο της ηλεκτρονικής μάθησης και των ΤΠΕ στην τυπική εκπαίδευση. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μελετούν ολοκληρωμένα το παιδαγωγικό, τεχνολογικό, διδακτικό και οργανωτικό πλαίσιο, με στόχο να κατανοήσουν τις γενικές αρχές και τα πρότυπα εισαγωγής των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες διδακτικού σχεδιασμού με χρήση των ΤΠΕ και να εμβαθύνουν σε γενικές και ειδικές πτυχές εκπαιδευτικών πολιτικών για την ένταξη των ΤΠΕ και της ηλεκτρονικής μάθησης σε προγράμματα τυπικής εκπαίδευσης. Η θεματική διαρθρώνεται σε πέντε άξονες:

- Ηλεκτρονική μάθηση (e-learning)
- Η Παιδαγωγική της e-εκπαίδευσης
- Ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό (e-υλικό)
- Διδακτικός σχεδιασμός και ΤΠΕ στη διδακτική πράξη
- Εκπαιδευτικές πολιτικές για τις ΤΠΕ στην εκπαίδευση

1.4.β Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών στην εκπαίδευση (e-εκπαίδευση) II

[Αθανάσιος Τζιμογιάννης]

Γενικός σκοπός αυτής της θεματικής ενότητας είναι η διαπραγμάτευση των σύγχρονων προσεγγίσεων για το επιστημονικό πεδίο της Εκπαίδευσης από Απόσταση (EaA) και των σύγχρονων τεχνολογιών που την υποστηρίζουν. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μελετούν ολοκληρωμένα το μεθοδολογικό, τεχνολογικό, και παιδαγωγικό-διδακτικό πλαίσιο, με στόχο να κατανοήσουν τις γενικές αρχές, τα πρότυπα και τις σύγχρονες τεχνολογίες της EaA εισαγωγής των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες σχεδίασης και αξιολόγησης εφαρμογών της EaA σε προγράμματα τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης

- Η θεματική διαρθρώνεται σε πέντε άξονες:
- Το επιστημονικό πεδίο της Εκπαίδευσης από Απόσταση
- Τεχνολογίες και μοντέλα Ηλεκτρονικής Μάθησης (ΗΜ) από απόσταση
- Παιδαγωγική - Συστήματα Διαχείρισης Μάθησης και εφαρμογές του Ιστού 2.0
- Σχεδιασμός και αξιολόγησης προγραμμάτων ηλεκτρονικής μάθησης από απόσταση

- Πολιτικές και νέες τάσεις στην ΗΜ και ΕαΑ (Εικονικά Πανεπιστήμια, Κοινότητες Μάθησης και Πρακτικής).

1.5.α Νέες μορφές εκπαίδευσης Ι

[Γιώργος Μπαγάκης]

Στο πρώτο μέρος γίνεται ανάλυση των πολιτικών και των πρακτικών που έχουν διαχρονικά αναπτυχθεί τόσο στην Ελλάδα και την ΕΕ όσο και διεθνώς σχετικά με τις αλληλοσχετιζόμενες νέες μορφές της Ατυπής, Μη Τυπικής, της Δια Βίου, της Εκπαίδευσης Ενηλίκων και της «εκπαίδευσης από απόσταση». Δίνεται έμφαση στις σύγχρονες κοινωνικές συνθήκες που ευνοούν στην ανάπτυξη των νέων μορφών εκπαίδευσης, στη θεμελίωση καθώς και στην εννοιολογική τους αποσαφήνιση και οριοθέτηση. Στην κατεύθυνση αυτή μελετώνται συγκεκριμένες περιπτώσεις και παραδείγματα.

Στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας εκπονούνται μικρότερες και μεγαλύτερες εργασίες από τους φοιτητές με έμφαση στη θεωρία, τη μεθοδολογία καθώς και σε μελέτες περίπτωσης. Ένα μέρος των εργασιών αυτών παρουσιάζονται και αναλύονται στην τάξη.

1.5.β Νέες μορφές εκπαίδευσης ΙΙ

[Γιώργος Μπαγάκης]

Στο δεύτερο μέρος αναλύονται εναλλακτικές μορφές επιμόρφωσης εκπαιδευτικών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάλυση των θεσμών αλλά και των πρακτικών που έχουν ιστορικά αναπτυχθεί σε σχέση με αυτές τις μορφές εκπαίδευσης υπό το πρίσμα των ευρύτερων εκπαιδευτικών συνθηκών που ευνοούν την ανάπτυξή τους. Αναλύονται οι συμμετοχικές μορφές επιμόρφωσης, στον ευρύτερο θεσμό των μεντόρων (mentoring and coaching), στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών που βασίζεται στο σχολείο (school based), με στόχο τη βελτίωση του σχολείου.

Στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας εκπονούνται μικρότερες και μεγαλύτερες εργασίες από τους φοιτητές με έμφαση στη θεωρία, τη μεθοδολογία καθώς και σε μελέτες περίπτωσης. Ένα μέρος των εργασιών αυτών παρουσιάζονται και αναλύονται στην τάξη.

1.6.α Γνωστικό Αντικείμενο: Ανάλυση, σχεδιασμός και ανάπτυξη δράσεων αξιολόγησης

[Δέσποινα Τσακίρη]

Το προσφερόμενο μάθημα αποβλέπει στην πρόσκτηση θεωρητικών γνώσεων των κοινωνικών και πολιτικών διακυβευμάτων της αξιολόγησης των δράσεων από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος καθώς και στην εξάσκησή τους στον σχεδιασμό και στην οργάνωση της αξιολόγησης ενός εκπαιδευτικού προγράμματος.

Ειδικότερα στο εν λόγω μάθημα επιδιώκεται η εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών με τα παρακάτω ζητήματα:

- Έλεγχος, Αξιολόγηση, Λογοδοσία: εννοιολογικές οριοθετήσεις και πολιτικές προσεγγίσεις.
- Οι ψυχο-κοινωνικές διαστάσεις και δομές της οργάνωσης και η συμβολή τους στη συστημική προσέγγιση της αξιολόγησης ενός εκπαιδευτικού προγράμματος.
- Τα βασικά διαβήματα του σχεδιασμού αξιολόγησης ενός εκπαιδευτικού προγράμματος και η ανάλυση τους σε σχέση με τις πολιτικές βελτίωσης της ποιότητας στην εκπαίδευση.
- Η διαμόρφωση δεικτών ως μέθοδος αξιολόγησης ενός εκπαιδευτικού προγράμματος.
- Σχεδιασμός και σύνταξη μιας πρότασης αξιολόγησης ενός εκπαιδευτικού προγράμματος: Μελέτη περίπτωσης.

1.6.β Μάθημα: Πρακτικές αξιολόγησης και εκπαιδευτικά προγράμματα

[Δέσποινα Τσακίρη]

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών με την αξιολόγηση των μαθητών ιδωμένη ως κοινωνικό πράττειν καθώς και με την ανάλυση και ερμηνεία των σχολικών πρακτικών αξιολόγησης που λαμβάνουν χώρα τόσο στο μικρο- επίπεδο της τάξης όσο και στο μακρο-επίπεδο του σχολικού συστήματος.

Ειδικότερα, το συγκεκριμένο μάθημα αποβλέπει στην εξοικείωση των φοιτητών με ερευνητικά δεδομένα και κοινωνικές ερμηνευτικές προσεγγίσεις που αφορούν τις εξής πρακτικές:

- Ταξινόμηση των μαθητών στο εσωτερικό του σχολικού θεσμού.
- Καθιέρωση των αντισταθμιστικών εκπαιδευτικών πολιτικών (ΖΕΠ, πρώιμη σχολική φοίτηση, ολοήμερο σχολείο, ενισχυτική διδασκαλία, ευέλικτη ζώνη) για την βελτίωση των επιδόσεων των μαθητών.
- Διαμόρφωση του σχολικού χάρτη φοίτησης των μαθητών και ο ρόλος της γονεϊκής επιλογής.
- Διεθνείς συγκρίσεις των κτήσεων και δεξιοτήτων των μαθητών και ο ρόλος τους στη διαμόρφωση της εθνικής εκπαιδευτικής πολιτικής: Το πρόγραμμα PISA ως μελέτη περίπτωσης.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΥΓΕΙΑΣ			
α/α	Επιστημονική ενότητα	Μάθημα	Διδάσκων
1.	Εισαγωγή στην έρευνα	Ποσοτικές μέθοδοι έρευνας / Π.1.α	Αθανάσιος Κατσής
	Εισαγωγή στην έρευνα	Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας / Π.1.β	Μάνος Σπυριδάκης
2.	Διεθνές και ευρωπαϊκό πλαίσιο του συστήματος υγείας	Θεσμικό πλαίσιο και οργάνωση συστημάτων υγείας / Π.2.α	Ξενοφών Κοντιάδης, Πέτρος Τσαντίλας
	Διεθνές και ευρωπαϊκό πλαίσιο του συστήματος υγείας	Διεθνείς και ευρωπαϊκοί θεσμοί και πολιτικές υγείας / Π.2.β	Πέτρος Τσαντίλας, Βασίλης Χατζόπουλος
3.	Κοινωνικές επιστήμες και υγεία	Ανθρωπολογία της υγείας / Π.3.α	Μάνος Σπυριδάκης
	Κοινωνικές επιστήμες και υγεία	Εκπαιδευτικά προγράμματα και πολιτικές υγείας / Π.3.β	Κώστας Δημόπουλος, Βασίλης Κουλαϊδής
4.	Δίκαιο της υγείας	Τεχνητή γονιμοποίηση και κώδικες ιατρικής δεοντολογίας / Π.4.α	Πηνελόπη Αγαλλοπούλου, Ξενοφών Κοντιάδης
	Δίκαιο της υγείας	Ποινική και αστική ευθύνη ιατρών / Π.4.β	Αχιλλέας Κουτσοουράδης, Θεόδωρος Παπαθεοδώρου
5.	Σχεδιασμός, οικονομικά και πολιτική της υγείας	Σχεδιασμός και πολιτικές υγείας / Π.5.α	Άρης Σισσούρας, Κυριάκος Σουλιάτης
	Σχεδιασμός, οικονομικά και πολιτική της υγείας	Διοίκηση και οικονομικά της υγείας / Π.5.β	Άρης Σισσούρας, Κυριάκος Σουλιάτης

Περιγραφές:

Π.1.α Γνωστικό αντικείμενο: Ποσοτικές μέθοδοι έρευνας

[Αθανάσιος Κατσής]

Περιεχόμενο: Σχεδιασμός έρευνας, δειγματοληψία, συγκρότηση εμπειρικού υλικού, μέθοδοι ανάλυσης.

Μεθοδολογίες έρευνας για τη διερεύνηση απόψεων και στάσεων.

Μαθησιακοί στόχοι: Οι φοιτητές να γνωρίζουν τον τρόπο σχεδιασμού έρευνας, συλλογής και ανάλυσης του εμπειρικού υλικού.

Οι φοιτητές/τριες να είναι σε θέση να σχεδιάζουν και να υλοποιούν ερευνητικά σχέδια.

Θεματικές ενότητες:

- Επανάληψη βασικών εννοιών της στατιστικής ανάλυσης: Περιγραφική Στατιστική, έλεγχος για το μέσο όρο (t-test) και στατιστική σημαντικότητα. Εξοικείωση με το στατιστικό λογισμικό SPSS.
- Εισαγωγή στη συσχέτιση και στο κριτήριο Χ². Ανάλυση των κυριότερων συντελεστών συσχέτισης. Η τεχνική της ανάλυσης της απλής παλινδρόμησης με τη χρήση του λογισμικού SPSS.
- Αναφορά στην περίπτωση της πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης. Η μέθοδος της Ανάλυσης Διακύμανσης. Εφαρμογή στο SPSS.
- Μέθοδοι Πολυμεταβλητής Ανάλυσης δεδομένων με τη χρήση του SPSS. Η τεχνική της παραγοντικής ανάλυσης και της Ανάλυσης κατά συστάδες.

- Επανάληψη των κυριότερων σημείων των παραπάνω τεχνικών και εφαρμογή τους σε ολοκληρωμένα σύνολα δεδομένων. Τρόπος συγγραφής ερευνητικών αποτελεσμάτων.

Η.1.β Γνωστικό αντικείμενο: Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας

[Μάνος Σπυριδάκης]

Ο βασικός στόχος του μαθήματος είναι να συμβάλλει στην ανάπτυξη της συζήτησης για τις ποιοτικές μεθόδους κοινωνικής έρευνας, κυρίως μέσα από την παρουσίαση μιας σειράς από σχετικά πρόσφατα ερευνητικά εγχειρήματα τα οποία υιοθετούν την ποιοτική μεθοδολογική προσέγγιση. Έτσι, επιχειρεί να αναδείξει το ρόλο και τη σημασία των ποιοτικών μεθόδων κοινωνικής έρευνας σε διαφορετικούς κλάδους των κοινωνικών επιστημών, από την ανθρωπογεωγραφία, την κοινωνιολογία και την κοινωνική ανθρωπολογία έως την πολιτική επιστήμη και την κοινωνική ψυχολογία. Περιλαμβάνει ζητήματα θεωρητικού και επιστημολογικού υπόβαθρου των ποιοτικών μεθοδολογικών προσεγγίσεων, ζητήματα ερευνητικού αναστοχασμού, πολυμεθοδολογικών θεωρήσεων, εφαρμογής διαφορετικών ποιοτικών μεθόδων (συνεντεύξεων σε βάθος, συμμετοχικής παρατήρησης κ.ά) για τη συλλογή δεδομένων καθώς και θέματα ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων και χρήσης ειδικού λογισμικού για το σκοπό αυτό.

Η.2.α Γνωστικό αντικείμενο: Θεσμικό πλαίσιο και οργάνωση συστημάτων υγείας

[Ξενοφών Κοντιάδης, Πέτρος Τσαντίλας]

Στο μάθημα εξετάζεται το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για την οργάνωση και λειτουργία του συστήματος υγείας. Ειδικότερα αναλύεται η θεσμοθέτηση και η διοικητική οργάνωση του Εθνικού Συστήματος Υγείας, εξετάζονται οι συνταγματικές δεσμεύσεις του συστήματος υγείας και το δικαίωμα προστασίας της υγείας και παρουσιάζονται οι πρόσφατες νομοθετικές ρυθμίσεις για τις προμήθειες των νοσοκομείων και για τη δημόσια υγεία.

- A. Οι συνταγματικές διαστάσεις του δικαιώματος στην υγεία
  1. Το δικαίωμα στην υγεία ως ατομικό δικαίωμα
  2. Το δικαίωμα στην υγεία ως κοινωνικό δικαίωμα
  3. Δικαίωμα στην υγεία και δικαίωμα στο περιβάλλον
  4. Ο Συνήγορος του Πολίτη και το δικαίωμα στην υγεία
- B. Οι Θεμελιώδεις Αρχές του Δικαίου της Υγείας
  1. Σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας
  2. Ελευθερία ιατρικής επιλογής
  3. Αρχή της ισότητας
  4. Η συναίνεση του ασθενούς
  5. Η ενημέρωση του ασθενούς
  6. Ασφάλεια και ποιότητα των ιατρικών υπηρεσιών
- Γ. Θεσμική και Διοικητική Οργάνωση του Εθνικού Συστήματος Υγείας

Η.2.β Γνωστικό αντικείμενο: Διεθνείς και ευρωπαϊκοί θεσμοί και πολιτικές υγείας

[Πέτρος Τσαντίλας, Βασίλης Χατζόπουλος]

Το μάθημα αποσκοπεί στην παρουσίαση του θεσμικού πλαισίου σε διεθνές και σε ευρωπαϊκό ενωσιακό επίπεδο στο πεδίο των πολιτικών υγείας. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στους στόχους και τις πολιτικές του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην ενσωμάτωσή τους στο θεσμικό πλαίσιο των εθνικών κρατών.

- A. Διεθνές Δίκαιο της Υγείας
  1. Το δικαίωμα για την προστασία της υγείας
    - 1.1 Ενωσιολογικοί προσδιορισμοί
    - 1.2 Έκταση και περιορισμοί του δικαιώματος
  2. Νομική θεμελίωση σε διεθνές επίπεδο

- 2.1 Επισκόπηση και αξιολόγηση διεθνών κειμένων
  - 2.2 Συγκριτική θεώρηση αλλοδαπών συστημάτων
  - 3. Η προστασία των ιατρικών δεδομένων στο διεθνές και ευρωπαϊκό (μη κοινοτικό) δίκαιο
    - 3.1 Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
    - 3.2 Η νομολογία του Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
    - 3.3 Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Βιοϊατρικής
    - 3.4 Άλλα διεθνή κείμενα
  - B. Ευρωπαϊκό Δίκαιο της Υγείας
    - 1. Αρμοδιότητες και πρωτοβουλίες της ΕΕ στον τομέα της υγείας
      - 1.1 Η σταδιακή αναγνώριση αρμοδιοτήτων της ΕΕ
      - 1.2 Μέθοδοι παρέμβασης της ΕΕ στον τομέα της υγείας
      - 1.3 Περιπτωσιολογία: παρουσίαση συγκεκριμένων δράσεων
    - 2. Ελεύθερη κυκλοφορία θεραπόντων και ασθενών
      - 2.1 Επαγγελματικά δικαιώματα γιατρών, νοσηλευτών κτλ (οδγ. 2005/36)
      - 2.2 Η δημόσια υγεία ως υπηρεσία: κινητικότητα ασθενών
- Οι προβλέψεις του Καν. 1408/71
- Η νομολογία του ΔΕΚ
- 3. Χρηματοδότηση των εθνικών συστημάτων υγείας σε ευρωπαϊκό περιβάλλον
    - 3.1 Εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού και των κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις στον τομέα της υγείας
- Σχέσεις μεταξύ των δύο κατηγοριών κανόνων
- Κριτήρια εφαρμογής
- Περιπτωσιολογία: εφαρμογή των παραπάνω κανόνων στα συστήματα υγείας έξι κρατών μελών

Π.3.α Γνωστικό αντικείμενο: Ανθρωπολογία της υγείας

[Μάνος Σπυριδάκης]

Το μάθημα αποσκοπεί στην κριτική ανάδειξη της βιοϊατρικής ως κοινωνικό και θεσμικό φαινόμενο μιας συγκεκριμένης κοινωνίας. Εστιάζει στον τρόπο με τον οποίο η τεχνολογική και γνωστική πρόοδος από τη μια πλευρά και η κυρίαρχη ιδεολογία από την άλλη συνθέτουν το πεδίο εντός του οποίου «ιατρικές» έννοιες, όπως ασθένεια, θεραπεία, σώμα, δυσλειτουργία κ.ά., κατασκευάζονται και νομιμοποιούνται. Θεμελιακή στόχευση αποτελεί η διερεύνηση και κατανόηση της αρρώστιας ως πολιτισμικής διαδικασίας, η συγκριτική διάσταση της υγείας εν σχέση με άλλους πολιτισμούς εκτός του Δυτικού, η ανάδειξη των επιστημολογικών συνεπειών αυτής της σύγκρισης καθώς και της διαδικασίας μέσω της οποίας οι θεσμικές μορφές αναφορικά με την υγεία ασκούν κοινωνικό έλεγχο επιβάλλουν κοινωνικές ιεραρχήσεις.

Π.3.β Γνωστικό αντικείμενο: Εκπαιδευτικά προγράμματα και πολιτικές υγείας

[Κώστας Δημόπουλος, Βασίλης Κουλαϊδής]

Το μάθημα αποσκοπεί στην ανάδειξη της αναγκαιότητας για συνεχιζόμενη εκπαίδευση του στελεχιακού δυναμικού του τομέα της υγείας και στην παρουσίαση της μεθοδολογίας σχεδιασμού εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Πολλαπλές τυπολογίες μέσω της σύνδεσης των δομικών χαρακτηριστικών των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και του αντίστοιχου με τις επικρατούσες κατά περίπτωση κοινωνικο-επιστημικές συνθήκες. Σύγχρονες τάσεις στην ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων και υλικού με άξονα τις έννοιες της αποκέντρωσης και της ηγεσίας.

Κοινωνικές και οικονομικές διαστάσεις (επιρροές και επιπτώσεις) των διαφόρων μορφών εκπαιδευτικών προγραμμάτων και υλικού.

Διαδικασίες και πολιτικές για την αξιολόγηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Π.4.α Γνωστικό αντικείμενο: Τεχνητή γονιμοποίηση και κώδικες ιατρικής δεοντολογίας [Πηνελόπη Αγαλλοπούλου, Ξενοφών Κοντιάδης]

- Προϋποθέσεις ιατρικής υποβοήθησης στην ανθρώπινη αναπαραγωγή (ιδιαίτερη έμφαση στην ενημέρωση και τις συναινέσεις των προσώπων που υποβάλλονται ή συμμετέχουν σε ιατρική υποβοήθηση στην ανθρώπινη αναπαραγωγή).
- Μεταθανάτια (post mortem) τεχνητή γονιμοποίηση (ιδιαίτερη αναφορά στην κρυοσυντήρηση γεννητικού υλικού).
- Παρένθητη μητρότητα.
- Ανωνυμία των τρίτων δοτών γεννητικού υλικού.
- Συνέπειες της ιατρικής υποβοήθησης στην ανθρώπινη αναπαραγωγή στη συγγένεια.
- Τύχη του πλεονάζοντος γεννητικού υλικού.
- Κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεων των διατάξεων των άρθρων 1455-1460 ΑΚ, που αναφέρονται στην ιατρική υποβοήθηση στην ανθρώπινη αναπαραγωγή και των ρυθμίσεων του νόμου 3305/2005.
- Κώδικες ιατρικής δεοντολογίας.

Π.4.β Γνωστικό αντικείμενο: Ποινική και αστική ευθύνη ιατρών [Αχιλλέας Κουτσουράδης, Θεόδωρος Παπαθεοδώρου]

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού θα εξεταστεί κατ' αρχάς η ποινική ευθύνη του ιατρού που μπορεί να προκύψει είτε από πράξη είτε από παράληψη στο πλαίσιο της άσκησης της ιατρικής. Η ποινική ευθύνη θα εξεταστεί με βάση το νέο Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας και θα αναφέρεται σε ζητήματα ορθής επιλογής ιατρικής μεθόδου, ενημέρωσης του ασθενούς, συμπεριφορών του ιατρού κατά την ιατρική πράξη καθώς και των ευθυνών του ιατρού για τις παραλήψεις κατά την ενάσκηση του έργου του. Εν συνεχεία θα εξεταστεί η αστική ευθύνη ιατρών, η σύμβαση παροχής ιατρικών υπηρεσιών και η ιατρική ευθύνη σε διασυνοριακό επίπεδο. Τέλος, θα αναλυθούν νομολογιακά συναφείς περιπτώσεις.

- Το λεγόμενο «ιατρικό δίκαιο». Η ιατρική πράξη. Η σύμβαση παροχής ιατρικών υπηρεσιών.
- Το ιατρικό σφάλμα. Η ιατρική αστική ευθύνη.
- Σύμβαση παροχής ιατρικών υπηρεσιών και ιατρική ευθύνη σε διασυνοριακό επίπεδο.
- Ποινική ευθύνη ιατρών.

Π.5.α Σχεδιασμός και πολιτικές υγείας [Άρης Σισσούρας, Κυριάκος Σουλιώτης]

Το μάθημα εισάγει τους σπουδαστές στις βασικές έννοιες της υγείας και των υπηρεσιών υγείας και προσδιορίζει και αναλύει τους επιμέρους παράγοντες που επηρεάζουν το σχεδιασμό και την εφαρμογή της πολιτικής υγείας. Ειδικότερα, εξετάζονται οι διάφορες εννοιολογικές προσεγγίσεις της υγείας και των υπηρεσιών υγείας, οι ανάγκες σε υπηρεσίες υγείας του πληθυσμού, όπως αυτές διαμορφώνουν το πλαίσιο των κοινωνικών απαιτήσεων από τα συστήματα υγείας και την πολιτική υγείας γενικότερα, η υγειονομική προτεραιοποίηση των αναγκών αυτών και η κάλυψή τους μέσα από περιορισμένους διαθέσιμους πόρους, η τυπολογία και η συνακόλουθη κατηγοριοποίηση των συστημάτων υγείας σε διεθνές επίπεδο στη βάση επιμέρους κριτηρίων, οι μέθοδοι και τα εργαλεία χρηματοδότησης των υπηρεσιών υγείας αλλά και η σχέση του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στην οργάνωση, παροχή και χρηματοδότηση των υπηρεσιών υγείας. Επιπλέον παρουσιάζονται οι μεταρρυθμίσεις του συστήματος υγείας στην Ελλάδα και εξετάζονται εκτενώς συγκεκριμένες τομεακές πολιτικές του χώρου της υγείας.

Π.5.β Διοίκηση και οικονομικά της υγείας [Άρης Σισσούρας, Κυριάκος Σουλιώτης]

Το μάθημα έχει σκοπό να εισάγει τους σπουδαστές στη διοικητική και οικονομική διάσταση του σχεδιασμού και της ανάπτυξης πολιτικής υγείας σε μάκρο- και μικρο-οικονομικό επίπεδο, υπό το πρίσμα της διεθνούς επιστημονικής προσέγγισης και εμπειρικής πρακτικής. Ειδικότερα, το μάθημα στοχεύει στην παροχή των κατάλληλων αλλά και επαρκών επιστημονικών (θεωρητικών και πρακτικών) εφοδίων στους σπουδαστές για την απόκτηση ολοκληρωμένης εικόνας για τα χαρακτηριστικά της αγοράς υπηρεσιών υγείας και τις παραμέτρους εκείνες που τη διαφοροποιούν από τις υπόλοιπες αγορές αγαθών και υπηρεσιών, την κατανόηση της λειτουργίας των βασικών εργαλείων διοίκησης και οικονομικής διαχείρισης και την κατανόηση των αρχών της οικονομικής αξιολόγησης των υπηρεσιών υγείας, ως βασικού εργαλείου καθορισμού των στόχων σε διοικητικό και οικονομικό επίπεδο.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΞΕΙΣ, ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ			
α/α	Επιστημονική ενότητα	Μάθημα	Διδάσκων
1.	Εισαγωγή στην Έρευνα – Μεθοδολογία	Ποιοτικές Μέθοδοι στην Κοινωνική Έρευνα / III.1.α	Μάνος Σπυριδάκης
	Εισαγωγή στην Έρευνα – Μεθοδολογία	Ποσοτικές μέθοδοι στην κοινωνική έρευνα / III.1.β	Αθανάσιος Κατσής
2.	Κράτος και πολιτικές για τις ανισότητες	Μετασχηματισμοί του Κράτους και πολιτική θεωρία / III.2.α	Τάκης Καφετζής
	Κράτος και πολιτικές για τις ανισότητες	Κοινωνικές ανισότητες: απασχόληση, εργασία, φύλο / III.2.β	Μάνος Σπυριδάκης
	Κράτος και πολιτικές για τις ανισότητες	Δίκαιο αλλοδαπών: ευρωπαϊκές και εθνικές διαστάσεις / III.2.γ	Θεόδωρος Παπαθεοδώρου
3.	Ιδιότητα του πολίτη και πολυπολιτισμικότητα	Κοινωνική πολιτική και ιδιότητα του πολίτη / III.3.α	Δημήτρης Βενιέρης
	Ιδιότητα του πολίτη και πολυπολιτισμικότητα	Εκπαίδευση και Ιδιότητα του πολίτη / III.3.β	Δέσποινα Καρακατσάνη
4.	Μετανάστευση	Μετανάστευση και διασπορά στη νεότερη και σύγχρονη εποχή / III.4.α	Λίνα Βεντούρα
	Μετανάστευση	Μετανάστευση, πολιτικές ένταξης και παρέκκλιση / III.4.β	Βασίλης Καρυδής
5.	Κοινωνικές Ανισότητες και Εκπαίδευση	Έθνος, εθνικισμός και μειονότητες / III.5.α	Χριστίνα Κουλούρη

Περιγραφές:

III.1.α Ποιοτικές Μέθοδοι στην Κοινωνική Έρευνα

[Μάνος Σπυριδάκης]

Ο βασικός στόχος του μαθήματος είναι να αναδείξει το ρόλο και τη σημασία των ποιοτικών μεθόδων κοινωνικής έρευνας σε διαφορετικούς κλάδους των κοινωνικών επιστημών, από την ανθρωπογεωγραφία, την κοινωνιολογία και την κοινωνική ανθρωπολογία έως την πολιτική επιστήμη και την κοινωνική ψυχολογία.

III.1.β Ποσοτικές μέθοδοι στην κοινωνική έρευνα

[Αθανάσιος Κατσής]

Το μάθημα στοχεύει στην παρουσίαση των πιο σημαντικών στατιστικών τεχνικών της ποσοτικής ανάλυσης των δεδομένων στην κοινωνική έρευνα μέσα από πρακτικά προβλήματα και παραδείγματα. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην επιλογή του πιο κατάλληλου στατιστικού κριτηρίου, στην επίλυση των προβλημάτων με τη χρήση σύγχρονου στατιστικού λογισμικού καθώς και στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ανάλυσης.

III.2.α Μετασχηματισμοί του Κράτους και πολιτική θεωρία

[Τάκης Καφετζής]

Κεντρικό αντικείμενο του μαθήματος είναι η ανάλυση μιας δίδυμης μεταβολής που συντελείτε τα τελευταία χρόνια: αφ' ενός, της μεταβολής στη δομή και τη μορφή του εθνικού-επικρατειακού κράτους μέσα από την παγκοσμιοποίηση, και, αφ' ετέρου, της μεταβολής στις ευχέρειες και αρμοδιότητες του κοινωνικού κράτους για αναδιανομή των πόρων, μετά την οικουμενική επικράτηση του φιλελεύθερου προτύπου κοινωνικής οργάνωσης. Αυτή η δίδυμη μεταβολή θα συσχετισθεί με μία κριτική προσέγγιση των

πρόσφατων αναζητήσεων στο χώρο της πολιτικής θεωρίας, οι οποίες απομακρύνονται από τη μελέτη του πεδίου της κρατικής εξουσίας και επιδιώκουν να κατασκευάσουν νέα αντικείμενα πολιτικής ανάλυσης, έναν τρίτο τόπο μεταξύ κράτους και ατόμου, πολιτικής και οικονομίας, δημόσιου και ιδιωτικού, με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα την ‘κοινωνία-των-πολιτών’.

III.2.β Κοινωνικές ανισότητες: απασχόληση, εργασία, φύλο

[Μάνος Σπυριδάκης]

Το μάθημα εστιάζει στην ανάλυση του τρόπου με τον οποίο η έννοια της κοινωνικής ανισότητας, ως διαδικασία κοινωνικής διαφοροποίησης και ιεραρχικής κατάταξης ατόμων και ομάδων στη βάση του οικονομικού στάτους, της δύναμης και του κοινωνικού κύρους, διατέμνει τη διάσταση της απασχόλησης, της εργασίας και του κοινωνικού φύλου.

III.2.γ Δίκαιο αλλοδαπών: ευρωπαϊκές και εθνικές διαστάσεις

[Θεόδωρος Παπαθεοδώρου]

Αντικείμενο του μαθήματος αυτού είναι η ανάλυση του νομικού καθεστώτος των αλλοδαπών, όπως αυτό διαμορφώνεται μέσα από την πρόσφατη μεταρρύθμιση του εθνικού δικαίου (ν. 3386/2005) και το ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο. Κύριος στόχος είναι η κριτική ανάλυση και η κατανόηση της πολυπλοκότητας του νομικού καθεστώτος των αλλοδαπών, ως στοιχείου διαμόρφωσης της μεταναστευτικής πολιτικής σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο και ως παράγοντα που διαμορφώνει τις σύγχρονες αναπαραστάσεις του κοινωνικού κράτους δικαίου.

III.3.α Κοινωνική πολιτική και ιδιότητα του πολίτη

[Δημήτρης Βενιέρης]

Το μάθημα διαπραγματεύεται τις πτυχές και τις παραμέτρους της σχέσης της ιδιότητας του πολίτη και της κοινωνικής πολιτικής. Η έννοια της ‘εκ της συμμετοχής ιδιότητας του πολίτη’ (citizenship) δεν έχει αποδοθεί με έναν καθολικά αποδεκτό ορισμό. Η Μαρσαλλιανή προσέγγιση της την επεκτείνει προς τη σφαίρα των κοινωνικών δικαιωμάτων, συνδέοντας την άμεσα με την κοινωνική πολιτική και την εξέλιξη του κράτους πρόνοιας. Η ανάπτυξη των κοινωνικών δικαιωμάτων και η άσκηση της κοινωνικής πολιτικής εξαρτάται από τους όρους της συνθηκολόγησης μεταξύ των κυρίαρχων οικονομικών, πολιτικών και κοινωνικών συμφερόντων. Η φύση και η εφαρμογή δικαιωμάτων και πολιτικής διαμορφώνεται και αναπτύσσεται με τη φορά εκείνης της ιδιότητας του πολίτη. Βεβαίως, είναι οι αντιλήψεις για το περιεχόμενο των σύνθετων αυτών εννοιών που κυρίως καθορίζουν τη δυναμική της αλληλεπίδρασης τους.

III.3.β Εκπαίδευση και Ιδιότητα του πολίτη

[Δέσποινα Καρακατσάνη]

Στόχος του μαθήματος είναι η διερεύνηση των τρόπων σύνδεσης της ‘ιδιότητας του πολίτη’ με το χώρο της εκπαίδευσης και με τους τρόπους διαχείρισης της εθνοπολιτισμικής ετερότητας εντός του εκπαιδευτικού πλαισίου.

III.4.α Μετανάστευση και διασπορά στη νεότερη και σύγχρονη εποχή

[Λίνα Βεντούρα]

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η νεότερη και σύγχρονη ιστορία της μετανάστευσης και της διασποράς. Βασικές ενότητες αποτελούν: Καπιταλισμός και άνισες διεθνείς σχέσεις. Πολυεθνотικές αυτοκρατορίες / έθνη-κράτη. Αποικιοκρατία / αποαποικιοποίηση. Διεθνής καταμερισμός εργασίας, εθνικές και τοπικές αγορές εργασίας. Παγκόσμιοι πόλεμοι, διεθνείς και τοπικές συγκρούσεις και προσφυγικά κύματα. Κρατικές πολιτικές για τη μετανάστευση και τους πρόσφυγες. Αφομοίωση / ενσωμάτωση / διεθνικοί δεσμοί. Ενσωμάτωση /

αποκλεισμός. Ανατροπές στους διεθνείς συσχετισμούς, ύστερος καπιταλισμός, νέο-αποικιοκρατία και πρόσφατες πληθυσμιακές μετακινήσεις.

Αρχετυπικές και εμπορικές διασπορές. Επικλήσεις της έννοιας της διασποράς στο σύγχρονο κόσμο. Στρατηγικές και μορφές συγκρότησης και διατήρησης συλλογικών δεσμών: πολιτικές του ανήκειν. Μετασχηματισμοί των σύγχρονων εθνών-κρατών και της σημασίας της εδαφικότητας. Η οικονομική και πολιτική ισχύς των διασπορικών δικτύων. Μεταβολή των κριτηρίων συμμετοχής στην πολιτική κοινότητα.

III.4.β Μετανάστευση, πολιτικές ένταξης και παρέκκλιση

[Βασίλης Καρύδης]

Στόχος του μαθήματος είναι η αναζήτηση και ανάλυση των μηχανισμών και διαδικασιών που οδηγούν στην πρωτογενή και δευτερογενή παρέκκλιση, στην περιθωριοποίηση και «εγκληματοποίηση» κοινωνικών στρωμάτων, στην ατομική και συλλογική θυματοποίηση, στην κατασκευή κοινωνικών στερεοτύπων και την ανακατασκευή της κοινωνικής πραγματικότητας. Η διεθνής εμπειρία, ιδιαίτερα των χωρών-μελών της Ε. Ενωσης, σχετικά με πολιτικές και μοντέλα ένταξης των μεταναστών, κυρίως της δεύτερης (ή και τρίτης γενιάς) αποτελεί βασικό μέρος του μαθήματος.

III.5.α Έθνος, εθνικισμός και μειονότητες

[Χριστίνα Κουλούρη]

Το μάθημα κατανέμεται σε δύο ενότητες. Στην πρώτη ενότητα, αναλύονται βασικές έννοιες σχετικά με το έθνος και τον εθνικισμό και την ιστορικότητά τους, ενώ στη δεύτερη ενότητα θα αναλυθούν τα ζητήματα αυτά σε σχέση με την εκπαίδευση στο πλαίσιο του έθνους-κράτους.

Παράρτημα IV:
Ερευνητικές εργασίες των φοιτητών του Τμήματος
(Σ.Ε.Π.Α, Πτυχιακές εργασίες, Μεταπτυχιακές
Διπλωματικές εργασίες)

ΣΧΕΔΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ-ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Ακαδημαϊκό Έτος : 2005-6					
ΣΧΕΔΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ 5 ^{ου} ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2005-6			ΣΧΕΔΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ 6 ^{ου} ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2005-6		
Διδάσκοντες	Αντικείμενο ΣΕΠΙΑ	Αριθμός Φοιτητών	Διδάσκοντες	Αντικείμενο ΣΕΠΙΑ	Αριθμός Φοιτητών
Κλάδης Διονύσης – Παπαδάκης Νίκος	Ανάλυση πεδίων- παραμετρών της ελληνικής ανώτατης εκπαίδευσης και ανάλυση των επιπτώσεων των σχετικών δημόσιων πολιτικών σ' αυτές	5	Κουλαϊδής Βασίλης – Δημόπουλος Κώστας	Μελέτη της διαδικασίας σχεδιασμού και ανάπτυξης ενημερωτικού και διδακτικού υλικού (έντυπου και οπτικοακουστικού) σχετικά με έναν φορέα παροχής μη-τυπικής εκπαίδευσης	10
Κουλαϊδής Βασίλης	Μελέτη της διαδικασίας παραγωγής οπτικοακουστικού υλικού	5	Παπαδάκης Νίκος	Ανάλυση της υπερεθνικής διάστασης στην εκπόνηση πολιτικής για την εκπαίδευση και κατάρτιση. Η Στρατηγική της Λισσαβόνας (“Education & Training 2010”), η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση & η εθνική εκπαιδευτική πολιτική.	8
Δημόπουλος Κωνσταντίνος	Μελέτη της διαδικασίας παραγωγής Συμβατικού εκπαιδευτικού υλικού	4	Τσατσαρώνη Άννα – Τσακίρη Δέσποινα	Σχέδιο αξιολόγησης μιας καινοτόμου δράσης: Ο θεσμός του ολοήμερου σχολείου	6
Τσατσαρώνη Άννα – Τσακίρη Δέσποινα	Συστηματική παρατήρηση και ανάλυση των πρακτικών αξιολόγησης στη σχολική τάξη	9	Κοντιάδης Ξενοφών	Κατανοώντας τις Υπηρεσίες Υγείας: Εμπειρική έρευνα στο Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο και σε επιλεγμένους φορείς του Υγειονομικού Τομέα	4
Κουλούρη Χριστίνα	Σχολεία και μαθητές στην Κορινθία (19 ^{ος} -20 ^{ος} αιώνας)	3	Καρύδης Βασίλης	Εξωνομικοί παράγοντες που επηρεάζουν την δικαστική κρίση	8
Καφετζής Παναγιώτης	Ζητήματα κοινωνικής & εκπαιδευτικής πολιτικής σε προεκλογική περίοδο : Βουλευτικές Εκλογές 2004 και Νομαρχιακές Εκλογές 2002 στο Νομό Κορινθίας	4	Καρακατσάνη Δέσποινα – Βεντούρα Λίνα	Παιδαγωγικές αφετηρίες και διδακτικές πρακτικές στην εκπαίδευση ενηλίκων. Το παράδειγμα των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας	7
Καρύδης Βασίλης – Παπαθεοδώρου Θεόδωρος	Εξωνομικοί παράγοντες που επηρεάζουν τη δικαστική κρίση	6			
Κοντιάδης Ξενοφών – Σπυριδάκης Εμμανουήλ	Κατανοώντας την απασχόληση : εμπειρική έρευνα σε επιλεγμένες επιχειρήσεις της Κορίνθου	5			

ΣΧΕΔΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ 5 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2006-7			ΣΧΕΔΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ 6 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2006-7		
Διδάσκοντες	Αντικείμενο ΣΕΠΙΑ	Αριθμός Φοιτητών	Διδάσκοντες	Αντικείμενο ΣΕΠΙΑ	Αριθμός Φοιτητών
Κλάδης Διονύσης	Αποτύπωση των διαρθρωτικών χαρακτηριστικών των Ευρωπαϊκών συστημάτων ανώτατης εκπαίδευσης	4	Κλάδης Διονύσης	Αποτύπωση των διαρθρωτικών χαρακτηριστικών του ελληνικού συστήματος ανώτατης εκπαίδευσης	2
Κουλαϊδής Βασίλης - Δημόπουλος Κωνσταντίνος	Σχεδιασμός εκπαιδευτικής επίσκεψης (υλικό, δραστηριότητες κ.α.) σε μουσείο	8	Κουλαϊδής Βασίλης - Δημόπουλος Κωνσταντίνος	Αποτίμηση των επιπτώσεων στους μαθητές μιας εκπαιδευτικής επίσκεψης σε μουσείο	9
Τσατσαρώνη Άννα - Τσακίρη Δέσποινα	Συστηματική παρατήρηση και ανάλυση των πρακτικών αξιολόγησης στη σχολική τάξη	11	Κουλούρη Χριστίνα	Σχολεία και μαθητές στην Κορινθία (19ος-20ος αι.)	2
Καρύδης Βασίλης	Συμμετοχή στις εργασίες του Δικτύου «Critical Criminology and Criminal Justice Systems in Europe» με τα Πανεπιστήμια Barcelona, Middlesex, Kent, Hamburg, Ghent, Rotterdam, New York, Αθηνών	11	Βεντούρα Λίνα	Όψεις της ιστορίας της ελληνικής μετανάστευσης	2
Καρακατσάνη Δέσποινα	Εκπαίδευση Ενηλίκων και Ανοικτή και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση: παιδαγωγικό πλαίσιο, διδακτικές στρατηγικές	7	Τσατσαρώνη Άννα - Τσακίρη Δέσποινα	Πολιτικές για τη βελτίωση της ποιότητας στην ελληνική υποχρεωτική εκπαίδευση: Σχέδιο αξιολόγησης του θεσμού της Ευέλικτης Ζώνης	7
			Καρύδης Βασίλης	Συμμετοχή στις εργασίες του Δικτύου «Critical Criminology and Criminal Justice Systems in Europe» με τα Πανεπιστήμια Barcelona, Middlesex, Kent, Hamburg, Ghent, Rotterdam, New York, Αθηνών	10
			Καφετζής Παναγιώτης	Ζητήματα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής σε προεκλογική περίοδο: Νομαρχιακές και Δημοτικές Εκλογές 2006 στο Νομό Κορινθίας	1
			Καρακατσάνη Δέσποινα	Παιδαγωγικές αφετηρίες και διδακτικές πρακτικές στην εκπαίδευση ενηλίκων. Το παράδειγμα των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας.	5

			Κοντιάδης Ξενοφών – Σπυριδάκης Εμμανουήλ	Πολιτικές προώθησης της απασχόλησης: καταγραφή και αποτίμηση των σχετικών εφαρμοζόμενων πολιτικών.	4
--	--	--	---	--	---

Ακαδημαϊκό Έτος : 2007-8

ΣΧΕΔΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ 5 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2007-8			ΣΧΕΔΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ 6 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2007-8		
Διδάσκοντες	Αντικείμενο ΣΕΠΙΑ	Αριθμός Φοιτητών	Διδάσκοντες	Αντικείμενο ΣΕΠΙΑ	Αριθμός Φοιτητών
Κλάδης Διονύσης	Εξετάσεις εισαγωγής στην ανώτατη εκπαίδευση και απόφοιτοι Λυκείου του Νομού Κορινθίας	4	Κλάδης Διονύσης	Μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα	2
Κοντιάδης Ξενοφών – Σπυριδάκης Εμμανουήλ	Κατανοώντας την απασχόληση: Εμπειρική έρευνα σε επιλεγμένες επιχειρήσεις της Κορίνθου	5	Κουλαϊδής Βασίλης - Δημόπουλος Κωνσταντίνος	Μελέτη των σχεδιαστικών χαρακτηριστικών των εκθεμάτων με τη μεγαλύτερη επισκεψιμότητα σε μια διαδραστική έκθεση	8
Κουλαϊδής Βασίλης - Δημόπουλος Κωνσταντίνος	Αξιολόγηση της διαδραστικής έκθεσης Επιστήμης και Τεχνολογίας του Ιδρύματος Ευγενίδου μέσω συμμετοχικής παρατήρησης των μαθητών-επισκεπτών σε αυτή	6	Καρύδης Βασίλης	Συμμετοχή στις εργασίες του Δικτύου «Critical Criminology and Criminal Justice Systems in Europe» με τα Πανεπιστήμια Barcelona, Middlesex, Kent, Hamburg, Ghent, Rotterdam, New York, Αθηνών	10
Καρύδης Βασίλης	Συμμετοχή στις εργασίες του Δικτύου «Critical Criminology and Criminal Justice Systems in Europe» με τα Πανεπιστήμια Barcelona, Middlesex, Kent, Hamburg, Ghent, Rotterdam, New York, Αθηνών	8	Σπυριδάκης Εμμανουήλ	«Πολιτικές Προώθησης της Απασχόλησης: Καταγραφή και αποτίμηση των σχετικών εφαρμοζόμενων πολιτικών»	5
Καρακατσάνη Δέσποινα	Σχολική Ένταξη Τσιγγανοπαίδων	2	Καρακατσάνη Δέσποινα	Διδακτικές τεχνικές και παιδαγωγικά μοντέλα στην εκπαίδευση ενηλίκων. Το παράδειγμα των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας	2
Τσακίρη Δέσποινα	Οι πρακτικές αξιολόγησης των μαθητών που εφαρμόζουν οι εκπαιδευτικοί στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	5	Τσακίρη Δέσποινα	Αντισταθμιστικές εκπαιδευτικές πολιτικές για την βελτίωση των σχολικών επιδόσεων: Ο θεσμός της Ενισχυτικής Διδασκαλίας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	7

ΣΧΕΔΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ 5 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2008-9			ΣΧΕΔΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ 6 ^ο ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2008-9		
Διδάσκοντες	Αντικείμενο ΣΕΠΙΑ	Αριθμός Φοιτητών	Διδάσκοντες	Αντικείμενο ΣΕΠΙΑ	Αριθμός Φοιτητών
Καρύδης Βασίλης	Συμμετοχή στις εργασίες του Δικτύου «Critical Criminology and Criminal Justice Systems in Europe» με τα Πανεπιστήμια Barcelona, Middlesex, Kent, Hamburg, Ghent, Rotterdam, New York, Αθηνών	7	Καρύδης Βασίλης	Συμμετοχή στις εργασίες του Δικτύου «Critical Criminology and Criminal Justice Systems in Europe» με τα Πανεπιστήμια Barcelona, Middlesex, Kent, Hamburg, Ghent, Rotterdam, New York, Αθηνών	3
Τσατσαρώνη Άννα	Πολιτικές Διαφοροποίησης-μορφές ιδιωτικοποίησης στην ελληνική εκπαίδευση.	4	Μπαγάκης Γεώργιος	Η διδασκαλία με ομάδες μαθητών: Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα σε σχέση με τη μετωπική διδασκαλία σε πραγματικές συνθήκες τάξης.	5
Κοντιιάδης Ξενοφών – Σπυριδάκης Εμμανουήλ	Κατανοώντας την απασχόληση: Εμπειρική έρευνα σε επιλεγμένες επιχειρήσεις της Κορίνθου	6	Κοντιιάδης Ξενοφών – Σουλιώτης Κυριάκος	Κατανοώντας τις Υπηρεσίες Υγείας II: Έρευνα ανταποκρισιμότητας του Νοσοκομείου Κορίνθου και ενός Νοσοκομείου των Αθηνών στις ανάγκες και προτιμήσεις των ασθενών	4
Καρακατσάνη Δέσποινα	Ο ρόλος και η δράση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Εκπαιδευτική δυναμική, θεσμικές αγκυλώσεις.	5	Καρακατσάνη Δέσποινα	Διδακτικά μοντέλα και παιδαγωγικές πρακτικές στην εκπαίδευση ενηλίκων. Το παράδειγμα των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας.	2
Τσακίρη Δέσποινα	Παιδαγωγική Συνεδρίαση του Συλλόγου Διδασκόντων και αξιολόγηση των μαθητών :Θεσμικές και υποκειμενικές διαστάσεις που επηρεάζουν την κατασκευή των σχολικών «καριέρων» των μαθητών	6	Τσακίρη Δέσποινα	Οι πρακτικές αξιολόγησης των εκπαιδευτικών της Λυκειακής βαθμίδας ως μέσο πειθάρχησης.	4
			Παπαθεοδώρου Θεόδωρος – Σπυριδάκης Εμμανουήλ	Παρενόχληση και Εκφοβισμός στο Σχολικό Περιβάλλον. Ποιοτικές Προσεγγίσεις και Εμπειρικά Δεδομένα	2

Ακαδημαϊκό Έτος : 2009-10

ΣΧΕΔΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ 5 ^{ου} ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2009-10			ΣΧΕΔΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ 6 ^{ου} ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2009-10		
Διδάσκοντες	Αντικείμενο ΣΕΠΙΑ	Αριθμός Φοιτητών	Διδάσκοντες	Αντικείμενο ΣΕΠΙΑ	Αριθμός Φοιτητών
Βενιέρης Δημήτρης – Φερόνας Ανδρέας	Το σύστημα Κοινωνικής Πολιτικής στην Ελλάδα. Τα χαρακτηριστικά της διάχυσης του σε τοπικό επίπεδο: Η περίπτωση της Κορινθίας.	4	Κλάδης Διονύσης	Αποτύπωση πορείας αποφοίτων του Τμήματος σε συσχέτιση με το προφίλ τους όπως απορρέει από το Παράρτημα Διπλώματος	7
Καρακατσάνη Δέσποινα	Σχολική Αποτελεσματικότητα και εκπαιδευτικές πρακτικές	6	Κουλούρη Χριστίνα	Μειονοτική πολιτική	4
Σπυριδάκης Εμμανουήλ	Τοπική Αυτοδιοίκηση και Κοινωνική Ένταξη. Η περίπτωση του Δήμου Κορινθίας.	7	Μπαγάκης Γεώργιος	Διερεύνηση των στάσεων, των προσδοκιών και των πρακτικών των γονέων στο σχολείο.	6
Καρούδης Βασίλης	Συμμετοχή στις εργασίες του Δικτύου «Critical Criminology and Criminal Justice Systems in Europe» με τα Πανεπιστήμια Barcelona, Middlesex, Kent, Hamburg, Ghent, Rotterdam, New York, Αθηνών	6	Σπυριδάκης Εμμανουήλ – Φεφές Μιχάλης	Συνδικαλιστική οργάνωση και Συλλογική Εκπροσώπηση	9
Κλάδης Διονύσης	Υπολογισμός φόρτου απασχόλησης πρωτοετών φοιτητών ακαδημαϊκού έτους 2008-09	4	Τσακίρη Δέσποινα	Οι εσωτερικοί κανονισμοί λειτουργίας των σχολείων στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση: Περιεχόμενα, διαδικασίες και επιπτώσεις στο βαθμολογικό κανόνα των γνώσεων των μαθητών	3
Τσακίρη Δέσποινα	Οι πανελλαδικές εξετάσεις εισαγωγής των μαθητών στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση και η βαθμολόγησή τους: Οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών για τις επιπτώσεις αυτών των εξετάσεων στη σχολική δικαιοσύνη	6	Κοντιάδης Ξενοφών – Σουλιώτης Κυριάκος	Κατανοώντας τις Υπηρεσίες Υγείας III: Έρευνα για τις θεσμικές, οργανωτικές και οικονομικές διαστάσεις / αιτίες της σπατάλης στις δαπάνες υγείας των ασφαλιστικών ταμείων	7

Κολοκοτρώνη Φ., (2007), *Η παρουσίαση και η αποτύπωση της εικόνας που προβάλλει ο Ελληνικός Ημερήσιος Τύπος και θέματα που αφορούν το εκπαιδευτικό πρόγραμμα και το εκπαιδευτικό υλικό στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση: Η περίπτωση της εφημερίδας «Τα Νέα», υπό την επίβλεψη των Τσατσαρώνη Α. (Καθηγήτρια) και Τσακίρη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου*

Κασκέτη Ε., (2007), *Η αποτύπωση της «Εικόνας» των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και του εκπαιδευτικού υλικού της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μέσα στον Ημερήσιο Τύπο: Η περίπτωση της εφημερίδας «Καθημερινή», υπό την επίβλεψη των Τσατσαρώνη Α. (Καθηγήτρια) και Τσακίρη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου*

Κολιλιτζογιαννάκης Α., (2007), *Οργανωτικά και διοικητικά ζητήματα σε μονάδες εκπαίδευσης ενηλίκων. Η περίπτωση των σχολείων δεύτερης ευκαιρίας, υπό την επίβλεψη της Καρακατσάνη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου*

Μπέλλου Ι. Α., (2007), *Το φαινόμενο της Ξενοφοβίας και οι παράγοντες που συμβάλλουν στη δημιουργία του, υπό την επίβλεψη των Τσατσαρώνη Α. (Καθηγήτρια) και Τσακίρη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου*

Στυλιανού Σ., (2007), *Η εφαρμογή του ολοήμερου σχολείου στο Νομό Κορινθίας: Διερεύνηση των Απόψεων και Αντιλήψεων των Εκπαιδευτικών Μαθητών και Γονέων, υπό την επίβλεψη των Τσατσαρώνη Α. (Καθηγήτρια) και Τσακίρη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου*

Φλώρου Δ., (2007), *Εθνη και Εθνικές επέτειοι. Σχολικές γιορτές και παρελάσεις στο ελληνικό σχολείο, υπό την επίβλεψη της Κουλούρη Χ. (Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου*

Πέρρος Ι., (2007), *Χαρτογράφηση των ευρωπαϊκών σχολείων δεύτερης ευκαιρίας - Διερεύνηση του ελληνικού θεσμικού πλαισίου, υπό την επίβλεψη της Καρακατσάνη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου*

Αργυροπούλου Β., (2007), *Ανθρώπινα Δικαιώματα στην εκπαίδευση, Ιδιότητα του Πολίτη – Citizenship*, υπό την επίβλεψη της Καρακατσάνη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Σικιαρίδης Β., (2007), *Ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης στην Ελλάδα υπό το φως της ευελιξίας*, υπό την επίβλεψη του Σπυριδάκη Ε. (Επίκουρος Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Καρρά Χ., (2007), *Η μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου για τη δομή και λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων*, υπό την επίβλεψη του Κοντιάδη Ξ. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Τούλας Γ., (2007), *Τοπική θυματολογική έρευνα στο Νομό Κορινθίας*, υπό την επίβλεψη του Καρύδη Β. (Αναπληρωτής Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Σχοινά Ε., (2008), *Εκφάνσεις του συστήματος δια βίου εκπαίδευσης με επίκεντρο το σκανδιναβικό εκπαιδευτικό σύστημα και η εφαρμογή του στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο του Abo Academy University of Vassa*, υπό την επίβλεψη του Κλάδη Δ. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Πουρναροπούλου Α., (2008), *Νομοθεσία και σεξουαλική παρενόχληση, παρεμβάσεις και αποτελέσματα*, υπό την επίβλεψη του Παπαθεοδώρου Θ. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Λίβα Γ., (2008), *Η θέση της αξιολόγησης ως εκπαιδευτική περιοχή στα προγράμματα σπουδών των Πανεπιστημιακών Τμημάτων των Νηπιαγωγών και η σημασία που αποδίδουν οι μελλοντικοί νηπιαγωγοί στη διαμόρφωση των αξιολογικών τους πρακτικών*, υπό την επίβλεψη της Τσακίρη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Κεζεμπόγλου Ρ., (2008), *Θεσμοί και Πολιτικές απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας των μεταναστών*, υπό την επίβλεψη του Κοντιάδη Ξ. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Καλύβα Χ., (2008), *Σύνδεση της «εικονογράφησης» με το «κείμενο» πάνω στην ενότητα «Ανθρώπινο Αναπαραγωγικό Σύστημα» που διδάσκεται στα σχολικά εγχειρίδια των Φυσικών Επιστημών «Ερευνώ το Φυσικό Κόσμο» της ΣΤ' Δημοτικού και «Βιολογία» της Α' και Γ' Γυμνασίου*, υπό την επίβλεψη του

Δημόπουλου Κ. (Αναπληρωτής Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Κουραχάνης Ν., (2008), *Η Κοινωνική Πολιτική στη Μεσοπολεμική Ελλάδα: Σαθρά θεμέλια*, υπό την επίβλεψη του Βενιέρη Δ. (Αναπληρωτής Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Μητσοπούλου Ε. Π., (2008), *Ανάλυση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και υλικού για μη τυπικές μορφές εκπαίδευσης. Η επίσκεψη στη Διαδραστική Έκθεση Επιστήμης και Τεχνολογίας του Κοινοφελούς Ιδρύματος Ευγενίδου ως μη τυπική μορφή εκπαίδευσης στις φυσικές επιστήμες*, υπό την επίβλεψη του Κουλαϊδή Β. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Λοχώρη Α., (2008), *Η μεταρρύθμιση του συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης στην Ελλάδα: Οι κατατεθείσες προτάσεις και η κυβερνητική παρέμβαση*, υπό την επίβλεψη του Κοντιάδη Ξ. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Παγίδα Ε., (2008), *Η Εκπαιδευτική αξιολόγηση στο πρόγραμμα σπουδών των Παιδαγωγικών Τμημάτων Δημοτικής Εκπαίδευσης*, υπό την επίβλεψη της Τσακίρη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Υφαντίδου Χ., (2008), *Κωδικοποίηση του σύγχρονου θεσμικού πλαισίου που διέπει τη διαδικασία ανάπτυξης εκπαιδευτικού υλικού στην Ελλάδα και σύγκριση του με τα ισχύοντα σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες*, υπό την επίβλεψη του Δημόπουλου Κ. (Αναπληρωτής Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Σουροπάνη Σ., (2008), *Εξωνομικοί παράγοντες που επηρεάζουν τη Δικαστική κρίση. Το παραδικαστικό κύκλωμα*, υπό την επίβλεψη του Καρύδη Β. (Αναπληρωτής Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Μανωλίου Π., (2008), *Η μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου για τη δομή και τη λειτουργία των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων*, υπό την επίβλεψη του Κοντιάδη Ξ. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Κεκιλίδη Σ., (2008), *Αποτύπωση των φορέων μη τυπικής εκπαίδευσης στο επίπεδο ενός νομού*, υπό την επίβλεψη του Κουλαϊδή Β. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Χαμάλη Ε., (2008), *Εκπαίδευση, Πολιτικές Απασχόλησης και κοινωνική ένταξη των ΑΜΕΑ. Η περίπτωση του Νομού Κορινθίας*, υπό την επίβλεψη του Σπυριδάκη Ε. (Επίκουρος Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Στρατή Ε., (2008), *Οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για το θεσμό των Σχολικών Συμβούλων*, υπό την επίβλεψη της Τσακίρη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Ζαχαρούλη Α., (2008), *Η στρατηγική της Λισσαβόνας για την ποιοτική αναβάθμιση των εκπαιδευτικών και η ανταπόκριση της Ελλάδας. Μια κριτική προσέγγιση στην ανάλυση της εκπαιδευτικής πολιτικής*, υπό την επίβλεψη της Τσατσαρώνη Α. (Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Πετροπούλου Μ. Α., (2008), *Τοπική θυματολογική έρευνα στο Νομό Κορινθίας*, υπό την επίβλεψη του Καρύδη Β. (Αναπληρωτής Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Μαστρογιαννόπουλος Γ., (2008), *Εθνικές επέτειοι, τοπικές επέτειοι, σχολικές εορτές και παρελάσεις*, υπό την επίβλεψη της Κουλούρη Χ. (Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Πανταζή Δ., (2008), *Η ποιοτική αναβάθμιση της εκπαίδευσης μέσα από τη στρατηγική της Λισσαβόνας και οι νέοι ρόλοι που προσδιορίζονται για τους εκπαιδευτικούς στο πλαίσιο της επιμόρφωσής τους*, υπό την επίβλεψη της Τσατσαρώνη Α. (Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Ποποβίδου Α., (2008), *Ενδοοικογενειακή βία*, υπό την επίβλεψη του Παπαθεοδώρου Θ. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Σκαρλάτου Μ., (2008), *Οι αντιλήψεις των φοιτητών των Παιδαγωγικών Τμημάτων Δημοτικής Εκπαίδευσης για τη σημασία της εκπαιδευτικής αξιολόγησης στο πρόγραμμα σπουδών τους*, υπό την επίβλεψη της Τσακίρη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Μπίστικας Κ., (2008), *Ενδοοικογενειακή βία*, υπό την επίβλεψη του Παπαθεοδώρου Θ. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Μελιγκώνης Γ., *Η έννοια της επιστημονικής γνώσης στον Pierre Bourdieu*, υπό την επίβλεψη των Σπυριδάκη Ε. (Επίκουρος Καθηγητής) και Τσατσαρώνη Α. (Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Μακροπούλου Ε., *Συγκριτική μελέτη των ζητημάτων εκπαιδευτικής πολιτικής για το σχολικό βιβλίο στη Γαλλία και στην Αγγλία*, υπό την επίβλεψη του Δημόπουλου Κ. (Αναπληρωτής Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Παρασκευά Β., (2008), *Συγκριτική μελέτη των ζητημάτων εκπαιδευτικής πολιτικής για το βιβλίο στη Σουηδία, στη Νορβηγία και στη Φινλανδία*, υπό την επίβλεψη του Δημόπουλου Κ. (Αναπληρωτής Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Γαρούφη Σ., (2008), *Δια Βίου Εκπαίδευση, Εκπαίδευση Ενηλίκων και Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση: Η μέτρηση της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων κατάρτισης σε Κ.Ε.Κ της πόλης της Κορίνθου*, υπό την επίβλεψη της Καρακατσάνη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Παναζοπούλου Α., (2008), *Η εφαρμογή της ευέλικτης ζώνης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση: Οι αντιλήψεις των θεσμικών παραγόντων για τη σημασία και τα αποτελέσματα του εν λόγω θεσμού*, υπό την επίβλεψη της Τσακίρη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Αλ Σάμι Μ., (2008), *Η ευέλικτη ζώνη στο Δημοτικό σχολείο: Μελέτη περίπτωσης για τον τρόπο εφαρμογής, τη σημασία και τα αποτελέσματά της*, υπό την επίβλεψη της Τσακίρη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Περιβολάρη Μ., (2008), *Αντιλήψεις εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του Νομού Κορινθίας για την ένταξη των αλλοδαπών μαθητών και τη διαχείριση της ετερότητας*, υπό την επίβλεψη της Καρακατσάνη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Κουτσαμπασούλη Μ., (2008), *Σχολικός σύμβουλος στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Ανιχνεύοντας τις θεσμικές, προσωπικές και εκπαιδευτικές διαστάσεις*, υπό την επίβλεψη της Τσακίρη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Κωνσταντάκου Φ., (2008), *Ανάλυση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και υλικού για μη τυπικές μορφές εκπαίδευσης. Η επίσκεψη στη Διαδραστική Έκθεση Επιστήμης και Τεχνολογίας του Κοινοφελούς*

Ιδρύματος Ευγενίδου ως μη τυπική μορφή εκπαίδευσης στις κοινωνικές επιστήμες, υπό την επίβλεψη του Κουλαϊδή Β. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Γκαντήρη Σ., (2008), *Αντιλήψεις εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Κορινθίας για την ένταξη των αλλοδαπών μαθητών και τη διαχείριση της ετερότητας*, υπό την επίβλεψη της Καρακατσάνη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Μιχαλοπούλου Α., (2008), *Έρευνα του μαθητικού κοινού, ηλικίας από 11 έως 16 ετών, της επιστημονικής έκθεσης που φιλοξενεί το Ευγενίδιο Ίδρυμα κατά το έτος 2007*, υπό την επίβλεψη του Δημόπουλου Κ. (Αναπληρωτής Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Παπαγεωργίου Ν., (2008), *Ο Υγειονομικός Χάρτης του Νομού Αχαΐας*, υπό την επίβλεψη του Κοντιάδη Ξ. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
Σιαμά Μ., (2008), *Μετανάστευση, Εργασία και Κοινωνική Ένταξη*, υπό την επίβλεψη του Παπαθεοδώρου Θ. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Δουργκούνας Γ., (2008), *Συγκριτική μελέτη Ελλάδας και Σουηδίας ως προς την πορεία υλοποίησης της διαδικασίας της Μπολόνια σε ότι αφορά την κοινωνική της διάσταση*, υπό την επίβλεψη του Κλάδη Δ. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Κάλπινου Ε., (2008), *Οι πρακτικές αξιολόγησης των γνώσεων των μαθητών που εφαρμόζουν οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και ο τρόπος με τον οποίο τις νοηματοδοτούν*, υπό την επίβλεψη της Τσακίρη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Τσίγκας Ι., (2008), *Αστυνομική βία και «εικόνα» της αστυνομίας*, υπό την επίβλεψη του Παπαθεοδώρου Θ. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Σπυριδάκη Μ., (2009), *Οι παράγοντες που επηρεάζουν τη δικαστική κρίση*, υπό την επίβλεψη του Καρύδη Β. (Αναπληρωτής Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Ασημακόπουλος Θ., (2009), *Κοινωνικές αναπαραστάσεις της εργασίας και λαϊκός πολιτισμός. Η περίπτωση του ρεμπέτικου τραγουδιού (στο πρώτο μισό του 20ού αιώνα)*, υπό την επίβλεψη του Σπυριδάκη Ε. (Επίκουρος Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Μακρογιαννάκη Χ., (2009), *Η εικόνα της αστυνομίας και η εξέλιξη της αντεγκληματικής πολιτικής μέσα στον ημερήσιο τύπο κατά την περίοδο 2006-07: Αναπαραστάσεις της βίας*, υπό την επίβλεψη του Παπαθεοδώρου Θ. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Γιαννακούρος Λ., (2009), *Συγκριτική μελέτη Ελλάδας και Σουηδίας ως προς την πορεία υλοποίησης της διαδικασίας της Μπολόνια σε ότι αφορά την κοινωνική της διάσταση*, υπό την επίβλεψη του Κλάδη Δ. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Κασιμάτη Δ., (2009), *Εξωνομικοί παράγοντες που επηρεάζουν τη δικαστική κρίση. Η ποινική μεταχείριση των μεταναστών. Μελέτη δικογραφικών ποινικών υποθέσεων*, υπό την επίβλεψη του Καρύδη Β. (Αναπληρωτής Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Σαρακινιώτης Π., (2009), *Έρευνα με συμμετοχική παρατήρηση στις αξίες της νεολαίας. Η περίπτωση μιας παρέας εφήβων σε μια λαϊκή συνοικία της Αθήνας*, υπό την επίβλεψη του Καρύδη Β. (Αναπληρωτής Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Καμηλάρη Α., (2009), *Η εικόνα της αστυνομίας και η εξέλιξη της αντεγκληματικής πολιτικής μέσα στον ημερήσιο τύπο κατά την περίοδο 2006-07: Αναπαραστάσεις της βίας (Φοιτητικές κινητοποιήσεις)*, υπό την επίβλεψη του Παπαθεοδώρου Θ. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Χαβιαρά Α., (2009), *Ο θεσμός του Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης. Η περίπτωση του Κ.Ε.Κ Κορινθίας*, υπό την επίβλεψη της Καρακατσάνη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Γαργάλα Μ., (2009), *Άνιση ποινική μεταχείριση μεταναστών – Ερευνητικό κομμάτι*, υπό την επίβλεψη του Καρύδη Β. (Αναπληρωτής Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Παπίρη Α., (2009), *Η φοιτητική βία στις φοιτητικές πορείες*, υπό την επίβλεψη του Παπαθεοδώρου Θ. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Φωτόπουλος Γ., (2009), *Σχολικές εορτές και σχολικές παρελάσεις*, υπό την επίβλεψη της Κουλούρη Χ. (Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Σορολιού Ε. Ι., (2009), *Η βία στη φυλακή*, υπό την επίβλεψη του Παπαθεοδώρου Θ. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Μπαλασάκη Α., (2009), *Μια δεύτερη ευκαιρία στην εκπαίδευση και τη ζωή: Ο ρόλος των ΣΔΕ στην κοινωνική επανένταξη και στις προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης των κρατουμένων*, υπό την επίβλεψη της Καρακατσάνη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Γεωργιάδου Ε., (2009), *Η πρόσβαση της γυναίκας στην αγορά εργασίας: Η περίπτωση της Ελλάδας*, υπό την επίβλεψη του Σπυριδάκη Ε. (Επίκουρος Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Πύργος Α., (2009), *Ασυνόδετοι ανήλικοι αλλοδαποί: Η ελληνική πραγματικότητα*, υπό την επίβλεψη του Παπαθεοδώρου Θ. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Βασιλάκος Κ., (2009), *Τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης μαθημάτων και διδασκόντων από τους φοιτητές ως βασικό μεθοδολογικό εργαλείο για τη διασφάλιση ποιότητας*, υπό την επίβλεψη του Κλάδη Δ. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Ζησίμου Φ., (2009), *Ενδοοικογενειακή βία ενάντια στα παιδιά*, υπό την επίβλεψη του Παπαθεοδώρου Θ. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Σνέιθ Ν., (2009), *Ανάλυση της εικονογράφησης του σχολικού εγχειριδίου φυσικής του Δημοτικού*, υπό την επίβλεψη του Κουλαϊδή Β. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Χασαμπαλιώτη Ε., (2009), *Η αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος και η μεταρρύθμιση του ελληνικού Πανεπιστημίου*, υπό την επίβλεψη του Κοντιάδη Ξ. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Ταχλιαμπούρη Α., (2009), *Εκπαιδευτική πολιτική, κινητική αναπηρία και ειδική αγωγή στη σύγχρονη εποχή*, υπό την επίβλεψη της Καρακατσάνη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Αθανασιάδου Α., (2009), *Διαπολιτισμικά στοιχεία και σχολικά εγχειρίδια. Μια ανάγνωση του βιβλίου της γλώσσας της Γ' Γυμνασίου*, υπό την επίβλεψη της Καρακατσάνη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Πίτσιου Ε., (2008), *Η λειτουργία και η εφαρμογή του ολοήμερου σχολείου. Απόψεις και αντιλήψεις των θεσμικών προσώπων στην υλοποίηση και εφαρμογή του θεσμού*, υπό την επίβλεψη της Τσακίρη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Παπασπύρου Χ., (2010), *Εορτασμός εθνικών εορτών στο δημοτικό σχολείο Πανατωλίου*, υπό την επίβλεψη της Κουλούρη Χ. (Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Ζαφειροπούλου Ε., (2010), *Η ενισχυτική διδασκαλία ως αντισταθμιστικό μέτρο: Οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών για το θεσμό της ενισχυτικής διδασκαλίας ως αντισταθμιστικό μέτρο για τη βελτίωση της επίδοσης των μαθητών*, υπό την επίβλεψη της Τσακίρη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Μοναστηριώτη Σ., (2010), *Ασυνόδετοι ανήλικοι αλλοδαποί*, υπό την επίβλεψη του Παπαθεοδώρου Θ. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Ρουσάκης Χ., (2009), *Η αγορά της εργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η περίπτωση της Ελλάδας*, υπό την επίβλεψη του Σπυριδάκη Ε. (Επίκουρος Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Χατζηαργυρίου Κ., (2010), *Ικανοποίηση Εργαζόμενων Υπηρεσιών Υγείας. Έρευνα στο Κέντρο Υγείας Βύρωνα 2009-10*, υπό την επίβλεψη του Σουλιώτη Κ. (Λέκτορας), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Περίδη Ι., (2010), *Οι παράγοντες που επηρεάζουν τη δικαστική κρίση*, υπό την επίβλεψη του Καρύδη Β. (Αναπληρωτής Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Χρήστου Π., (2010), *Ανάλυση της ακαδημαϊκής εκπαιδευτικής βιβλιοπαράγωγής της τελευταίας δεκαετίας*, υπό την επίβλεψη του Δημόπουλου Κ. (Αναπληρωτής Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Στούρας Π., (2010), *Η προσθετική διδακτική στήριξη ως αντισταθμιστική εκπαιδευτική πολιτική: Οι απόψεις των εκπαιδευτικών*, υπό την επίβλεψη της Τσακίρη Δ. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Δημητρίου Β., (2010), *Φύλο και Οικιακή εργασία*, υπό την επίβλεψη του Σπυριδάκη Ε. (Επίκουρος Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Ζαπάρα Σ., (2010), *Η αναγνωστική συμπεριφορά των φοιτητών του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής*, υπό την επίβλεψη του Δημόπουλου Κ. (Αναπληρωτής Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Ντούρου Β., (2010), *Η ευέλικτη ζώνη στο Δημοτικό σχολείο: Μελέτη περίπτωσης για τον τρόπο εφαρμογής, τη σημασία και τα αποτελέσματά της*, υπό την επίβλεψη του Παπαθεοδώρου Θ. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Πονηρού Σ., (2010), *Αντιλήψεις ερευνητών και Εκπαιδευτικών στα πλαίσια προγράμματος επαγγελματικής ανάπτυξης εκπαιδευτικών με έρευνα δράσης*, υπό την επίβλεψη του Μπαγάκη Γ. (Αναπληρωτής Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Τσιώλη Α., (2010), *Ενδοοικογενειακή βία ενάντια στα παιδιά*, υπό την επίβλεψη του Παπαθεοδώρου Θ. (Καθηγητής), Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Ακαδημαϊκό έτος 2007-8

Κατεύθυνση : Εκπαιδευτικά Προγράμματα και Υλικό : τυπική, Άτυπη και από Απόσταση εκπαίδευση (συμβατικές και e-μορφές)		
α/α	ΕΠΙΒΛΕΠΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
1.	Τσακίρη Δέσποινα	Η θέση και η σημασία της αξιολογικής πρακτικής των εκπαιδευτικών στις αντιλήψεις τους για επαγγελματική ανάπτυξη
2.	Τσακίρη Δέσποινα	Η πρόωπη σχολική φοίτηση ως αντισταθμιστική πολιτική : Διασταυρώσεις επιστημονικών δεδομένων και εκπαιδευτικών πολιτικών
3.	Τσατσαρώνη Άννα	Η δυναμική μιας μικρής πολιτικής : Το μέτρο της «προσθήκης προσωνυμίας» στα σχολεία, ως εργαλείο ανίχνευσης της ταυτότητας του σχολείου και των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα
4.	Τσατσαρώνη Άννα	Οι πολιτικές της δια βίου εκπαίδευσης, οι ανθρωπιστικές σπουδές και ο ρόλος των Μουσείων στη συγκρότηση νέων επαγγελματικών ταυτοτήτων : Η ελληνική πραγματικότητα μέσα από τα Τμήματα Ιστορίας και αρχαιολογίας
5.	Δημόπουλος Κώστας	Αποτύπωση της παραγωγής Εκπαιδευτικών βιβλίων από Ελληνικούς εκδοτικούς οίκους
6.	Δημόπουλος Κώστας	Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης : Απολογιστικές εκτιμήσεις για το Γ' ΚΠΣ και οι προοπτικές στο πλαίσιο του νέου Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς
7.	Τζιμογιάννης Θανάσης	Το ιστολόγιο ως εργαλείο κοινωνικής οικοδόμησης της γνώσης : Μία μελέτη περίπτωσης
8.	Κουλαϊδής Βασίλης	Αναλυτικά Προγράμματα και υλικό για τη διδασκαλία των ΦΕ στη ΣΤ' Δημοτικού
9.	Κουλαϊδής Βασίλης	Ανάπτυξη e-εκπαιδευτικών προγραμμάτων και υλικών
Κατεύθυνση : Θεσμοί και Πολιτικές Υγείας		
α/α	ΕΠΙΒΛΕΠΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
1.	Σπυριδάκης Μάνος	Ψυχική Υγεία και στίγμα : Η περίπτωση του Δρομοκαϊτίου
2.	Κοντιάδης Ξενοφών	Το Ευρωπαϊκό Θεσμικό Πλαίσιο για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Καρκινοπαθών
3.	Κοντιάδης Ξενοφών	Το Ευρωπαϊκό Θεσμικό Πλαίσιο για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Καρκινοπαθών
4.	Σουλιώτης Κυριάκος	Η Ενοποίηση Ασφαλιστικών Ταμείων ως Εργαλείο για τη Βιωσιμότητά τους : η Περίπτωση των Αυτοδιαχειριζόμενων Ταμείων Υγείας
5.	Σπυριδάκης Μάνος	Κοινωνικός Αποκλεισμός Ατόμων Απεξαρτημένων από Ουσίες
6.	Σουλιώτης Κυριάκος	Οικονομικές Παράμετροι της Νοσηλείας Νεογνών : Η Περίπτωση της Μονάδας Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών ενός ιδιωτικού Μαιευτηρίου στην Αθήνα
7.	Ρούπας Θεόδωρος	Η Ιδιωτική Ασφάλιση Υγείας στην Ελλάδα : Προκλήσεις και Προοπτικές
8.	Σίσσουρας Άρης	Η Δυνατότητα Συγκράτησης των Ασθενών σε Δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Ερευνητικά Αποτελέσματα από το Κέντρο Υγείας Λουτρακίου

9.	Καραμανίδου Χριστίνα	Οι Εφαρμογές της Τεχνολογίας και της Πληροφορικής στον Τομέα της Υγείας. Καλές Πρακτικές από τη Διεθνή Εμπειρία και Δυνατότητες Υιοθέτησής τους στην Ελληνική Πραγματικότητα
10.	Σουλιώτης Κυριάκος	Όροι και Προϋποθέσεις για την Ανάπτυξη Δομών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ) από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α' Βαθμού
Κατεύθυνση : Κοινωνικές διακρίσεις, Μετανάστευση και ιδιότητα του πολίτη		
α/α	ΕΠΙΒΛΕΠΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
1.	Σπυριδάκης Μάνος	Φύλο και ανισότητες στο χώρο της εργασίας
2.	Καρακατσάνη Δέσποινα	Κοινωνικός αποκλεισμός, σχολική διαρροή και προσπάθειες κοινωνικής επανένταξης. Ο ρόλος των συμβούλων σταδιοδρομίας στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας
3.	Κουλούρη Χριστίνα	Η εκπαίδευση των Ελλήνων Εβραίων
4.	Παπαθεοδώρου Θεόδωρος	Χωρίς χαρτιά, χωρίς δικαιώματα. Το πρόβλημα των αιτούντων άσυλο στην Ελλάδα (Το παράδειγμα της Πάτρας)
5.	Παπαθεοδώρου Θεόδωρος	Μεταναστευτικές ροές σε ευρωπαϊκό και τοπικό επίπεδο
6.	Βεντούρα Λίνα	Αναπαραστάσεις των μεταναστών στον Τύπο και το Διαδίκτυο την περίοδο του Δεκεμβρίου 2008
7.	Βεντούρα Λίνα	Κρατικές πολιτικές και μεταναστεύσεις «ομοεθνών» μετά τη διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης : ιστορική και συγκριτική ανάλυση

Ακαδημαϊκό έτος 2008-9

Κατεύθυνση : Εκπαιδευτικά Προγράμματα και Υλικό : Τυπική, Άτυπη και από Απόσταση Εκπαίδευση (Συμβατικές και e-μορφές)		
α/α	ΕΠΙΒΛΕΠΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
1.	Τσατσαρώνη Άννα	Η παιδαγωγική του Γραμματισμού και η διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος στο Γυμνάσιο. Μια κοινωνιολογική θεώρηση
2.	Μπαγάκης Γιώργος	Αξιολόγηση ολοκληρωμένου προγράμματος επιμόρφωσης στην εκπαίδευση για εκπαιδευτικούς με λίγα χρόνια υπηρεσίας στα σχολεία
3.	Τσακίρη Δέσποινα	Το σύστημα των Πανελληνίων εξετάσεων πρόσβασης στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση και κοινωνική δικαιοσύνη. Η άποψη των μαθητών
4.	Τσατσαρώνη Άννα	Η αλλαγή στο Πρόγραμμα Σπουδών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και οι επιδράσεις των τοπικών πλαισίων δράσης στον τρόπο πρόσληψης και υλοποίησής του από τους εκπαιδευτικούς
5.	Δημόπουλος Κώστας	Μελέτη των παιδαγωγικών λόγων (discourses) που προβάλλονται από το πληροφοριακό υλικό μεγάλων ιδιωτικών σχολείων
6.	Δημόπουλος Κώστας	Η πρωτοβάθμια Εκπαίδευση στην Ελλάδα. Μια απόπειρα ιστορικής προσέγγισης
7.	Τζιμογιάννης Θανάσης	Μελέτη των στάσεων εκπαιδευτικών της Α' Γυμνασίου σχετικά με την ένταξη των υπολογιστών στη σχολική πρακτική
8.	Μπαγάκης Γιώργος	Αντιλήψεις των δασκάλων για την επιμόρφωση. Η περίπτωση της ενδοσχολικής επιμόρφωσης

9.	Κατσης Θανάσης	Οι πολιτικές της Δια Βίου Μάθησης και τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης: Χαρτογράφηση και εξέταση των δραστηριοτήτων τους στον Νομό Κορινθίας
10.	Τζιμογιάννης Θανάσης	Μελέτη της συμβολής εργαλείων των ΤΠΕ στη διδασκαλία της Γλώσσας
Κατεύθυνση : Θεσμοί και Πολιτικές Υγείας		
α/α	ΕΠΙΒΛΕΠΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
1.	Κοντιάδης Ξενοφών	Ιατρικά Σφάλματα
2.	Σουλιώτης Κυριάκος	Αξιολόγηση της Νομαρχιακής Μονάδας Υγείας ΙΚΑ Τρίπολης : Ανάλυση ζήτησης και προγραμματισμού επισκέψεων
3.	Σουλιώτης Κυριάκος	Η παροχή φυσικοθεραπευτικής φροντίδας στην Ελλάδα και το εξωτερικό : Συγκριτική ανάλυση του θεσμικού πλαισίου
4.	Σπυριδάκης Μάνος	Τα προγράμματα μεθαδόνης στην Ελλάδα
5.	Σπυριδάκης Μάνος	Στάσεις και απόψεις για την γνώση και την χρήση του Τεστ κατά Παπανικολάου από τον γυναικείο πληθυσμό στον Δήμο Σκιλλούντος , Νομού Ηλείας
6.	Σουλιώτης Κυριάκος	Ανάλυση λειτουργικών και οικονομικών δεικτών σε ΜΕΘ του ιδιωτικού τομέα
7.	Καραμανίδου Χριστίνα	Ο ρόλος της τηλεϊατρικής στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας
8.	Γείτονα Μαρία	Οικονομικές διαστάσεις της νοσηλείας αλλοδαπών στο Νοσοκομείο Κορίνθου
9.	Καραμανίδου Χριστίνα	Στάσεις και πεποιθήσεις των Ελλήνων νοσηλευτών σχετικά με τους συνιστώμενους εμβολιασμούς σε επαγγελματίες υγείας
10.	Παπαθεοδώρου Θεόδωρος	Η υγειονομική κακοποίηση ανηλίκων σε έδαφος συνδρόμου ακατανόητα προσποιητής διαταραχής δια αντιπροσώπου (Munchausen by proxy syndrome). Ρόλος και ευθύνη των εμπλεκόμενων προσώπων
Κατεύθυνση : Κοινωνικές Διακρίσεις, Μετανάστευση και Ιδιότητα του Πολίτη		
α/α	ΕΠΙΒΛΕΠΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
1.	Σπυριδάκης Μάνος	Ανισότητες και διακρίσεις κατά την πρόσβαση στην εργασία
2.	Καρύδης Βασίλης	Οι κοινωνικά ευάλωτες ομάδες υπό την οπτική του Συνηγόρου του Πολίτη
3.	Βενιέρης Δημήτρης	Μετανάστευση και Υγεία : η ελληνική πραγματικότητα
4.	Κουλούρη Χριστίνα	Ιθαγένεια και Εθνική ταυτότητα : η συζήτηση στο διαδίκτυο με αφορμή το νέο σχέδιο νόμου για την ελληνική ιθαγένεια
5.	Καρύδης Βασίλης	Μετανάστες, αστικός χώρος και κοινωνικά προβλήματα
6.	Καρακατσάνη Δέσποινα	Κανονικότητα και απόκλιση του παιδιού στην Ελλάδα του μεσοπολέμου : Ο επιστημονικός και θεσμικός λόγος
7.	Κουλούρη Χριστίνα	Η μουσουλμανική μειονότητα της Δ. Θράκης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση
8.	Σπυριδάκης Μάνος	Μετανάστες και ελεύθερος χρόνος. Από την κοινωνική αναπαραγωγή στην κοινωνική ένταξη
9.	Καρακατσάνη Δέσποινα	Όψεις της διγλωσσίας στην Ελλάδα. Οι κοινωνιολογιστικές προεκτάσεις του φαινομένου στην εκπαίδευση

Ακαδημαϊκό έτος 2009-10

Κατεύθυνση : Εκπαιδευτικά Προγράμματα και Υλικό : Τυπική, Άτυπη και από Απόσταση Εκπαίδευση (Συμβατικές και e-μορφές)		
α/α	ΕΠΙΒΛΕΠΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
1.	Τσατσαρώνη Άννα	Η εκπαιδευτική πολιτική για την αγωγή των προνηπίων: Γονεϊκές επιλογές και ισότητα εκπαιδευτικών ευκαιριών
2.	Τσακίρη Δέσποινα	Ο ρόλος του κοινωνικού ανήκειν και του κοινωνικού δεσμού στη διαμόρφωση του σχολικού χάρτη: Μελέτη περίπτωσης
3.	Δημόπουλος Κώστας	Οι σημειώσεις των μαθητών στα σχολικά βιβλία: Παρακείμενα στα κείμενα του επίσημου σχολικού θεσμού
4.	Τζιμογιάννης Θανάσης	Η συμβολή των προσομοιώσεων πειραμάτων μέσω του λογισμικού Edison στη διδασκαλία εννοιών του ηλεκτρισμού
5.	Τσατσαρώνη Άννα	Η ποιότητα των "εξωσχολικών" δραστηριοτήτων των σχολείων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και η συμμετοχή των μαθητών σε αυτές ως δείκτες εκπαιδευτικής ανισότητας
6.	Τσακίρη Δέσποινα	Οι επιπτώσεις του προγράμματος PISA στην ανάπτυξη μιας κοινωνικής και εκπαιδευτικής κουλτούρας για τη βελτίωση των επιδόσεων των μαθητών
7.	Κατσής Θανάσης	Ηγεσία και διοίκηση εκπαιδευτικών μονάδων - Το μοντέλο διοίκησης των διευθυντών σχολικών μονάδων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
8.	Μπαγάκης Γιώργος	Επιμόρφωση εκπαιδευτικών και ο ρόλος του μέντορα
9.	Τζιμογιάννης Θανάσης	Τα wikis ως εργαλεία συνεργατικής μάθησης: Μία μελέτη περίπτωσης
10.	Τσατσαρώνη Άννα	Η εκπαίδευση των στελεχών της εκπαίδευσης και η λογική του πεδίου της διοικητικής εξουσίας
Κατεύθυνση : Θεσμοί και Πολιτικές Υγείας		
α/α	ΕΠΙΒΛΕΠΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
1.	Καραμανίδου Χριστίνα	Το burn out (επαγγελματική εξουθένωση) των Κοινωνικών Λειτουργών
2.	Σπυριδάκης Μάνος	Τρίτη Ηλικία και Κοινωνική Προστασία : Η περίπτωση των Μ.Φ.Η.
3.	Γείτονα Μαίρη	Πρόληψη - Αντιμετώπιση ναρκωτικών στην Ελλάδα και ο ρόλος των κέντρων απεξάρτησης
4.	Σπυριδάκης Μάνος	Η κοινωνικοπολιτική προσέγγιση της ερευνητικής δράσης στα αρχέγονα εμβρυικά κύτταρα
5.	Ανδρούτσου Λορένα	Νοσοκομειακή αναδιοργάνωση στο νομό Ηλείας
6.	Σπυριδάκης Μάνος	Ποιότητα ζωής ασθενών με τελικό στάδιο χρόνιας νεφρικής ανεπάρκειας σε αιμοκάθαρση
7.	Σουλιώτης Κυριάκος	Υγεία και ασφάλεια της εργασίας (Κώδικας Ηθικής Δεοντολογίας για τους ασκούντες επαγγέλματα που αφορούν στην ιατρική και στην υγιεινή της εργασίας)
8.	Καραμανίδου Χριστίνα	Διατροφικές συνήθειες-Παχυσαρκία σε παιδιά
9.	Σουλιώτης Κυριάκος	Χαρτογράφηση και οικονομική λειτουργία των προνοιακών δομών του νομού Αργολίδας
10.	Σουλιώτης Κυριάκος	Η φαρμακευτική δαπάνη στην Ελλάδα και την Ευρώπη
Κατεύθυνση : Κοινωνικές Διακρίσεις, Μετανάστευση και Ιδιότητα του Πολίτη		
α/α	ΕΠΙΒΛΕΠΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

1.	Καρακατσάνη Δέσποινα	Συμμετοχική ιδιότητα του πολίτη στο ελληνικό σχολείο : εκπαιδευτικές πρακτικές και απόψεις μαθητών
2.	Καρακατσάνη Δέσποινα	Η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών σε ζητήματα ετερογένειας στην Ευρώπη: σύγχρονοι προβληματισμοί και προτάσεις.

Παράρτημα V:
Διδακτορικές Διατριβές

1. Παράρτημα ολοκληρωμένων Διδακτορικών διατριβών

α/α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΘΕΜΑ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ	ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ	ΤΡΙΜΕΛΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΠΟΔΟΧΗΣ	ΕΝΑΡΞΗ ΤΡΙΕΤΙΑΣ	ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΟΔΟΥ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ	ΓΣΕΣ ΑΝΑΓΟΡΕΥΣΗΣ
1.	ΛΙΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΑΡΙΣΤΕΑ	Στατιστική ανάλυση της μαθητικής επίδοσης σε σχέση με σχολικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά	Στατιστική μεθοδολογία στις επιστήμες της εκπαίδευσης	Κατσής Α. Τσατσαρώνη Α., Καφετζής Π.	2η ΓΣΕΣ 28/6/2004	6η ΓΣΕΣ 13/1/2005	1η Ετήσια: <u>13/1/2006</u> (Αρ.Πρωτ.773/20.2.06) - ΓΣΕΣ16/2.3.06 2η Ετήσια: <u>13/1/06-12/1/07</u> (Αρ. Πρωτ. 1084/24.1.07) - ΓΣΕΣ 24/25.1.07 3η Ετήσια: <u>13/1/07-12/1/08</u> (Αρ. Πρωτ. 1322/16.1.08) - ΓΣΕΣ33/24.1.08	11.06.09	45/18.6.09
2.	ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΥ ΗΛΕΚΤΡΑ	Η νομική προστασία του παιδιού στην Ελλάδα: Οι κοινωνικές, ποινικές και συνταγματικές διαστάσεις της	Δίκαιο του παιδιού	Παπαθεοδώρου Ξ. Κοντιάδης Ξ., Αρτινοπούλου Β.	7η ΓΣΕΣ 9/2/2005	8η ΓΣΕΣ 22/4/2005	1η Ετήσια: <u>22.4.05 - 22.4.06</u> (Αρ.πρωτ.217/12-10-06) - ΓΣΕΣ23/14.12.06 2η Ετήσια: <u>22.4.06 - 22.4.07</u> (Αρ.πρωτ.421/29-10-07) - ΓΣΕΣ31/1.11.07 3η Ετήσια: <u>23.04.07-27.06.08</u> (Αρ.πρωτ.243/29-9-08) - ΓΣΕΣ39/16.10.08	16.9.09	46/8.10.09
3.	ΜΟΝΙΑΡΟΥ- ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΒΑΛΕΝΤΙΝΗ	Μελέτη παραγόντων οι οποίοι διαμορφώνουν τις αποφάσεις των υποψηφίων φοιτητών στην επιλογή της επιστήμης της πληροφορικής και επηρεάζουν την εκπαιδευτική τους πορεία	Κοινωνιολογία εκπαίδευσης	Τσατσαρώνη Α. Κουλαϊδής Β., Σταμέλος Γ.	2η ΓΣΕΣ 28/6/2004	6η ΓΣΕΣ 13/1/2005	1η Ετήσια: <u>13/1/2006</u> (Αρ.πρωτ.818/1.3.06) - ΓΣΕΣ16/2.3.06 2η Ετήσια: <u>13.1.06-20.2.07</u> (Αρ. πρωτ. 1251/15.3.07) - ΓΣΕΣ25/15.3.07 3η Ετήσια: <u>18.1.07-18.1.08</u> (Αρ. πρωτ. 1566/22.2.08) - ΓΣΕΣ 35/27.3.08	09.10.09	48/12.11.09

4.	ΑΝΥΦΑΝΤΗ ΓΛΥΚΕΡΙΑ	Το επιστημονικό και τεχνολογικό μουσείο ως "κείμενο": Εκπαιδευτική και επικοινωνιακή ανάλυση	Ανάλυση εκπαιδευτικών προγραμμάτων	Κουλαϊδής Β. Τσατσαρώνη Α., Δημόπουλος Κ.	8η ΓΣΕΣ 22/4/2005	12η ΓΣΕΣ 30/9/2005	1η Ετήσια: <u>30.9.05 - 29.9.06</u> (Αρ. πρωτ.246/9.10.06) - ΓΣΕΣ21/12.10.06 2η Ετήσια: <u>30.9.06 - 30.9.07</u> (Αρ.πρωτ.1928/2.5.08) - ΓΣΕΣ36/8.5.08 3η Ετήσια: <u>30.9.07 - 29.9.08</u> (Αρ. πρωτ. 486/3.11.08 - ΓΣΕΣ40/4.12.08	18.12.09	50/14.1.10
5.	NIFARTA PEINGURTA	Quality Evaluation of Teaching and Learning in Higher Education in Nigeria, A Case Study	Εκπαιδευτική πολιτική	Κουλαϊδής Β., Πανάρετος Ι., Κατσής Α.	23η ΓΣΕΣ 14/12/2006	30η ΓΣΕΣ 4/10/2007		18.12.09	50/14.1.10

2. Παράρτημα Διδακτορικών διατριβών σε εξέλιξη

Στο Τμήμα έχουν γίνει δεκτοί για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής 53 υποψήφιοι διδάκτορες. Στον πίνακα του παραρτήματος παρουσιάζονται : το ονοματεπώνυμο του φοιτητή, το θέμα της διατριβής, η ερευνητική περιοχή, το επιβλέπον μέλος ΔΕΠ και η ημερομηνία έναρξης της τριετίας που απαιτείται για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής.

α/α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΘΕΜΑ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ	ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ	ΕΠΙΒΛΕΠΟΝ ΜΕΛΟΣ ΔΕΠ	ΕΝΑΡΞΗ ΤΡΙΕΤΙΑΣ
1.	ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ	Η Κοινωνική Διάσταση στη Διαδικασία της Μπλόνιας: Οργάνωση συμφερόντων και διαδικασίες εκπόνησης πολιτικής στον αναδυόμενο Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης	Πολιτική ανώτατης εκπαίδευσης	Κλάδης Διονύσης	8η ΓΣΕΕΣ 22/4/2005
2.	ΑΡΝΕΛΛΟΥ ΕΙΡΗΝΗ - ΛΗΔΑ	Ανάλυση των διαφημίσεων επιστήμης και τεχνολογίας στον ημερήσιο τύπο: Συγκριτική μελέτη σε Ελλάδα, Αγγλία και Γαλλία	- Άτυπες μορφές εκπαίδευσης / κατάρτισης	Δημόπουλος Κώστας	6η ΓΣΕΕΣ 13/1/2005
3.	ΣΑΓΙΑΝΝΗΣ ΣΠΥΡΟΣ	Εγχειρίδια φυσικών επιστημών Δημοτικού Σχολείου: Αναγνώσεις Μαθητών και Δασκάλων	Ανάλυση εκπαιδευτικών προγραμμάτων	Δημόπουλος Κώστας	6η ΓΣΕΕΣ 13/1/2005
4.	ΣΑΚΚΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	Ιστορία και Εκπαίδευση Ενηλίκων: Η πρόσληψη της ιστορίας από τους φοιτητές των προγραμμάτων σπουδών της ανοιχτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης	Εκπαίδευση ενηλίκων	Κουλούρη Χριστίνα	10η ΓΣΕΕΣ 27/6/2005
5.	ΔΕΔΕ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	Η ανάδυση του Κέντρου στη μεταπολεμική Ελλάδα: η Εθνική Προοδευτική Ένωση Κέντρου του Νικολάου Πλαστήρα	Κοινωνική ιστορία της σύγχρονης Ελλάδας Πολιτική κουλτούρα της σύγχρονης Ελλάδας	Κουλούρη Χριστίνα	6η ΓΣΕΕΣ 13/1/2005
6.	ΧΟΥΝΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	Η σωφρονιστική μεταχείριση των ανηλίκων παραβατών στην Ελλάδα τα τελευταία δέκα χρόνια. Εμπειρική έρευνα στο Σωφρονιστικό Κατάστημα Ανηλίκων Κορυδαλλού	Σωφρονιστική	Παπαθεοδώρου Θεόδωρος	7η ΓΣΕΕΣ 9/2/2005
7.	ΚΟΥΡΟΥ ΑΣΗΜΙΝΑ	Εκπαιδευτικές ταυτότητες σε μία μεταβαλλόμενη Ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πραγματικότητα. Το παράδειγμα των καθηγητών Φυσικής Αγωγής	Κοινωνιολογία εκπαίδευσης Εκπαιδευτική πολιτική / Εκπαίδευση εκπαιδευτικών	Τσατσαράνη Άννα	7η ΓΣΕΕΣ 9/2/2005
8.	ΣΑΡΑΚΙΝΙΩΤΗ ΑΝΤΙΓΟΝΗ	Η φυσιολογία των Παιδαγωγικών Τμημάτων: Διερευνώντας τα μαθησιακά αποτελέσματα των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών πολιτικών	Κοινωνιολογία εκπαίδευσης Πολιτική ανώτατης εκπαίδευσης	Τσατσαράνη Άννα	6η ΓΣΕΕΣ 13/1/2005
9.	ΠΡΕΛΟΡΕΝΤΖΟΥ ΜΑΡΙΑ	Πώς συγκροτούν οι αλλοδαποί μαθητές του Γυμνασίου τη μαθητική τους ιδιότητα; Μία προσέγγιση μέσα από την προσωπική αφήγηση της σχολικής και μεταναστευτικής τους ιστορίας	Διαπολιτισμική Εκπαίδευση	Καρακατσάνη Δέσποινα	8η ΓΣΕΕΣ 22/4/2005
10.	ΜΑΤΖΑΚΟΣ ΠΕΤΡΟΣ	Φυσικο-επιστημονική γνώση: Ανάλυση του μετασχηματισμού της στον ελληνικό ιστοχώρο	Ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων Ανάλυση εκπαιδευτικών προγραμμάτων Άτυπες μορφές εκπ/σης - κατάρτισης	Τσατσαράνη Άννα	6η ΓΣΕΕΣ 13/1/2005

11.	ΝΟΤΑΡΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Εγχειρίδια φυσικών επιστημών Γ΄ Γυμνασίου: Αναγνώσεις εκπαιδευτικών	Ανάλυση εκπαιδευτικών προγραμμάτων	Δημόπουλος Κώστας	6η ΓΣΕΕΣ 13/1/2005
12.	ΒΑΛΑΤΣΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ	Το κοινωνικό δικαίωμα συμμετοχής στην κοινωνία της πληροφορίας και η συμβολή της τεχνολογίας στο μετασχηματισμό του σύγχρονου μοντέλου διακυβέρνησης	Θεσμοί κοινωνικής προστασίας	Κοντιάδης Ξενοφών	7η ΓΣΕΕΣ 9/2/2005
13.	ΚΑΛΑΤΖΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	Η ενεργητική στροφή της κοινωνικής προστασίας στην πράξη: Συγκριτική ανάλυση της εφαρμογής των προγραμμάτων σύζευξης κοινωνικής προστασίας και απασχόλησης	Συγκριτική κοινωνική πολιτική	Κοντιάδης Ξενοφών	7η ΓΣΕΕΣ 9/2/2005
14.	ΓΚΟΛΝΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	Οι συνταγματικές εγγυήσεις για την προστασία των δικαιωμάτων των ψυχικά ασθενών στην Ελλάδα	Θεσμοί κοινωνικής προστασίας	Κοντιάδης Ξενοφών	7η ΓΣΕΕΣ 9/2/2005
15.	ΛΑΛΑΓΚΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	Η εκπαιδευτική πολιτική του ελληνικού κράτους στην εκκλησιαστική εκπαίδευση από το 1945 ως τις μέρες μας	Εκπαιδευτική πολιτική	Καρακατσάνη Δέσποινα	10η ΓΣΕΕΣ 27/6/2005
16.	ΒΑΣΙΛΑΝΤΩΝΟΠΟ ΥΛΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	Το έγκλημα του "λευκού περιλαιμίου" από εγκληματολογική και θυματολογική σκοπιά	Αντεγκληματική Πολιτική	Καρύδης Βασίλης	12η ΓΣΕΕΣ 30/9/2005
17.	ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟ Υ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	Άτυπες μορφές επιστημονικής και τεχνολογικής εκπαίδευσης: Ανάπτυξη και τυπολογία φορέων	Εκπαιδευτική πολιτική και Περιφερειακή Ανάπτυξη	Δημόπουλος Κώστας	16η ΓΣΕΕΣ 2/3/2006
18.	ΤΖΑΧΡΙΣΤΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	Ολυμπιακή Παιδεία και Ολυμπισμός. Η Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία και τα εκπαιδευτικά προγράμματα Ολυμπιακής Παιδείας ΑΘΗΝΑ 2004	Ιστορία της Εκπαίδευσης - Ολυμπιακή Παιδεία	Κουλούρη Χριστίνα	16η ΓΣΕΕΣ 2/3/2006
19.	ΣΑΛΤΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Η επίδραση του θεσμού των εξετάσεων εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στη φυσιογνωμία και το χαρακτήρα του ελληνικού δευτεροβάθμιου σχολείου	Αξιολόγηση στην εκπαίδευση	Τσακίρη Δέσποινα	15η ΓΣΕΕΣ 19/1/2006
20.	ΚΙΟΥΣΗ ΕΛΕΝΗ	Η πορεία του κοινωνικού κράτους – στους τομείς εργασίας και μετανάστευσης – μέσα από τη νομοθετική παραγωγή της Γ΄ και της ΙΑ΄ Κοινοβουλευτικής Περιόδου	Θεσμοί κοινωνικής προστασίας	Κοντιάδης Ξενοφών	14η ΓΣΕΕΣ 8/12/2005
21.	ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	Πολιτικές ενδοεπιχειρησιακής εκπαίδευσης και κατάρτισης	Θεσμοί και πολιτικές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης	Κοντιάδης Ξενοφών	19η ΓΣΕΕΣ 27/6/2006
22.	ΚΥΡΙΤΣΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	Δομές και Πολιτικές Κατάρτισης και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης: Θεσμικά ζητήματα και ζητήματα Διασφάλισης Ποιότητας και Πιστοποίησης σε Ευρωπαϊκή Ένωση και Ελλάδα	Εκπαιδευτική πολιτική, με έμφαση στις πολιτικές κατάρτισης	Τσακίρη Δέσποινα	20η ΓΣΕΕΣ 4/9/2006
23.	ΙΑΤΡΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	Ποιότητα και Αξιολόγηση στην Ελληνική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	Αξιολόγηση στην εκπαίδευση	Τσακίρη Δέσποινα	25η ΓΣΕΕΣ 15/3/2007
24.	ΠΕΤΡΟΥΝΑΚΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	Ευρωπαϊκός χώρος ανώτατης εκπαίδευσης: Ένας θεσμός εκτός θεσμών	Εκπαιδευτική πολιτική, με έμφαση στην πολιτική ανώτατης εκπαίδευσης	Κλάδης Διονύσης	19η ΓΣΕΕΣ 27/6/2006
25.	ΚΑΝΔΑΡΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ	Μοντέλα ασφάλειας και δημόσιος αστεακός χώρος	Αντεγκληματική πολιτική	Καρύδης Βασίλης	28η ΓΣΕΕΣ 21.6.07

26.	ΤΣΙΩΤΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	Μελέτη των μηχανισμών αλληλεπίδρασης και συνεργασίας μεταξύ των μελών μίας ηλεκτρονικής κοινότητας μάθησης εκπαιδευτικών: Το παράδειγμα των καθηγητών πληροφορικής	Τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνιών στην εκπαίδευση	Τζιμογιάννης Αθανάσιος	23η ΓΣΕΣ 14/12/2006
27.	ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ ΜΑΡΙΑ	Δια Βίου μάθηση και μέσα μαζικής επικοινωνίας: Διαδικασίες και θεσμικές αντιστάσεις	Διαβίου εκπαίδευση / Μη-τυπικές μορφές εκπαίδευσης	Δημόπουλος Κώστας	43η ΓΣΕΣ 30/04/09
28.	ΓΙΑΤΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Το προφίλ του καθηγητή Πληροφορικής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση: Επιμορφωτικές ανάγκες και πολιτικές επιμόρφωσης	Τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνιών στην εκπαίδευση	Τζιμογιάννης Αθανάσιος	23η ΓΣΕΣ 14/12/2006
29.	ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ ΠΑΥΛΙΝΑ	Η πορεία του επιστημονικού κλάδου της Παιδαγωγικής προς την αυτονομία του και οι διαδικασίες εδραίωσής του στο ακαδημαϊκό πεδίο κατά τη μεταπολεμική περίοδο: το παράδειγμα του πανεπιστημίου Αθηνών	Ιστορία παιδαγωγικών επιστημών	Καρακατσάνη Δέσποινα	23η ΓΣΕΣ 14/12/2006
30.	ΜΠΟΥΝΤΑΛΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	Αυτοδιοίκηση και κοινωνικές υπηρεσίες στο πλαίσιο της διοικητικής μεταρρύθμισης και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης: η προοπτική των υπό ένταξη χωρών και η Ευρωπαϊκή εμπειρία	Συγκριτική κοινωνική πολιτική και κοινωνική διοίκηση	Κοντιάδης Ξενοφών	21η ΓΣΕΣ 12/10/2006
31.	ΠΑΠΟΥΛΙΑ ΣΤΑΜΑΤΙΑ	Η ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας. Προοπτικές στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής στην Ελλάδα	Τρίτος τομέας και Κοινωνική Πολιτική	Κοντιάδης Ξενοφών	33η ΓΣΕΣ 24/1/2008
32.	ΒΡΑΧΝΟΣ ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ	Ανάπτυξη και παιδαγωγική αξιολόγηση ενός εκπαιδευτικού περιβάλλοντος δυναμικής οπτικοποίησης αλγορίθμων	Τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών στην εκπαίδευση	Τζιμογιάννης Αθανάσιος	36η ΓΣΕΣ 8/5/2008
33.	ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ	Διεθνής οργάνωση εργασίας - ρόλος, εξέλιξη, προοπτική: η Ελλάδα ως κράτος μέλος	Διεθνείς θεσμοί και πολιτικές απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας	Κοντιάδης Ξενοφών	49η ΓΣΕΣ 10/12/09
34.	ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Η χρήση κατά τη διδασκαλία των σχολικών βιβλίων Φυσικών Επιστημών από τους εκπαιδευτικούς της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	Εκπαιδευτικά Προγράμματα και Υλικό	Δημόπουλος Κώστας	35η ΓΣΕΣ 27/3/08
35.	ΤΖΟΥΜΕΡΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Αυτοτροφοδοτούμενα δίκτυα εμπιστοσύνης εκπαιδευτικών και επιμόρφωση από απόσταση με σύγχρονη και ασύγχρονη τηλεεκπαίδευση	Εκπαιδευτική Πολιτική	Τζιμογιάννης Αθανάσιος	38η ΓΣΕΣ 11/9/2008
36.	ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	Μαθητικές κινητοποιήσεις της Μεταπολίτευσης: κοινωνικό κίνημα ή σχολική εξέγερση;	Ιστορία της Εκπαίδευσης	Κουλούρη Χριστίνα	40η ΓΣΕΣ 04/12/08
37.	ΤΣΑΓΔΗ ΣΟΦΙΑ	Οι εικονικές αναπαραστάσεις του σχολικού χώρου ως έκφραση της σχολικής κουλτούρας	Εκπαιδευτικά Προγράμματα και Υλικό	Δημόπουλος Κώστας	41η ΓΣΕΣ 22/1/09
38.	ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Μπεϋζιανές μέθοδοι επιλογής μεταβλητών με εφαρμογές στις κοινωνικές Επιστήμες	Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας	Κατσης Αθανάσιος	42η ΓΣΕΣ 12/3/09
39.	ΜΑΡΑΒΕΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Ανάλυση σχολικών εγχειριδίων: μια συγκριτική μελέτη Ελλάδας και Ηνωμένων Πολιτειών	Εκπαιδευτικά Προγράμματα και Υλικό	Δημόπουλος Κώστας	45η ΓΣΕΣ 18/6/09

40.	ΚΥΠΑΡΙΣΣΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Η διαδικασία και οι παράγοντες που επιδρούν στις επιλογές σπουδών για τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Διερεύνηση της κοινωνικής και πολιτικής αναπαραγωγής σε περίοδο προϋούσας ανασφάλειας	Εκπαιδευτική Πολιτική	Καφετζής Παναγιώτης	43η ΓΣΕΣ 30/04/09
41.	ΤΣΙΟΠΕΛΑ ΔΗΜΗΤΡΑ	Οι ΤΠΕ στην Ειδική Αγωγή: Μελέτη της συμβολής εκπαιδευτικού λογισμικού στη γνωστική και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη παιδιών με αυτισμό	Τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών στην εκπαίδευση	Τζιμογιάννης Αθανάσιος	45η ΓΣΕΣ 18/6/09
42.	ΠΡΕΝΤΖΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Το δόγμα της μηδενικής ανοχής στη διοικητική και ποινική μεταχείριση των αλλοδαπών στην Ελλάδα	Αντεγκληματική Πολιτική	Παπαθεοδώρου Θεόδωρος	43η ΓΣΕΣ 30/04/09
43.	ΚΑΚΟΥΡΟΣ ΜΙΧΑΗΛ	Ο Συντονισμός και η Δικτύωση των Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας	Θεσμοί και Πολιτικές Υγείας	Κοντιάδης Ξενοφών,	45η ΓΣΕΣ 18/6/09
44.	ΣΕΒΕΡ ΑΧΜΕΤ	Η συγκρότηση της νεολαίας ως πολιτικό υποκείμενο κατά τη διάρκεια κρίσιμων περιόδων, και καινοτομικές μορφές άσκησης κοινωνικού ελέγχου	Κοινωνικός Έλεγχος	Καρύδης Βασίλειος	43η ΓΣΕΣ 30/04/09
45.	ΔΙΔΑΧΟΥ ΕΛΕΝΗ	Η μετάβαση των παιδιών από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό σχολείο: επίσημη εκπαιδευτική πολιτική και επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών	Εκπαιδευτική Πολιτική	Μπαγάκης Γεώργιος	45η ΓΣΕΣ 18/6/09
46.	ΒΙΤΣΑΚΗ ΖΩΗ	Βελτίωση σχολικής μονάδας: Επαγγελματική ταυτότητα του εκπαιδευτικού και ηγεσία	Εκπαιδευτική Πολιτική	Μπαγάκης Γεώργιος	45η ΓΣΕΣ 18/6/09
47.	ΛΟΓΙΩΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Ο Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός ως Κοινωνικός Μηχανισμός Διαχείρισης της Μαθητικής Ροής	Αξιολόγηση στην εκπαίδευση	Τσακίρη Δέσποινα	52η ΓΣΕΣ 4.3.10
48.	ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	Οι μαθητές της Δευτεροβάθμιας Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και η Σχολική Γνώση: Η σκοπιά των μαθητών	Επιστήμες της Εκπαίδευσης	Καρακατσάνη Δέσποινα	52η ΓΣΕΣ 4.3.10
49.	ΚΟΥΤΣΟΥΡΗ ΑΝΝΑ	Δημοκρατία και Δικαίωμα στην Εκπαίδευση: η Ιδιότητα του Πολίτη στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	Ιδιότητα του Πολίτη και Εκπαίδευση	Καρακατσάνη Δέσποινα	53η ΓΣΕΣ 13.5.10
50.	ΠΡΟΚΟΠΟΥ ΑΦΡΟΔΙΤΗ	Εργαζόμενα παιδιά Ρομά από Αλβανία και παιδιά Ρομά από Ξάνθη στην Αθήνα. Οι αντιλήψεις τους για τη δουλειά τους, προβλήματα και κίνδυνοι που αντιμετωπίζουν	Κοινωνική και Μεταναστευτική Πολιτική	Καρύδης Βασίλης	53η ΓΣΕΣ 13.5.10
51.	ΤΣΙΑΟΥΣΗ ΔΗΜΗΤΡΑ	Η ιδιότητα του πολίτη στην ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πολιτική. Συγκριτική μελέτη Γαλλίας, Ελλάδας, Αυστρίας	Ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πολιτική	Καρακατσάνη Δέσποινα	53η ΓΣΕΣ 13.5.10
52.	ΗΛΙΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗ	Ήπιοι μετασχηματισμοί του σχολείου και αναδιαμόρφωση παιδαγωγικών ταυτοτήτων: διερευνώντας την ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων στην ελληνική δευτεροβάθμια εκπαίδευση	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης και της Εκπαιδευτικής πολιτικής	Τσατσαρώνη Αννα	53η ΓΣΕΣ 13.5.10

**Παράρτημα VI:
Εργαλεία συλλογής δεδομένων**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Α.ΔΙ.Π.
ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

HELLENIC REPUBLIC
H.Q.A.A.
HELLENIC QUALITY ASSURANCE AGENCY
FOR HIGHER EDUCATION

Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση
Απογραφικό Δελτίο Εξαμηνιαίου Μαθήματος

(ενδεικτικό υπόδειγμα)

Έκδοση 1.0

Ιούλιος 2007

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ 56
117 42 ΑΘΗΝΑ

56 SYGROU AVENUE
11742 ATHENS, GREECE

Περιεχόμενα

Πρόλογος

Υπόδειγμα απογραφικού δελτίου εξαμηνιαίου μαθήματος

ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΔΕΛΤΙΑ

Η σύνταξη της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης ή Αυτο-αξιολόγησης των Ακαδημαϊκών Μονάδων προϋποθέτει τη συγκέντρωση και συστηματική καταγραφή στις Ετήσιες Εσωτερικές Εκθέσεις συγκεκριμένων πληροφοριών και στοιχείων που αναφέρονται σε όλη την έκταση των δραστηριοτήτων του Τμήματος. Μετά τη σύνταξη της πρώτης Ετήσιας Εσωτερικής Έκθεσης, για τα επόμενα έτη απαιτείται απλή επικαιροποίηση των στοιχείων και πληροφοριών.

Προφανώς, τα μέλη ΔΕΠ / ΕΠ και όσοι γενικά διδάσκουν στην ακαδημαϊκή μονάδα αποτελούν τη σημαντικότερη πηγή άντλησης πληροφοριών για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου. Η διαδικασία μπορεί να διευκολυνθεί σημαντικά, αν η συγκέντρωση και απογραφή των στοιχείων επιμερισθεί στα μέλη του Εκπαιδευτικού προσωπικού, καθένα από τα οποία μπορεί να κληθεί να συμπληρώσει (α) τα στοιχεία που αφορούν στο μάθημα ή στα μαθήματα που διδάσκει, και (β) τα στοιχεία της ατομικής επιστημονικής και ερευνητικής του δραστηριότητας με βάση τα δύο συνημμένα «Απογραφικά Δελτία»³¹. Η συγκέντρωση των ατομικών στοιχείων με ομοιογενή τρόπο θα διευκολύνει τη σύνθεσή του συλλογικού έργου του Τμήματος κατά τη σύνταξη της Ετήσιας Εσωτερικής Έκθεσης και, τελικά, της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης³².

Με τρόπο ανάλογο μπορεί να επιμερισθεί η συγκέντρωση και καταγραφή των στοιχείων που αφορούν στο έργο και τις δραστηριότητες του διοικητικού, τεχνικού και λοιπού προσωπικού του Τμήματος.

Υπογραμμίζεται ότι τα «Απογραφικά Δελτία» συμπληρώνονται για εσωτερική χρήση, και χρησιμεύουν στο Τμήμα για τη σύνταξη των Ετησίων Εσωτερικών Εκθέσεων, καθώς και της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης και ΔΕΝ χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των μελών του Εκπαιδευτικού Προσωπικού. Τα στοιχεία και οι πληροφορίες που τελικά αποτυπώνονται τόσο στην Ετήσια Εσωτερική Έκθεση όσο και στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης αφορούν στη συνολική δραστηριότητα του τμήματος.

Τα συνημμένα «Απογραφικά Δελτία» έχουν ως σκοπό να διευκολύνουν τη συλλογή και ταξινόμηση των απαιτούμενων στοιχείων προκειμένου να χρησιμεύσουν στη σύνταξη των συγκεντρωτικών στοιχείων και πληροφοριών της Ετήσιας Εσωτερικής Έκθεσης και, ταυτόχρονα, να καταστήσουν τη διαδικασία διασφάλισης ποιότητας υπόθεση όλων των μελών της ακαδημαϊκής μονάδας. Σε κάθε περίπτωση, η ΟΜ.Ε.Α. μπορεί να συμπληρώσει ή να προσαρμόσει τα απογραφικά δελτία ώστε να ανταποκρίνονται καλύτερα στη λειτουργία του Τμήματος.

³¹ Η διαδικασία επαναλαμβάνεται κάθε έτος για την επικαιροποίηση των στοιχείων. Ειδικά τα απογραφικά δελτία μαθημάτων συμπληρώνονται και συγκεντρώνονται κάθε εξάμηνο.

³² Κάποια από τα στοιχεία μπορεί να μην έχουν εφαρμογή σε ορισμένα Τμήματα, ενώ ενδέχεται να χρειάζεται να προστεθούν άλλα, αν επιβάλλεται από την ιδιαίτερη φυσιογνωμία του συγκεκριμένου επιστημονικού τομέα.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος
χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα.

I. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	
Σχολή	
Τμήμα	
Τομέας	
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδ	
Επιστημονική Ειδίκευση	

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	<i>Τίτλος Μαθήματος</i>

I.1 Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

--

I.2 Μαθησιακοί στόχοι

--

I.3 Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)

I.4 Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Διαλέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				

I.5 Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)

II. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

II.1 Διδακτέα Ύλη

II.1.1 Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

II.1.2 Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

II.2 Διδακτικά Βοηθήματα

II.2.1 Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

II.2.2 Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

II.2.3 Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

II.2.4 Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

II.2.5 Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

II.3 Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

II.3.1 Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

II.3.2 Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

--

Π.3.3 Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

--

Π.4 Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60%	60-80%	80-100%	Δεν γνωρίζω
-------	--------	--------	--------	---------	-------------

Π.5 Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Π.5.1 Τρόποι Αξιολόγησης:

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα * :	

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

--

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	

Π.5.2 Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

--

III. ΥΠΟΔΟΜΕΣ

III.1 Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

III.1.1 Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα:

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

III.1.2 Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα:

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

III.1.3 Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;

III.1.4 Σπουδαστήρια:

Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

III.1.5 Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

III.1.6 Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

III.1.7 Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;

Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

III.2 Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

III.2.1 Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

--

III.2.2 Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

--

III.2.3 Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

--

III.2.4 Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

--

III.2.5 Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

--

IV. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

IV.1 Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;

--

IV.2 Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;

Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0 – 3,9	4 – 4,9	5 – 5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2007-2006							
2006-2005							
2005-2004							
2004-2003							
2003-2002							

V. Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

V.1Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

--

V.2Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

--

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Α.ΔΙ.Π.
ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

HELLENIC REPUBLIC
H.Q.A.A.
HELLENIC QUALITY ASSURANCE AGENCY
FOR HIGHER EDUCATION

Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση
Απογραφικό Δελτίο
για τα Μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού
(ενδεικτικό υπόδειγμα)

Έκδοση 1.0

Ιούλιος 2007

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ 56
117 42 ΑΘΗΝΑ

56 SYGROU AVENUE
11742 ATHENS, GREECE

**ΑΤΟΜΙΚΟ ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ**

Πανεπιστήμιο	
Σχολή	
Τμήμα:	
Τομέας:	
Όνομα και τίτλος διδάσκοντο	
Επιστημονική ειδίκευση	
Τίτλοι και κωδικοί διδασκόμενων μαθημάτων	

I. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ / ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ή ΑΛΛΟ ΕΡΓΟ³³

I.1 Αριθμός δημοσιεύσεων

	Βιβλία/μονογραφίες	Επιστημονικά περιοδικά με κριτές	Επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές	Πρακτικά συνεδρίων με κριτές	Πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές	Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους	Άλλες εργασίες	Ανακοινώσεις σε επιστ. συνέδρια (με κριτές) χωρίς ΠΡΑΚΤΙΚΑ	Ανακοινώσεις σε επιστ. συνέδρια (χωρίς κριτές) χωρίς πρακτικά	Άλλα
2009										
2008										
2007										
2006										
2005										
Σύνολο										

Επεξηγήσεις: Άλλα

I.2 Επιστημονικές δημοσιεύσεις

Αναφέρετε τις δημοσιεύσεις της τελευταίας πενταετίας σύμφωνα με την παραπάνω κατηγοριοποίηση

II

I.3 Αναγνώριση του επιστημονικού και άλλου έργου

³³ Αφορά γνωστικά αντικείμενα εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας, όπως προσδιορίζονται από τα Π.Δ. 123/1984, 390/1995, και 187/1996.

	Ετεροαναφορές	Αναφορές του ειδικού/ επιστημονικού τύπου	Βιβλιοκρισίες	Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων	Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών	Προσκλήσεις για διαλέξεις σε διεθνή συνέδρια	Διπλώματα ευρεσιτεχνίας	Βραβεία	Τιμητικοί τίτλοι
2007									
2006									
2005									
2004									
2003									
<i>Σύνολο</i>									

Επεξηγήσεις: Διπλώματα ευρεσιτεχνίας, Βραβεία, Τιμητικοί τίτλοι (επίτιμοι διδάκτορες, επισκέπτες καθηγητές, ακαδημαϊκοί, αντεπιστέλλοντα μέλη ακαδημιών κλπ)

I.4 Ερευνητικά προγράμματα και έργα

I.4.1 Ποια ερευνητικά προγράμματα ή/και έργα που υλοποιήθηκαν ή βρίσκονται σε εξέλιξη κατά την τελευταία πενταετία συντονίζετε; Σε ποια απλώς συμμετέχετε;

I.4.2 Συμμετέχουν εξωτερικοί συνεργάτες ή/και μεταδιδακτορικοί ερευνητές στα ερευνητικά αυτά προγράμματα ή/και έργα;

I.4.3 Πόσοι προπτυχιακοί φοιτητές συμμετέχουν στις ερευνητικές σας δραστηριότητες το τελευταίο έτος; Πόσοι μεταπτυχιακοί και πόσοι υποψήφιοι διδάκτορες;

II. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ (Συμπληρώνετε μόνον σε περίπτωση που έχουν εφαρμογή)

II.1 Αριθμός και χωρητικότητα ερευνητικών εργαστηρίων που χρησιμοποιείτε.

II.2 Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων των ερευνητικών αυτών εργαστηρίων.

II.3 Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα του εργαστηριακού εξοπλισμού.

II.4 Καλύπτουν οι διαθέσιμες υποδομές τις ανάγκες της ερευνητικής διαδικασίας;

II.5 Ποια από τα ερευνητικά σας αντικείμενα δεν καλύπτονται από τις διαθέσιμες υποδομές;

II.6 Πόσο εντατική χρήση κάνετε των συγκεκριμένων ερευνητικών υποδομών;

II.7 Πόσο συχνά ανανεώνονται οι ερευνητικές υποδομές; Είναι σύγχρονος ο υπάρχων εξοπλισμός και ποια η λειτουργική του κατάσταση ή ποιες οι τυχόν ανάγκες ανανέωσης/εκσυγχρονισμού του;

Π.8 Πώς επιδιώκετε τη χρηματοδότηση για προμήθεια, συντήρηση και ανανέωση των ερευνητικών υποδομών;

Π.9 Έχετε ερευνητικές συνεργασίες

- (α) Με συναδέλφους του Τμήματος ή με άλλες ακαδημαϊκές μονάδες του ιδρύματος;
- (β) Με φορείς και ιδρύματα του εσωτερικού;
- (γ) Με φορείς και ιδρύματα του εξωτερικού;

Π.10 Υπάρχει πρακτική αξιοποίηση των ερευνητικών σας αποτελεσμάτων; Αναφέρατε παραδείγματα.

III. ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Αναφέρατε άλλες δραστηριότητες που αποτελούν προσφορά υπηρεσιών στο κοινωνικό σύνολο.

Απογραφικό Δελτίο Έργου Επιτροπής Του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτική

Υπεύθυνος: Μέλη:
Αντικείμενο
Στόχοι (σε σχέση με το αντικείμενο)
Πεπραγμένα
Παρούσα κατάσταση (προβλήματα-προτάσεις)
Προοπτικές